Školní vzdělávací program
Ekonomické lyceum Jindřichův Hradec

Obchodní akademie T. G. Masaryka
a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Jindřichův Hradec
Husova 156, PSČ 377 01

Zřizovatel:	Krajský úřad Jihočeského kraje České Budějovice
Obor:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní studium
Platnost:	od 1. 9. 2022 počínaje prvním ročníkem

Obchodní akademie T. G. Masaryka a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky v Jindřichově Hradci staví na dlouholeté tradici ekonomického školství, která začala v době založení školy v roce 1913. V letech 1930 – 31 postavilo město Jindřichův Hradec novou budovu obchodní školy podle návrhu architekta Antonína Mečíře, žáka Josef Zídka. V této budově od školního roku 1937/38 začíná historie obchodní akademie.

Dnešní obchodní akademie se opírá názvem i tradicí o původní obchodní akademii, avšak náplň studia a požadavky na absolventa jsou zcela v souladu s dnešní dobou a moderním pojetím vzdělávání.

Školní vzdělávací program staví na této tradici, rozvíjené od roku 1990 na zkušenostech s tvorbou pedagogických dokumentů obchodní akademie a později nového oboru – ekonomického lycea, a dále na zkušenostech se zpracováním standardu odborného vzdělávání a s tvorbou rámcového vzdělávacího programu pro oba obory.

Ing. Josef Janda, ředitel školy

Obsah

Profil absolventa 3
Charakteristika školního vzdělávacího programu 6
Učební plán oboru 78-42-M/02 – ekonomické lyceum 10
Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP 12
Učební osnovy 13
Materiální a personální zajištění výuky 284
Spolupráce se sociálními partnery 285

Profil absolventa

Uplatnění absolventa

Absolvent ekonomického lycea získá složením maturitní zkoušky obecně odborné vzdělání, které mu umožní pokračovat ve studiu na vysoké škole nebo na vyšší odborné škole zejména ekonomického, právního, společenskovědního a jazykového zaměření. Při přímém nástupu do praxe je absolvent ekonomického lycea schopen rychle se orientovat a zapracovat. Získané vědomosti, dovednosti a návyky z oblasti všeobecného vzdělání a základů obecně odborného ekonomického vzdělání k tomu vytvářejí vhodné předpoklady. Absolvent může vykonávat dílčí analytické, organizační, administrativní, sekretářské, poradenské a další činnosti ve firmách, ve službách, v cestovním ruchu, v organizacích veřejné správy apod. Jedná se např. o následující činnosti: zpracování podkladů k provádění účetních uzávěrek, statistickou a rozborovou činnost, vedení evidence zaměstnanců a majetku, vedení daňové evidence, zajišťování informačního a poradenského servisu v obchodu a cestovním ruchu, zajišťování odborných administrativně technických činností, příprava a organizace společenských setkání, konferencí a významných shromáždění, zajišťování vzdělávání zaměstnanců, příprava podkladů a účast na obchodních jednáních, komplexní zpracování marketingového průzkumu a další.

Výsledky vzdělávání

Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům následující kompetence, tzn., aby absolventi byli schopni:

- znát význam vzdělávání pro svoji úspěšnou kariéru a chápat nutnost sebevzdělávání a celoživotního učení,
- prakticky aplikovat poznatky z ekonomiky, práva a marketingu při řešení ekonomických problémů,
- pracovat se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně vyhledávat potřebné informace, pracovat s nimi, správně je interpretovat a využívat, efektivně prezentovat výsledky své práce,
- sledovat průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice, odhadnout dopady opatření hospodářské politiky u nás i v Evropské unii,
- orientovat se v průběhu základních podnikových činností (nákup a přejímka materiálu, pořizování dlouhodobého majetku, získávání zaměstnanců), řídit je a rozhodovat podle stanovených pravidel,
- pracovat s finančními produkty, posuzovat činnost bank, pojišťoven, stavebních spořitelen a penzijních fondů,
- pracovat s autentickými údaji a doklady v oblasti finančního trhu, finančního řízení firmy i hospodaření domácnosti,
- zachycovat činnost firmy nebo organizace v účetnictví, v daňové evidenci, zpracovat účetní uzávěrku a závěrku, sestavit daňové přiznání k dani z příjmu a dani z přidané hodnoty, a to i elektronicky,
- efektivně ovládat klávesnici počítače a vyhotovovat základní druhy písemností v normalizované úpravě,
- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku,
- dodržovat stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti,
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovat požadavky klienta (zákazníka, občana).
- uvědomit si význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení,
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady,

- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.
- chápat bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své, svých spolupracovníků, klientů a zákazníků i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek pro získání či udržení certifikátu podle příslušných norem,
- dodržovat příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany, hygienické předpisy a zásady,
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí, dbát na dodržování odpovídajících bezpečnostních a protipožárních předpisů,
- uplatňovat oprávněné nároky týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci či při případném pracovním úrazu,
- jednat odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i pro zájem veřejný,
- dbát na dodržování zákonů a pravidel chování, respektovat práva a osobnost jiných lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy, přispívat k uplatňování demokratických hodnot,
- uvědomovat si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě jiných lidí,
- aktivně se zajímat o politické a společenské dění u nás a ve světě i o veřejné záležitosti lokálního charakteru,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- ctít tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a řešit své osobní a sociální problémy,
- myslet kriticky – tj. zkoumat věrohodnost informací, nenechávat se manipulovat, tvořit si vlastní úsudek a diskutovat o něm s jinými lidmi,
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- používat dva cizí jazyky jako prostředku interkulturní komunikace,
- používat cizí jazyky k získávání informací z různých zdrojů pro potřeby svého pracovního i občanského uplatnění,
- aktivně se účastnit diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, využívat ke svému učení zkušeností jiných lidi, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické a duševní zdraví,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovat,
- pracovat v týmu, uplatňovat manažerské dovednosti, rozhodovat a kontrolovat činnost firmy, organizace i sebe sama,

- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem,
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické, heuristické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, učit se používat nový aplikační software,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky a používat vhodné algoritmy,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) reálných situací a používat je pro řešení,
- správně používat a převádět jednotky,
- nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů, vymezit je, popsat a využít pro konkrétní řešení,
- provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu,
- sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků,
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry, znát požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a srovnávat je se svými předpoklady,
- přizpůsobovat se změněným pracovním podmínkám,
- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- orientovat se v právech a povinnostech zaměstnavatelů a pracovníků,
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Způsob ukončování studia

Studium oboru ekonomické lyceum je ukončeno maturitní zkouškou podle §§ 78 a 79 Zákona 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a dalších prováděcích přepisů. Škola připravuje žáky tak, aby mohli úspěšně složit maturitní zkoušku, a to společnou část i profilovou část. V rámci profilové části maturitní zkoušky budou žáci konat tři zkoušky, z toho nejméně jedna zkouška musí být vykonána z odborných předmětů. Jedna z povinných zkoušek musí být vykonána formou praktické zkoušky nebo formou maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí. Každý žák může dále vykonat nepovinnou maturitní zkoušku, volit může podle vlastního zájmu z nabídky stanovené ředitelem školy. Předměty maturitní zkoušky, profilové části zveřejní ředitel školy podle platných předpisů. Absolventi získají vysvědčení o maturitní zkoušce.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Název ŠVP:	**Ekonomické lyceum Jindřichův Hradec**
Kód a název vzdělávacího programu:	**78-42-M/02 ekonomické lyceum**
Dosažený stupeň vzdělání:	**střední vzdělání s maturitní zkouškou**
Délka a Forma vzdělávání:	**čtyřleté denní**
Způsob ukončení:	**maturitní zkouška**
Certifikace:	**vysvědčení o maturitní zkoušce**
Platnost:	**od 1. 9. 2022 počínaje prvním ročníkem**

Celkové pojetí vzdělávání v daném programu

Obecným cílem vzdělávání v oboru ekonomické lyceum je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání je koncipováno se záměrem připravit žáka na vysokoškolské studium, zejména ekonomických, právních, společenskovědních a jazykových oborů. Důraz se klade zejména na rozvíjení takových klíčových kompetencí, všeobecných a odborných vědomostí a dovedností, které utvářejí studijní předpoklady žáka a podporují jeho motivaci k dalšímu studiu na vysoké škole. Cílem výuky je vytvoření širokého základu poznatků a metod práce, které umožní adaptabilitu žáka na pozdější vysokoškolské studium.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák v přiměřené míře naplnil čtyři základní cíle vzdělávání, tj. učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně. Metody výuky, které naplňují základní cíle, jsou zaměřeny na rozvíjení studijních dovedností, které žákům usnadní adaptaci na vysokoškolské studium. Převažují metody aktivizující, kterými je žák nucen vyvinout vlastní úsilí při získávání vědomostí a dovedností. Metody pasivní, kdy žák pouze přejímá hotové poznatky, jsou chápány jako doplňkové. Velký význam má praktické vyučování. Teoretická výuka je doplněna hodinami cvičení a laboratorních prací, předměty, ve kterých se procvičují poznatky z jiných předmětů, a praxí v reálném prostředí, kterou do jisté míry nahrazuje předmět fiktivní firma. Výuka je přiměřeně doplňována o samostatné práce žáků formou referátů, ve vyšších ročnících formou individuálních nebo týmových projektů.

Jazykové vzdělávání

Velký důraz je v průběhu celého studia věnován jazykovému vzdělávání. Po celé čtyři roky žáci rozvíjejí své kompetence v oblasti mateřského jazyka a dvou jazyků cizích. Výuka je zaměřena i na základy literatury a reálií. Ve 3. a 4. ročníku mají žáci možnost volit z nabídky volitelných předmětů konverzaci v cizím jazyce a předmět angličtina pro EU.

V průběhu studia pracují žáci v týmech pro zajištění konkrétních akcí, jako je např. prezentace školy na veřejnosti, den otevřených dveří, účast v týmových soutěžích, komplexní zajištění statistických průzkumů pro sociální partnery, charitativní akce apod.

Výchova k občanským a klíčovým kompetencím je realizována ve výuce jednotlivých předmětů tak, aby byla v souladu s obsahem vzdělávání a na žáky působila přirozeně, odstupňovaně podle jejich věku a navazovala na předchozí stupeň rozvoje. Podobným způsobem jsou začleněna i průřezová témata, která se vážou k obsahu jednotlivých předmětů a přirozeným způsobem ho rozvíjejí.

Metody a postupy výuky se vyvíjejí v závislosti na úrovni žáků, zkušenostech pedagogů, nových poznatcích pedagogické vědy a reakci sociálních partnerů.

Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami zajišťují ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a výchovným poradcem pedagogové v rámci svého odborného vzdělání. Jde převážně o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení, pro které jsou upraveny vyučovací metody a metody prověřování. Žáci s tělesným postižením nebo znevýhodněním se mohou vzdělávat stejně jako ostatní žáci, v oblasti tělesné výchovy, příp. v písemné a elektronické komunikaci se přihlíží ke stanovisku odborného lékaře.

V každém případě je uplatňován individuální přístup k žákům, který respektuje jejich individuální vlohy a potřeby a snaží se o jejich rozvoj.

Využití informačních technologií

Využití informačních technologií vychází z výuky předmětů Informatika, dále z výuky volitelného předmětu Technologie pro web a multimédia, který představuje nadstavbu nad získanými kompetencemi v dané oblasti a je určen pro žáky, kteří mají o informační technologie hlubší zájem. Další kompetence získávají žáci v předmětu Písemná a elektronická komunikace, Účetnictví a Účetní software. S podporou počítačů a další techniky se vyučuje v řadě dalších předmětů (cizí jazyky, Hospodářský zeměpis, Dějepis, Základy společenských věd, Ekonomika apod.), kde vyučující používají multimediální materiály pro offline použití nebo z internetu, digitální učební materiály vytvořené v rámci projektu OPVK atd. Cílem výuky v těchto předmětech je mimo jiné prohloubit dovednost pracovat s počítači, vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z různých zdrojů. Podobně zvyšuje informační gramotnost žáků i učitelů práce s informačním systémem Bakaláři a prostředí pro online výuku Microsoft Teams.

Organizace výuky

Výuka je realizována z velké části v rámci systému vyučovacích hodin. Vyučovací předměty, obsahující větší míru konkrétních praktických poznatků, které je třeba soustavně procvičovat a upevňovat, jsou vyučovány v rozdělených třídách s nejvíce 16 žáky ve skupině. Výuka je umístěna zpravidla do odborných učeben vybavených potřebnou technikou. K větší efektivnosti výuky přispívá významně vybavení školy technikou, v poslední době interaktivními tabulemi v kmenových učebnách a v jazykových učebnách. Kromě toho jsou do vyučování začleněny další organizační formy. V rámci výchovy ke zdraví jsou to především lyžařský výcvikový kurz pro žáky prvního ročníku a v každém školním roce sportovní dny, ve kterých soutěží družstva jednotlivých tříd a jednotlivci mezi sebou v různých sportovních disciplínách. Výuku doplňují sportovní soutěže školní, okresní i krajské. V oblasti estetické výchovy jsou organizovány kulturní akce: návštěvy divadel a koncertů, výstav a muzeí, vlastní akce žáků. Žáci jednotlivých tříd předvádějí vlastní kulturní vystoupení různého zaměření. Pro zvýšení motivace ke studiu cizích jazyků a mateřského jazyka jsou pravidelně organizovány konverzační soutěže v angličtině a němčině, a olympiády. Odborné znalosti si žáci prověřují v regionálních či celostátních soutěžích.

Se zeměpisnými zajímavostmi se mohou žáci poutavou formou seznamovat v cestopisných pořadech, v nichž vystupují přímí účastníci různých expedicí.

Výuka je v průběhu studia doplněna systémem exkurzí, výletů a dalších aktivit, které doplňují běžnou výuku o praktickou činnost, zprostředkovávají žákům poznávání reality a odborné i umělecké zážitky, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů. Exkurze jsou organizovány systematicky podle plánu exkurzí tak, aby vhodně doplňovaly učivo. Zahraniční exkurze (do Anglie, Francie, Německa a dalších zemí) jsou zaměřeny i na rozvoj jazykových kompetencí. Žáci jsou seznamováni i s historií, architekturou i kulturou města Jindřichův Hradec, zejména muzeem, knihovnou a architektonickými památkami. V oblasti přírodovědného vzdělávání je výuka obohacena exkurzemi do místních potravinářských, textilních a strojírenských firem, které žákům zprostředkovávají poznání různých technologií. V oblasti ekonomického vzdělávání se jedná o exkurze do peněžních ústavů a místních firem, které žákům umožňují lépe poznat systém řízení a financování.

Metodické přístupy k výuce v jednotlivých třídách a ročnících jsou průběžně vyhodnocovány a přizpůsobovány konkrétním cílům vzdělávání a úrovni žáků.

Hodnocení žáků a diagnostika

Hodnocení žáků je stanoveno školním řádem, který v této oblasti vychází z § 69 školského zákona a §§ 3 a 4 vyhlášky MŠMT č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání v platném znění. K hodnocení výsledků vzdělávání se využívá tradiční pětistupňové škály, která je ve školním řádu blíže specifikována. Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáků s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. V hodnocení výsledků vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažení cílů středního vzdělávání, jak jsou uvedeny ve školském zákoně a dalších souvisejících normách. Učitel známku vždy zdůvodní, přičemž mají žáci právo se ke známce vyjádřit.

Pravidla hodnocení žáků jsou rozpracována v klasifikačním řádu. Ten mj. stanoví minimální počet známek, kterými musí být žák v daném předmětu a pololetí hodnocen.

Učitelé pracují s nadanými žáky ve skupinách, ukládají jim složitější úkoly a projekty, aby žáci byli úspěšní v olympiádách, soutěžích, u státních zkoušek nebo při získání mezinárodního certifikátu z cizích jazyků.

Méně nadaní žáci mají možnost využívat konzultačních hodin jednotlivých učitelů k individuální práci.

Organizace přijímacího řízení

Přijímání ke studiu je v souladu s § 60 zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění a s vyhláškou č. 671/2004 Sb. v platném znění. Podmínkou je absolvování základního vzdělání a složení přijímacích zkoušek podle pravidel stanovených na příslušný školní rok. Zdravotní způsobilost uchazeče není požadována.

Charakteristika obsahu profilové části maturitní zkoušky

V rámci profilové části maturitní zkoušky budou žáci konat dvě zkoušky, jedna zkouška musí být vykonána z odborných předmětů, a to buď v písemné anebo v ústní formě. Druhá z povinných zkoušek musí být vykonána formou písemné praktické zkoušky nebo formou písemné maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí.

Volitelné zkoušky společné části maturitní zkoušky

Každý žák může dále vykonat nepovinnou maturitní zkoušku, volit může podle vlastního zájmu z nabídky stanovené ředitelem školy.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.

Se zdravotním postižením a se zdravotním znevýhodněním

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se na naší škole uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd (§ 16 odst. 8 zákona č. 561/2004 Sb.). Zdravotně postiženým a zdravotně znevýhodněným žákům se snažíme vytvářet podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb, a to zejména:

- individuálním přístupem jednotlivých vyučujících
- vytvářením příznivé společenské atmosféry ve třídě i škole
- nabídkou individuálního studijního (vzdělávacího) plánu
- zohledněním druhu, stupně a míry postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání
- spoluprací s rodiči či zákonnými zástupci žáka
- spoluprací se střediski výchovné péče, školskými zařízeními a jejich odbornými pracovníky a s vlastními výchovnými poradci.

Se sociálním znevýhodněním

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním, tj. žáků (§ 16 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb.), kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají žáci pocházející z majoritní populace. Jsou to tedy převážně žáci z různých u nás již žijících menšin nebo žáci přicházející k nám v rámci migrace. Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním se na naší škole uskutečňuje formou jejich individuální integrace do běžných tříd. Těmto výše uvedeným žákům se snažíme vytvářet odpovídající podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání, a to především:

- vhodným výběrem třídního učitele
- individuální (skupinovou) péčí
- pomocí při překonávání jazykové bariéry (zabezpečením jazykové přípravy)
- pravidelnou komunikací a zpětnou vazbou
- bezplatným zapůjčením učebnic

Přístupy ke vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, které je nutné ze strany školy reflektovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky a dále je rozvíjet a podporovat. Rozpoznat žáka mimořádně nadaného je z hlediska času dlouhodobější proces. V průběhu vyučování klademe důraz na pozorování žáků při školní i mimoškolní činnosti ze strany jednotlivých vyučujících (a jejich následné spolupráci a komunikaci ohledně těchto žáků). Zaměřujeme pozornost na rozbory výsledků práce žáků a hodnocení testů a

úloh. Nezbytnou součástí našeho pozorování jsou také rozhovory se žáky a jejich rodiči. Žákům mimořádně nadaným umožňujeme uspokojovat jejich vzdělávací potřeby a specifika prostřednictvím:

- zadáváním specifických úkolů, které odpovídají vědomostí úrovni žáků
- zapojením v konkrétních soutěžích, olympiádách apod.
- umožněním navštěvovat hodiny ve vyšších ročnících dle možností rozvrhu

BOZ a požární ochrana

BOZ a PO je součástí vzdělávacího procesu. Tato problematika je součástí školního řádu a vychází z metodického pokynu MŠMT a směrnice vydané KÚ JčK k zajištění BOZ na školách. V návaznosti na školský zákon a zákoník práce jsou rozpracovány otázky týkající se předcházení rizikům, povinnosti žáků, dozory nad žáky, úrazy a pravidla při specifických činnostech, jako jsou exkurze, lyžařské kurzy a soutěže. Pravidelné proškolování v této oblasti se provádí na počátku roku a před každou specifickou akcí. Současně dochází k postupnému osvojování kompetence v některých předmětech jako ekonomika, základy sociálních věd a tělesná výchova. Pro prohlubování těchto kompetencí jsou dále využívány třídnické hodiny, besedy, setkání s výchovným poradcem, protidrogovým koordinátorem a prostřednictvím naučných filmu.

Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení o dosaženém vzdělání

Studium oboru ekonomické lyceum je ukončeno maturitní zkouškou, která probíhá v souladu s platnou legislativou. Úspěšným absolvováním získá žák střední vzdělání s maturitní zkouškou a obdrží vysvědčení o maturitní zkoušce.

Učební plán oboru 78-42-M/02 – ekonomické lyceum

A. Povinné vyučovací předměty

a) základní všeobecné

Český jazyk a literatura	CJL	4(1)	3(1)	3(1)	3(1)	13(4)
První cizí jazyk		3/3	4/4	4/4	5/5	16/16
Druhý cizí jazyk		3/3	3/3	3/3	3/3	12/12
Matematika	MAT	4	3	3	3	13
Dějepis	DEJ	2	2	2	---	6
Základy společenských věd	ZSV	---	2	2	---	4
Společenská kultura a kom.	SPK	2(1)	---	---	---	2(1)
Fyzika	FYZ	2	2	---	---	4
Chemie	CHE	2	1	---	---	3
Biologie	BIO	2	1	---	---	3
Tělesná výchova	TEV	2/2	2/2	2/2	2/2	8/8
Zeměpis	ZEM	---	2	2	---	4

b) základní odborné

Ekonomika	EKO	2(1)	3(1)	4(1)	4(1)	13(4)
Účetnictví	UCE	---	---	4/4	4/4	8/8
Informatika	INF	2/2	2/2	2/2	2/2	8/8
Písemná a el. komunikace	PEK	2/2	2/2	---	---	4/4

c) odborné specializace

Účetní software	USW	---	---	---	2/2	2/2
Praxe	PRX	---	---	2 týdny	---	2 týdny

d) volitelné

Angličtina pro EU	AEU	---	---	2	2	4
Konverzace v cizích jaz.		---	---	---	2	2
Cvičení z matematiky	CMA	---	---	2	2	4
Technol. pro web a multimédia	WEB	---	---	2	2	4
Právo	PRA	---	---	2	(2)	2
Seminář z ekonomiky	SEK	---	---	---	2	2
Společenské vědy	SPV	---	---	---	2	2
Seminář z dějepisu	SED	---	---	---	2	2
Celkem		**32/12**	**32/13**	**33/15**	**32/20**	**129/62**

B. Nepovinné vyučovací předměty

Konverzace v cizích jaz.		---	---	---	2	2
Seminář z matematiky	SEM	---	---	---	2	2
Další cizí jazyk		2	2	2	2	8

Vysvětlivky: X/X=počet hodin týdně /počet dělených hodin, X(X)=počet hodin týdně (počet hodin, které lze dělit), (X)=počet hodin týdně, které lze alternativně učit v jiném ročníku

Zpracováno podle RVP pro obor 78-42-M/02 ekonomické lyceum, vydaného v roce 2021.

Poznámky k učebnímu plánu

1. Vyučují se tři cizí jazyky – anglický, německý, francouzský. Další cizí jazyk je možné zařadit v případě zvýšeného zájmu žáků a personálních možností školy. Žáci si volí na začátku prvního ročníku dva cizí jazyky z uvedené nabídky. Před nástupem do prvního ročníku jsou žáci zařazováni do skupin (začátečníci, pokročilí, mírně pokročilí) podle výsledků testů z cizího jazyka. Na konci prvního ročníku se rozhodují pro první cizí jazyk.
2. Pro dělení předmětů jsou v učebním plánu hodiny uvedené pod lomítkem. Hodiny vyjadřují možnost dělení předmětů, nikoli povinnost. Dělení předmětů je závislé na ekonomické a personální situaci ve škole. Pokud není za lomítkem uveden počet hodin, předmět se nedělí.
3. Předmět Praxe se realizuje ve třetím ročníku formou dvoutýdenní provozní praxe v organizacích, se kterými je o výkonu praxe uzavřena smlouva. Praxi vede pověřený učitel, žáci zpracovávají práci na zadané téma. Žáci si mohou touto formou připravit zpracování projektu pro maturitní zkoušku.
4. Výuka je v průběhu studia doplňována zapojováním žáků do praktického života formou exkurzí a dalších akcí odborného charakteru, konaných ve spolupráci se sociálními partnery.
5. Do třetího a čtvrtého ročníku jsou zařazeny volitelné předměty, které si žáci volí podle svého zájmu a budoucího zaměření. Jeden volitelný předmět si žáci volí ve třetím ročníku, pokračují v jeho studiu ve čtvrtém ročníku. Druhý volitelný předmět přibírají ve čtvrtém ročníku.
6. O minimálním počtu žáků ve skupině rozhoduje ředitel školy podle personálních a finančních možností na základě hlediska maximální efektivnosti. Maximální počet žáků ve skupině je omezen charakterem předmětu a vybavením pro výuku.
7. Lyžařský kurz může být zařazen v prvním nebo druhém ročníku.
8. Přehled využití týdnů ve školním roce:

Činnost	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**
Výuka podle rozpisu učiva	34	34	32	30
Lyžařský výcvikový kurz	(1)	(1)	-	-
Praxe	-	-	2	-
Maturitní zkouška	-	-	-	2
Časová rezerva	6	5	6	5
Celkem týdnů	**40 (41)**	**39 (40)**	**40**	**37**

Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

(srovnání počtu vyučovacích hodin za dobu vzdělávání)

RVP			ŠVP				
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet hodin		Vyučovací předmět	Počet hodin podle učebního plánu			
	týdenní	celkový		týdenní	celkem	celkový	celkem
Vzdělávání a komunikace v českém jazyce	6	192	Český jazyk a literatura	6		198	
			Společenská kultura a komunikace	1	35	34	1138
Vzdělávání a komunikace v cizích jazycích	21	672	1. cizí jazyk	16		516	
			2. cizí jazyk	12		390	
Společenskovědní vzdělávání	10	320	Občanská nauka	3		98	
			Společenská kultura a komunikace	1	10	34	332
			Dějepis	6		200	
Přírodovědné vzdělávání	10	320	Fyzika	4		136	
			Chemie	3	10	102	340
			Biologie	3		102	
Matematické vzdělávání	12	384	Matematika	13	13	424	424
Estetické vzdělávání	5	160	Český jazyk a literatura	7	9	326	394
			Společenská kultura a komunikace	2		68	
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8	8	260	260
Vzdělávání v inf. a kom. technologiích	10	320	Informatika	8	12	260	396
			Písemná a elektronická komunikace	4		136	
Národní a světová ekonomika	5	160	Ekonomika	1	5	30	166
			Zeměpis	4		136	
Podnikání a podnikové činnosti	5	160	Ekonomika	6		200	
			Účetnictví	3	10	94	326
			Praxe	1		32	
Financování a účetnictví	9	288	Ekonomika	6		188	
			Účetnictví	5	12	154	374
			Praxe	1		32	

Učební osnovy

Český jazyk a literatura 14
Anglický jazyk a Angličtina pro EU 34
Německý jazyk a Konverzace v německém jazyce 67
Francouzský jazyk a Konverzace ve francouzském jazyce 86
Matematika, Cvičení z matematiky a Seminář z matematiky 110
Dějepis 135
Základy společenských věd 142
Společenská kultura a komunikace 152
Fyzika 160
Chemie 167
Biologie 173
Tělesná výchova 179
Zeměpis a Seminář ze zeměpisu 190
Ekonomika a Seminář z ekonomiky 200
Účetnictví 222
Informatika 228
Písemná a elektronická komunikace 239
Účetní software 244
Praxe 249
Právo 255
Technologie pro web a multimédia 264
Seminář z dějepisu 271
Společenské vědy 276

Název vyučovacího předmětu:	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**
Obor vzdělávání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	424 (4/3/3/3)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Český jazyk a literatura je součástí všeobecného vzdělávání a je základem rozvíjení většiny klíčových schopností a dovedností, které žákům pomáhají zvládat ostatní vyučovací předměty. Ovlivňuje začleňování mladého člověka do společnosti, jeho osobní i profesní život, ovlivňuje i utváření jeho hodnotové orientace.

Základním cílem předmětu je vychovat žáky ke srozumitelnému, kultivovanému a jazykově správnému projevu, podílet se na rozvoji jejich duchovního života a přispět tak k jejich dobrému uplatnění v životě. Cílem předmětu je též utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám a přispívat k jejich ochraně.

Obecnými cíli předmětu je:

- pochopit jazyk jako systém,
- poskytnout základy jazykovědného vzdělání,
- zvládnout český jazyk jako nezbytný předpoklad pro studium cizích jazyků,
- zvládnout jazyk jako předpoklad pro společenské a pracovní uplatnění,
- vnímat mateřský jazyk jako výsledek kulturního a historického vývoje národa,
- rozvíjet schopnost vyhledávat informace z různých zdrojů, kriticky je hodnotit a předávat je vhodným
- způsobem s ohledem na jejich uživatele,
- využívat jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě,
- vyjadřovat se srozumitelně a souvisle, formulovat a obhajovat své názory,
- porozumět čtenému textu prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných textů z různých funkčních stylů,
- chápat umění jako specifickou výpověď o skutečnosti,
- pochopit význam umění pro člověka,
- poskytnout základy literárního vzdělání v oblasti vývoje literatury a uměleckých směrů jednotlivých kulturních epoch,
- podílet se na hodnotové orientaci žáků, na utváření jejich morálního profilu a estetického cítění,
- pochopit strukturu a význam literárního díla,
- porozumět uměleckému textu na pozadí historických a společenských souvislostí,
- pěstovat potřebu číst díla krásné literatury,
- tolerovat odlišné estetické cítění, vkus a zájmy druhých lidí,
- vytvořit pozitivní vztah k hodnotám místní, národní, evropské a světové kultury,
- získat přehled o kulturním dění národním i světovém,
- uvědomovat si vliv prostředků masové komunikace na utváření osobních názorů, kultury.

Charakteristika učiva

Předmět CJL spojuje tři oblasti, které se vzájemně doplňují.

Složka jazyková společně s komunikační a slohovou výchovou rozvíjejí komunikační schopnosti a dovednosti žáků a učí je užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení.

Obě složky se podílejí na rozvoji sociálních kompetencí.

Složka literární, především práce s uměleckými texty, prohlubuje znalosti jazykové, kultivuje jazykový projev a významně pomáhá utvářet pozitivní vztah k uměleckým hodnotám a k jejich ochraně.

Výchova literární je součástí estetického vzdělávání a zahrnuje širší pohled na kulturní dění.

Výuka předmětu směřuje ke schopnosti a dovednosti komunikovat verbálně i neverbálně, kultivovaně se vyjadřovat, používat spisovný jazyk v podobě mluvené i psané, aplikovat získané poznatky, pracovat s textem a informacemi.

Obsahem výuky je systematické rozvíjení a osvojování:

- poznatků z vývoje české a světové literatury v kulturních i historických souvislostech,
- poznatků z literární teorie,
- gramatiky,
- stylistických dovedností,
- komunikačních dovedností,
- základů informační výchovy,
- poznatků o vývoji českého jazyka a jeho postavení v systému jazyků,
- práce s textem – analýza, porozumění, interpretace.

Pojetí výuky

Předmět český jazyk a literatura je maturitní předmět, vyučuje se v prvním až čtvrtém ročníku a je v průběhu studia dotován 14 hodinami.

Výuka jazyka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy, rozvíjí je se zřetelem na jejich profesní zaměření. Klade si za cíl prohloubit nabyté vědomosti a posunout je na vyšší úroveň. Literární vzdělávání přispívá k celkovému přehledu o hlavních proudech a osobnostech české i světové literární historie a kultury vůbec. Literární učivo je sestaveno v učebním plánu chronologicky. Žáci jsou vedeni k hlubšímu a trvalému zájmu o kulturu.

Při výuce budou využívány následující metody a formy práce:

- klasický výklad,
- řízený rozhovor,
- samostatná práce individuální i skupinová,
- samostatná domácí práce, referáty,
- společná četba literárního textu, jeho rozbor a interpretace,
- memorování uměleckého textu,
- samostatné literární pokusy,
- exkurze (divadlo – činohra, opera, balet, galerie, příležitostné výstavy, knihovny),
- společná návštěva filmových a divadelních představení, jejich rozbor, hodnocení,
- využití multimediální techniky,
- rozhovor na aktuální témata,
- rozbor nedostatků ve vyjadřování (sebehodnocení),
- různé druhy testů,
- praktický slohový výcvik,
- diktáty a pravopisná cvičení,
- gramatická a stylistická cvičení,
- řečnická cvičení.

Hodnocení výsledků

V předmětu český jazyk a literatura se hodnotí obsahová správnost výpovědi i celého projevu, bezchybné použití gramatických a vhodné použití stylistických prostředků v projevech ústních i písemných. V písemném projevu je hodnocena i pravopisná správnost, v mluveném projevu dodržení normy české výslovnosti.

Žáci budou hodnoceni na základě kombinace ústního a písemného zkoušení.

Nejčastěji používané formy zkoušení:

- individuální zkoušení,
- frontální zkoušení,
- písemné testy,
- slohové práce,
- přednes referátů,
- řečnická cvičení.

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu. Převažuje známkování na základě platné klasifikační stupnice, doplňováno bude ústním hodnocením a sebehodnocením.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Z charakteru předmětu i z uvedených cílů vyplývá značný podíl na rozvoji většiny klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- uplatňovat různé způsoby práce s textem,
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace,
- být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky,
- využívat k učení různé informační zdroje,
- znát možnosti dalšího vzdělávání.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných,
- formulovat své myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory,
- zpracovávat souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z písemných textů i projevů,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a vystupování,
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému,
- volit vhodné prostředky pro splnění úkolu (studijní literaturu),
- využívat vědomosti a zkušenosti získané dříve,
- pracovat v týmu.

Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory jiných lidí,
- pracovat v týmu,
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, předcházet konfliktům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobní identitu,
- přistupovat tolerantně k identitě druhých,
- zajímat se aktivně o společenské a kulturní dění u nás i ve světě,
- uznávat národní i světové kulturní tradice a hodnoty, podporovat je a mít k nim pozitivní vztah,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání,
- vhodně komunikovat ve všech pracovních situacích.

Kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi

- pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat s informacemi z různých zdrojů – tištěných, elektronických a audiovizuálních,
- posuzovat rozdílnou věrohodnost informací a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Český jazyk a literatura	4	3	3	3
Jazyk	2	1	1	1
Literatura	2	2	2	2

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Český jazyk - 1. ročník

2 vyučovací hodiny týdně

Učebnice:

Učebnice českého jazyka, Pravidla českého pravopisu, Stručná mluvnice česká, slovníky, vlastní texty, noviny, časopisy, internet.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci, - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny, - vyjmenuje významné rysy češtiny, - orientuje se v soustavě jazyků.	**Řeč a jazyk** - postavení češtiny mezi evropskými jazyky, - charakteristika češtiny, - národní jazyk a jeho útvary, - jazyková kultura, - vývojové tendence spisovné češtiny.	2	**Mezipředmětové vztahy** Anglický jazyk, Německý jazyk – hláskový systém.
Žák: - na příkladech doloží druhy mediálních produktů, - uvede základní média působící v regionu, - zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů, - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.), - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace, - má přehled o knihovnách a jejich službách.	**Informatická výchova** - informace a jejich získávání, - knihovny a jejich služby, média, jejich produkty a účinky.	5	**Mezipředmětové vztahy** Informatika – internet, vyhledávání informací. **Průřezové téma** Člověk a svět práce - práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací.
Žák: - je schopen organizovat si domácí přípravu podle zásad psychologie.	**Metody racionálního studia**	2	**Mezipředmětové vztahy** Odborné předměty, Dějepis, Občanská nauka - využití odborných textů.

Žák: - orientuje se v textu bez rozlišení detailů, - čte s porozuměním.	**Racionální čtení** - zběžné čtení, - důkladné čtení – studium.	5	
Žák: - rozliší literaturu faktu a literaturu uměleckou, - čte s porozuměním různé druhy textů, - interpretuje a transformuje různé druhy textů.	**Četba, interpretace a transformace různých druhů textů** - literatura faktu a umělecká literatura.	8	
Žák: - rozezná různé typy textu, - rozumí obsahu textu i jeho částí, - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů, - vypracuje osnovu, konspekt, anotaci a resumé.	**Metody práce s textem** - získává a zpracovává informace z textu (též odborného a administrativního), - excerpta, osnova, teze, konspekt, resumé, anotace, glosy.	5	
Žák: - orientuje se v normativních příručkách českého jazyka – Pravidla českého pravopisu, Stručná mluvnice jazyka českého, - vyhledává zadané informace v různých příručkách pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě.	**Normativní jazykové příručky**	2	
Žák: - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu, - využívá Pravidla českého pravopisu, - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby.	**Grafická stránka jazyka** - statický pravopis i/y, - skupiny mě/mně, - psaní u, ů, ú, - pravidla českého pravopisu, - procvičování českého pravopisu.	6	**Mezipředmětové vztahy** Písemná a elektronická komunikace – psaní podle diktátu. **Průřezová témata** Člověk a svět práce - písemné vyjadřování při úřední korespondenci.
Žák: - dbá na správnou výslovnost, - rozpozná nedostatky ve výslovnosti.	**Zvuková stránka jazyka** - zvukové prostředky, ortoepické normy jazyka, spisovná výslovnost, - zvuková stránka věty a projevu, druhy řečnických projevů.	5	
Žák:	**Slovní zásoba** - stylové rozvrstvení slovní zásoby, - obohacování slovní zásoby,	7	**Mezipředmětové vztahy** Odborné předměty - odborná terminologie.

- posoudí slovní zásobu, vhodnost užitých výrazů a nevhodné výrazy nahradí, - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie, - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak.	- slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, - terminologie.		
Žák: - určí z ukázky funkční styl a převažující slohový postup.	**Funkční styly, slohové postupy, útvary** - slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní, - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené.	3	
Žák: - sestaví krátký informační útvar, správně jej zapíše a přednese.	**Krátké informační útvary**	4	**Mezipředmětové vztahy** Písemná a elektronická komunikace – zpracovávání písemností, normalizovaná úprava písemností.
Žák: - napíše osobní dopis, - ovládá formální a grafickou úpravu dopisu.	**Osobní dopis**	2	**Mezipředmětové vztahy** Písemná a elektronická komunikace – normalizovaná úprava písemností, psaní adres.
Žák: - rozliší popis prostý, odborný a umělecký, - vytvoří samostatně popisy, - napíše charakteristiku osoby a přednese ji.	**Popis a charakteristika** - popis osoby, věci, popis pracovního postupu, - charakteristika osoby.	8	
Žák: - napíše samostatně dvě slohové práce.	**Slohové práce**	4	**Mezipředmětové vztahy** Písemná a elektronická komunikace – opis textu, úprava textu.

Literatura - 1. ročník

2 vyučovací hodiny týdně

Učebnice:

Učebnice literatury, čítanka, díla krásné literatury, vlastní texty, internet, noviny, časopisy.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - chápe umění jako specifickou výpověď o skutečnosti,	**Literatura a ostatní druhy umění**	2	**Průřezová témata** Informatika - práce s prostředky informačních a

- uvede, který druh umění nejvíce obohacuje jeho život, - samostatně vyhledá a zpracuje informace z této oblasti.			komunikačních technologií.
Žák: - rozezná text umělecký od neuměleckého, - rozezná umělecké dílo od braku a kýče, - využívá při práci s textem znalosti z literární teorie, - vysvětlí rozdíl mezi literaturou a lidovou slovesností.	**Základy literární vědy** - literární věda, literární druhy a žánry, - vybrané pojmy z poetiky, - literatura a lidová slovesnost.	8	
Žák: - objasní podstatu křesťanství, - orientuje se v Bibli, - vypráví starozákonní příběh, vystihne poučení, - doloží na konkrétních uměleckých dílech inspiraci umělců biblickým motivem, - orientuje se ve starověké literatuře řecké i římské, - antická díla klasifikuje podle žánrů, - zhodnotí význam řeckého divadla, - vyjádří vlastní prožitky z četby biblického příběhu a řeckých bájí.	**Literatura starověku** - křesťanství, - Bible – Starý a Nový zákon, - literatura starověkého Řecka, - literatura starověkého Říma.	12	**Mezipředmětové vztahy** Dějepis – judaismus, křesťanství, - klasické otrokářské státy, starověké Řecko a Řím, dědictví starověkých civilizací. Občanská nauka – víra, ateismus, náboženství. Hospodářský zeměpis – orientace na mapě. **Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti - společnost – náboženství.
Žák: - orientuje se ve staročeské literatuře, - zařadí památku či autora do příslušného období, - jednotlivá období charakterizuje, - doloží znaky staročeských památek na konkrétních dílech, - uvede literární druhy staročeských památek, charakterizuje je, - posoudí význam česky psaných památek, - zhodnotí význam doby Karlovy pro další vývoj vzdělanosti a kultury,	**Staročeská literatura** - periodizace staročeské literatury, - staroslověnské písemnictví, - latinsky psané památky, - česky psaná literatura 14. století, - gotika ve výtvarném umění, - významné památky u nás a v Evropě, - literatura reformního hnutí, - humanismus a renesance v české literatuře - literatura pobělohorské doby.	21	**Mezipředmětové vztahy** Dějepis – křesťanství na našem území, Velká Morava, český stát za vlády Přemyslovců a Lucemburků, husitství, Habsburkové na českém trůně, Bílá hora a její důsledky. Informatika – internet.

- představí nejdůležitější díla J. Husa, uvede jejich význam, - objasní program národního humanismu, - charakterizuje pobělohorskou dobu, - vysvětlí rozdíly mezi exulantskou a oficiální domácí literaturou, - zhodnotí význam pedagogických děl J. A. Komenského, - doloží modernost vyučovacích metod J. A. Komenského, - samostatně vyhledá a zpracuje informace, - představí významné gotické památky, - má přehled o českých památkách zapsaných na seznamu UNESCO, - vyjádří vlastní názor na problematiku ochrany kulturních památek.			
Žák: - vyloží předpoklady vzniku renesance a humanismu, - samostatně vyhledá a zpracuje informace z této oblasti, - vysvětlí pojmy renesance, humanismus, klasicismus, osvícenství, preromantismus, - zařadí autora a dílo do příslušného období, - uvede charakteristické znaky renesančních a barokních děl výtvarného umění, - představí nejvýznamnější autory renesančních a barokních uměleckých děl, - charakterizuje literární útvary renesance, - interpretuje příběh novely z Dekameronu, - vyjádří vlastní prožitek z renesančního uměleckého díla, - přednese Shakespearův sonet a zdůvodní jeho výběr.	**Vývoj světové literatury od renesance po preromantismus** - předpoklady vzniku, - renesance ve výtvarném umění, - významné památky u nás a v Evropě, - velké osobnosti a díla evropské renesanční literatury, - baroko ve výtvarném umění, významná díla a představitelé - významní představitelé evropské barokní literatury, - klasicismus, osvícenství, preromantismus, - klasicismus ve výtvarném umění, - encyklopedisté, - dobrodružný román.	15	**Mezipředmětové vztahy** Dějepis – humanismus a renesance, renesance ve výtvarném umění, umělecké památky baroka. Anglický jazyk, Německý jazyk – představitelé a díla renesanční a barokní literatury, německý preromantismus.

Žák: - objasní podstatu a cíl ČNO, - orientuje se v periodizaci ČNO, - charakterizuje etapy ČNO, - vysvětlí význam kodifikace spisovného českého jazyka, - zhodnotí význam historického díla F. Palackého.	**České národní obrození** - charakteristika etap NO na pozadí historických a společenských změn, - věda NO – jazykověda a dějepis, - představitelé vědy, stěžejní díla - počátky novočeské poezie, prózy a divadla.	10	**Mezipředmětové vztahy** Dějepis – osvícenství, osvícenský absolutismus, reformy, národní obrození, revoluce v českých zemích 1848.

Český jazyk - 2. ročník

1 vyučovací hodina týdně

Učebnice:

Učebnice českého jazyka, Pravidla českého pravopisu, Stručná mluvnice česká, slovníky, vlastní texty, noviny, časopisy, internet.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - provede základní slovotvorný rozbor slova.	**Pojmenování nových skutečností** - slova motivovaná a nemotivovaná, - slova příbuzná a části slov, - tvoření slov, - spojování slov v sousloví.	5	**Mezipředmětové vztahy** Německý jazyk – tvoření slov. Odborné předměty – terminologie.
Žák: - v písemném i mluveném projevu uplatňuje znalosti z tvarosloví, - odhalí a opraví tvaroslovné chyby, - vysvětlí vývojové tendence v tvarosloví, - využívá normativní příručky, Slovník spisovné češtiny, Česká mluvnice.	**Morfologie** - slovní druhy, - mluvnické kategorie jmen a sloves, - tvary slov ohebných, - neohebné slovní druhy, - vývojové tendence v tvarosloví.	10	
Žák: - rozpozná a opraví pravopisné chyby, - efektivně používá Pravidla českého pravopisu.	**Pravopis** - dynamický pravopis i/y, - předpony a předložky s/z, - spřežky, přídavná jména složená, - psaní číslovek, - velká písmena.	4	**Mezipředmětové vztahy** Písemná a elektronická komunikace.
Žák: - sestaví základní útvary administrativního stylu, - ovládá jejich formální a grafickou úpravu, - napíše obsahově i jazykově bezchybně strukturovaný i nestrukturovaný životopis, - napíše obsahově i jazykově bezchybně žádost a plnou moc.	**Styl administrativní a jeho útvary** - rysy a druhy administrativních písemností, - žádost, plná moc, - životopis, - zápis z porady, pracovní hodnocení.	4	**Mezipředmětové vztahy** Písemná a elektronická komunikace – normalizovaná úprava písemností, psaní adres, tvorba úředních písemností. **Průřezová témata** Člověk a svět práce - písemné vyjadřování při úřední korespondenci.
Žák: - vystihne charakteristické znaky publicistického stylu, - má přehled o základních publicistických žánrech,	**Styl publicistický** - oblasti masové komunikace, - zpravodajské útvary, analytické a beletristické útvary, - média a mediální sdělení, - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů.	5	**Mezipředmětové vztahy** Odborné předměty - tvorba a role reklamy. - Informační a komunikační technologie – internet, vyhledávání a zpracování informací.

- rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky, - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace, - vyhledá informace, - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva, - zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy, - porovná informace získané z různých zdrojů, - prezentuje získané informace vhodným způsobem, - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka …), - napíše fejeton na aktuální téma, - vystihne základní prostředky reklamy, - vytvoří reklamu na oblíbený výrobek, - posoudí vliv reklamy na životní styl.			**Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti - orientace v mediálních obsazích, kritické hodnocení a využívání masových médií pro různé potřeby.
Žák: - napíše dvě slohové práce.	**Slohové práce**	4	**Mezipředmětové vztahy** Písemná a elektronická komunikace – normalizovaná úprava textu.

Literatura - 2. ročník

2 vyučovací hodiny týdně

Učebnice:

Učebnice literatury, čítanka, vlastní texty, internet, časopisy, díla krásné literatury.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - vysvětlí typické znaky romantismu a doloží je na konkrétním literárním díle,	**Romantismus ve světové a české literatuře** - rysy romantismu, - umělecké památky romantismu ve výtvarném umění, - představitelé romantismu ve světové literatuře,	24	**Mezipředmětové vztahy** Anglický jazyk, Německý jazyk – představitelé a díla anglických a německých romantiků.

- charakterizuje romantického hrdinu a romantickou hrdinku, - uvede jména a díla nejvýznamnějších představitelů světového romantismu v literatuře a ve výtvarném umění - přiřadí k významným osobnostem evropského romantismu jejich stěžejní díla, - interpretuje literární ukázky a vyjadřuje vlastní prožitky z četby konkrétního díla, - představí spolužákům dílo světového romantika, - zhodnotí význam Máchova Máje, - na základě znalostí z literární teorie interpretuje Máchův Máj, - dle vlastního výběru přednese verše z Máje, - porovná literární dílo s filmovou verzí, uvede rozdíly, vyjádří vlastní prožitek a hodnocení.	- romantismus v české literatuře.		
Žák: - vyloží hlavní znaky realismu, doloží je na konkrétním díle, - uvede hlavní rozdíl mezi realismem a naturalismem, - porovná znaky romantismu a realismu, - představí nejvýznamnější autory světového realismu a jejich stěžejní díla, - interpretuje literární ukázky a vyjadřuje vlastní prožitek z četby, - porovná literární dílo s filmovou verzí, vyjádří vlastní prožitek a hodnocení, - napíše krátkou realistickou povídku.	**Realismus ve světové a české literatuře** - umělecké zásady realismu a naturalismu, - představitelé realismu ve světové literatuře.	14	**Mezipředmětové vztahy** Anglický jazyk představitelé a díla anglických realistů.
Žák: - objasní na základě dějepisných znalostí politické, společenské a kulturní poměry v Čechách v druhé polovině 19. století,	**Česká literatura v 50. - 90. letech 19. století** - politické a společenské poměry v české společnosti, - průkopníci realismu v české literatuře, - družina májová,	32	**Mezipředmětové vztahy** Dějepis – revoluce 1848 v českých zemích, její důsledky, národní hnutí, česko – německé vztahy, rakousko – uherské vyrovnání, pokus o česko – rakouské vyrovnání,

- představí literární cíle družiny májové, - vyjádří vlastní prožitek z četby konkrétního díla J. Nerudy, - porovná poezii J. Nerudy a V. Hálka, - zhodnotí přínos prozaiků družiny májové, - porovná literární program ruchovců a lumírovců, - vysvětlí nový přístup autorů k historické tematice, - porovná venkovské téma v tvorbě B. Němcové a kritických realistů, - vysvětlí klasickou stavbu dramatu, - představí spolužákům konkrétní dílo a vyjádří vlastní hodnocení.	- ruchovci a lumírovci, - realistická historická próza, - venkovská tematika v próze, - realistické drama.		sociální struktura společnosti.

Český jazyk - 3. ročník

1 vyučovací hodina týdně

Učebnice:

Učebnice českého jazyka, Pravidla českého pravopisu, Stručná mluvnice česká, vlastní texty, noviny, časopisy.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování, - odhalí nedostatky ve větné stavbě a opraví je, - provede syntaktický rozbor výpovědi, - chápe význam interpunkce pro jednoznačnost vyjádření.	**Syntax** - věta a výpověď, - větná skladba, - věty dvojčlenné, - základní větné členy a způsoby jejich vyjadřování, - rozvíjející větné členy, - věty jednočlenné, - větné ekvivalenty, - zvláštnosti ve větném členění, - nepravidelnosti a nedostatky ve stavbě věty, - druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, - souvětí souřadná a podřadná, jednoduchá a složitá.	10	**Mezipředmětové vztahy** Písemná a elektronická komunikace – tvorba podnikového dopisu a dalších administrativních písemností.
Žák: - orientuje se ve výstavbě textu, - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu, - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu, - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar.	**Komunikát a text** - stavba a tvorba komunikátu, návaznost a členění textu, - komunikační situace, komunikační strategie.	3	
Žák: - chápe význam interpunkce pro jednoznačnost vyjádření, - využívá znalostí ze syntaxe při správném užívání interpunkčních znamének, - vyhledá poučení v Pravidlech českého pravopisu.	**Pravopis** - čárka ve větě jednoduché a v souvětí, - složitější případy shody podmětu s přísudkem.	4	
Žák: - vystihne charakteristické znaky vypravování,	**Vypravování**	5	

- posoudí uplatnění vypravování v hovorové a umělecké oblasti, - posoudí kompozici vypravování, jeho slovní zásobu a skladbu, - sestaví texty prostého a uměleckého vypravování.			
Žák: - vystihne charakteristické znaky úvahy, - posoudí kompozici úvahy, její slovní zásobu a skladbu, - argumentuje a obhajuje svá stanoviska, - napíše úvahu na aktuální téma.	**Úvaha**	6	**Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti: - komunikace. Člověk a životní prostředí: - estetické a citové vnímání okolí.
Žák: - napíše dvě slohové práce.	**Slohové práce**	4	**Mezipředmětové vztahy** Písemná a elektronická komunikace – normalizovaná úprava písemností.

Literatura - 3. ročník

2 vyučovací hodiny týdně

Učebnice:

Učebnice literatury, čítanka, díla krásné literatury, vlastní texty, internet.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - popíše atmosféru přelomu 19. a 20. století, - objasní podstatu nových uměleckých směrů, - zařadí díla k jednotlivým uměleckým směrům, - interpretuje báseň prokletých básníků, - charakterizuje generaci 90. let, - zařadí autora k jednotlivým směrům, - vyjádří prožitky z četby konkrétního díla, porovná sociální baladu Nerudovu a Bezručovu.	**Přelom 19. a 20. století ve světové a české literatuře** - atmosféra doby, - nové umělecké směry: impresionismus, symbolismus, secese, dekadence, - prokletí básníci, - Česká moderna – generace 90. let symbolisté, realisté, dekadenti, buřiči.	**12**	**Mezipředmětové vztahy** Dějepis – modernizace společnosti, technická a komunikační revoluce, urbanizace, sociální struktura společnosti, napětí mezi velmocemi.
Žák: - popíše na základě dějepisných znalostí politické, sociální a	**Literatura a umění v první polovině 20. st.** - charakteristika období mezi dvěma válkami,	5	**Mezipředmětové vztahy** Dějepis – koloniální expanze, modernizace společnosti, sociální

národnostní poměry mezi dvěma válkami, - charakterizuje nové umělecké směry.	- nové umělecké směry.		struktura společnosti, vzdělání a společnost. Informatika – získávání a zpracování informací. **Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti - morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita.
Žák: - orientuje se v hlavních proudech a základních dílech světové meziválečné literatury, - představí na konkrétních dílech zobrazení první světové války, vyjádří vlastní názor na dílo, - uvede hlavní znaky moderní prózy a její představitele, - představí spolužákům dílo světové realistické prózy, vyjádří vlastní hodnocení díla, - rozvíjí své čtenářství.	**Světová próza první poloviny 20. stol.** - obraz první světové války v literatuře, - moderní próza – hlavní znaky a představitelé, - realistická próza francouzská, americká, anglická, německá, ruská, - detabuizované téma v literatuře.	10	**Mezipředmětové vztahy** Dějepis – boj o nové rozdělení světa, první světová válka, její důsledky, poválečné uspořádání světa. Občanská nauka, Anglický jazyk, Německý jazyk – představitelé a díla anglických, amerických a německých autorů první poloviny 20. století. Informatika – získávání a zpracování informací. **Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita.
Žák: - charakterizuje proletářskou poezii, - doloží hlavní znaky proletářské poezie na konkrétních básních, - vyloží podstatu poetismu a surrealismu na konkrétních básních, - uplatňuje znalosti z literární teorie při rozboru básní, - vyjádří vlastní prožitek z četby básní, - vybere si jednu báseň a přednese ji.	**Česká poezie v období mezi dvěma válkami** - Devětsil, proletářská poezie, - poetismus, - surrealismus.	12	
Žák: - orientuje se v proudech a základních dílech české meziválečné literatury, - v diskusi o konkrétních literárních dílech využívá vlastní čtenářské zkušenosti, - napíše referát o přečteném románu, nebo napíše medailon jednoho autora,	**Česká próza a divadlo mezi dvěma válkami** - obraz první světové války v české literatuře, - ruralisté, - katolicky orientovaní autoři, - sociálně orientovaná próza, - demokratický proud, - imaginativní podoba české prózy, - psychologická próza, - německy píšící autoři,	20	**Mezipředmětové vztahy** Dějepis – Češi za světové války, první odboj, legie, vznik ČSR, ČSR mezi válkami. Informatika- získávání a zpracování informací. **Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti - morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita.

- zhodnotí význam díla K. Čapka pro dobu, v níž tvořil a žil, využije vlastní četbu, - zhodnotí jazykový plán Čapkových děl, - porovná literární dílo s filmovou verzí, vyjádří vlastní prožitek a hodnocení.	- Osvobozené divadlo, - D34.		
Žák: - na základě dějepisných znalostí charakterizuje dobu druhé světové války, - uvede specifika literatury napsané v době Mnichova a války, - v próze uvede zakázaná a povolená témata literárních děl, - interpretuje literární texty a diskutuje o nich.	**Česká poezie a próza v období druhé světové války** - charakteristika doby, - specifika literatury v době okupace, - vybraná básnická a prozaická díla.	5	**Mezipředmětové vztahy** Dějepis – mezinárodní vztahy ve 30. letech 20. století, mnichovská dohoda, protektorát Čechy a Morava, druhá světová válka, život v době války.

Český jazyk - 4. ročník

1 vyučovací hodina týdně

Učebnice:

Učebnice českého jazyka, Pravidla českého pravopisu, Stručná mluvnice česká, slovníky, noviny, časopisy, internet, vlastní texty.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - rozliší jazyk spisovný, hovorový, obecnou češtinu a dialekt, - volí ve vlastním projevu prostředky adekvátní komunikační situaci, - objasní potřebu užívat spisovnou češtinu.	**Národní jazyk a jeho útvary** - spisovný jazyk, obecná čeština, nářečí, profesní mluva, slang, argot.	7	
Žák: - vysvětlí vývoj češtiny v souvislosti s vývojem české společnosti, - popíše vývoj jazykovědy ve 20. století, - uvede jména nejvýznamnějších českých jazykovědců.	**Vývojové tendence spisovné češtiny** - vývoj češtiny a nauky o ní ve 20. století.	6	
Žák:	**Styl odborný** - výklad,	8	**Mezipředmětové vztahy** Odborné předměty.

- zařadí a charakterizuje text odborného stylu, - text odborný reprodukuje, - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, - napíše výklad na dané téma, - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu.	- projevy prakticky odborné, jejich základní znaky, postupy a prostředky (jednoduché odborné dokumenty).		**Průřezová témata** Člověk a svět práce:
Žák: - napíše jednu slohovou práci.	**Slohová práce**	3	**Mezipředmětové vztahy** Písemná a elektronická komunikace – normalizovaná úprava písemností.
	Opakování jazykového a slohového učiva.	6	

Literatura - 4. ročník

2 vyučovací hodiny týdně

Učebnice:

Učebnice literatury, čítanka, díla krásné literatury, vlastní texty, noviny, časopisy, internet.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - popíše dobu druhé světové války s využitím dějepisných vědomostí a čtenářských zkušeností, - vyloží odlišný přístup k tématu v literaturách západních a literatuře ruské, - prokáže přehled v tématu člověk a válka ve světové literatuře, - na základě individuální četby interpretuje konkrétní dílo, - porovná literární dílo s filmovou verzí, uvede rozdíly a vyjádří vlastní hodnocení.	**<u>Literatura druhé poloviny 20. století</u>** **Obraz druhé světové války ve světové literatuře** - odlišný přístup k tématu, - světová válka v dílech amerických, anglických, francouzských, německých, italských a ruských autorů, - filmové zpracování děl.	8	**Mezipředmětové vztahy** Dějepis – příčiny důsledky druhé světové války, holokaust. Informatika- získávání a zpracování informací. **Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita.
Žák: - uvede charakteristické znaky moderních uměleckých směrů, - zařadí autory a jejich díla k jednotlivým směrům, - představí spolužákům formou referátu konkrétní	**Hlavní proudy a vybraní představitelé světové literatury a dramatu druhé poloviny 20. století** - existencionalismus, - neorealismus, - beatníci, - rozhněvaní mladí muži, - magický realismus,	16	**Mezipředmětové vztahy** Anglický jazyk. Informatika – získávání a zpracování informací.

dílo, vyjádří vlastní prožitek z díla, - interpretuje ukázky z vybraných děl.	- postmodernismus, - absurdní drama.		
Žák: - na základě dějepisných znalostí charakterizuje jednotlivá období ve vývoji Československa, - na základě vlastní četby představí literární dílo zobrazující dobu války, - uvede rozdíly mezi oficiální, samizdatovou a exilovou literaturou, - zařadí autory a díla k jednotlivým proudům, - vyhledá potřebné informace a vhodně je využije, - na základě vlastní volby představí dílo současného básníka či prozaika, zdůvodní svůj výběr a výrazně přednese ukázku z díla.	**Česká literatura druhé poloviny 20. století** - vývoj v Československu v letech 1945 -1948, 1948 – 1968, 1968 – 1989, - 1989 – současnost, - významné osobnosti české poezie, - obraz druhé světové války v české literatuře, - významné osobnosti české prózy, - autoři oficiálně vydávané prózy, - autoři prózy samizdatové a exilové, - nové tváře české literatury po roce 1989.	26	**Mezipředmětové vztahy** Seminář z dějepisu – vývoj Československa od konce druhé světové války do přelomu tisíciletí. Informatika – získávání a zpracování informací. **Průřezová témata** Občan v demokratické společnost: - morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita.
Žák: - orientuje se v nabídce divadel, - diskutuje o kulturních zážitcích.	**České divadlo a dramatické umění v druhé polovině 20. století** - divadelní tvorba klasická - avantgardní divadlo, - divadla malých forem.	5	
	Opakování literárního učiva	5	

Název vyučovacího předmětu:	**ANGLICKÝ JAZYK,** **ANGLIČTINA PRO EVROPSKOU UNII**
Obor vzdělání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	1. cizí jazyk 516 (640 s AEU)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v měnící se multikulturní společnosti, protože prohlubuje jejich komunikativní kompetence k dorozumění v situacích každodenního osobního i pracovního života, rozšiřuje jejich celkový kulturní rozhled a současně přispívá k formování jejich osobnosti. Zároveň rozvíjí schopnost žáků učit se po celý život.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli nejen komunikovat v cizím jazyce, ale i efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, získávat informace o světě, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání a využívat vybrané metody a postupy efektivního studia angličtiny ke studiu dalších jazyků a i k dalšímu vzdělávání.

Důležité je integrovat odborný jazyk do výuky jiných předmětů, sdílet informace s ostatními vyučujícími, směřovat k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím mimo školu – využívat multimediální programy, internet, navazovat kontakty se školami v zahraničí a účastnit se výukových programů a poznávacích zájezdů, což také motivuje žáky zapojovat se do projektů a soutěží. To vše pomáhá žákům chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné kulturní a sociální hodnoty jiných národů a jazykových oblastí.

Výuka angličtiny navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikativních kompetencí získanou na ZŠ, dále ji prohlubuje a směřuje k osvojení takové úrovně jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici **B1** podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Slovní zásoba by měla tvořit minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie zaměřující se na reálie a základy obchodního jednání tvoří u úrovně B1 minimálně 20%.

Nadaným žákům, kteří mají zájem dosáhnout vyšší úrovně podle SERR (B2 a C1), se budou vytvářet podmínky pro rozvoj jejich nadání, a to formou individuálního přístupu a jejich začleněním do národních a mezinárodních programů a projektů.

Žákům, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem nebo kteří mají individuální obtíže, se bude věnovat zvláštní pozornost uplatňováním adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace. V případě možnosti budou tito žáci zapojení do národních programů, které se věnují školnímu neúspěchu a individuálním potřebám.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Angličtina pro Evropskou unii koresponduje s výukou samotného cizího jazyka v rovině gramatické i lexikální, rozšiřuje celkový kulturní rozhled žáků a jejich znalosti o Evropské unii. Předmět pomáhá naučit se prezentovat témata, zpracovávat informace z aktuálních textů z časopisů a internetu a zaujímat stanoviska a také připravit se na mezinárodní zkoušky. Přínosný je zejména pro žáky, kteří se chtějí věnovat práci v zahraničí, ve firmách se zahraničním zastoupením a studiu vysokých škol.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení a osvojování:

- řečových dovedností (poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení a práce s textem včetně odborného, mluvení zaměřené situačně i tematicky, písemné zpracování textu, jednoduchý překlad, střídání receptivních a produktivních činností)

- jazykových prostředků (výslovnost, slovní zásoba a její tvoření, gramatika a grafická podoba jazyka a pravopis)
- tematických okruhů a obecných komunikačních situací (týkající se každodenního života, České republiky, zemí dané jazykové oblasti, zemí Evropské unie a zaměření studijního oboru – základy obchodního jednání, prezentace, obchodní dopisy a komunikace) a jazykových funkcí (obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, zklamání, naděje apod.)
- poznatků o zemích (vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání zemí příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí v kontextu znalostí o České republice)

Strategie výuky

Výuka je organizována ve skupinách po 10 – 16 žácích, jejichž jazyková úroveň je přibližně stejná. Učitel organizuje výuku tak, aby byla přiměřená, postupná, systematická a názorná, aby žáci mohli být aktivní, mohli využívat vlastní zkušenosti a byli motivováni k činnostem. Individuální přístup je uplatňován především u slabších žáků a talentovaných žáků.

Při výuce jsou používány různé výukové metody. Jsou to především klasické výukové metody, z nichž nejvíce jsou využívány metody slovní (vyprávění, vysvětlování, práce s textem, rozhovor), aktivizující metody (diskuse, řešení problémů, metody situační a inscenační) a komplexní výukové metody (frontální výuka, skupinová a individuální výuka, brainstorming) a zapojení do národních i mezinárodních projektů. Střídání metod podporuje učební aktivitu žáků a napomáhá k získávání kompetencí.

Stejné metody se využívají i v předmětu Angličtina pro Evropskou unii, důraz je kladen dále na projektovou metodu a zpracování prezentací. Předpokládá se využívání nových vyučovacích metod, např. i práce v platformě eTwinningu.

Nedílnou součástí výuky jsou exkurze, které zahrnují návštěvu zajímavých míst spjatých s kulturou dané jazykové oblasti (výstavy, divadelní představení, besedy), dále návštěva míst, která umožňují žákům další možnosti v jejich studiu a výběru zaměstnání (Britské a Americké centrum, veletrhy Gaudeamus a EXPOLingua) a také jazykově-pobytové a poznávací zájezdy do zemí dané jazykové oblasti.

Hodnocení výsledků žáků

Důraz je kladen na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení. Důležitá je také metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, která vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění. Učitelé budou rovněž motivovat a podporovat žáky k pravidelnému vedení jazykového portfolia. V předmětu Angličtina pro EU budou žáci navíc hodnotit, zda se jim podařilo splnit záměr prezentací a zda zvolili vhodný způsob prezentace.

Způsoby hodnocení budou spočívat v kombinaci známkování podle stupnice 1 - 5, slovního hodnocení, využívání bodového systému, případně procentuálního vyjádření. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Písemné práce:

- 2 za školní rok (s částmi: práce s textem, poslech, psaní, gramatika)
- 4 za pololetí (práce menšího rozsahu korespondující s probíraným učivem)

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

- komunikativních (vhodně se vyjadřovat a prezentovat, souvisle formulovat své myšlenky, v písemné podobě přehledně a správně, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, zpracovávat souvislé texty na běžná a odborná témata, dodržovat jazykové a stylistické normy, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí a pro pracovní uplatnění, chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní a pracovní uplatnění)

- k učení (ovládat různé techniky učení a mít k němu pozitivní vztah, uplatňovat různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a zároveň přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)
- k řešení problémů (porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému a navrhnout způsob řešení, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi - skupinová práce)
- personálních a sociálních (odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí, pracovat v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům)
- občanské (jednat odpovědně a samostatně, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, uvědomovat si v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých, zajímat se o politické a společenské dění u nás a ve světě, chápat význam životního prostředí pro člověka, uznávat hodnotu života, tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah)
- k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám (mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech)
- využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi (pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, komunikovat elektronickou poštou, využívat další prostředky online komunikace, získávat informace z Internetu, pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím)

Uplatnění průřezových témat

V průběhu studia se žáci setkají se všemi průřezovými tématy. (viz rozpis učiva)

Mezipředmětové vztahy

Nejčastěji je anglický jazyk ve vztahu k mateřskému jazyku, dále také k dějepisu, hospodářskému zeměpisu, informatice, základům společenských věd, základům přírodních věd, písemné a elektronické komunikaci a ekonomice (viz rozpis učiva).

Přehled časové dotace

(hodin týdně)

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
ANJ – 1. varianta	3	4	4	5
Angličtina pro Evropskou unii	-	-	2	2

Anglický jazyk - 1. ročník

3 vyučovací hodiny týdně (celkem 102)

Učebnice

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - rozumí slyšenému i čtenému popisu charakteru osoby - v slyšeném textu postihne, co mluvčí právě dělají a co dělají pravidelně - postihne hlavní myšlenku v novinovém článku popisující méně obvyklé zájmové aktivity mladých lidí a vyhledá v něm specifické informace - postihne hledané informace v slyšeném rozhovoru mladých lidí o jejich účasti na zájmové akci - s porozuměním zodpoví otázky zábavného kvizu o strachu a odvaze dělat adrenalinové činnosti Produktivní řečové dovednosti **Žák:** - detailně, ale s běžnou slovní zásobou popíše osobnost člověka - strukturovaně, písemně popíše svoji osobu a charakter - ústně sdělí, co by dělal v rámci aktivit zájmové, veřejné akce Interaktivní řečové dovednosti **Žák:** - vyměňuje si názory s kamarádem o charakteru známých lidí - zeptá se kamaráda, co právě dělá a jaké aktivity provozuje během týdne; na stejné otázky odpoví - vymění si s kamarádem informace o svých plánech zúčastnit se méně obvyklé zájmové akce - zeptá se kamaráda na jeho koníčky a na podobné otázky odpoví	*Slovní zásoba:* Já a můj svět přídavná jména popisující vzhled a charakter osoby, vazby vyjadřující naše pocity vzhledem k činnostem *Gramatika:* negativní předpony, přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový, slovesa, která nemají průběhovou formu, sloveso a vazba s infinitivem/gerundiem	15	Česky jazyk – Řeč a jazyk Občan v demokratické společnosti

- vymění si s kamarádem názory na své povahy			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - s obrazovou nápovědou postihne v slyšeném projevu název běžného i méně běžného sportu - rozumí hlavní myšlence čteného příběhu ze světa sportu a postihne jeho hlavní body - postihne hlavní myšlenku krátkého, čteného i slyšeného článku popisující neobvyklou sportovní událost a vyhledá v něm specifické informace Produktivní řečové dovednosti **Žák:** - ústně i písemně sdělí, co dělal v uplynulých dnech - převypráví krátký příběh se sportovní zápletkou Interaktivní řečové dovednosti **Žák:** - povídá si s kamarádem o svých oblíbených sportech Mediační řečové dovednosti **Žák:** - prezentuje vyhledané informace o neobvyklé sportovní události - simuluje interview se sportovcem	*Slovní zásoba:* Sport Podstatná jména, slovesa, slovní spojení a ustálené výrazy ve spojení se sportem *Gramatika:* minulý čas prostý *Výslovnost:* koncové „-ed“	15	Tělesná výchova - sport a sportovní události Česky jazyk – Četba a interpretace různych druhů textů Občan v demokratické společnosti
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - rozumí podrobnějšímu popisu města či venkova a různých míst - postihne hlavní body čteného novinového článku popisující kontroverzní sportovní nebo kulturní činnost - v slyšené reakci lidí na kontroverzní akci postihne jejich názory - pochopí hlavní myšlenku, postihne hlavní body článku o místech	*Slovní zásoba:* Návštěva zajímavých míst městská a venkovní urbanizace, předložky pohybu, příbuzná slova a jejich tvorba *Gramatika:* Minulý čas průběhový, používání různých druhů přídavných jmen, členy *Výslovnost:* určitý člen “the” a samohlásky	15	Průřezové téma: člověk a životní prostředí – možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů, ochrana přírody

Produktivní řečové dovednosti **Žák:** - podrobně ale s běžnou slovní zásobou popíše prostředí venkova nebo města, zajímavého místa - ústně a detailně popíše místo, které zná - ústně vyjádří svůj názor na připravovanou akci a reaguje na různé názory ostatních pozorovatelů - sdělí svůj názor k hlavní myšlence novinového článku o jednom ze zajímavých míst - vytvoří jednoduchý blog o svém prázdninovém pobytu či výletě - napíše pozvání kamarádovi na společnou akci Interaktivní řečové dovednosti **Žák:** - postihne základní informace popisu - vyměňuje si s kamarádem svůj názor na obrázek k novinovému článku Mediační řečové dovednosti **Žák:** prezentuje před ostatními svoje město nebo své oblíbené místo			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - pomocí obrazové nápovědy identifikuje různé filmové žánry - vyhledá v čteném, populárně-naučném textu o filmovém herci-herečce nebo filmu specifické informace - postihne hlavní body čteného novinového článku o historii a současné podobě známého filmového ocenění - postihne hlavní body slyšené reklamy - postihne detailní informace v slyšeném rozhovoru na kvalitu hereckého výkonu různých interpretů, hodnocení filmu	*Slovní zásoba:* Zábava filmové žánry a televizní programy, reklama, knihy *Gramatika:* přídavná jména zakončena na "-ed" a "-ing", srovnávání, vyjadřování množství, pravděpodobnosti a jistoty, přídavná jména se zápornou předponou *Výslovnost:* oslabená výslovnost slov ve větě	15	Český jazyk – četba, interpretace a transformace textů

- rozumí hlavním bodům čteného, populárně naučného článku o filmech a programech Produktivní řečové dovednosti **Žák:** - běžnou slovní zásobou popíše charakter různých filmových žánrů - podrobněji porovná dva filmy a výkony herců - sdělí důvod, proč nemůže něco udělat nebo někam jít Interaktivní řečové dovednosti **Žák:** - vyměňuje si s kamarádem své názory na filmové žánry, shlédnuté filmy, jejich kvalitu a výkony herců - zamluví a zakoupí si lístky do kina nebo na koncert Mediační řečové dovednosti **Žák:** napíše strukturovanou stručnou kritiku na shlédnutý film			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - rozumí hlavním bodům jednoduchého slyšeného rozhovoru o současných problémech - postihne hlavní body čteného textu - postihne hlavní informaci veřejného hlášení o problému - rozumí hlavním bodům čteného, populárně naučného textu o globálním oteplování - najde specifické informace v čteném novinovém článku na téma celosvětového problému Produktivní řečové dovednosti **Žák:** - pojmenuje a popíše typy počasí a jednoduše vysvětlí katastrofy	*Slovní zásoba:* Naše planeta Současné problémy, extrémní počasí a katastrofy, globální oteplování *Gramatika:* Srovnávání, práce s přídavnými jmény, vyjádření základní podmínky	15	Česky jazyk – Metody práce a textem Průřezové téma – Člověk a životní prostředí

- ústně i písemně popíše podrobněji minulou událost Interaktivní řečové dovednosti **Žák:** - diskutuje s kamarádem o tom, jak dlouho něco dělá, vlastní, ví - vymění si s kamarádem názory na určité problémy Mediační řečové dovednosti **Žák:** Napíše článek na základě faktů a vyjádří svůj názor			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - postihne názor mluvčího - rozumí hlavním bodům čteného textu a umí vybrat podstatné informace - pochopí hlavní myšlenku v krátkém naučném textu - postihne detailní informace v novinovém článku o známém tématu Produktivní řečové dovednosti **Žák:** - jednoduchým způsobem popíše místo, film nebo knihu, své budoucí povolání - vysvětlí, proč mluví o daném tématu - gramaticky správně formuluje získané informace Interaktivní řečové dovednosti **Žák:** - vyměňuje si s kamarádem názor na cestování, film nebo knihu Mediační řečové dovednosti **Žák:** Vytvoří a přednese prezentaci na dané téma před svými spolužáky	*Slovní zásoba:* Prezentace Fráze spojené s prezentováním Gramatika: frázová slovesa, stavba souvětí *Výslovnost:* Vyjadřování důrazu	15	Česky jazyk – prezentace Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti, Člověk a svět práce
Receptivní řečové dovednosti **Žák:**	Reálie anglicky mluvících zemí	12	Průřezové téma: Občan v demokr. spol. – okruh: společnost – jednotlivec a spol. skupiny, kultura a náboženství, historický vývoj

- v článku z časopisu všeobecného i odborného charakteru vedoucího k poznání anglicky mluvících zemí vyhledá specifické informace *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - prokáže faktické znalosti na základě četby *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - zapojí se do diskuze a vyjádří svůj názor na daná témata			

Anglický jazyk jako 1. cizí jazyk – 2. ročník

4 vyučovací hodiny týdně (celkem 136)

Učebnice

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - porozumí náplni práce z obsahu přečteného i slyšeného inzerátu - v čteném, krátkém novinovém článku popisující náplň práce neobvyklého povolání vyhledá specifickou informaci - v slyšeném rozhovoru postihne názory mluvčích na univerzitní vzdělání - identifikuje podstatné a nepodstatné informace v krátkém, čteném článku popisující náplň práce zajímavého člověka - odvodí, zda se někdo hodí na práci, o kterou žádá porovnáním jeho zkušeností a vlastností s náplní práce a požadavky zaměstnavatele - ze slyšeného pracovního pohovoru odvodí, o jakou práci jde *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - vyjmenuje běžná i méně běžná povolání - odvodí profesi a náplň práce z obrázku/fotografie - sdělí, jaké povolání je mu blízké, vysvětlí proč a své názory podloží jemu dostupnými informacemi - formuluje své stanovisko k obsahu práce neobvyklého povolání a zdůvodní ho - rozvitým způsobem a detailně popíše charakter profese, práce, pracovní pomůcky nebo pracovního prostředí - sdělí, zda plánuje nebo neplánuje pokračovat ve studiu na VŠ a vhodnými argumenty svoje záměry zdůvodní	*Slovní zásoba:* Povolání Podstatná a přídavná jména spojená s povoláním Gramatika: Přítomné a minulé časy, vyjádření budoucnosti, podmínková souvětí, tvorba slov s předponou	16	Český jazyk – vytvoření žádosti Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti, Člověk a svět práce

- vyjmenuje specifické vlastnosti pro výkon určitých povolání - z textu inzerátu na pracovní pozici odvodí potřebné kvality na danou práci - napíše strukturovanou žádost o inzerovanou práci *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - zapojí se do diskuse o výhodách a nevýhodách univerzitního vzdělání - vyjádří svůj názor k společenským očekáváním/ předsudkům na pohlaví některých povolání a své názory zdůvodní - simuluje se spolužákem pracovní pohovor Mediační řečové dovednosti **Žák:** Vytvoří a přednese prezentaci na téma povolání, napíše žádost o práci			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - postihne hlavní body čteného textu o oslavách běžného svátku - v slyšeném rozhovoru o cestování postihne výpovědi jednotlivých mluvčích - postihne obsah příběhu - postihne hlavní myšlenku novinového článku o kulturních tradicích a vyhledá v textu specifické informace Produktivní řečové dovednosti **Žák:** - ústně popíše, jakými způsoby lidé cestují - písemně uvede pravidla cestování v naší zemi - gramaticky správně formuluje možné následky budoucí situace - odepíše neformálním způsobem na neformální pozvání	*Slovní zásoba:* Cestování, sny o vzdálených zemích Gramatika: Předpřítomný čas, porovnání s minulým časem, složená podstatná jména	16	Základy společenských věd

Interaktivní řečové dovednosti **Žák:** - povídá si s kamarádem o tom, jak naplánovat dovolenou - zeptá se na informacích na místní turistické atrakce a reaguje na upřesňující otázky Mediační řečové dovednosti **Žák:** prezentuje informace o zajímavých místech a vzdálených zemích, o kterých se dověděl v časopise			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - v slyšeném rozhovoru několika lidí pozná, jak lidé nakládají s penězi - najde hlavní myšlenku novinového článku a vyhledá v něm konkrétní informace - postihne hlavní body populárně-naučného článku a vyhledá v něm podrobnější informace - ve slyšeném sdělení rozumí hlavním důvodům, proč se mluvčí rozhodl pro určitou činnost *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - v krátké reportáži ústně popíše obrázek - gramaticky správně formuluje, co dělal, když nastala nějaká výjimečná situace - sdělí svůj názor k šetření peněz - gramaticky správně vyjádří své přání změnit současný stav či situaci - vysvětlí své důvody pro konání vybraného typu veřejné sbírky *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - vyměňuje si s kamarádem názory, co by dělali za jistých podmínek či situace	*Slovní zásoba:* Peníze a platby, nakupování – bankovní výrazy, reklama, umístění zboží, spojení předložky a slovní fráze, spekulace, podání informací a sdělení svého názoru, spojky a spojovací výrazy Gramatika: přípony podstatných jmen, předminulý čas, slovesa s infinitivem nebo gerundiem	16	Český jazyk – slovotvorba Zeměpis – Globální problémy lidstva Průřezové téma: Člověk v demokratické společnosti

- zeptá se kamaráda, na co šetří, a na stejnou otázku odpoví - pohovoří s kamarádem, co se stalo před tím, než získal novou věc Mediační řečové dovednosti **Žák:** v eseji navrhne, jak zlepšit život lidí v místě, kde bydlí			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - v čteném popisu příhody postihne sled jednotlivých událostí - postihne hlavní body čteného příběhu legendární postavy a pochopí význam neznámých slov z kontextu - v obsáhlejší novinové zprávě postihne, o jakých zločinech moderní doby zpráva informuje a vyhledá v ní specifické informace *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - v základních rysech popíše běžné zločiny a projevy vandalismu - gramaticky správně popíše sled jednotlivých událostí nějaké činnosti nebo příběhu - ve správné souslednosti reprodukuje něčí sdělení - zaujme stanovisko k přečtené zprávě o zločinech moderní doby a sdělí svůj názor na jednotlivé zločiny a míru trestů za ně *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - diskutuje s kamarádem o závažnosti konkrétních trestních činů - nahlásí na policejní stanici krádež - vypovídá na policejní stanici *Mediační řečové dovednosti* ***Žák:***	*Slovní zásoba:* Zločin Gramatika: tvorba podstatných jmen pomocí přípon, nepřímá řeč	16	Český jazyk – Morfologie, slovotvorba Zeměpis – Globální problémy lidstva Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti

popíše v e-mailu obvyklý zločin, jehož byl na veřejnosti svědkem			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - v článku z časopisu všeobecného i odborného charakteru vedoucího k poznání anglicky mluvících zemí vyhledá specifické informace *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - prokáže faktické znalosti na základě četby *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - zapojí se do diskuze a vyjádří svůj názor na daná témata	Reálie anglicky mluvících zemí s využitím aktuálních materiálů	25	Zeměpis - Globální geografické aspekty světového hospodářství Základy společenských věd –Člověk v lidském společenství Průřezové téma: občan v demokr. spol. – okruh: společnost – jednotlivec a spol. skupiny, kultura a náboženství, historicky vývoj
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se problematiky vynálezů - postihne hlavní myšlenku krátkého novinového článku o vynálezech - postihne hlavní body obsahu neformálního dopisu *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - gramaticky správně popíše jednotlivé etapy procesu - vyjmenuje výhody a nevýhody různých zařízení - formuluje gramaticky správně svou vizi o budoucím podobě života lidí *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - zeptá se kamaráda, jaké přístroje používá - diskutuje s kamarádem, zda by chtěli být či nebýt vynálezcem a proč - po telefonu si domluví schůzku s kamarádem při	*Slovní zásoba:* Technologie Gramatika: trpný rod v přítomném a v minulém čase, slovesa s předložkou *Výslovnost:* přízvuk ve slovech	16	Průřezové téma: Informační a komunikační technologie

časově omezených možnostech - v neformálním dopise pozve blízkou osobu na návštěvu a na obdobný dopis reaguje *Mediační řečové dovednosti* **Žák:** - prezentuje různé vynálezy			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - postihne názor mluvčího - rozumí hlavním bodům čteného textu a umí vybrat podstatné informace - pochopí hlavní myšlenku v krátkém naučném textu - postihne detailní informace v novinovém článku o známém tématu *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - prezentuje své budoucí povolání, popíše místo, zločin - vysvětlí, proč mluví o daném tématu - gramaticky správně formuluje získané informace - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - vyměňuje si s kamarádem názor na cestování, zločiny, povolání *Mediační řečové dovednosti* **Žák:** Vytvoří a přednese prezentaci na dané téma před svými spolužáky	*Slovní zásoba:* Prezentace Fráze spojené s prezentováním Gramatika: frázová slovesa, stavba souvětí a textu *Výslovnost:* Vyjadřování důrazu, intonace	16	Průřezová témata: Občan v demokratické společnosti, Člověk a svět práce, informační a komunikační technologie
Produktivní řečové dovednosti **Žák:** - zaznamená písemně vlastní myšlenky vytvoří dopis na dané téma/stížnost ve stanoveném rozsahu	Slovní zásoba Obchodní dopisy – základní pravidla psaní formálního dopisu, stížnost, formální angličtina *Gramatika* Zdvořilostní fráze, kondicionál	15	Český jazyk – psaní dopisu Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti

Produktivní řečové dovednosti **Žák:** - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - sdělí získané informace ostatním - zapojí se do debaty nebo argumentace na dané téma *Mediační řečové dovednosti* **Žák:** Napíše formální dopis/stížnost			

Anglický jazyk jako 1. cizí jazyk – 3. ročník

4 vyučovací hodiny týdně (celkem 128)

Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - rozumí hlavním bodům článku a vyhledá v něm specifická slova - rozumí hlavní myšlence novinového článku o rodičích a dospívajících dětech *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - ústně popíše způsob života člověka v jeho různých etapách - gramaticky správně popíše různé budoucí události a činnosti - vhodnými argumenty podpoří svůj názor - detailně, písemně popíše osobu, kterou obdivuje *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - pohovoří s kamarádem o svých budoucích osobních a pracovních plánech a vizích *Mediační řečové dovednosti* **Žák:** diskutuje s kamarády o vztazích se svými rodiči a o generačních rozdílech	*Slovní zásoba:* Moje kořeny: Rodina, etapy života, životní události, věci, které se mění *Gramatika:* Slovesné časy	15	Základy společenských věd Průřezové téma – Občan v demokratické společnosti
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - postihne hlavní myšlenku čteného novinového článku na dané téma - postihne souslednost jednotlivých činností při přípravě jídla - postihne detailní informace o jídle - v slyšeném sdělení porozumí názoru jednotlivých mluvčích na problematiku týkající se jídla a vzdělání - *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:**	*Slovní zásoba:* Co máme a nemáme rádi – různé aktivity, jídlo, vzdělání *Gramatika:* Předpřítomné časy, rozdíly v užití minulého času prostého a předpřítomného času, časová příslovce při užití minulého času prostého/předpřítomného času, užití předpřítomného času prostého a průběhového,tvoření slov	15	Český jazyk – slovotvorba Základy společenských věd Průřezové téma – Občan v demokratické společnosti

- ústně popíše, co má rád a nerad - gramaticky správně popíše minulé a současné události, činnosti a skutečnosti - vhodnými výrazy uvede svůj názor na daná témata - ústně popíše děj podle obrázku nebo fotografie *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** vede s kamarádem rozhovor o svých pocitech v méně obvyklých situacích			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - v slyšeném rozhovoru pochopí správný význam idiomu, ve kterém je jedním slovem část těla - v krátkém novinovém článku o adrenalinovém sportu postihne jeho hlavní body - v slyšených výpovědích identifikuje názory mluvčích k životosprávě - postihne hlavní myšlenku populárně-naučného článku - v slyšených výpovědích identifikuje příznaky nemoci mluvčích *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - podrobně popíše lidské tělo a pojmenuje základní lidské orgány - poskytne informace o nutričním obsahu běžných potravin - přednese souvislý projev o své životosprávě, jak a proč ji změnit nebo nezměnit - formuluje své důvody pro výběr aktivní zábavy nebo odpočinku z dané nabídky - sdělí své názory na účinek různých sportovních aktivit na funkci myšlení a těla *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - zeptá se kamaráda se kamaráda na podrobnosti	*Slovní zásoba:* Zdraví: části lidského těla, lidské orgány, idiomy ve spojení s lidským tělem, příznaky nemoci, jídlo a výživa, ustálené výrazy ve spojitosti se zákonem, homonyma *Gramatika:* rozdíly v užití minulého času prostého a předpřítomného času, časová příslovce při užití minulého času prostého/předpřítomného času, užití předpřítomného času prostého a průběhového, účelové věty, dávání rady/doporučení, rétorické otázky *Výslovnost:* složená slova, dávání rady/doporučení	15	Průřezové téma: občan v demokratické společnosti

jeho činností v uplynulých dnech a na stejné otázky odpoví - odpoví na otázku, proč se cítí tak, jak se cítí - podloží argumenty - popíše lékaři své potíže a odpoví na jeho doplňující otázky k příznakům nemoci *Mediační řečové dovednosti* **Žák:** Napíše esej na dané téma -			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - podle slyšeného popisu bydlení rozpozná, které z vybraných ubytování je popisováno - z rozhovoru jiných osob rozliší, zda mluví o tom, co právě dělají, nebo co se chystají udělat - určí styl novinového článku a v textu najde jeho hlavní body - v slyšeném popisu způsobu života vybraného typu lidí rozliší význam dvou podobných slovesných spojení - postihne hlavní myšlenku čteného novinového článku, rozumí jeho hlavním bodům a vyhledá v textu konkrétní informace *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - podrobně popíše bydlení - s širší, ale běžnou slovní zásobou popíše aktuální a pravidelné činnosti, které vykonává on anebo jeho blízcí - gramaticky správně formuluje dokonavý a nedokonavý děj - podrobně popíše prostředí, dění a lidi na fotografii *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - vymění si s kamarádem své názory na bydlení a své zvyky, do běžného	*Slovní zásoba:* Bydlení a stereotypy Typy domů a jejich části, popisná přídavná jména *Gramatika:* Podmínkové a přací věty, slovesa a slovesné vazby, složená podstatná jména	15	Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti

hovoru se zapojuje bez přípravy - vymění si s kamarádem názory na své budoucí bydlení - napíše email kamarádovi o svém bydlení a zvycích *Mediační řečové dovednosti* **Žák:** ústně prezentuje svůj názor na danou problematiku před spolužáky			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - čte s porozuměním novinový článek o komputerizaci světa a zaujme k hlavní myšlence své stanovisko - čte s porozuměním článek o vzniku nových profesí následkem budoucích změn v životě lidí zaujme k němu stanovisko - postihne hlavní myšlenku v čteném názoru vědce/odborníka na možnou podobu světa v důsledku současného způsobu života a chování lidí - v slyšeném rozhovoru identifikuje důvod, proč si volají a odvodí z jejich výrazů, kdo je víc zapálený se sejít - v e-mailové osobní korespondenci rozliší formální a neformální věty *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - popíše funkce a možnosti využití mobilního telefonu - gramaticky správně formuluje své názory na pravděpodobnost uskutečnění daných událostí týkající se jeho osoby nebo událostí mající celosvětový dopad - gramaticky správně formuluje své názory na podobu života lidí za 50 let - zdůvodní svoje stanovisko k možné podobě světa a života lidí za 50 let *Interaktivní řečové dovednosti*	*Slovní zásoba:* Současný svět užití internetu, vynálezy, současné problémy, návrh – jeho podání, přijetí a odmítnutí *Gramatika:* Modální slovesa, přídavná jména s předložkou *Výslovnost:* zkratky	15	Informatika – užití internetu

Žák: - diskutuje s kamarádem, jak často a k čemu využívají počítač - před vrstevníky přednese své názory na vývoj budoucnosti za určitých podmínek a komentuje názory jiných k dané problematice - navrhne blízké osobě, co dělat o víkendu, akceptuje jeho návrhy a naopak - napíše příspěvek na internetové forum - *Mediační řečové dovednosti* **Žák:** - ústně prezentuje před spolužáky své názory na technické vynálezy a podobu života lidí v dohledné budoucnosti a reaguje na jejich souhlas/nesouhlas se svou vizí			
Produktivní řečové dovednosti **Žák:** - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie - používá opisné prostředky v neznámých situacích *Mediační řečové dovednosti* **Žák:** - ústně prezentuje se spolužáky různé komunikační situace, používá vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	*Slovní zásoba:* Základy obchodního jednání Základní komunikační situace – představení, vyjádření návrhů, projednávání návrhů, ukončení rozhovoru, společenská konverzace	15	Základní odborné předměty Průřezové téma: Člověk a svět práce
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - postihne názor mluvčího - rozumí hlavním bodům čteného textu a umí vybrat podstatné informace - pochopí hlavní myšlenku v krátkém naučném textu - postihne detailní informace v novinovém článku o známém tématu *Produktivní řečové dovednosti*	*Slovní zásoba* Prezentace Opakování: osobní údaje, talent, strategie, zahájení prezentace, zdvořilé vyjadřování, vysvětlování, závěr prezentace, emaily Gramatika – předpony, synonyma	15	Průřezové téma – Informační a komunikační technologie, Člověk a svět práce

Žák: - prezentuje daná témata, reaguje na dotazy - vysvětlí, proč mluví o daném tématu - gramaticky správně formuluje získané informace - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem *Mediační řečové dovednosti* **Žák:** Vytvoří a přednese prezentaci na dané téma před svými spolužáky s použitím multimediální techniky			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - v článku z časopisu všeobecného i odborného charakteru vedoucího k poznání anglicky mluvících zemí vyhledá specifické informace *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - prokáže faktické znalosti na základě četby - vyjádří písemně svůj názor na text *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - zapojí se do diskuze a vyjádří svůj názor na daná témata	Reálie anglicky mluvících zemí s použitím aktuálních materiálů	23	Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti

Anglický jazyk jako 1. cizí jazyk – 4. ročník

5 vyučovacích hodin týdně (celkem 150)

Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - postihne hlavní myšlenku čteného novinového článku a dokáže ji reprodukovat *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - ústně popíše vlastnosti a charakter známé osoby - gramaticky správně popíše minulé události, činnosti a skutečnosti - vypráví o minulé činnosti a jejich následcích - vhodnými výrazy uvede svůj názor na dobrovolnictví a své zkušenosti - ústně popíše děj podle obrázku nebo fotografie *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** vede s kamarádem rozhovor o svých pocitech v méně obvyklých situacích, bez přípravy se zapojí do rozhovoru	*Slovní zásoba:* lidské vlastnosti a charaktery, úspěch, dobrovolnictví *Gramatika:* porovnání vlastností, slovesné časy, vztažné věty, frázová slovesa *Komunikační situace:* stylistická inverze, popis fotografie, charakteristika člověka	20	Český jazyk – Syntax Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - postihne hlavní myšlenku a hlavní body novinového článku popisující nejpopulárnější hudební festivaly, divadelní představení, recenze knih a vyhledá v něm specifická slovní spojení - v slyšené konverzaci identifikuje názory jednotlivých mluvčích na jednotlivé žánry - v čteném životním příběhu umělce vyhledá požadovanou informaci a identifikuje hlavní události v jeho životě - ze slyšeného rozhovoru identifikuje, jaké umělecké představení si mluvčí vybrali z nabídky *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:**	*Slovní zásoba:* Umění hudba a hudebníci, umělci a umělecké činnosti, festival – složená slova, divadlo, literatura, vyjádření přesvědčení, podněty, popis obsahu knihy nebo příběhu *Gramatika:* příčestí, neurčitá zájmena, slovesné vazby, trpný rod, tvoření slov *Výslovnost:* sdělení názoru	20	Český jazyk – morfologie, syntax

- vyjmenuje různé hudební žánry, jaké hudební nástroje jsou s nimi spojované a kde je obvykle můžeme slyšet - vysvětlí svůj výběr koncertu nebo druhu hudby, divadelního představení či knihy - vyjádří svůj vztah - tlumočí a obšírněji vysvětlí svůj výběr z nabídky výstav nebo uměleckých představení - sdělí, jaké nadání a schopnosti by si přál mít a vysvětlí proč - napíše strukturovanou recenzi na přečtenou knihu *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - aktivně se zapojí do diskuse o potřebných kvalitách umělců - diskutuje a komentuje názory jiných na umění - komentuje názory jiných na možnosti podpory kultury a přednese svoje stanovisko *Mediační řečové dovednosti* **Žák:** ústně prezentuje před spolužáky vybrané umělecké dílo			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - porozumí obsahu a významu novinového titulku - postihne hlavní myšlenku a hlavní body čteného novinového článku o britském tisku - v slyšeném rozhovoru rozpozná hlavní myšlenku názorů jednotlivých mluvčích na novinové zprávy - rozumí hlavní myšlence čteného novinového článku - rozumí hlavním bodům populárně-naučného článku *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:**	*Slovní zásoba:* Politika, mezinárodní organizace, novinové titulky, zkratky *Gramatika:* Vyjádření pravděpodobnosti, vyjádření budoucnosti, časové věty, budoucí čas průběhový a předbudoucí čas	10	Český jazyk – odborný styl Průřezové téma: Člověk a svět práce

- v strukturovaném projevu popíše, kdy a jak sleduje zprávy - reprodukuje sdělení jiných různými výrazy a jazykovými strukturami - interpretuje grafy a tabulky a popíše trendy vývoje situace *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - reaguje na článek a diskutuje o svém názoru na něj - zapojí se do odborné debaty týkající se politiky			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - rozumí základním pojmům týkající se globálního oteplování - rozumí novinovému článku o ohrožených přírodních oblastech - porozumí hlavním bodům, hlavní myšlence a detailním informacím čteného novinového článku o životním prostředí - postihne hlavní body slyšeného rozhovoru o životního prostředí *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - gramaticky správně formuluje radu, povinnost a zákaz - sdělí své názory na příčinu nebo vývoj událostí - užívá parafrází k popisu různých možností - prezentuje vhodnými výrazy svůj názor a rozhodnutí pro řešení aktuální situace - v písemné úvaze uvede argumenty pro a proti na dané téma *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - diskutuje s kamarády o důvodech a následcích globálního oteplování - diskutuje s kamarády o svých názorech na vliv globalizace na přírodu	*Slovní zásoba:* globální oteplování, ochrana životního prostředí, stromy a rostliny *Gramatika:* vyjádření rady, povinnosti a zákazu, vyjádření jistoty, pravděpodobnosti a možnosti v přítomnosti, v minulosti a do budoucnosti *Komunikativní situace:* dramatizace, písemná argumentace pro a proti	20	Průřezové téma: člověk a životní prostředí

- diskutuje otázku plýtvání potravinami ve vyspělých zemích			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - v článku z časopisu všeobecného i odborného charakteru vedoucího k poznání anglicky mluvících zemí a české republiky vyhledá specifické informace *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - prokáže faktické znalosti na základě četby - vyjádří písemně svůj názor na text *Interaktivní řečové dovednosti* **Žák:** - zapojí se do diskuze a vyjádří svůj názor na daná témata - vede monolog na daná témata	Reálie anglicky mluvících zemí a České republiky s využitím aktuálních materiálů	30	Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - rozumí hlavním bodům a hlavní myšlence slyšeného rozhovoru - postihne detailní informace o schůzce - v slyšeném sdělení porozumí názoru jednotlivých mluvčích *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - sdělí své stanovisko k daným otázkám - vede rozhovor na dané téma a snaží se využívat správné strategie vysvětlit a přesvědčit	*Slovní zásoba:* Základy obchodního jednání Schůzka s obchodním partnerem – rozhovor o práci, vyjádření naléhavosti, návrhů, projednávání problémů, přesvědčování, vyjednávání, nacházení řešení, uzavření dohody, ukončení rozhovoru, oslava úspěchu, společenská konverzace	20	Český jazyk – Styl odborný Průřezové téma: Člověk a svět práce – jednání s potencionálním obch. partnerem a zaměstnavatelem
- - rozhovor na dané téma a snaží se využívat správné strategie vysvětlit a přesvědčit - přeformuluje a objasní přečtené nebo pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - vysvětlí různé typy společností	*Slovní zásoba:* Základy obchodního jednání Společnosti, různé druhy a možnosti práce, prezentace společnosti	10	Ekonomika - Prodejní činnost, Management Průřezové téma: Člověk a svět práce

Mediační řečové dovednosti **Žák:** ústně prezentuje před spolužáky vybranou společnost			
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - rozumí hlavním bodům obchodního dopisu - uplatňuje různé techniky čtení odborného textu - v slyšeném sdělení porozumí názoru jednotlivých mluvčích *Produktivní řečové dovednosti* **Žák:** - napíše základní typy obchodních dopisů, specifikuje rozdíly mezi soukromými a obchodními dopisy - vede telefonický hovor a zaznamenává vzkazy volajících požádá o upřesnění sdělené informace, pokud nezachytí přesně sdělení - aplikuje gramatická pravidla v konkrétních situacích *Mediační řečové dovednosti* **Žák:** Napíše žádost o práci se všemi náležitostmi, reaguje správně v pracovním pohovoru	*Slovní zásoba:* Obchodní komunikace Poptávka, nabídka, objednávka, reklamace, žádost o práci, pracovní rozhovor, telefonické hovory, e-maily	20	Ekonomika – Prodejní činnost Informatika Průřezové téma: Člověk a svět práce

Angličtina pro Evropskou unii – 3. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 64)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - přečte a udělá kvíz a následně o něm diskutuje, používá slovníky (i elektronické). - sleduje anglická slova v našem jazyce. - napíše esej – angličtina dnes a v budoucnosti.	Angličtina – světový jazyk?	2	Informatika – Práce s elektronickými slovníky, internet Průřezové téma: člověk a svět práce – okruh: práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací

- požádá o upřesnění a zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení.			
Žák: - získá informace, přečte text, vyhledá hlavní a vedlejší myšlenky, zpracuje je a porovná. - vyjádří svůj názor. - reprodukuje slyšený text. - aktivně používá frazeologismy a terminologii vztahující se k tématu. - využívá faktické znalosti z dané oblasti, porovnává informace. - vytvoří prezentaci na dané téma a sám ji přednese ostatním spolužákům a reaguje na jednoduché dotazy publika.	Evropané Země, hlavní města, národnosti, jazyky a život v jednotlivých zemích	4	Český jazyk – Vypravování a úvaha Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti – Společnost, jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství, politické systémy
Žák: - vyhledá potřebné informace, zpracuje je a výsledkem jeho práce je prezentace daného tématu s prokázáním faktických znalostí a s využitím multimediální techniky. - používá vhodně slovní zásobu, prostředky navázání hovoru a reaguje na dotazy publika.	Srovnání života v evropských zemích (rodiny, charakteristiky lidí a života ve společnosti, nakupování a služby, bydlení)	18	Základy společenských věd – Člověk jako občan Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti – Osobnost a její rozvoj, komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů, morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance
Žák: - přečte odborný text, vyhledá informace, používá slovníky (i elektronické). - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, vytvoří text v podobě popisu, krátkého sdělení. - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti	Historie EU Základní informace o EU	4	Informatika – Internet, práce s elektronickými slovníky Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti – Historický vývoj
Žák: -analyzuje přiměřeně souvislé projevy a diskuse rodilých mluvčích. - přečte odborný text a orientuje se v něm.	Výchova a vzdělání v Evropě, školy a instituce Práce v EU a budoucnost, naše možnosti Aktuální témata v souvislosti se současným životem	10	Základy společenských věd – Člověk jako občan, člověk a právo Průřezové téma: Člověk a svět práce – soustava

- vyjádří názor při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele. - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení.			školního vzdělávání v Evropě, návaznosti jednotlivých druhů vzdělávání po absolvování střední školy, význam a možnosti dalšího profesního vzdělávání , možnosti studia v zahraničí
Žák: - vyjádří a zdůvodní názor na pomoc životnímu prostředí. - porovná a popíše obrázky. - napíše dopis do školního časopisu o třídění odpadu. - zapojí se do debaty, která se týká tématu, a vhodně reaguje.	Příroda – zeměpisné výrazy, roční období, vztah k životnímu prostředí	10	Průřezové téma: Člověk a životní prostředí
Žák: - ověří si a sdělí získané informace z mluveného a psaného textu. - vyřeší většinu běžných situací v restauraci, zapojí se do hovoru bez přípravy. - prokáže faktické znalosti o kulturních faktorech zemí předneseným krátkého monologu a porovná znalosti s reáliemi mateřské země.	Zvyky a život v Evropě Jídlo, stravovací návyky, zdraví, evropská kuchyně Oslavy, svátky	10	Průřezová témata: Občan v demokratické společnosti – společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura Člověk a životní prostředí – vliv prostředí na lidské zdraví
Žák: - získá informace s použitím publikací, internetu a informačních materiálů, zpracuje je a vytvoří prezentaci daného tématu s použitím multimediální techniky.	Člověk ve společnosti (srovnání zemí v oblasti vzdělání, práce, životních stylů)	6	Průřezová témata: Občan v demokratické společnosti Informatika – Použití internetu k získávání informací, práce s elektronickými slovníky

Název kapitoly

Angličtina pro Evropskou unii – 4. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 60)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - reprodukuje význam obvyklého sděleni a hlášeni. - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů. - popíše své pocity.	Životní styly v zemích EU, např: Sport Volný čas a zábava Kultura Cestovaní a druhy dopravy	18	Tělesná výchova Průřezová témata: Člověk v demokratické společnosti – osobnost a její rozvoj, komunikace, kultura, soudobý svět, masová media Člověk a životni prostředí – ochrana přírody
Žák: - připraví prezentaci na dané téma, porovná ziskané informace, vyjádří svůj názor v písemném projevu. - dodržuje základní pravopisné normy.	Prezentace aktuálních témat	4	Informatika – Internet, práce s elektronickými slovníky Průřezové téma: Člověk v demokratické společnosti – osobnost a její rozvoj, komunikace, kultura, soudobý svět, masová media
Žák: - Vede krátký monolog a využívá faktických znalosti na dané téma. Přečte odborný text, pracuje se slovníky (i elektronickými) a text přeloží. - Odhaduje význam slov.	Instituce EU	6	Český jazyk – Odborný styl Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti – stát, politika, soudobý svět
Žák: - Poskytne informace o sobě. - Vyplní jednoduchý dotazník. - Řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace tykající se pracovní činnosti. - Používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	EU a život v ní, např: Zdravotní péče Služby (např. Nakupování, pošta, jednání na úřadě,....) Budoucí povolání	16	Český jazyk – Odborný styl Průřezová témata: - Člověk a svět práce – hlavni oblasti světa práce, uplatněni po absolvování příslušného oboru vzdělání a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského studia, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací

Vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti.			nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce Občan v demokratické společnosti – komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
Žák: - Přečte text, reprodukuje ho ústně, písemně vyjádří svůj názor na něj. - Používá opisné tvary při vysvětlování slovní zásoby.	Věda a technika (pozitiva a negativa největších vynálezů, nejznámější vynálezci, technika v našem životě)	6	Informatika Průřezové téma: Informační a komunikační technologie
Žák: - Vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru. - Zapojí se do odborné debaty nebo argumentace. - Přeformuluje a objasní, pronese sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem.	Aktuální společenské problémy zemí EU Životní prostředí Válečné konflikty Teroristické útoky Zaměstnanost	10	Česky jazyk – Odborný styl Průřezová témata: Občan v demokratické společnosti – stát, politický systém, politika, soudobý svět Člověk a životní prostředí – ochrana přírody, současné globální a lokální problémy a vztahy člověka k prostředí, možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů

Název kapitoly

Angličtina pro Evropskou unii – 4. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 60)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - reprodukuje význam obvyklého sděleni a hlášeni. - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů. - popíše své pocity.	Životní styly v zemích EU, např: Sport Volný čas a zábava Kultura Cestovaní a druhy dopravy	18	Tělesná výchova Průřezová témata: Člověk v demokratické společnosti – osobnost a její rozvoj, komunikace, kultura, soudobý svět, masová media Člověk a životni prostředí – ochrana přírody
Žák: - připraví prezentaci na dané téma, porovná ziskané informace, vyjádří svůj názor v písemném projevu. - dodržuje základní pravopisné normy.	Prezentace aktuálních témat	4	Informatika – Internet, práce s elektronickými slovníky Průřezové téma: Člověk v demokratické společnosti – osobnost a její rozvoj, komunikace, kultura, soudobý svět, masová media
Žák: - Vede krátký monolog a využívá faktických znalosti na dané téma. Přečte odborný text, pracuje se slovníky (i elektronickými) a text přeloží. - Odhaduje význam slov.	Instituce EU	6	Český jazyk – Odborný styl Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti – stát, politika, soudobý svět
Žák: - Poskytne informace o sobě. - Vyplní jednoduchý dotazník. - Řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace tykající se pracovní činnosti. - Používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	EU a život v ní, např: Zdravotní péče Služby (např. Nakupování, pošta, jednání na úřadě,....) Budoucí povolání	16	Český jazyk – Odborný styl Průřezová témata: - Člověk a svět práce – hlavni oblasti světa práce, uplatněni po absolvování příslušného oboru vzdělání a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského studia, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací

Vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti.			nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce Občan v demokratické společnosti – komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
Žák: - Přečte text, reprodukuje ho ústně, písemně vyjádří svůj názor na něj. - Používá opisné tvary při vysvětlování slovní zásoby.	Věda a technika (pozitiva a negativa největších vynálezů, nejznámější vynálezci, technika v našem životě)	6	Informatika Průřezové téma: Informační a komunikační technologie
Žák: - Vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru. - Zapojí se do odborné debaty nebo argumentace. - Přeformuluje a objasní, pronese sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem.	Aktuální společenské problémy zemí EU Životní prostředí Válečné konflikty Teroristické útoky Zaměstnanost	10	Česky jazyk – Odborný styl Průřezová témata: Občan v demokratické společnosti – stát, politický systém, politika, soudobý svět Člověk a životní prostředí – ochrana přírody, současné globální a lokální problémy a vztahy člověka k prostředí, možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů

Název vyučovacího předmětu:	**NĚMECKÝ JAZYK** **KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE**
Obor vzdělávání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	1. cizí jazyk 516 (576 včetně konverzace) 2. cizí jazyk 390

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v měnící se multikulturní společnosti, protože prohlubuje jejich komunikativní kompetence k dorozumění v situacích každodenního osobního i pracovního života, rozšiřuje jejich celkový kulturní rozhled a současně přispívá k formování jejich osobnosti. Zároveň rozvíjí schopnost žáků učit se po celý život.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli nejen komunikovat v cizím jazyce, ale i efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, získávat informace a pracovat s nimi a se zdroji informací včetně internetu a různých příruček a slovníků.

Volitelný předmět **Konverzace v německém jazyce** směřuje k upevňování, prohlubování a systematickému rozvíjení řečových dovedností, k rozšíření aktivní i pasivní slovní zásoby na základě určitých konverzačních témat a znalostí reálií a literatury německé jazykové oblasti. Je určen jako možnost volby pro žáky se zájmem o německý jazyk, kteří chtějí pokračovat ve studiu na vysokých školách s jazykovým zaměřením, případně se věnovat práci ve firmách se zahraniční majetkovou účastí, které působí na území regionu.

Důležité je směřovat k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím mimo školu – využívat multimediální programy, internet, navazovat kontakty se školami v zahraničí a účastnit se výukových a poznávacích zájezdů, což také motivuje žáky zapojovat se do projektů a soutěží. To vše pomáhá žákům chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné kulturní a sociální hodnoty jiných národů a jazykových oblastí.

Vzdělávání v prvním cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikativních kompetencí **A2** Společného evropského referenčního rámce získanou na ZŠ, dále ji prohlubuje a směřuje k osvojení takové úrovně jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici **B2.**

Vzdělávání ve druhém cizím jazyce navazuje na poznání českého a prvního cizího jazyka ze základní školy a vede žáky k prohlubování komunikačních kompetencí a směřuje k získání úrovně **A 2** SERR.

Slovní zásoba by měla tvořit minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20%, u úrovně B2 25% lexikálních jednotek.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení a osvojování:

- řečových dovedností (poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení a práce s textem včetně odborného, mluvení zaměřené situačně i tematicky, písemné zpracování textu, jednoduchý překlad, střídání receptivních a produktivních činností)
- jazykových prostředků (výslovnost, slovní zásoba a její tvoření, gramatika a grafická podoba jazyka a pravopis)
- tematických okruhů a komunikačních situací (týkající se každodenního života, České republiky, zemí dané jazykové oblasti, zemí Evropské unie a zaměření studijního oboru – základy obchodního jednání, prezentace, obchodní dopisy, obchod a trh) a jazykových funkcí (obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, zklamání, naděje apod.)
- poznatků o zemích (vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání zemí příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí v kontextu znalostí o České republice)

Strategie výuky

Výuka je organizována ve skupinách po 13 – 16 žácích, jejichž jazyková úroveň je přibližně stejná. Učitel organizuje výuku tak, aby byla přiměřená, postupná, systematická a názorná, aby žáci mohli být aktivní, mohli využívat vlastní zkušenosti a byli motivováni k činnostem. Individuální přístup je uplatňován především u slabších žáků a talentovaných žáků. Jazyková úroveň žáků při zahájení výuky v prvním ročníku je zjišťována vstupními testy, podle jejich výsledků se žáci rozdělují do skupin.

Při výuce jsou používány různé výukové metody. Jsou to klasické výukové metody, z nichž nejvíce jsou využívány metody slovní (vyprávění, vysvětlování, práce s textem, rozhovor), aktivizující metody (diskuse, řešení problémů, metody situační a inscenační) a komplexní výukové metody (frontální výuka, skupinová a individuální výuka, brainstorming, projekty). Nedílnou součástí používaných metod je práce s technikou (počítače, interaktivní tabule, diaprojektor) a softwarem (slovníky, materiály pro použití interaktivní tabule, internet). Střídání metod podporuje učební aktivitu žáků a napomáhá k získávání kompetencí.

Nedílnou součástí výuky jsou exkurze, které zahrnují návštěvu zajímavých míst spjatých s kulturou dané jazykové oblasti (výstavy, divadelní představení, besedy), dále návštěva míst, která umožňují žákům další možnosti v jejich studiu a výběru zaměstnání (návštěva Vídně a jiných míst v Rakousku) a také jazykově-pobytové a poznávací zájezdy do zemí dané jazykové oblasti.

Hodnocení výsledků žáků

Důraz je kladen na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení. Důležitá je také metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, která vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění. Učitelé budou rovněž motivovat a podporovat žáky k pravidelnému vedení jazykového portfolia a dvakrát za rok budou vyplňovat konkrétní tabulku rozvoje jazykových dovedností, která je součástí učebnic a umožní žákům relativně přesně ověřit si výsledky, kterých v jazykovém vzdělávání dosáhli.

Způsoby hodnocení budou spočívat v kombinaci známkování podle stupnice 1 - 5, slovního hodnocení, využívání bodového systému, případně procentuálního vyjádření. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Písemné práce:

- 2 za školní rok (s částmi: práce s textem, poslech, psaní, gramatika)
- 4 za pololetí (práce menšího rozsahu korespondující s probíraným učivem)

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

- komunikativních (vhodně se vyjadřovat a prezentovat, souvisle formulovat své myšlenky, v písemné podobě přehledně a správně, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, zpracovávat souvislé texty na běžná a odborná témata, dodržovat jazykové a stylistické normy, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí a pro pracovní uplatnění, chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní a pracovní uplatnění)
- k učení (ovládat různé techniky učení a mít k němu pozitivní vztah, uplatňovat různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a zároveň přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)
- k řešení problémů (porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému a navrhnout způsob řešení, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi - skupinová práce)
- personálních a sociálních (odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí, pracovat

v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům)

- občanské (jednat odpovědně a samostatně, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, uvědomovat si v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých, zajímat se o politické a společenské dění u nás a ve světě, chápat význam životního prostředí pro člověka, uznávat hodnotu života, tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah)
- k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám (mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech)
- využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi (pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, komunikovat elektronickou poštou, využívat další prostředky online komunikace, získávat informace z Internetu, pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím)

Uplatnění průřezových témat

V průběhu studia se žáci setkají se všemi průřezovými tématy.(viz rozpis učiva)

Mezipředmětové vztahy

Nejčastěji je německý jazyk ve vztahu k mateřskému jazyku, dále také k dějepisu, zeměpisu, informační technologii, společenské kultuře, biologii, písemné komunikaci a ekonomice (viz rozpis učiva).

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
NEJ – 1. jazyk	3	4	4	4
NEJ – 2. jazyk	3	3	3	3
Konverzace v německém jazyce	-	-	-	2

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Německý jazyk jako 2. cizí jazyk – 1. ročník

3 vyučovací hodiny týdně (celkem 102)

Učebnice:

Podle výběru předmětové komise, sekce cizích jazyků.

Učebnice, vlastní materiály, internet, časopisy, noviny, výsledky projektu Nové metody výuky cizích jazyků, materiály pro interaktivní tabuli.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - poslouchá s porozuměním dialogické projevy, - vyjádří pozdravy, - zahájí rozhovor, - představí sebe i jiné, - zeptá se na jméno partnera a na to, odkud pochází, - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti.	Slovní zásoba (SZ) – představování, pozdravy, abeceda, hláskování, názvy zemí, bydliště Komunikační situace (KS) – pozdravit a rozloučit se, hláskovat jméno, představit sebe a jinou osobu Gramatika (G) – rod podstatných jmen, člen určitý a neurčitý, osobní zájmena v 1. pádě, časování sloves v přítomném čase, tykání a vykání, slovosled: věta oznamovací, otázka doplňovací a zjišťovací Výslovnost – slovní přízvuk, samohlásky, přehlásky, dvojhlásky, souhlásky Pravopis – porovnání zvukové a grafické podoby jazyka	14	Český jazyk: - česká abeceda, - skloňování vlastních jmen osobních, - pořádek slov.
Žák: - poslouchá s porozuměním dialogické projevy, - plynule a fonetický správně přečte nahlas krátký souvislý text obsahující známou slovní zásobu, - krátce pohovoří o sobě a své rodině.	SZ – rodina věk, povolání, moje rodina KS – pojmenovat členy rodiny, mluvit o rodině, vyjmenovat povolání, vyjádřit, co se mi líbí a nelíbí G – skloňování podstatných jmen v jednotném čísle, přivlastňovací zájmena v 1. pádě, číslovky 0 – 100, časování sloves v přítomném čase	14	Občanská nauka: - Člověk v lidském společenství. **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - osobnost a její rozvoj.
Žák: - porozumí školním a pracovním pokynům, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - rozliší hlavní a doplňující informace, - jednoduše reprodukuje hlavní myšlenky přečteného nebo vyslechnutého textu pomocí známé slovní zásoby.	SZ – lidé a jejich záliby, moje záliby, sport, roční období KS – vyjmenovat roční období, pojmenovat některé sporty, mluvit o zálibách, vyjádřit souhlas a nesouhlas G – časování sloves se změnou kmenové samohlásky v přítomném čase (fahren, laufen, essen …), slovosled přímý a nepřímý	14	Informatika: - práce s elektronickým slovníkem.

Žák: - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení, - pojmenuje základní druhy zboží v obchodech a nákupních střediscích, - zahájí, vede a ukončí jednoduchý dialog na známé téma, - při mluvení dbá na správnou výslovnost a gramatickou správnost, - napíše blahopřání k různým příležitostem.	SZ – v nákupním centru, dárky k narozeninám, barvy, oblečení, blahopřání KS – vybrat dárek, vést rozhovor v obchodě, pozvat na oslavu narozenin, blahopřát k narozeninám G – množné číslo podstatných jmen, skloňování podst. jmen v množném čísle, neurčité zájmeno kein, ich möchte…	14	Český jazyk: - pozvánka, blahopřání.
Žák: - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace, - diskutuje o formách bydlení, - popíše dům, načrtne plánek bytu, obhajuje svůj názor, - systematizuje slovní zásobu: přiřazuje slova k nadřazeným pojmům, - zaznamená vzkazy volajících.	SZ – bydlení, jednotlivé místnosti, domácí zvířata KS – sdělit adresu, popsat své bydliště a jednotlivé místnosti, vyplnit formulář G – vlastní jména osob, číslovky 100 – 1000, spojení es gibt, zápor nein, nicht, kein, záporná předpona un-, doch v odpovědi na zápornou otázku	14	Český jazyk: - popis.
Žák: - přečte text na dané téma a pomocí slovníku i elektronického ho analyzuje, - diskutuje k tématu, - prokazuje faktické znalosti o demografických, kulturních faktorech německy mluvících zemí.	Námět: Život v německy mluvících zemích	3	**Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - společnost, jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství.
Žák: - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - umí si koupit něco k jídlu a pití, objednat si v kavárně, - zapojí se do hovoru bez přípravy,	SZ – jídlo a pití, regionální speciality, v kavárně, v supermarketu KS – pojmenovat některé potraviny a nápoje, objednat si něco k jídlu a pití, vyjádřit prosbu a poděkování G – časování slovesa mögen v přítomném čase, označení míry, hmotnosti a množství, nulový člen	15	Informatika: - práce s elektronickým slovníkem.

- aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie na téma nakupování, jídlo a pití, - zeptá se v obchodě na zboží a cenu, - hovoří o stravovacích zvyklostech, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti.			
Žák: - popíše denní program, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - sjedná si termín a domluví se, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - uspořádá informace z textu do tabulky.	SZ – týdenní program KS – vyjmenovat dny v týdnu, pojmenovat školní předměty, popsat svůj týdenní program, domluvit si schůzku G – časové údaje, určování času, časování sloves dürfen, können a müssen v přít. čase, postavení infinitivu, příslovečného určení času a místa ve větě	14	Český jazyk: - popis, - slovosled.

Německý jazyk jako 2. cizí jazyk – 2. ročník

3 vyučovací hodiny týdně (celkem 102)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - komunikuje srozumitelně, jasně a přesně o zdravotních potížích, - popíše lidské tělo, - vyjádří svůj názor na životní styl, na význam sportu pro zdraví člověka, - používá opisné prostředky při vyjadřování složitých myšlenek, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, - odhadne význam neznámého slova z kontextu.	SZ – části lidského těla, nemoci, životní styl KS – popis lidského těla, rozhovor u lékaře, popsat svůj životní styl, vyjádřit lítost, omluvit svou nepřítomnost G – časování sloves sollen a wollen v přítomném čase, slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou, postavení odlučitelné předpony ve větě	15	Průřezové téma: Člověk a životní prostředí – tem. okruh – člověk a zdraví, vliv prostředí na lidské zdraví.
Žák: - systematicky pracuje s textem, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace, - reprodukuje hlavní myšlenky ve čteném textu o výzkumu trávení volného času, - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - vybaví si, reprodukuje a shrne dříve naučené informace a aplikuje je, - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, - napíše text o sobě.	SZ – volný čas, přátelé, návštěva kina, počasí KS – popsat vlastnosti kamaráda, koupit si vstupenku do kina, vyprávět o volném čase, navrhnout program, popsat počasí G – skloňování podst. jmen, zájmena wer a was, předložky se 3. pádem, předložka in	14	Český jazyk: - interpretace a stylizace textu.
Žák: - reprodukuje hlavní myšlenky ve slyšeném a čteném textu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu, - vede rozhovor na dané téma,	SZ – oslavy, Vánoce KS – zorganizovat oslavu, mluvit o Vánocích, nakupovat na vánočním trhu G – skloňování přivlastňovacích zájmen, vyjadřování českého svůj, datum, postavení předmětu ve větě (3. a 4. pád)	14	**Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství.

- srovnává svátky v německy mluvících zemích se svátky v ČR, - zahrne faktické znalosti týkající se tradic a společenských zvyklostí, - napíše vánoční a novoroční přání, - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.			
Žák: - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - zeptá se na cestu, - popíše cestu na určité místo, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - orientuje se v plánu Berlína.	SZ – orientace ve městě, dopravní prostředky, popis cesty KS – koupit jízdenku, zeptat se na cestu, popsat cestu (Berlin) G – rozkazovací způsob, předložky se 4. pádem, shoda podmětu s přísudkem	14	Český jazyk: - popis, - syntax. Informatika: - práce na internetu, - poslat e-mail.
Žák: - přečte text na dané téma, sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace přečtené, - diskutuje k tématu, - porovnává dopravní systém v SRN a ČR.	Námět: Dopravní systém v SRN.	3	**Průřezové téma:** Člověk a životní prostředí: - současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí.
Žák: - reprodukuje hlavní myšlenky ve slyšeném a čteném textu na téma móda, - vede rozhovor na zmíněné téma, - vysvětlí slova a fráze týkající se tématu oblékání, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních rozhovorech, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - čte s porozuměním reklamní inzeráty a články z novin,	SZ – oblečení, nakupování, popis osoby, povahové vlastnosti KS – popsat oblíbené oblečení, vzhled a povahové vlastnosti osoby, napsat inzerát, vyjádřit názor G – skloňování osobních zájmen, stupňování příslovcí a přídavných jmen v přísudku	14	Český jazyk: - četba a transformace textu, - popis, - charakteristika. **Průřezové téma:** Občan v demokratické společnosti: - osobnost a její rozvoj.

- vyjádří ústně i písemně svůj názor na text, - napíše inzerát.			
Žák: - aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie na téma nakupování, jídlo a pití, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - zeptá se v obchodě na zboží a cenu, - hovoří o stravovacích zvyklostech, - sdělí svůj názor na reklamu, - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, - hovoří o zásadách zdravé výživy a o gastronomických zvyklostech dané jazykové oblasti.	SZ – regionální kuchyně, moje oblíbené jídlo, v restauraci KS – popsat jídelní zvyklosti, oblíbené jídlo, koupit potraviny na trhu, rezervovat místo v restauraci G – časování slovesa wissen v přítomném čase, časování sloves haben a sein v préteritu, časové údaje, podmět man a es	14	**Informatika:** - vyhledávání informací na internetu. **Průřezové téma** Člověk a životní prostředí: - současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (vliv prostředí na lidské zdraví).
Žák: - vyjádří svůj názor na život ve městě a na venkově, - vede jednoduchou konverzaci na dané téma, - čte a vyhodnocuje inzeráty o bydlení, - napíše inzerát týkající se koupě, popř. prodeje bytu - vyhodnotí statistiku	SZ – bydlení, zařízení bytu, inzerát, společné bydlení KS – porovnat různé formy bydlení, popsat svůj pokoj, vyjádřit (ne)spokojenost G – skloňování neurč. zájmene kein, předložky se 3. a 4. pádem, slovesa stehen – stellen, liegen – legen, zápor nichts	14	Český jazyk: - popis. Informatika: - vyhledávání na internetu, - psaní e-mailu. **Průřezové téma:** Informační a komunikační technologie.

Německý jazyk jako 2. cizí jazyk – 3. ročník

3 vyučovací hodiny týdně (celkem 96)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu na dané téma, - píše krátká osobní sdělení (SMS, e-mail), - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - uspořádá informace z textu do tabulky, - vyhodnotí statistiku, - vede rozhovor o povoláních, - popíše denní program a činnosti.	SZ – můj den, pracovní aktivity ve volném čase, kapesné. KS – popsat denní program, mluvit o kapesném, domluvit si brigádu, vést telefonní rozhovor, G – perfektum, časové údaje, spojky und, oder, aber	14	Český jazyk: - syntax. **Průřezové téma** Člověk a svět práce: - hlavní oblasti světa práce, charakteristické znaky práce (pracovní činnosti, pracoviště, mzda, pracovní doba).
Žák: - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí, - systematicky pracuje s textem, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace, - vypráví jednoduché příběhy – hovoří o prázdninách a dovolené, - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, - napíše text o sobě.	SZ – prázdniny, cestování, německy mluvící země, jazykový kurz v zahraničí KS – vyprávět o prázdninách, napsat pozdrav z prázdnin, popsat fotografii G – předložky ve spojení s geografickými názvy, předložky s časovými údaji, slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou, bezespojkové věty	14	Český jazyk: - syntax, - popis.
Žák: - přečte populárně naučný text na dané téma, diskutuje o tématu, zahrne faktické znalosti týkající se spolkových zemí Německa.	Námět: Rekreační oblasti Německa.	6	**Průřezové téma** Člověk a životní prostředí: - současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (vliv prostředí na lidské zdraví).
Žák:	SZ – u lékaře, v lékárně, onemocnění, nehody	15	Český jazyk: -syntax.

- čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, - odhadne význam neznámého slova z kontextu, - používá opisné prostředky při vyjadřování složitých myšlenek, - rozumí přiměřeným souvislým projevům rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu.	KS – objednat se k lékaři, vést rozhovor s lékařem, koupit si léky v lékárně, popsat nehodu, vyjádřit, jak se cítím G – časování modálních sloves v préteritu, časování slovesa wissen v préteritu, perfektum (další příklady), přímý pořádek slov v otázce zjišťovací, souvětí souřadné		
Žák: - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity, - vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě vyprávění, - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - sdělí obsah filmu, - prokazuje faktické znalosti o německé kultuře, - vyjádří vlastními slovy kulturní zájmy, naplánuje prohlídku města, - zorganizuje návštěvu divadla.	SZ – divadlo, kino, koncert, festivaly, filmová kritika KS – popsat návštěvu kulturní akce, hudební zážitek, doporučit film, vyjádřit radost a zklamání G – slabé skloňování podstat. jmen, zájmena dieser, jeder, alle, viele, časové údaje, vedlejší věty: spojky als, dass, obwohl, weil, wenn	15	Český jazyk: - syntax, - vypravování. **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - historický vývoj, - osobnost a její rozvoj.
Žák: - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - ověří si i sdělí získané informace písemně, - prokazuje faktické znalosti o geografických faktorech německy mluvících zemí v kontextu znalostí o České republice, - hovoří o městech, pamětihodnostech, zemích,	SZ – cestování, ubytování KS – rezervovat ubytování, koupit si skipas, vést rozhovor v cestovní kanceláři, vyprávět o dovolené, vyjádřit stížnost G – skloňování přídavných jmen v přívlastku, zájmena welcher a was für ein, tvoření slov	14	Český jazyk: - interpretace a stylizace textu Informatika: -práce na internetu

- zpracuje text v podobě výpisků, - vyhodnotí graf, - vypravuje o zájezdě.			
Žák: - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - uplatňuje různé techniky čtení textu, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu na dané téma, - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních rozhovorech, - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daného tématu, - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka, - pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace.	SZ – média, četba KS – vyprávět o oblíbených médiích, porovnat výhody a nevýhody internetu, hovořit o televizních pořadech, hovořit o oblíbené četbě G – základní číslovky od 1000, letopočet, desetinná čísla a procenta, násobné číslovky, číslovky řadové, zvratná slovesa	15	Informatika: - vyhledávání na internetu, - psaní e-mailu. **Průřezové téma** Informační a komunikační technologie.
Žák: - přečte a přeloží populárně naučný text na dané téma, - používá slovníky i elektronické, - diskutuje o textu.	Námět: Média v našem životě.	3	**Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - masová média.

Německý jazyk jako 2. cizí jazyk – 4. ročník

3 vyučovací hodiny týdně (celkem 90)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - zapojí se do hovoru bez přípravy, - reprodukuje hlavní myšlenky ve slyšeném a čteném textu na téma doprava, - vede rozhovor na zmíněné téma, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o zážitcích v podobě vyprávění, - domluví se v běžných situacích, - získá i poskytne informace, - naplánuje a zamluví cestu, - orientuje se v jízdních řádech.	SZ – dopravní prostředky, na letišti, na nádraží KS – popsat svůj oblíbený dopravní prostředek, naplánovat cestu, rozumět zprávám o dopravě, zeptat se na cestu autem, vyjádřit výmluvu G – zájmena jemand a niemand, zájmena einer, keiner, meiner, welche, zápor niemand, nie(mals), noch nicht, nicht mehr, vedlejší věty: spojky wie a als, perfektum (další příklady), trpný rod	16	Informatika: - vyhledání jízdního řádu na internetu. Český jazyk: - syntax.
Žák: - přečte populárně naučný text na dané téma, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - zpracuje text v podobě osnovy.	Námět: Dopravní systém v německy mluvících zemích.	3	**Průřezové téma** Člověk a životní prostředí: - současné globální a regionální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí.
Žák: - vyjádří svůj názor na reklamu, - používá opisné prostředky pro vyjadřování složitých myšlenek, - čte s porozuměním reklamní inzeráty a články z novin, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu, - vyjádří ústně i písemně svůj názor na text, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení,	SZ – nákupní centra, reklama, reklamace, nákup potravin KS – pojmenovat obchody, vyjádřit vztah k reklamě, reklamovat zboží, popsat nakupování potravin, vyprávět o nákupních zvyklostech G – číslo podstatných jmen, vazby sloves, zájmenná příslovce, nepřímé otázky	16	Informatika: - práce s elektronickým slovníkem. Český jazyk: - syntax.

- přeloží text a používá slovníky i elektronické.			
Žák: - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy, - čte odborný text a pracuje s ním, - uspořádá informace do tabulky, - zapojí se do odborné debaty, - diskutuje o tématu, - hovoří o vlastním vzdělání, o nutnosti cizojazyčného vzdělání, - používá opisné prostředky při vyjadřování složitých myšlenek, - řeší pohotově a vhodně situace týkající se pracovní činnosti, - reaguje na dotazy tazatele a klade vhodné otázky, - orientuje se v inzerátech o zaměstnání, vyhledává v nich hlavní informace, - sestaví životopis, - napíše formální dopis, v němž se uchází o místo, - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností, - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	SZ – školství, zaměstnání KS – vyprávět o své škole, představit některá povolání, mluvit o plánech po střední škole, napsat do školních novin G – sloveso werden, 1. budoucí čas, perfektum (další příklady), vztažné věty	16	Český jazyk: - četba a transformace textu, - syntax. Průřezové téma Člověk a svět práce: - sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědí na inzeráty, psaní profesních životopisů, přijímací pohovory.
Žák: - vyhledává, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru, - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru, - porovnává systém vzdělání v ČR, SRN a Rakousku.	Námět: Školství v SRN a Rakousku.	6	**Průřezové téma** Člověk a svět práce: - návaznost jednotlivých druhů vzdělání po absolvování střední školy, nutnost celoživotního učení, možnosti studia v zahraničí.
Žák: - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu,	Námět: Hledání zaměstnání v ČR a v zemích EU, studium v německy mluvících zemích.	3	**Průřezové téma** Člověk a svět práce: - trh práce, všeobecné vývojové trendy, význam a možnosti dalšího profesního

- při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele, - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí, - nalezne v textu důležité informace, - orientuje se v inzerátech nabízejících možnosti studia a zaměstnání v ČR a v zemích EU, - ověří si získané informace písemně, - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu.			vzdělávání včetně rekvalifikací, možnost studia v zahraničí.
Žák: - přečte text na dané téma, sdělí obsah, hlavní myšlenky, - diskutuje k tématu, - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, - napíše text o sobě, - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daného tématu, - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti.	SZ – sport, sportovní zprávy KS – říct, jakému sportu se věnuji a proč, mluvit o vrcholovém sportu, napsat krátkou zprávu o sportovní akci G – zájmena alles, andere, beide, ein paar, einige, manche, mehrere, viele, wenige, předložky ve spojení s geografickými názvy, jména obyvatel, přídavná jména odvozená od geografických názvů	16	Tělesná výchova: - sportovní disciplíny.
Žák: - přečte populárně naučný text, sdělí obsah, hlavní myšlenky, - používá slovníky i elektronické, - hledá způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače, - prokazuje faktické znalosti o geografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech Rakouska.	Námět: Rakousko – zeměpisné podmínky, hospodářský systém, Vídeň a spolkové země	4	**Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - stát, politický systém, politika, soudobý svět.
Žák: - přečte populárně naučný text, - zpracuje text v podobě výpisků, na jejichž základě text reprodukuje,	Námět: SRN – zeměpisné podmínky, politické situace, hospodářský systém, Berlín a velká města v Německu	7	**Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - stát, politický systém, politika, soudobý svět.

- prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech Německa, - naplánuje výlet do SRN.			
Žák: - přečte populárně naučný text, sdělí obsah, hlavní myšlenky, - používá slovníky i elektronické, - prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech Švýcarska.	Námět: Švýcarsko – zeměpisné podmínky, hospodářský systém, kantony, významná města	3	**Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - kultura, stát, politický systém.

Konverzace v německém jazyce – 4. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 60)

Učebnice:

Podle výběru předmětové komise, sekce cizích jazyků. Další materiály.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - analyzuje a reprodukuje literární ukázku.	Deutsche Literatur von den Anfängen bis zum 20. Jahrhundert (Übersicht,die bedeutendsten Autoren)	3	Český jazyk – porovnání literárních směrů a tvorby autorů. **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - historický vývoj.
Žák: - recituje báseň a analyzuje text.	J.W.Goethe	2	Český jazyk – rozbor básně. Zeměpis – Goethe a Čechy.
Žák: - recituje báseň, porovnává tvorbu autorů německé klasiky.	F.Schiller	2	Český jazyk – porovnávání tvorby autorů.
Žák: - analyzuje text.	Deutsche humanistische Literatur-H.Mann,T.Mann,E.M.Remarque	3	Dějepis – období fašismu v Německu.
Žák: - orientuje se na mapě, porovnává politický a hospodářský systém členských zemí EU, - diskutuje o výhodách a nevýhodách členství v EU.	Europäische Union	2	Zeměpis – orientace na mapě Evropy, porovnání života v jednotlivých členských zemích.
Žák: - orientuje se na mapě, diskutuje o současných problémech ČR, - uvede příklady měst známých v zahraničí, - organizuje výlet do některého z českých měst, popř. do turisticky atraktivních oblastí.	Tschechische Republik	2	Dějepis – stavební slohy. **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - historický vývoj regionu.
Žák: - orientuje se na mapě, porovnává politický a hospodářský systém SRN a ČR, - naplánuje výlet do SRN.	Die BRD – geographische Bedingungen, Wirtschaftssystem Berlin und grosse Städte in der BRD	10	Zeměpis – orientace na mapě Evropy, - porovnání života v SRN a ČR. **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: -kultura, stát, politický systém.
Žák: - orientuje se na mapě, porovnává politický a	Österreich – geographische Bedingungen Wien und die Bundesländer	6	Zeměpis – orientace na mapě,

hospodářský systém Rakouska a ČR, - naplánuje výlet do Rakouska.			- porovnání života v Rakousku a ČR. Dějepis – společný historický vývoj v rámci monarchie. **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - kultura, stát, politický systém.
Žák: - orientuje se na mapě, porovnává politický a hospodářský systém Švýcarska a ČR.	Die Schweiz – geographische Bedingungen	3	Zeměpis – orientace na mapě, - porovnání života ve Švýcarsku a v ČR. Dějepis – stavební slohy. **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - kultura, stát, politický systém.
Žák: - orientuje se na mapě, diskutuje o přírodních krásách, průmyslu a památkách jižních Čech. - organizuje procházku po J. Hradci.	Südböhmen und die Stadt J. Hradec	4	Zeměpis – přírodní krásy a průmysl jižních Čech. Dějepis – stavební slohy. **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - historický vývoj města a regionu.
Žák: - orientuje se v nabídce cestovních kanceláří. - naplánuje cestu do zahraničí. - porovná různé formy ubytování.	Urlaub, Ferien, Tourismus, Hotels	2	Zeměpis – turistické oblasti v zahraničí. **Průřezové téma** Informační a komunikační technologie.
Žák: - hovoří o systému českého školství a porovnává se systémy v Německu a Rakousku.	Tschechisches Schulwesen, unsere Schule, meine Klasse	2	Právo – právo člověka na vzdělání. **Průřezové téma** Člověk a svět práce: - soustava školního vzdělání v ČR.
Žák: - sestavuje jídelníček. - porovnává českou a německou kuchyni.	Im Restaurant, Speisen, Nationalspeisen	2	Biologie – základy zdravé výživy.
Žák: - porovnává svátky a zvyky v německy mluvících zemích.	Jahreszeiten, Feste, Bräuche	2	**Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství.
Žák: - popíše lidské tělo a hovoří o zdravotních potížích.	Der menschliche Körper und beim Arzt	3	Biologie – anatomie, péče o zdraví.
Žák:	Das kulturelle Leben (Mode, Bekleidung)	2	Dějepis – umělecké směry v architektuře a ve výtvarném umění.

- hovoří o návštěvě divadla, kina, koncertů a výstav, - referuje o současných módních trendech.			Český jazyk – dramatizace lit. Děl. **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - osobnost a její rozvoj.
Žák: - porovnává význam jednotlivých masmédií. - orientuje se v nabídce německých TV programů a hovoří o shlédnutém programu.	Massenmedien	4	ICT – vyhledávání na internetu **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: - masová média.
Žák: - hovoří o rozdílech života ve městě a na venkově. - popíše byt a jeho zařízení.	Das moderne Wohnen	3	Právo – možnosti vlastního bydlení (hypotéky)
Žák: - orientuje se ve sportovních disciplínách a soutěžích. - vypráví o vlastních sportovních aktivitách.	Sport und Touristik	3	Tělesná výchova – sportovní disciplíny

Název vyučovacího předmětu:	**FRANCOUZSKÝ JAZYK (další cizí jazyk)**
Obory vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	384 (další cizí jazyk)

VZDĚLÁVÁNÍ A KOMUNIKACE V DALŠÍM CIZÍM JAZYCE (adaptováno podle RVP 2020)

ZÁKLADNÍ VYMEZENÍ - Vzdělávání v cizích jazycích navazuje na vzdělávání vymezené v RVP základního vzdělávání (ZV), podle něhož se žáci již vzdělávají ve dvou cizích jazycích, proto k této skutečnosti přihlížíme.

Vzdělávání a komunikace v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Závazný počet cizích jazyků k zařazení do školního vzdělávacího programu je stanoven v rámcovém rozvržení obsahu vzdělávání. Protože v tabulce obsahu vzdělávání oborů naší školy je uvedena hodinová dotace 16 a více hodin, zařazujeme dva cizí jazyky.

NÁVAZNOST NA RVP ZV - Vzdělávání v dalším cizím jazyce buď **navazuje na výuku dalšího cizího jazyka podle RVP ZV** (předpokládaná výstupní úroveň ze ZV je A1), nebo podle zájmu žáků umožňujeme **vzdělávání v dalším cizím jazyce bez návaznosti na další cizí jazyk na základní škole**.

OBECNÉ CÍLE, JAZYKOVÉ KOMPETENCE

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové **úrovně komunikativních jazykových kompetencí**, která odpovídá u dalšího cizího jazyka **navazujícího na výuku dalšího cizího jazyka podle RVP ZV minimální úrovni A2** podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky; **u dalšího cizího jazyka bez návaznosti na RVP ZV úrovni A1/A2**; dále akvizici slovní zásoby čítající **minimálně 2 300 lexikálních jednotek za studium**, z čehož **obecně odborná a odborná terminologie** tvoří u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, uplatňovat je ve vztahu k představitelům jiných kultur.

K podpoře výuky jazyků pracujeme s **multimediálními výukovými programy a internetem**, snažíme se utvářet příznivé školní prostředí, rozvíjet a využívat **nabízené evropské programy**. Rovněž plánujeme **integrovat odborný jazyk do výuky jiných předmětů**, např. vytvářet podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných odborných předmětů

v cizím jazyce (**metoda CLIL**), zapojovat žáky do **projektů a soutěží** a navazovat **kontakty a spolupráci mezi školami doma i v zahraničí**.

Pro motivaci žáků k učení cizích jazyků, pro jejich osobní zkušenost a poznání života v multikulturní společnosti podle aktuálních podmínek organizujeme **odborné jazykové pobyty, či zahraničních stáže**.

Dalším způsobem motivace, kterým rovněž podporujeme pozitivní přístup našich žáků k učení se cizím jazykům, je **vedení jazykového portfolia** a příprava na mezinárodní jazykové zkoušky DELF.

K potřebám nadaných žáků a žáků ohrožených školním neúspěchem přistupujeme individuálně, podporu jim poskytujeme formou konzultací na míru.

Abychom respektovali další cizí jazyk, který žáci studovali v základním vzdělávání, poskytujeme jim **možnost výběru dalšího cizího jazyka**. Jednou z variant je francouzský jazyk.

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah vzdělávání (učivo) je v našem ŠVP vymezen **podle RVP 2020** pro každý ročník studia, pro **cílové úrovně A1/A2 a A2** a z didaktického hlediska je **rozdělen do čtyř kategorií**. Všechny zmiňované kategorie učiva jsou v ŠVP zohledněny. Je samozřejmé, že v procesu výuky se všechny čtyři kategorie **přirozeně a nenásilně propojují**. Není žádoucí je vyučovat izolovaně. Do ŠVP jsme zařadili taková **témata, která odpovídají potřebě a specializaci našich vyučovaných oborů**. Odbornému zaměření naší školy odpovídá také výběr učebnice. Aktuálně vybraný materiál „Tendances A1“ a „Tendances A2“ seznamuje žáky s běžnými situacemi a jednoduchým jazykem firemního prostředí. (**Témata související s obchodní francouzštinou** jsou **v tabulce označena ***.)

RVP 2020 vs. SERR

Výstupy podle RVP 2020 (v levém sloupci tabulky) pro předmět „Další cizí jazyk“ jsou upraveny podle tabulky SERR tak, aby odpovídaly daným jazykovým úrovním (A1, A1-A2, A2). Co je nad danou úroveň, bylo vypuštěno, ostatní okomentováno tak, aby dané výstupy byly na dané jazykové úrovni realizovatelné.

UČEBNÍ MATERIÁLY

Výuku realizujeme za pomoci multimediálních učebních materiálů podle výběru předmětové komise, různých internetových zdrojů a dalších učebních materiálů a pomůcek podle výběru a uvážení učitele.

ROZPIS UČIVA

Učivo je v našem aktuálním ŠVP rozepsáno v každém ročníku do čtyř kategorií, orientačně podle obsahu lekcí z aktuálně vybrané učebnice „Tendances A1“ a „Tendances A2“, a to takto: 1. ročník (U0 – U4), 2. ročník (U5 – U9), 3. ročník (U0 – U5), 4. ročník (U6 – U7). K naplnění ŠVP lze ale použít i učebnici jinou, nebo pracovat s vlastními materiály a různými internetovými zdroji, podle zvážení učitele, vzhledem k potřebám konkrétní skupiny a aktuální situaci.

Přesné rozložení učiva daného ročníku do konkrétních časových úseků si rozepíše každý učitel sám do svého **osobního tematického plánu** podle potřeb konkrétní skupiny a aktuální situace v daném školním roce.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Učivo všech čtyř ročníků je probíráno vzhledem ke všem čtyřem základním průřezovým tématům podle RVP 2020, a to:

- **Občan v demokratické společnosti**
- **Člověk a životní prostředí**
- **Člověk a svět práce**
- **Informační a komunikační technologie**

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Předmět „Francouzský jazyk“ a „Konverzace ve francouzském jazyce“ je vyučován v souvislostech s předměty „Anglický jazyk“, „Český jazyk a literatura“, „Dějepis“, „Základy společenských věd“, „Hospodářský zeměpis“, „Informatika“ a s různými odborné předměty viz Učební plán obou oborů.

PŘEHLED ČASOVÉ DOTACE (hodin týdně)

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem:
Další cizí jazyk	3	3	3	3	**12**
Konverzace v cizím jazyce	-	-	-	2	**2**

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Výsledky vzdělávání jsou diferencovány podle úrovní jazykových kompetencí lingvistických, sociolingvistických a pragmatických. Hodnocení výsledků vzdělávání je potom konkrétně definováno v Klasifikačním řádu školy.

Francouzský jazyk jako další cizí jazyk – 1. ročník

3 vyučovací hodiny týdně (34 týdnů OA i EL, tj. celkem 102)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí velmi jednoduchým souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným velmi pomalu a zřetelně; - odhaduje význam jednoduchých neznámých výrazů podle kontextu, způsobu tvoření, na základě podobnosti s mateřským, či jiným známým jazykem, za podpory vyučujícího (pantomima, obrázek apod.); - nalezne v promluvě složené ze známých slov, frází a tvarů sloves důležité informace; - porozumí základním školním a pracovním pokynům; - s podporou rozpozná význam jednoduchých	**<u>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</u>** **Receptivní řečová dovednost sluchová = POSLECH s porozuměním monologických i dialogických projevů:** 0) pozdravy a základním zdvořilostní fráze při přestavování (dialogy – poslechy s porozuměním), rozlišení ty-vy; por. základním pracovním pokynům; 1) přivítání, přijetí cizince – por. základním informacím o někom (př. národnost) a o jeho oblíbených činnostech; por. žádosti o informace – por. jednoduchým otázkám a odpovědím na ně; 2) cesta budovou (dialog - poslech s porozuměním); porozumění informacím obsahujícím čísla a údaje místa; navázání kontaktu – por. informacím o bydlišti a zaměstnání protějšku (dialog – p. s p.); por. rozmluvě o prázdninách a svátcích (vč. uvedení data); 3) popis rodiny, vč. údajů o věku a kdo ke komu patří (dialog – p. s p.); por. údajům o datu narození a věku; por. udávání časových údajů – hodin; každodenní činnosti a záliby (dialog – p. s p.); 4) plánování večerního programu (dialog – p. s p.); por. jednoduché informaci předávané telefonicky; por. rozhovoru o lehkých zdravotních problémech (odmítnutí pozvání). **Receptivní řečová dovednost zraková = ČTENÍ a práce s textem:**

obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově velmi jednoduché texty složené ze známých jmen, slov a jednoduchých vět, orientuje se ve velmi jednoduchém textu; - sdělí velmi jednoduše formulované myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví velmi jednoduché příběhy, popíše své základní pocity; - velmi jednoduchou formou sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese velmi jednoduše zformulovaný monolog či okomentuje jednoduchou prezentaci před publikem; - vyjadřuje se velmi jednoduše v nejběžnějších, předvídatelných situacích; - dokáže hledat nejjednodušší způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z velmi jednoduchého textu, velmi jednoduchým způsobem zformuluje jednoduché vlastní myšlenky a vytvoří stručný, jednoduchý text na dané téma a ve stanoveném rozsahu, např. formou jednoduchého textu na pohlednici, kratičkého dopisu a odpovědi na dopis; - přeloží jednoduchý, kratičký text a používá slovníky (i elektronické); - vyhledá, zpracuje a prezentuje jednoduché informace týkající se jeho života a známých témat, reaguje na jednoduché dotazy týkající se	0) porozumění jednotlivým částem učebního textu, por. pracovním pokynům v něm; por. jednoduchým nápisům ve francouzštině; por. kdo mluví (tykání a vykání) v modelových dialozích; 1) jednoduché texty na průkazkách a v textech na internetovém fóru (čtení s porozuměním, vyhledání informací v dokumentu); fakta o francouzsky mluvících zemích v jednoduchém kvízu a v kratičkých textech; 2) cesta městem (itinerář - č. s p., v. i. v d.); jednoduchý text o velkém francouzském městě (č. s p., v. i. v d.); kalendář, francouzské svátky (č. s p., v. i. v d.); napsaná prezentace velkého francouzsky mluvícího města (č. s p.); 3) buletin - vyhl. otevírací doby různých institucí ve městě; osobní preference (jednoduchý dotazník a kratičký e-mail – č. s p.); oblíbené volnočasové aktivity (kratičké texty na internetovém fóru – č. s p.); oblíbené volnočasové aktivity ve francouzsky mluvících zemích (kratičký informativní text- reálie); psaná prezentace rodiny (č. s p.); 4) plány na víkend (rozhovor - č. s p.); místa, kam si mladí lidé ve Francii rádi vyjdou večer (k. i. t. r.); písemné pozvání a odpovědi na něj (č. s p.); jednoduché menu (č. s p.); jak se ve Francii obědvá v pracovních dnech (k. i. t. r.); večerní/volnočasové programy různých kulturních institucí – čtení a vybírání, jak strávíme večer/volný čas. **Produktivní řečová dovednost ústní = MLUVENÍ zaměřené situačně i tematicky:** 0) jednoduchý seznamovací dialog, představování; 1) prezentace o sobě; setkání v restauraci (scénka); krátký kvíz o mém městě; 2) popis cesty, př. k sobě domů; „dobrá adresa v mém městě“ (kratičká prezentace); seznamování s novým kolegou/novou kolegyní (s.); přehled důležitých svátků naší země (prez.); 3) prezentace o vlastní rodině (na základě písemné přípravy); schůzka (s.), každodenní činnosti (řízený rozhovor ve dvojici); 4) pozvání na večer a reakce na něj (dialog); výběr z jednoduchého menu - piknik (prez.); vlastní večerní/volnočasový program (prez.). **Produktivní řečová dovednost písemná = PSANÍ, zpracování textu:** 1) krátký text o sobě; setkání v restauraci (písemná příprava scénky); kvíz o mém městě; 2) popis cesty, př. k sobě domů, formou SMS; „dobrá adresa v mém městě“ kratičká prezentace (pís. příp.); seznamování s novým kolegou/novou kolegyní (příp. s.); přehled důležitých svátků naší země (prez.); 3) prezentace o vlastní rodině (p. p.); schůzka (p. p.), osobní preference (vyplnění jednoduchého dotazníku a odpověď na kratičký e-mail); volnočasové aktivity (písemná odpověď na otázku na internetovém fóru); 4) pozvání na večer (příp. dial.); emailová pozvánka a odpověď na ni; vlastní večerní/volnočasový program (pís. příp. prez.).

základních potřeb a známých věcí; - zapojí se do jednoduchého hovoru s přípravou a podporou (př. zopakování otázky apod.); - vyměňuje si nejzákladnější informace, které jsou běžné při neformálních hovorech s podporou; - při pohovorech, na které je připraven, klade jednoduché otázky a reaguje na podobné dotazy tazatele, pokud je tento ochoten mu svou výpověď zopakovat, či jednoduše přeformulovat; - vyřeší pouze nejběžnější denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - velmi jednoduchým způsobem požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - uplatňuje nejzákladnější techniky čtení textu; - sdělí získané velmi jednoduché informace písemně; - zaznamená kratičké vzkazy volajících;	**Jednoduchý překlad:** probíraný a používaný v průběhu práce podle potřeb studentů. **Interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností:** **- INTERAKCE ÚSTNÍ** 0) jednoduchý seznamovací dialog, představování (scénka); 1) setkání v restauraci (s.); sestavení krátkého kvízu o svém městě (skupinová práce); 2) popis cesty, př. k sobě domů (práce ve dvojici, kreslení plánku); seznamování s novým kolegou/novou kolegyní (s.); sestavení přehledu důležitých svátků naší země (práce ve skupině); 3) schůzka (s., práce ve dvojici/ve skupince); každodenní činnosti (řízený rozhovor ve dvojici); 4) pozvání na večer a reakce na něj (s. práce ve dvojici/ve skupince); plánování společného pikniku (práce ve skupině). **- INTERAKCE PÍSEMNÁ** 1) sestavení krátkého kvízu o svém městě (interakce mezi skupinami); 2) popis cesty, př. k sobě domů, formou SMS (práce ve dvojici); seznamování s novým kolegou/novou kolegyní (příprava scénky); 3) schůzka (písemná příprava scénky), osobní preference (odpověď na kratičký e-mail); 4) emailová pozvánka a odpověď na ni (práce ve dvojici).
- vyslovuje srozumitelně známá, naučená slova, rozlišuje nejzákladnější zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka s podporou vyučujícího; - komunikuje s podporou a používá získanou základní slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - uplatňuje nejzákladnější způsoby tvoření slov v jazyce;	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY** **Výslovnost (zvukové prostředky jazyka):** 0) přízvuk a rytmus ve francouzském slově a větě; samohlásky ústní a nosové; souhlásky a polosouhlásky; 1) otázka intonací; zvukové rozlišení mužského a ženského rodu, jednotného a množného čísla; výslovnost záporné věty; samohláska [y]; 2) souhláska [v]; vázání; intonace různých typů otázky; 3) nosové samohlásky [ã] a [õ]; hlásky [ə] a [œ]; 4) hlásky: [v] a [f]; [œ] a [ø]; [s] a [z]; [k] a [g]; rytmus záporné věty. + Celkové poučení o pravidlech výslovnosti z českého pohledu. + Používání internetového a papírového slovníku pro vyhledání výslovnosti, jak ve formě fonetického přepisu, tak ve formě zvukové. **Slovní zásoba a její tvoření:**

- dodržuje nejzákladnější pravopisné normy ve velmi jednoduchém a kratičkém písemném projevu, opravuje základní chyby s podporou učebnice a slovníku;	0) pozdravy, zdvořilostní fráze; základní pracovní pokyny; části učebnice; čísla 0 – 10; francouzská abeceda; 1) osobní informace (jméno, příjmení, národnost, adresa, koníčky aj.); osobní preference (j'aime…); základní otázky doplňovací (qui/que/quel); 2) číslovky řadové; místa ve městě; fráze popisu cesty; čísla 11 – 1000; měsíce, datum, věk; 3) rodina; hodiny, denní rozvrh; osobní preference – rozlišení důležitosti („un peu, beaucoup, pas du tout); 4) volnočasové aktivity; strava; vyjádření souhlasu a nesouhlasu; lehké zdravotní problémy. **Gramatika (tvarosloví a větná skladba):** 1) člen určitý a neurčitý; kombinace členu určitého a předložky „de"; zápor; mužský a ženský rod, jednotné a množné číslo; přítomný čas sloves 1. třídy (-er), přítomný čas některých nepravidelných sloves; 2) předložky místa; kombinace určitého členu a předložky „à"; otázka s „est-ce que", odpověď „si"; existenciální vazba „il y a"; přítomný čas sloves 1. třídy (-er), přítomný čas některých nepravidelných sloves; 3) přivlastňovací zájmena; přítomný čas zvratných sloves; zájmeno „on"; přítomný čas sloves 2. třídy (-ir), přítomný čas některých nepravidelných sloves; 4) blízká budoucnost („le futur proche"); rozkazovací způsob; dělivý člen; výrazy množství; přítomný čas některých nepravidelných sloves. **Grafická podoba jazyka a pravopis:** Probíraná v rámci gramatiky a slovní zásoby.
- vyjadřuje se ústně i písemně, k nejzákladnějším tématům osobního života i k nejzákladnějším tématům, které souvisí s odborným zaměřením studia; - řeší s podporou nejzákladnější řečové situace týkající se pracovních činností; - domluví se s podporou v jednoduchých, nejběžnějších situacích; s podporou získá i poskytne jednoduché, základní informace; - s podporou používá stylisticky vhodné obraty umožňující nejjednodušší komunikaci na známé téma;	**TEMATICKÉ OKRUHY, obecné komunikační situace a jazykové funkce** **Tematické okruhy:** 0) + 1) základní osobní údaje, osobní preference, pracovní prostředí třídy; 2) cestování, orientace, osobní údaje (vč. věk, datum narození); 3) rodina, mezilidské vztahy, každodenní život; 4) volný čas a zábava, jídlo a nápoje, zdraví. **Komunikační situace:** - navazování kontaktu, seznamování; - získávání a předávání informací (osobní údaje, osobní preference, popis cesty, rodina, svátky, denní rozvrh apod.); - plánování společných (volnočasových) aktivit, pozvání; - vyřízení kratičkého vzkazu apod. **Jazykové funkce:** - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru; - vyjádření žádosti o pomoc, o informace, poděkování; - vyjadřování osobních preferencí; - předávání jednoduchých faktických informací publiku; - obraty při pozvání a reakce na něj apod.
- s podporou prokazuje faktické znalosti o nejzákladnějších	**POZNATKY O ZEMÍCH**

geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci nejzákladnější, pečlivě vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	**Vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí:** - frankofonie: francouzsky-mluvící země světa a jejich hlavní města; - některá zajímavá místa francouzsky-mluvících zemí, velká města, památky apod.; - svátky ve Francii; - zvyklosti Francouzů (běžný pracovní den vs. víkend, jídlo, trávení volného času). **Informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice:** - porovnání užívání tykání a vykání a různých zdvořilostních frází v obou zemích; - porovnání slavení různých svátků v průběhu roku; - porovnání multikulturního složení obyvatelstva v obou zemích; - porovnání zvyklostí a denního rozvrhu - v běžném pracovním týdnu a o víkendu; porovnání oblíbených volnočasových aktivit v obou zemích; - porovnání způsobu stravování v obou zemích.
	PROJEKTY: - prezentace o sobě (základní informace, koníčky aj.); - prezentace o svém městě; - prezentace o své rodině; - naplánování společné volnočasové aktivity s přáteli (piknik, večerní zábava apod.). (ev. příprava na zahraniční zájezd)

Francouzský jazyk jako další cizí jazyk – 2. ročník

3 vyučovací hodiny týdně (32 týdnů OA, tj. celkem 96; 34 týdnů EL, tj. celkem 102)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí jednoduchým souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným zřetelně, pomalejším tempem; - odhaduje význam jednoduchých neznámých výrazů podle kontextu, způsobu tvoření, na základě podobnosti s mateřským, či jiným známým jazykem, za podpory vyučujícího; - nalezne v promluvě složené z většinou známých slov, frází a tvarů sloves hlavní myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům;	**ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI** **Receptivní řečová dovednost sluchová = POSLECH s porozuměním monologických i dialogických projevů:** 5) návrat z cesty (rozhovor - poslech s porozuměním); hlášení na nádraží a na letišti (vyhledávání informací v promluvě); schůzka ve firmě* (r. - p. s p.); předpověď počasí (v. i. v p.); 6) vybírání dárku (r. p. s p.); vybírání oblečení (r. p. s p.); předávání dárku* (monolog - p. s p.); popis oblečení (v. i. v p.); 7) na večírku* (r. p. s p.); rozhovor s úspěšnou osobností* (p. s p.); představování známé osobnosti publiku* (m. p. s p.); 8) vzpomínky (r. p. s p.); sport (r. p. s p.); můj oblíbený TV program (anketa - p. s p.); 9) stěhování (r. p. s p.); prezentace nemovitosti* (monolog - p. s p.); zařizování bytu (r. p. s p.); bydlení snů (monolog - p. s p.); popis bytu (monolog – realitní makléř - p. s p.).

- rozpozná význam jednoduchých obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově jednoduché texty složené ze známých jmen, slov a jednoduchých vět, orientuje se v jednoduchém textu; - sdělí jednoduše formulované myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví velmi jednoduché příběhy, popíše své základní pocity; - jednoduchou formou sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog či okomentuje jednoduchou prezentaci před publikem; - vyjadřuje se jednoduše v běžných, předvídatelných situacích; - dokáže hledat jednoduché způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z jednoduchého textu, jednoduchým způsobem zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří stručný, jednoduchý text na dané téma a ve stanoveném rozsahu, např. formou jednoduchého textu na pohlednici, kratičkého dopisu a odpovědi na dopis; - přeloží jednoduchý, kratičký text a používá slovníky (i elektronické); - vyhledá, zpracuje a prezentuje jednoduché informace týkající se jeho života a známých témat, reaguje na jednoduché dotazy týkající se základních potřeb a známých věcí; - zapojí se do jednoduchého běžného hovoru s přípravou	**Receptivní řečová dovednost zraková = ČTENÍ a práce s textem:** 5) e-mail z cesty (čtení s porozuměním); elektronická jízdenka/letenka* (vyhledání informací v dokumentu); SNCF (krátký informační text – reálie); návštěva regionu (informační leták, internetové fórum - č. s p.); turistika ve Francii (k. i. t. r.); 6) nabídka různých typů dárků* (v. i. v d.); nakupování na internetu (porozumění webovým stránkám); placení ve Francii (k. i. t. r.); žádost o radu (přečtení zprávy, na kterou budeme odpovídat); anketa na téma konzum (č. s p.); úryvek z filmu (č. s p.); dárky mezi přáteli ve Francii (k. i. t. r.); 7) obvyklé náměty společenské konverzace ve Francii* (k. i. t. r.); profesní kariéra* (článek – č. s p.); práce (průzkum veřejného mínění, v. i. v d.); vzkazy (v. i. v d.); novoroční předsevzetí ve Francii (k. i. t. r.); medailonek známé osobnosti* (č. s p.); vzpomínky – fotoalbum (č. s p.); filmy – resumé (v. i. v d.); náboženství ve Francii (k. i. t. r.); sport (anketa - v. i. v d.); názory na koncert (internetové fórum - č. s p.); hudba ve frankofonním světě (k. i. t. r.); televize a my (anketa, TV program - v. i. v d., č. s p.); 9) Francouzi a bydlení v zahraničí (k. i. t. r.); moje čtvrť (názor, ke kterému se budeme vyjadřovat); reality* (popis nemovitostí - č. s p.); moderní bydlení (test a článek, č. s p.); bydlení snů (článek – č. s p.); jak bydlí Francouzi (k. i. t. r.). **Produktivní řečová dovednost ústní = MLUVENÍ zaměřené situačně i tematicky:** 5) představování přátel* (scénka); problém při cestování* (s.); prázdninová destinace (prez. a vyprávění pro spolužáky); vyprávění minulých událostí; 6) nakupování* (s.); popisování oblečení (interakce ve dvojici); placení* (s.); dárek* (s.); 7) pozvání a účast na společenské události* (s.); profese – dotazník (práce ve sk.); známá osobnost* (prez. pro třídu); 8) vzpomínka (vyprávění spolužákovi); oblíbený film (prez. určená třídě); oblíbený sport (rozh. ve dvojici); náš televizní program (prez. pro třídu); 9) naplánování schůzky s klientem*; popis cesty k nemovitosti* (rozh. s klientem); nový obraz (s.); pustý ostrov (rozh.); jste staromódní? (rozh.); moje bydlení snů (prez. pro třídu). **Produktivní řečová dovednost písemná = PSANÍ, zpracování textu:** 5) cestování po Francii (pozn. z Internetu); problém při cestování* (příprava scénky); turistické zajímavosti mého regionu (odpověď na e-mail); pohlednice nebo e-mail z prázdnin; 6) nakupování* (p. s.); jak se obléct (odpověď na e-mail); placení* (p. s.); přání přiložené k dárku + poděkování za dárek* (vzkazy);

a podporou (př. zopakování otázky apod.); - vyměňuje si základní informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - při pohovorech, na které je připraven, klade jednoduché otázky a reaguje na podobné dotazy tazatele, pokud je tento ochoten mu svou výpověď zopakovat, či jednoduše přeformulovat; - vyřeší pouze nejběžnější denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - velmi jednoduchým způsobem požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - uplatňuje nejzákladnější techniky čtení textu; - sdělí získané, velmi jednoduché informace písemně; - zaznamená kratičké vzkazy volajících;	7) pozvání a účast na společenské události* (p. s.); skutečný přítel (krátký text); krátké vzkazy (přání, pozvání) a odpovědi na ně*; známá osobnost* (p. prez.); 8) vzpomínka (příprava jednoduchého vyprávění určeného spolužákovi, třídě); oblíbený film (p. prez.); dobrý film (doporučení formou e-mailu); náš televizní program (p. prez.); 9) moje čtvrť (odpověď na otázku v internetovém fóru); nový obraz (p. s.); moje bydlení snů (p. prez.). **Jednoduchý PŘEKLAD:** probíraný a používaný v průběhu práce podle potřeb studentů. **Interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností:** **- INTERAKCE ÚSTNÍ** 5) představování přátel* (scénka); vysvětlování (řízený dialog); problém při cestování* (s.); prázdninová destinace (prezentace a vyprávění pro spolužáky); 6) nakupování* (s.); popisování oblečení (interakce ve dvojici); placení* (s.); dárek* (s.); 7) pozvání a účast na společenské události* (s.); profese – dotazník (práce ve skupině); známá osobnost* (prez. pro třídu); 8) vzpomínka (vyprávění spolužákovi); oblíbený film (prez. pro třídu); oblíbený sport (rozh. ve dvojici); náš televizní program (prez. pro třídu); 9) naplánování schůzky s klientem*; popis cesty k nemovitosti* (rozhovor s klientem); nový obraz (s.); pustý ostrov (rozh.); jste staromódní? (rozh.); moje bydlení snů (prez. pro třídu). **- INTERAKCE PÍSEMNÁ** 5) problém při cestování* (příprava scénky); turistické zajímavosti mého regionu* (odpověď na e-mail); pohlednice nebo e-mail z prázdnin; 6) nakupování (p. s.); jak se obléct (odpověď na e-mail); placení (p. s.); přání přiložené k dárku + poděkování za dárek (vzkazy); 7) pozvání a účast na společenské události* (p. s.); krátké vzkazy (přání, pozvání) a odpovědi na ně*; známá osobnost* (p. prez.); 8) vzpomínka (příp. jedn. vyprávění určeného spolužákovi, třídě); oblíbený film (p. prez. pro třídu); dobrý film (doporučení formou e-mailu); náš televizní program (p. prez. pro třídu); 9) nový obraz (p. s.); moje bydlení snů (p. prez. pro třídu).
- vyslovuje srozumitelně známá, naučená slova, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka s podporou vyučujícího;	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY** **Výslovnost (zvukové prostředky jazyka):** 5) výslovnost „*passé composé*“; hlásky [ʒ] a [ʃ]; vázání ve vazbě „*être à* + zájmeno“; 6) vázání ve větách obsahujících superlativ; hlásky: [f] a [v];

- komunikuje s podporou a používá získanou základní slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - uplatňuje nejzákladnější způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v jednoduchém a krátkém písemném projevu, opravuje základní chyby s podporou učebnice a slovníku;	7) výslovnost skupin sloves a zájmen označujících předmět přímý (*COD*) a nepřímý (*COI*); výslovnost ženského rodu (člen, n., adj.); 8) rozlišování „*passé composé*“ a „*imparfait*“; vázání ve vazbě „*c'est un(e)… qui*“; vázání ve vazbě se zájmenem „*en*“; rozlišování nosových hlásek [ẽ] a [õ] na konci slov; 9) hláska [r]; výslovnost sloves v imperativu se zájmenem „*en*“. + Celkové poučení o pravidlech výslovnosti z českého pohledu - opakování. + Používání internetového a papírového slovníku pro vyhledání výslovnosti, jak ve formě fonetického přepisu, tak ve formě zvukové - opakování. **Slovní zásoba a její tvoření:** 5) doprava, cestování, slovesa pohybu; počasí; popis krajiny; 6) nakupování a placení*, oblečení, jídlo; 7) běžné zdvořilostní fráze*, profese; slovesa označující různé způsoby komunikace; 8) volnočasové aktivity: divadlo, kino, televize, sporty; vyjadřování názoru; 9) bydlení – popis bytu/domu, místností a jejich zařízení, popis různých typů bydlení a kde se nachází, reality*. **Gramatika (tvarosloví a větná skladba):** 5) „*passé composé*“ se slovesy „*avoir*“ a „*être*“; vazba sloveso + infinitiv; přivlastňování (*être à*“ + zájmeno), přivlastňovací zájmena nesamostatná; „*pourquoi – parce que/pour*“; časování vybraných nepravidelných sloves; 6) komparativ a superlativ; zájmena ukazovací; otázka inverzí; vyjadřování nutnosti – vazby „devoir + inf.“, il faut + inf.“, „il faut + n.“; časování vybraných nepravidelných sloves; 7) zájmena pro vyjadřování předmětu přímého (*COD*) a nepřímého (*COI*); předložky vyjadřující trvání (*depuis, pendant*); časování vybraných nepravidelných sloves; 8) „*imparfait*“; vztažné zájmeno „*qui*“; zájmeno „*en*“; vyjadřování frekvence; časování vybraných nepravidelných sloves; 9) předpoklad (*si* + sloveso v přítomném čase); zájmeno „*y*“; imperativ se zájmeny; vyjadřování kontinuity (*toujours*, *encore/ne… plus*); časování vybraných nepravidelných sloves. **Grafická podoba jazyka a pravopis:** Probíraná v rámci gramatiky a slovní zásoby.
- vyjadřuje se ústně i písemně, k základním tématům osobního života i k nejzákladnějším tématům, které souvisí s odborným zaměřením studia; - řeší s podporou základní standardní řečové situace a frekventované situace	**TEMATICKÉ OKRUHY, obecné komunikační situace a jazykové funkce** **Tematické okruhy** 5) cestování, doprava, počasí; 6) nakupování a placení*; 7) zaměstnání*; 8) zábava a sport; 9) reality* a bydlení. **Komunikační situace:**

týkající se pracovních činností; - domluví se s podporou v jednoduchých, běžných situacích; s podporou získá i poskytne jednoduché informace; - s podporou používá stylisticky vhodné obraty umožňující jednoduchou komunikaci na známé téma;	- zařizování soukromé i služební cesty*, řešení problémů při cestování*, zpráva z cesty; - různé situace při nakupování a výběru zboží*, obdarovávání*; - společenská konverzace a komunikace* (př. na večírku, při společenské události), psané a telefonické společenské vzkazy* (př. přání, poděkování, omluva); - rozhovor o osobní minulosti (vzpomínky), rozhovor o osobních preferencích ohledně trávení volného času, hodnocení shlédnutého kulturního představení; - hledání vhodného bydlení*, zařizování bytu. **Jazykové funkce:** - různé zdvořilostní obraty při objednávání služeb*, nakupování a placení* apod.; - zdvořilá společenská komunikace při různých společenských událostech*; - obraty na úvod a na ukončení krátkého vzkazu, e-mailu* apod.; - vyjadřování názorů a osobních preferencí psanou i mluvenou formou, poděkování, omluva* aj.; - vyjádření žádosti o pomoc, o informace, řešení problému*; - předávání jednoduchých faktických informací publiku*;
- s podporou prokazuje faktické znalosti o nejzákladnějších geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci nejzákladnější, pečlivě vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	**POZNATKY O ZEMÍCH** **Vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí:** - některá zajímavá místa francouzsky-mluvících zemí, doprava ve Francii, počasí ve Francii; - nakupování a placení ve Francii*, zvyklosti Francouzů při obdarovávání*; - pravidla společenské komunikace ve Francii*, svět práce z pohledu francouzsky mluvícího světa*; - francouzská televize, kinematografie a hudba, náboženství ve Francii, oblíbené sporty ve Francii; - bydlení a reality ve Francii*. **Informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice:** - porovnání způsobu dopravování v obou zemích, porovnání počasí ve Francii a v ČR; - porovnání nakupování a placení v obou zemích*, porovnání zvyklostí při obdarovávání v obou zemích*; - porovnání pravidel společenské komunikace a světa práce v obou zemích*; - porovnání náboženství v obou zemích, porovnání oblíbených volnočasových aktivit v obou zemích; - porovnání bydlení v obou zemích.
	PROJEKTY: - pohlednice nebo email z prázdnin; - darování dárku; - prezentace známé osobnosti*; - vytvoření vlastního televizního pořadu; - moje bydlení snů.

	Příprava na mezinárodní zkoušku DELF A1 průběžně celý rok. **Příprava na zahraniční zájezd – podle situace a možností školy.**

Francouzský jazyk jako další cizí jazyk – 3. ročník

3 vyučovací hodiny týdně (32 týdnů OA i EL, tj. celkem 96)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí jednoduchým souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným pomalejším tempem; - odhaduje význam jednoduchých neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v jednoduché a krátké promluvě hlavní myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam jednoduchých obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově jednoduché texty, orientuje se v krátkém textu; - jednoduchým způsobem sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své základní pocity; - jednoduchou formou sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog či okomentuje jednoduchou prezentaci před publikem; - vyjadřuje se jednoduše v běžných, předvídatelných situacích; - dokáže hledat jednoduché způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače;	**ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI** **Receptivní řečová dovednost sluchová = POSLECH s porozuměním monologických i dialogických projevů:** 0) příběh - představování (monology postav – poslech s porozuměním); zprávy z cest (rozhovor, p. s p.); 1) příprava večírku (p. s p.)*; recepty (p. s p., vyhl. info. v proml.); večeře (p. s p.)*; pozvání na večeři (tel. vzkazy – v. i. v p.)*; 2) čtení z ruky (rozhovor, p. s p.); učení hry na hudební nástroj (rozh., p. s p.); francouzský školský systém (p. s p.); 3) hledání práce (p. s p.)*; telefonáty zaměstnavateli (p. s p., v. i. v p.)*; problémový zaměstnanec (p. s p.)*; prac. pohovor (p. s p.)*; 4) oznámení novinky (rozh., p. s p.)*; nehoda (p. s p.); zmizení obrazu (p. s p.); interview (dial., p. s p.)*; 5) nemoc - symptomy (p. s p.); objednání k lékaři, návštěva lékaře (dialogy, p. s p.); telefonáty RZP (v. i. v p.); nehoda (rozh., p. s p.). **Receptivní řečová dovednost zraková = ČTENÍ a práce s textem:** 0) hledání spolubydlícího (článek – čtení s porozuměním); proč se učíme francouzštinu (třídění informací); sportovní výkon (článek, odhadování významu slov); pohlednice z cest (č. s p.); jak se učit (int. fórum, č. s p.); 1) recepty (č. s p.); Francouzi a jídlo (krátký informační text – reálie); zdvořilostní obraty u večeře (t. i.)*; jídlo v rodině (k. i. t. r.); dobrý večírek (int. fó. - č. s p.); 2) čtení z ruky (čl. - č. s p.); univerzitní kalendář (vyhled. info. v dokumentu); nové metody výuky (čl. - č. s p.); medailonek známé osobnosti (t. i.)*; školní vzpomínky (int. fó. - č. s p., v. i. v d.); francouzský školský systém (čl. - č. s p.); školní rozvrh a kalendář (v. i. v d.); známkování, met. učení (čl. - č. s p.); 3) prac. inzeráty (v. i. v d.)*; prac. e-maily (č. s p.)*; pravidla a přání (č. s p.)*; podnik (č. s p.)*; podniky ve Fr. (k. i. t. r.; č. s p.)*; hledání práce ve Fr. (k. i. t. r.)*; inzerát, motivační dopis, CV (č. s p.)*; 4) (elektronické) noviny (č. s p.)*; černá kronika (č. s p.); frankofonní média (k. i. t. r.)*; podivné předpovědi (č. s p.); politický systém*, regiony Francie (články - č. s p.)*; zprávy (č. s p.)*; 5) zdravotní potíže (čl. - č. s p.); pojištění ve Francii (k. i. t. r., č. s p.)*; nehoda (čl. - č. s p.); sportování (komiks -

- zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z jednoduchého textu, jednoduchým způsobem zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří stručný, jednoduchý text na dané známé téma a ve stanoveném rozsahu, např. formou jednoduchého popisu, krátkého sdělení, krátkého dopisu a stručné odpovědi na dopis; - přeloží jednoduchý, krátký text a používá slovníky (i elektronické); - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se známých témat, reaguje na jednoduché dotazy týkající se známých témat a činností; - zapojí se do jednoduchého běžného hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při jednoduchých neformálních hovorech; - při pohovorech, na které je připraven, klade jednoduché otázky a reaguje na podobné dotazy tazatele; - vyřeší běžné denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - jednoduchým způsobem požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje pronesené jednoduché sdělení a jednoduchým způsobem zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje základní techniky čtení textu; - sdělí získané jednoduché informace písemně; - zaznamená krátké vzkazy volajících;	č. s p.); relaxační cvičení (čl. - č. s p.); jak se udržet ve formě (int. fó. - č. s p.). **Produktivní řečová dovednost ústní = MLUVENÍ zaměřené situačně i tematicky:** 0) hledání spolubydlícího (představování); příběh (prezentace postav), jak se učit (vyjadřování názoru); 1) novinky (rozhovor na večírku)*; recepty (popis přípravy); večeře u přátel (rozh.)*; dobrý večírek (vyprávění); známá osobnost (otázky – osob. info.)*; můj večírek (prez.)*; 2) čtení z ruky (rozh.); nové metody výuky (krátká prez.); problémy učení (diskuse); povzbuzování (scénka)*; školní vzpomínka (k. p.); francouzský školský systém (dis.); změny škol. rozvrhu, kalendáře, metod uč. a známkování (prez., disk.); 3) hledání práce (disk.)*; jste spokojení v práci? (test ve dvoj.)*; pravidla a přání (říz. r.)-; konec filmu (prez. kr. textu, skup.); firmy (disk.)*; jednoduchý pracovní pohovor*; 4) oznámení novinky (prez. skupině)*; zmizení předmětu (s.); podivné předpovědi (disk. ve sk.); v restauraci (s. podle obrazu); zprávy (přes.); 5) zdravotní potíže (prez. info. z int.); nemoc - symptomy (s.); nehoda (s.); sportování (prez.); relaxační cvičení (prez.). **Produktivní řečová dovednost písemná = PSANÍ, zpracování textu:** 0) příběh (medailónky postav); jak se učit (poznámky, příprava rozhovoru); 1) recepty (zapsání popisu přípravy jídla); večeře u přátel (příp. rozh.)*, dobrý večírek (příp. vypr.)*; pozvánka na večírek*; můj večírek (příp. prez.)*; 2) povzbuzování (příp. scénky); školní vzpomínka (příp. k. prez.); fr. školský systém (zazn. důl. info.); šk. syst. ve frankofonních zemích (pozn. z int.), český šk. syst. (psaní inf. textu); změny škol. rozvrhu, kalendáře, metod uč. a známkování; 3) pracovní e-maily*; telefonáty zaměstnavateli (z. d. i.)*; pravidla a přání (příp. říz. r.)*; konec filmu (kr. text); firmy (pozn. z int.)*; inzerát, motivační dopis, CV*; 4) oznámení novinky (příp.)*; černá kronika (rozepsání okolností); nehoda (převyprávění poslechu písemně); zmizení předmětu (příp. s.); v restauraci (příp. s. podle obrazu); politický systém ČR (popis)*; zprávy (e-mail, FB post)*; 5) zdravotní potíže (vyhl. info. na int.); telefonáty RZP (z. d. i.); nehoda (pís. převypr.); nehoda (příp. s.); jak se udržet ve formě (odpověď na ot. v int. fóru). **Jednoduchý PŘEKLAD:** probíraný a používaný v průběhu práce podle potřeb studentů. **Interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností:** **- INTERAKCE ÚSTNÍ**

	0) hledání spolubydlícího (dialog, představování); příběh (prezentace postav třídě); proč se učíme francouzštinu (dial.); slovníky (diskuse s učitelem); jak se učit (rozh.) 1) novinky (rozh. na večírku)*; co je potřeba (řízený dial.); recepty (vyměňování info.); večeře u přátel (rozh.)*; dobrý večírek (vyp. spolužákovi); známá osobnost (hra)*; můj večírek (prez.); 2) čtení z ruky (rozh.); nové metody výuky (krátká prez. ve skup.); problémy učení (disk.); povzbuzování (scénka)*; školní vzpomínka (k. p.); školské systémy (prez., disk.); změny škol. rozvrhu, kalendáře, metod uč. a známkování (prez., disk.); 3) hledání práce (disk.)*; jste spokojení v práci? (test ve dvoj.)*; pravidla a přání (říz. r.)*; konec filmu (prez. kr. textu); firmy (disk.)*; jednoduchý pracovní pohovor*; 4) oznámení novinky (prez. skupině)*; zmizení předmětu (s.); podivné předpovědi (disk. ve sk.); v restauraci (s. podle obrazu); zprávy (prez.)*; zdravotní potíže (prez. info. z int.); 5) nemoc - symptomy (s.); nehoda (s.); sportování (prez.); relaxační cvičení (prez.). **- INTERAKCE PÍSEMNÁ** 1) večeře u přátel (příprava rozhovoru); pozvánka na večírek*; 2) povzbuzování (příp. scénky); školské systémy (příprava prez. a disk.); změny škol. rozvrhu, kalendáře, metod uč. a známkování (příp. prez., disk.); 3) pracovní e-maily*; pravidla a přání (příp. říz. r.)*; konec filmu (kr. text ve skup.); firmy (příp. disk.)*; inzerát - motivační dopis (sk.)*; 4) zmizení předmětu (příp. s.); v restauraci (příp. s. podle obrazu); zprávy (e-mail)*; 5) nehoda (příp. s.); jak se udržet ve formě (problém - rada).
- vyslovuje srozumitelně známá slova a fráze, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka s podporou vyučujícího; - komunikuje s podporou a používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných, jednoduchých tematických okruhů, v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - uplatňuje nejzákladnější způsoby tvoření slov v jazyce;	**<u>JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY</u>** **Výslovnost (zvukové prostředky jazyka):** 0) rytmus, vázání; problematické hlásky ve francouzštině; 1) vázání různých vazeb sloves se zájmeny; hlásky [i], [y] a [u]; 2) němé e ve tvarech „*futur proche*“; výslovnost koncovky „*-ment*“; 3) souhlásky [k] a [g]; souhlásky [f] a [v]; zvukové rozlišení koncovek způsobu oznamovacího a konjunktivu (*subjonctif*); 4) příčestí minulé – mužský a ženský rod; souhlásky [p] a [b]; 5) souhlásky [s] a [z]; samohlásky [œ], [ø] a [ɔ]. + Celkové poučení o pravidlech výslovnosti z českého pohledu - opakování. + Používání internetového a papírového slovníku pro vyhledání výslovnosti, jak ve formě fonetického přepisu, tak ve formě zvukové - opakování. **Slovní zásoba a její tvoření:**

- dodržuje základní pravopisné normy v jednoduchém a krátkém písemném projevu, opravuje chyby s podporou učebnice a slovníku;	0) fráze pro představování (opakování)*; poučení, jak se učit nová slovíčka; denní činnosti (opakování); 1) fráze pro chválení a gratulování*; organizování a účast na večírku*; jídlo, recepty, stolování*; hry a hraní; 2) škola, školní rok, učení, studium, školské systémy; slovesa ozn. fáze činností; povzbuzování*; 3) fráze a slov. zásoba do formálního vzkazu/dopisu/žádosti*; zaměstnání, svět práce, podnik, profesní život, pravidla*; 4) pravda/možnost/lež; média*, zprávy*, černá kronika, vypravování; politika* politické systémy*; 5) části těla, zdraví, zdravotní problémy, nemoci, návštěva lékaře; vypravování nehody (fráze, slovesa apod.); vyjadřování znepokojení, uklidňování; sportování, zdravý životní styl. **Gramatika (tvarosloví a větná skladba):** 0) „*c'est*" vs. „*il/elle est*"; poučení, jak se učit novou gramatiku; „*passé composé*" vs. „*imparfait*" (opakování); 1) zájmena pro vyjadřování předmětu přímého (*COD*) a nepřímého (*COI*) – opakování; výrazy množství; zájmeno „*y*"; zvratná slovesa v přít. a min. čase (*passé composé*) - opakování; 2) budoucí čas (*le futur*); vyjadřování trvání v budoucnosti (*dans, jusqu'à* etc.); příčestí přítomné (*en* + p.p.); příslovce na *-ment*, příslovce obecně; zákaz (vazba „*ne… que*" a „*seulement*"); časování vybraných nepravidelných sloves; 3) vztažná zájmena „*qui, que, où*"; „*quelqu'un/personne, quelque chose/rien*" „*le subjonctif*"; kondicionál ve zdvořilostních frázích; 4) pasivum, shoda příčestí minulého; slovesné vazby s infinitivem („*venir de… "*, „*être en train de…*", „*future proche*"), „*encore, toujours, ne… plus*"; časování vybraných nepravidelných sloves; 5) vyjadřování příčiny a následku; vyjadřování trvání v minulosti; vyjadřování frekvence; časování vybraných neprav. sloves. **Grafická podoba jazyka a pravopis:** probíraná v rámci gramatiky a slovní zásoby.
- vyjadřuje se ústně i písemně, k základním tématům osobního života i k základním tématům, které souvisí s odborným zaměřením studia; - řeší základní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností; - domluví se v jednoduchých, běžných situacích; získá i poskytne jednoduché informace;	**<u>TEMATICKÉ OKRUHY, obecné komunikační situace a jazykové funkce</u>** **Tematické okruhy:** 0) osobní údaje, mezilidské vztahy, vzdělávání; 1) jídlo a nápoje, mezilidské vztahy, volný čas a zábava; 2) vzdělávání, země dané jazykové oblasti; 3) zaměstnání*; 4) zprávy*, média*; 5) péče o tělo a zdraví. **Komunikační situace:** - navazování kontaktu*, seznamování*; diskuze o způsobu učení; - příprava večírku, rozhovory na večírku*, společenská zábava*; - diskuse o školním životě, šk. systému, navrhování změn*;

- používá jednoduché stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a jednoduchou komunikaci na známé téma;	- hledání práce*, komunikace o pracovních záležitostech*; - předávání zpráv z médií*; vypravování; diskuse o politice*; - popisování zdravotních problémů; rady ohl. zdrav. živ stylu. **Jazykové funkce:** - různé zdvořilostní obraty při seznamování a navazování kontaktu*; - zdvořilá společenská komunikace při různých společenských událostech*; - formální obraty vhodné při psaní krátkých vzkazů, e-mailů* apod.; formální obraty vhodné při pracovním pohovoru*; - vyjadřování názorů a osobních preferencí*; diskuze*; - vypravování událostí; - vyjádření zdvořilé žádosti o pomoc, o radu, řešení problému*; - předávání jednoduchých faktických informací publiku*.
- prokazuje faktické znalosti o nejzákladnějších geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci nejzákladnější, pečlivě vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	**POZNATKY O ZEMÍCH** **Vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí:** - stravování Francouzů, francouzské recepty; - školství ve francouzsky-mluvících zemích; - světové frankofonní firmy*; hledání práce ve frankofonních zemích*; - frankofonní média*; francouzský politický systém*; - sociální pojištění ve Francii*; zdravý životní styl Francouzů. **Informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice:** - stravování v ČR vs. ve Francii; - porovnávání školského syst. ve fr.-mluvících zemích vs. v ČR; - způsoby hledání práce v obou zemích*; - česká vs. francouzská média*; - porovnávání českého a francouzského politického systému*; - zdravotnictví* a zdravý životní styl v obou zemích.
	PROJEKTY: - můj večírek*; - vylepšíme školu; - hledání práce*; - zprávy z ČR*; - jak se udržet ve formě. **Příprava na mezinárodní zkoušku DELF A2 průběžně celý rok.** **Příprava na zahraniční zájezd – podle situace a možností školy.**

Francouzský jazyk jako další cizí jazyk – 4. ročník

3 vyučovací hodiny týdně (30 týdnů OA i EL, tj. celkem 90)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí jednoduchým souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným pomalejším tempem; - odhaduje význam jednoduchých neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v jednoduché a krátké promluvě hlavní myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam jednoduchých obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově jednoduché texty, orientuje se v krátkém textu; - jednoduchým způsobem sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své základní pocity; - jednoduchou formou sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog či okomentuje jednoduchou prezentaci před publikem; - vyjadřuje se jednoduše v běžných, předvídatelných situacích; - dokáže hledat jednoduché způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z jednoduchého textu, jednoduchým způsobem zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří stručný, jednoduchý text na dané známé téma a ve stanoveném rozsahu, např.	**<u>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</u>** **Receptivní řečová dovednost sluchová = POSLECH s porozuměním monologických i dialogických projevů:** 6) pozvání na večer* (rozhovor, poslech s porozuměním); problém v restauraci* (p. s p.); rezervace v divadle* (p. s p.); hodnocení filmu (rozh., p.s p.); 7) bránit svůj majetek (rozh., p.s p.); žádost o povolení* (dialogy, p. s. p.); petice* (rozh., p.s p.); pravidla a zvyky (p. s p.); reklamace* (p. s p.); 8) cesta do zahraničí (rozh., p.s p.); předpověď počasí (p. s. p.); zahraniční stáž* (rozh., p.s p.); zajímavé místo a jeho tradice (p. s. p.); 9) nový prac. projekt* (rozh., p.s p.); stěhování (p. s. p.); sociální skupiny (písně; p.s p.); sociální diverzita ve Fr. (rozh., p.s p.). **Receptivní řečová dovednost zraková = ČTENÍ a práce s textem:** 6) kulturní program na večer* (info. leták, čtení s porozuměním); restaurace (info. přehled, č.s p.); stolování ve fr. restauraci* (kr. info. text, reálie); fr. menu (č. s. p.); tři filmy (film. recenze, č. s. p.); fr. romantické filmy (k. i. t. r.); karneval (e-mail, č. s. p.); frankofonní svátky (článek, č. s. p.); kulturní program malého města (info. leták, č. s p.), kultura na malém městě (k. i. t. r.); 7) zákazy (běžné značky, č. s. p.); žádost o povolení* (formální dopis, č. s. p.); auta ve městě (průzk. veř. mí., č. s. p.); dva projekty* (č. s p.); pravidla a zvyky (články, č. s. p.); reklamace* (form. dopis, č. s p.); pomoc a asistence ve Francii (k. i. t. r.); 8) turistický průvodce (úryvek, č. s p.); podnebí Francie (k. i. t. r.); stereotypy o Francouzích (čl., č. s p.); frankofonní tradice (čl., e-mail, k. i. t. r.; č. s p.); zajímavé místo a jeho tradice (č. s. p.); 9) domácí práce (čl., č. s p.); popis osob (č. s. p.); os. charakter (test, č. s p.); slavná osobnost (čl., č. s p.); sociální skupiny (texty písní; č.s p.); sociální diverzita ve Fr. (k. i. t. r.); život v nových podmínkách (dlouhý e-mail, č. s. p.), zámořská území Francie (k. i. t. r.). **Produktivní řečová dovednost ústní = MLUVENÍ zaměřené situačně i tematicky:** 6) pozvání na večer* (scénka); večeře v restauraci* (s., řízený rozhovor); tři filmy (film. recenze – prezentace skupině); frankofonní svátky (prezentace skupině); kulturní program mého města (prez. pro třídu); 7) ztracený předmět (s.); bráním své právo (s.); žádost o povolení* (s.); kdo je v právu* (říz. rozh.); jsem proti* (s.); argumenty pro a proti* (s.); rozdílné zvyky (disk.); reklamace* (prez.); 8) cesta do zahraničí (převyprávění ve dvojici); zahraniční stáž* (s.); tradice (vyprávění ve dvoj.); porovnávání

formou jednoduchého popisu, krátkého sdělení, krátkého dopisu a stručné odpovědi na dopis; - přeloží jednoduchý, krátký text a používá slovníky (i elektronické); - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se známých témat, reaguje na jednoduché dotazy týkající se známých témat a činností; - zapojí se do jednoduchého běžného hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při jednoduchých neformálních hovorech; - při pohovorech, na které je připraven, klade jednoduché otázky a reaguje na podobné dotazy tazatele; - vyřeší běžné denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - jednoduchým způsobem požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje pronesené jednoduché sdělení a jednoduchým způsobem zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje základní techniky čtení textu; - sdělí získané jednoduché informace písemně; - zaznamená krátké vzkazy volajících;	tradic, české tradice (disk., prez.); náš region, naše tradice (prez.); 9) domácí práce (rozh.); odpověď na inzerát* (telefonát); popis osob (hra); os. charakter (prez. výsl. testu); slavná osobnost (kr. prez., disk.); stěhování (s.); sociální skupiny (kr. prez.); život v nových podmínkách (prez. obsahu e-mailu). **Produktivní řečová dovednost písemná = PSANÍ, zpracování textu:** 6) pozvání na večer* (příprava scénky); večeře v restauraci* (vyprávění); romantická historka (vypr. obsahu filmu); český svátek (článek); kulturní program mého města (příp. prez. pro třídu); auta ve městě (průzk. veř. mí., statistika); 7) ztracený předmět (oznámení*); ztracený předmět (příp. s.); bráním své právo (příp. s.); zákazy (nápisy); žádost o povolení* (formální dopis); žádost o povolení (příp. s.); jsem proti (příp. s.); argumenty pro a proti* (příp. s.); reklamace (formální dopis); 8) podnebí ČR (psaní článku ve dvojici); stereotypy o Češích (skup. práce); zahraniční stáž* (příp. s.); tradice (vyprávění, příp.); porovnávání tradic, české tradice (disk., prez., příp.); náš region, naše tradice* (příp. prez.); 9) inzerát* (psaní); odpověď na inzerát* (telefonát – příp.); popis osob (příp. hry); slavná osobnost (příp. kr. prez.); stěhování (příp. s.); sociální skupiny (příp. kr. prez.); život v nových podmínkách (dlouhý e-mail). **Jednoduchý PŘEKLAD:** probíraný a používaný v průběhu práce podle potřeb studentů. **Interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností:** **- INTERAKCE ÚSTNÍ** 6) pozvání na večer* (scénka); večeře v restauraci* (s., řízený rozhovor); tři filmy (film. recenze – prezentace skupině); frankofonní svátky (prezentace skupině); kulturní program mého města (příp. pro třídu); 7) ztracený předmět (s.), bráním své právo (s.); žádost o povolení* (s.); kdo je v právu (říz. rozh.); jsem proti* (s.); argumenty pro a proti* (s.); rozdílné zvyky (disk.); reklamace* (prez.); 8) cesta do zahraničí (převyprávění ve dvojici); zahraniční stáž* (s.); porovnávání tradic, české tradice (disk., prez.); náš region, naše tradice (prez.); odpověď na inzerát* (telefonát); popis osob (hra); slavná osobnost (kr. prez., disk.); stěhování (s.); sociální skupiny (kr. prez.). **- INTERAKCE PÍSEMNÁ** 6) pozvání na večer* (příprava scénky ve dvojici); kulturní program mého města (příp. prez. pro třídu); 7) ztracený předmět (příp. s.); bráním své právo (příp. s.); žádost o povolení* (formální dopis); žádost o povolení (příp. s.); jsem proti* (příp. s.); reklamace* (formální dopis);

	8) zahraniční stáž* (příp. s.); porovnávání tradic, české tradice (disk., prez., přípr.); náš region, naše tradice (příp. prez.); 9) domácí práce (rozh.); odpověď na inzerát* (telefonát – příp.); stěhování (příp. s.).
- vyslovuje srozumitelně známá slova a fráze, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka s podporou vyučujícího; - komunikuje s podporou a používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných, jednoduchých tematických okruhů, v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - uplatňuje nejzákladnější způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v jednoduchém a krátkém písemném projevu, opravuje chyby s podporou učebnice a slovníku;	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY** **Výslovnost (zvukové prostředky jazyka):** 6) souhlásky [s], [z] a [ʃ]; výslovnost „*ex-*“ před samohláskou a před souhláskou; 7) rozlišování [jẽ] a [jen], [ň] a [n]; hlásková skupina „souhláska + *r* + samohláska“; 8) výslovnost vazby „*faire* + inf.“; výslovnost „*plus*“ a „*moins*“ v různých vazbách; 9) výslovnost hlásky [j] ve tvarech konjunktivu (*subjonctif*); hlásky [a] a [ã] na začátku slov. + Celkové poučení o pravidlech výslovnosti z českého pohledu - opakování. + Používání internetového a papírového slovníku pro vyhledání výslovnosti, jak ve formě fonetického přepisu, tak ve formě zvukové - opakování. **Slovní zásoba a její tvoření:** 6) večerní program: návštěva restaurace*, kino, divadlo, slavnosti; život v páru; 7) zákazy, povolení*, posuzování*; podobnost a rozdíly, popis předmětů; problémy*, stížnosti*; 8) svátky, tradice; cestování, doprava; popis krajiny a klimatu; 9) domácí práce; popis osob a jejich povahy; popis pocitů; přeprava, stěhování. **Gramatika (tvarosloví a větná skladba):** 6) zájmena tázací a ukazovací; opakování kondicionálu, komparativu a budoucího času; 7) zájmena přivlastňovací, přivlastňování (opakování); zájmena neurčitá, neosobní „*il*“; časování vybraných neprav. sloves; 8) vazba „*faire* + inf.“; porovnávání množství a frekvence; časové výrazy; „*passé composé*“ vs. „*imparfait*“ ve vyprávění; časování vybraných neprav. sloves; 9) vyjadřování podmínky, vyjadř. potřeby; časování vybraných neprav. sloves; opakování vybraných gramatických jevů. **Grafická podoba jazyka a pravopis:** Probíraná v rámci gramatiky a slovní zásoby.
- vyjadřuje se ústně i písemně, k základním tématům osobního života i k základním tématům, které souvisí s odborným zaměřením studia; - řeší základní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností;	**TEMATICKÉ OKRUHY, obecné komunikační situace a jazykové funkce** **Tematické okruhy:** 6) mezilidské vztahy, volný čas a zábava, kultura; 7) stížnosti*, reklamace*; zvyky a pravidla; 8) cestování*, doprava, tradice, svátky, krajina, počasí, klima; 9) domácí práce; popis osob a jejich povahy; pocity; přeprava*, stěhování. **Komunikační situace:**

- domluví se v jednoduchých, běžných situacích; získá i poskytne jednoduché informace; - používá jednoduché stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a jednoduchou komunikaci na známé téma;	- pozvání na večer*, problém v restauraci*, hodnocení shlédnutého filmu; - stěžování*, argumentace*, žádosti o povolení*; disk. o kulturních rozdílech; - vyprávění z cest, vysvětlování odlišností různých zemí, porovnávání tradic, prezentace svého regionu cizincům*; - vysvětlování nového pracovního projektu*; odpověď na inzerát*; vyjadřování nesouhlasu, vyjednávání*. **Jazykové funkce:** - zdvořilá společenská komunikace* (pozvání na večer, objednávání, řešení problému, hodnocení); - stěžování, dovolování, hodnocení, posuzování, argumentace*; - vypravování, předávání faktických informací publiku, diskuze; - vysvětlování, vyjadřování nesouhlasu, vyjednávání*.
- prokazuje faktické znalosti o nejzákladnějších geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci nejzákladnější, pečlivě vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	**POZNATKY O ZEMÍCH** **Vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí:** - kulturní život ve Francii a frankofonních zemích (různé typy več. programu, stolování v restauraci*, páry ve fr. filmu, vybr. frankofonní svátky, kulturní program v malých fr. městech); - zvyklosti ohledně stížností, reklamací a petic*; pravidla a zvyky ve Francii*; fr. záchranný systém; - některá zajímavá místa francouzsky-mluvících zemí, cestování a doprava ve Francii, francouzské klima, frankofonní tradice; - francouzské domácnosti, spolubydlení ve Fr., sociální rozdíly ve Fr.*, zámořská území Francie. **Informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice:** - porovnání kulturního života ve Francii, frankofonních zemích a v ČR (př. stolování ve Francii aj.); - porovnávání systémů stížností, reklamací a petic v obou zemích*; pravidla a zvyky v ČR a ve Fr., záchranný systém v obou zemích; - vybraná zajímavá místa obou zemí; por. odlišností klimatu, počasí a některých kulturních tradic; - porovnávání způsobu života a sociálních rozdílů v obou zemích*.
	PROJEKTY: - kulturní program mého města; - stížnost; - náš region, naše tradice; - život v nových podmínkách. **Příprava na mezinárodní zkoušku DELF A2 průběžně celý rok.**

Konverzace v dalším cizím jazyce - francouzský jazyk – 4. ročník

Volitelný předmět - 2 vyučovací hodiny týdně (30 týdnů OA i EL, tj. celkem 60)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí jednoduchým souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným pomalejším tempem; - odhaduje význam jednoduchých neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v jednoduché a krátké promluvě hlavní myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam jednoduchých obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově jednoduché texty, orientuje se v krátkém textu; - jednoduchým způsobem sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své základní pocity; - jednoduchou formou sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog či okomentuje jednoduchou prezentaci před publikem; - vyjadřuje se jednoduše v běžných, předvídatelných situacích; - dokáže hledat jednoduché způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z jednoduchého textu, jednoduchým způsobem zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří stručný, jednoduchý text na dané známé téma a ve stanoveném rozsahu, např.	**ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI** **Receptivní řečová dovednost sluchová = POSLECH s porozuměním monologických i dialogických projevů:** - poslechová cvičení související s probraným učivem 1. – 3. roč. (viz ŠVP pro 1. – 3. roč.) – opakování; - posl. cvič. související s učivem 4. roč. (viz ŠVP pro 4. roč.) - procvičení; - posl. cvič. odpovídající mezin. zk. DELF A2 (didaktický test – poslech), DELF B1 (pro zájemce); - posl. cvič. odpovídající MZ z FRJ (pro zájemce o MZ z FRJ, didaktický test – poslech, úroveň B1). **Receptivní řečová dovednost zraková = ČTENÍ a práce s textem:** - cvičení na čtení související s probraným učivem 1. – 3. roč. (viz ŠVP pro 1. – 3. roč.) – opakování; - cvič. na čtení související s učivem 4. roč. (viz ŠVP pro 4. roč.) - procvičení; - cvič. na čtení odpovídající mezin. zk. DELF A2 (didaktický test – čtení), DELF B1 (pro zájemce);; - cvič. na čtení odpovídající MZ z FRJ (pro zájemce o MZ z FRJ, didaktický test – čtení, úroveň B1). **Produktivní řečová dovednost ústní = MLUVENÍ zaměřené situačně i tematicky:** - cvičení na mluvení související s probraným učivem 1. – 3. roč. (viz ŠVP pro 1. – 3. roč.) – opakování; - cvič. na mluv. související s učivem 4. roč. (viz ŠVP pro 4. roč.) - procvičení; - cvič. na mluv. odpovídající mezin. zk. DELF A2 (ústní zk.), DELF B1 (pro zájemce); - cvič. na mluv. odpovídající MZ z FRJ (pro zájemce o MZ z FRJ, ústní zk., úroveň B1). **Produktivní řečová dovednost písemná = PSANÍ, zpracování textu:** - psaní textů souvisejících s probraným učivem 1. – 3. roč. (viz ŠVP pro 1. – 3. roč.) – opakování; - psaní textů souvisejících s učivem 4. roč. (viz ŠVP pro 4. roč.) - procvičení; - psaní textů odpovídajících mezin. zk. DELF A2 (písemná zk.), DELF B1 (pro zájemce); - psaní textů odpovídajících MZ z FRJ (pro zájemce o MZ z FRJ, písemná zk., úroveň B1). **Jednoduchý PŘEKLAD:** probíraný a používaný v průběhu práce podle potřeb studentů. **Interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností:** **- INTERAKCE ÚSTNÍ** - ústní interakce související s probraným učivem 1. – 3. roč. (viz ŠVP pro 1. – 3. roč.) – opakování; - ústní interakce související s učivem 4. roč. (viz ŠVP pro 4. roč.) - procvičení;

formou jednoduchého popisu, krátkého sdělení, krátkého dopisu a stručné odpovědi na dopis; - přeloží jednoduchý, krátký text a používá slovníky (i elektronické); - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se známých témat, reaguje na jednoduché dotazy týkající se známých témat a činností; - zapojí se do jednoduchého běžného hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při jednoduchých neformálních hovorech; - při pohovorech, na které je připraven, klade jednoduché otázky a reaguje na podobné dotazy tazatele; - vyřeší běžné denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - jednoduchým způsobem požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje pronesené jednoduché sdělení a jednoduchým způsobem zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje základní techniky čtení textu; - sdělí získané jednoduché informace písemně; - zaznamená krátké vzkazy volajících;	- ústní interakce odpovídající mezin. zk. DELF A2 (ústní zk.), DELF B1 (pro zájemce); - ústní interakce odpovídající MZ z FRJ (pro zájemce o MZ z FRJ, ústní zk., úroveň B1). **- INTERAKCE PÍSEMNÁ** - písemná interakce souvisejících s probraným učivem 1. – 3. roč. (viz ŠVP pro 1. – 3. roč.) – opakování; - pís. int. souvisejících s učivem 4. roč. (viz ŠVP pro 4. roč.) - procvičení; - pís. int. odpovídajících mezin. zk. DELF A2 (písemná zk.), DELF B1 (pro zájemce); - pís. int. odpovídajících MZ z FRJ (pro zájemce o MZ z FRJ, písemná zk., úroveň B1).
- vyslovuje srozumitelně známá slova a fráze, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka s podporou vyučujícího; - komunikuje s podporou a používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY** **Výslovnost (zvukové prostředky jazyka):** - opakování a procvičení látky probírané v hodinách FRJ (viz ŠVP FRJ 1. – 4. roč.), vybraná fonetická cvičení; + Celkové poučení o pravidlech výslovnosti z českého pohledu – opakování a procvičení. + Používání internetového a papírového slovníku pro vyhledání výslovnosti, jak ve formě fonetického přepisu, tak ve formě zvukové - procvičování. **Slovní zásoba a její tvoření:**

frazeologie v rozsahu daných, jednoduchých tematických okruhů, v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - uplatňuje nejzákladnější způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v jednoduchém a krátkém písemném projevu, opravuje chyby s podporou učebnice a slovníku;	- opakování a procvičení slovní zásoby probírané v hodinách FRJ (viz ŠVP FRJ 1. – 4. roč.); - opakování a procvičení slovní zásoby související s mezin. zk. DELF A2 (rozšíření slovní zásoby pro DELF B1 pro zájemce); - rozšíření slovní zásoby na úroveň B1 (pro zájemce o MZ z FRJ). **Gramatika (tvarosloví a větná skladba):** - opakování a procvičení gramatiky probírané v hodinách FRJ (viz ŠVP FRJ 1. – 4. roč.); - opakování a procvičení gramatiky související s mezin. zk. DELF A2 (rozšíření gramatiky pro DELF B1 pro zájemce); - rozšíření gramatiky na úroveň B1 (pro zájemce o MZ z FRJ). **Grafická podoba jazyka a pravopis:** - opakování a procvičení grafické podoby jazyka probírané v rámci gramatiky a slovní zásoby v hodinách FRJ (viz ŠVP FRJ 1. – 4. roč.).
- vyjadřuje se ústně i písemně, k základním tématům osobního života i k základním tématům, které souvisí s odborným zaměřením studia; - řeší základní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností; - domluví se v jednoduchých, běžných situacích; získá i poskytne jednoduché informace; - používá jednoduché stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a jednoduchou komunikaci na známé téma;	**TEMATICKÉ OKRUHY, obecné komunikační situace a jazykové funkce** **Tematické okruhy:** - tem. okr. související s probraným učivem 1. – 3. roč. (viz ŠVP pro 1. – 3. roč.) – opakování; - tem. okr. související s učivem 4. roč. (viz ŠVP pro 4. roč.)- doplnění; - tem. okr. odpovídající mezin. zk. DELF A2, (DELF B1 pro zájemce); - tem. okr. odpovídající MZ z FRJ (pro zájemce o MZ z FRJ). **Komunikační situace:** - komunikační situace související s učivem 4. ročníku (viz ŠVP pro 4. roč.) – procvičení látky; - kom. sit. odpovídající mezin. zk. DELF A2 (ústní a písemná část), DELF B1 pro zájemce; - kom. sit. odpovídající MZ z FRJ (ústní a písemná část - pro zájemce o MZ z FRJ). **Jazykové funkce:** - jazykové fce související s učivem 4. roč. (viz ŠVP pro 4. roč.) - procvičení; - jaz. fce odpovídající zkoušce DELF A2 (DELF B1 pro zájemce); - jaz. fce odpovídající MZ z FRJ.
- prokazuje faktické znalosti o nejzákladnějších geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země;	**POZNATKY O ZEMÍCH** **Vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí:** - opakování a shrnutí všech probraných reálií za 1. – 3. ročník (viz ŠVP pro 1. – 3. roč.), rozšíření a doplnění těchto poznatků; - rozšíření a doplnění poznatků probíraných ve 4. roč. (viz ŠVP pro 4. roč.); - poznatky související s maturitními tématy z FRJ (pro zájemce o MZ z FRJ);

- uplatňuje v komunikaci nejzákladnější, pečlivě vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	- poznatky související s aktuálním děním ve světě, role Francie a frankofonních zemí na mezinárodní scéně. **Informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice:** - porovnávání a vysvětlování všech výše zmíněných poznatků s kontextem naší země.
	PROJEKTY/CÍLE: **Příprava na mezin. zkoušku DELF A2, pro zájemce DELF B1.** **Příprava na MZ z FRJ (úroveň B1) pro zájemce.**

POZN.: Učivo předmětu konverzace v dalším cizím jazyce – francouzský jazyk, volitelný předmět, bude přizpůsobeno potřebám a zájmu studentů, který si jej zvolí. Konkrétní učivo daného školního roku rozepíše učitel do svého tematického plánu pro daný školní rok.

Název vyučovacího předmětu:	**MATEMATIKA** **CVIČENÍ Z MATEMATIKY** **SEMINÁŘ Z MATEMATIKY**
Obor vzdělávání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	Matematika 424 Cvičením z matematiky 124 Seminář z matematiky 60

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.) Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe. Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Matematika se výrazně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- číst s porozuměním matematický text, užívat správné matematické terminologie a symboliky,
- porozumět obsahu matematických pojmů a vztahů mezi nimi, užít je při řešení úloh a reálných problémů,
- používat běžné metody a algoritmické početní postupy, pro řešení konkrétní situace umět vybrat vhodný a optimální z nich,
- provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty zpaměti, náročnější užitím kalkulátoru,
- používat běžných rýsovacích a jiných matematických pomůcek,
- rozvíjet prostorovou představivost,
- analyzovat zadanou úlohu, postihnout v ní matematický problém, vytvořit algebraický nebo geometrický model situace a úlohu vyřešit,
- provádět odhad a kontrolu správnosti výsledků,
- formulovat přesně a správně matematické myšlenky slovně i písemně,
- získávat informace z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek, odborné literatury a
- internetu, třídit, analyzovat, při řešení problému postupovat přehledně a systematicky,
- vyjádřit vztah mezi dvěma nebo více proměnnými, správně jej interpretovat a prakticky použít, zachytit jej tabulkou, grafem, případně rovnicí,

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace,
- vztah k matematice jako součásti kultury (připomínáním významných osobností a mezníků historie vědy)
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Matematické vzdělávání je realizováno v povinném předmětu **Matematika**, kde je výuka v základní úrovni obtížnosti podle katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky a ve volitelných předmětech **Cvičení z matematiky** a **Seminář z matematiky**. Dvouletý předmět Cvičení z matematiky je zařazen ve třetím a čtvrtém ročníku a výuka prohlubuje kompetence žáků podle katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky a připravuje žáky k přijímacím zkouškám na

vysoké školy. Předmět je určen pro žáky se zájmem o matematiku, dále pro žáky, kteří chtějí pokračovat ve studiu na vysokých školách. Při výuce je kladen důraz na prohloubení znalostí v jednotlivých tematických celcích a na propojení témat. Jednoletý předmět Seminář z matematiky je zařazen ve čtvrtém ročníku a výuka prohlubuje kompetence žáků podle požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky v základní úrovni obtížnosti katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky a připravuje žáky k přijímacím zkouškám na vysoké školy.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení a osvojování:

- dovedností analyzovat a řešit problémy,
- přesně a správně numericky zpracovat úlohy,
- rozvíjení představivosti,
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitosti, přesnosti, důslednosti,
- sebekontroly, odpovědnosti, vytrvalosti a schopnosti překonávat překážky),
- schopnosti pracovat ve skupině, umět prosadit a zdůvodnit svůj názor, přijmout myšlenky ostatních.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

V prvním ročníku je posílena hodinová dotace na 4 hodiny týdně tak, aby bylo možno sjednotit různou úroveň kompetencí žáků z různých základních škol.

Strategie výuky

V matematice je využíváno jak tradičních metod výuky, tak i moderních výukových metod. Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení pozitivní motivace žáků k matematice je vhodné střídat a kombinovat vyučovací metody:

- výklad, vysvětlování, demonstrace intelektuální i psychomotorické dovednosti, procvičování,
- samostatná práce (individuální procvičování nových dovedností),
- metoda dialogu,
- skupinová práce žáků,
- metoda objevování a řízeného objevování,
- učení se zkušeností,
- samostudium a domácí úkoly,
- shrnutí a opakování učiva, propojování tematických celků,
- aktualizace učiva, úlohy z praxe,
- práce na PC (grafické znázorňování průběhu funkcí, planimetrické útvary a zákonitosti),
- hry a soutěže,
- exkurze.

  V předmětu Cvičení z matematiky je kladen důraz na výuku s využitím výpočetní techniky, a to zejména počítačových programů CABRI při řešení úloh z planimetrie, stereometrie, teorie funkcí, při grafickém řešení rovnic a nerovnic. Další možnosti představuje využití interaktivní tabule.

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení, orientační zkoušení formou testů s výběrem odpovědí, čtvrtletní písemné práce, opakovací testy. Důraz je kladen na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci jsou vedeni k objektivní sebekritice, k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění. Způsoby hodnocení spočívají v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, eventuelně procentuálního vyjádření.

Hodnotí se:

- správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh,
- schopnost samostatného úsudku,
- schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie,
- grafické vyjádření úlohy, přesnost a pečlivost provedení.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci osvojili:

komunikativní kompetence, tedy aby byli připraveni:

- vyjadřovat se přesně a srozumitelně,
- formulovat a obhajovat názory,
- zpracovat jednoduché odborné texty s matematickou tematikou;

personální kompetence, tedy aby žáci byli schopni:

- efektivně se učit a pracovat, vytvořit si reálný učební a pracovní plán, stanovit jednotlivé činnosti a postupy, jejich logickou posloupnost, sledovat a vyhodnocovat jejich realizaci,
- volit prostředky a způsoby vhodné pro plnění jednotlivých aktivit,
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, konzultovat s nimi a učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností;

sociální kompetence, tedy aby uměli:

- pracovat v týmu v různých pracovních pozicích a rolích, podílet se na realizaci společných pracovních i jiných činností;

řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tedy aby dokázali:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému,
- získat informace potřebné k řešení problému,
- vytyčit strategii řešení a její varianty,
- zvážit klady i zápory jednotlivých způsobů řešení,
- vybrat optimální postup řešení a provést jej,
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a řešení;

využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi, tedy aby uměli:

- používat prostředky výpočetní techniky,
- vyhledávat potřebné informace pomocí elektronických médií;

aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úloh, tedy aby uměli:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- pro řešení úlohy zvolit odpovídající matematické postupy a techniky a používat vhodné algoritmy,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění reálných situací a používat je pro řešení,
- správně používat a převádět jednotky,
- nacházet funkční závislosti, umět je popsat, vyjádřit a využít pro konkrétní řešení,
- provést reálný odhad výsledku řešení úkolu,
- sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků.

Uplatnění průřezových témat

Průřezová témata jsou uvedena konkrétně u jednotlivých tematických celků.

Mezipředmětové vztahy

Matematické vzdělávání má široké využití v ostatních předmětech:

- ekonomika
- účetnictví

- hospodářský zeměpis
- fyzika
- chemie
- biologie
- informační technologie

Přehled časové dotace

Předmět	**1. roč.**	**2. roč.**	**3. roč.**	**4. roč.**
Matematika	4(1)	3(1)	3	3
Cvičení z matematiky	-	-	2	2
Seminář z matematiky	-	-	-	2

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Matematika – 1. ročník

4 vyučovací hodiny týdně (celkem 136)

Materiály a pomůcky:

učebnice, Matematické, fyzikální a chemické tabulky pro střední školy, internet, rýsovací potřeby, kalkulátor, modely těles, transparenty, videokazety

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - rozlišuje číselné obory a provádí základní početní operace s čísly, - používá absolutní hodnotu reálného čísla, zapíše a znázorní interval, - počítá se zlomky, desetinnými čísly, využívá dělitelnost, společný násobek, rozklad na prvočísla, - používá různé zápisy reálného čísla, číselnou osu, - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu, - využívá trojčlenku, přímou a nepřímou úměrnost poměr, - efektivně provádí výpočty, užívá kalkulátor, - odhaduje a zaokrouhluje výsledky, - provádí úpravy algebraických výrazů, mocnin, - řeší rovnice a nerovnice, soustavy nerovnic dovolenými úpravami, - využívá vlastností planimetrických útvarů při početních i konstrukčních úlohách.	**1. Shrnutí a prohloubení učiva ze ZŠ** - číselné obory (R, Q, I, Z, N), - absolutní hodnota reálného čísla, - početní operace s racionálními čísly, - intervaly jako číselné množiny, - užití procentového počtu, - mocniny s celým exponentem, - druhá odmocnina, - lineární rovnice, nerovnice a soustavy lineárních rovnic, - algebraické výrazy, vzorce druhé mocniny součtu a rozdílu, rozdíl čtverců, - planimetrické útvary, jejich vlastnosti, - Pythagorova věta, - Thaletova věta.	18	EKO, základy přírodních věd – využití poznatků z MAT. Souvislosti se všemi oblastmi matematiky, s logikou, výrazy, planimetrií, geometrií, řešením rovnic, nerovnic, slovních a praktických úloh. **Průřezové téma** Člověk a životní prostředí – zásady zdravého životního stylu, materiálové a energetické zdroje, technologické procesy.
Žák: - vysvětlí pojem výrok, - rozlišuje jednoduchý a složený výrok, - používá výrokové operace, - přiřadí pravdivostní hodnotu výroku, - rozlišuje výrok, algebraický výraz	**2. Základy matematické logiky a teorie množin** - výroky, jejich pravdivostní hodnoty, - negace výroku, - složené výroky, - tautologie, - základní množinové pojmy, - operace s množinami, - absolutní hodnota reálného čísla.	15	EKO Souvislosti s logickým myšlením a komunikací při správném vyjadřování a argumentaci, ekonomickými předměty při rozhodování a řešení problémů, kombinatorikou, pravděpodobností, statistikou, programováním.

- interpretuje a formuluje věty s využitím logických spojek a kvantifikátorů, - -používá množinovou terminologii, - provádí množinové operace, - používá teoretické znalosti při řešení praktických úloh, - používá absolutní hodnoty, - zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly.			**Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti – komunikace, orientace v mediálních obsazích, Člověk a svět práce – práce s informacemi.
Žák: - rozlišuje typy výrazů, - vypočítá číselnou hodnotu výrazu, - vyjádří neznámou z výrazu, - vysvětlí pojem mnohočlen, - provádí početní operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení, rozklad na součin), - odvodí a zná základní vzorce, rozhodne o jejich použití při úpravách lomených výrazů, - provádí operace s lomenými výrazy (sčítání, odčítání, násobení, dělení, rozšiřování, krácení), - určuje definiční obor výrazu, - využívá znalosti o mocninách a odmocninách, - chápe význam algebraických výrazů a jejich využití v praxi.	**3. Algebraické výrazy** - výrazy s proměnnými, - počítání s mnohočleny, - úpravy výrazů s využitím vzorců, - početní operace s lomenými výrazy.	20	Základy přírodních věd EKO Souvislosti s dosazováním hodnot do vzorců a výrazů ve všech přírodovědných a odborných předmětech, se všemi oblastmi matematiky.
Žák: - provádí operace s mocninami a odmocninami, - uvede vztah mezi mocninou s racionálním exponentem a odmocninou, - kombinuje pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami při řešení úloh, - částečně odmocňuje,	**4. Mocniny a odmocniny** - mocniny s celočíselným exponentem, - početní operace s mocninami, - zápis čísla ve tvaru $a.10^n$, - n-tá odmocnina, - početní operace s odmocninami, - mocniny s racionálními exponenty.	20	Základy přírodních věd EKO Souvislosti s dosazováním hodnot do vzorců a výrazů ve všech přírodovědných a odborných předmětech, převody jednotek, výpočty úroků, poplatků a daní v ekonomických předmětech, se všemi oblastmi matematiky.

- usměrní zlomky, - interpretuje zápis čísla ve tvaru $a.10^n$ pro vyjádření velkých i malých čísel a demonstruje použití v jiných oborech.			
Žák: - definuje zobrazení, určí jeho definiční obor a obor hodnot, - využívá vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních úlohách, - řeší pravoúhlý trojúhelník s využitím Pythagorovy věty a Euklidových vět, - aplikuje získané dovednosti při řešení úloh z praxe, - využívá vlastností shodných a podobných zobrazení (osová, středová souměrnost, posunutí a otočení) při řešení konstrukčních úloh.	**5. Zobrazení** - kartézský součin množin, - zobrazení do množiny a na množinu, - shodnost a podobnost trojúhelníků, - shodná zobrazení, - podobná zobrazení, - Euklidovy věty, Pythagorova věta, - konstrukční úlohy.	15	ZPV EKO Souvislosti s přírodovědnými předměty, odbornými předměty, grafickou úpravou a řešením problémů graficky, geografií, výpočetní technikou, v matematice při množinových teoriích, grafy funkcí, trigonometrií, planimetrií, stereometrií, vektorovou algebrou, analytickou geometrií. **Průřezové téma** Člověk a životní prostředí – souvislosti mezi jevy v prostředí a lidskými aktivitami.
Žák: - objasní pojem funkce (chápe funkci jako závislost dvou veličin), - určí definiční obor a obor hodnot, hodnotu funkce v určitém bodě, průsečíky funkce se souřadnými osami, - sestrojí graf v kartézské soustavě souřadnic, - čte z grafu funkce, - rozliší konstantní a lineární funkci, nepřímou úměrnost, - určí předpis lineární funkce z daných bodů nebo grafu funkce, - aplikuje znalosti o absolutní hodnotě u funkcí s absolutními hodnotami, - užívá lineární funkci při řešení úloh z praxe.	**6. Funkce** - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce, - vlastnosti funkcí, - lineární funkce, konstantní funkce - funkce s absolutní hodnotou, - nepřímá úměrnost.	15	EKO ZPV Souvislosti s odbornými a přírodovědnými předměty, výpočetní technikou, v dalších předmětech při čtení z grafů a tabulek, v matematice s analytickou geometrií, dalšími funkcemi. **Průřezová témata** Člověk a životní prostředí – závislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, materiálové a energetické zdroje, Člověk a svět práce – práce s informacemi, mzda, odpovědné rozhodování.
Žák: - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy s využitím ekvivalentních úprav, - rozhodne o výběru vhodné metody při řešení soustav lineárních rovnic,	**7. Lineární rovnice, nerovnice, soustavy rovnic a nerovnic** - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou, - lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou, - lineární rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli,	25	ZPV Souvislosti s většinou odborných předmětů při řešení praktických úloh, v přírodovědných předmětech, s výpočetní technikou, v matematice se všemi oblastmi. **Průřezová témata**

- aplikuje znalosti o absolutní hodnotě, úpravách výrazu při řešení lineárních rovnic, nerovnic a jejich soustav, - převádí jednoduché reálné situace do matematických zápisů, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě.	- soustavy lineárních rovnic o dvou a třech neznámých, - soustavy lineárních nerovnic s jednou neznámou, - rovnice a nerovnice v součinovém a podílovém tvaru, - slovní úlohy a úlohy z praxe.		Člověk a životní prostředí – závislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, materiálové a energetické zdroje, Člověk a svět práce – práce s informacemi, mzda, odpovědné rozhodování, komunikace.
	8. Písemné práce	8	

Matematika – 2. ročník

3 vyučovací hodiny týdně (celkem 102)

Materiály a pomůcky:

učebnice, Matematické, fyzikální a chemické tabulky pro střední školy, internet, rýsovací potřeby, kalkulátor, videokazety

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - určí kvadratickou funkci, definiční obor a obor hodnot, vlastnosti, - sestrojí graf kvadratické funkce, - vysvětlí význam parametrů v předpisu kvadratické funkce, - určí bod, ve kterém funkce nabývá extrému, - stanoví průsečíky kvadratické funkce se souřadnými osami, - popíše souvislosti mezi kvadratickou funkcí a rovnicí, - rozliší úplnou a neúplnou kvadratickou rovnici, rozhodne o metodě řešení, - zná vzorec pro řešení úplné kvadratické rovnice, rozhodne o počtu řešení na základě hodnoty diskriminantu, - převede kvadratický trojčlen na součin lineárních činitelů, - použije vzorců pro druhou mocninu dvojčlenu při řešení iracionálních rovnic, - rozlišuje úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní, - obhájí řešení iracionální rovnice na základě provedené zkoušky, - využívá získaných poznatků při matematizaci reálných situací, - aplikuje poznatky o kvadratických rovnicích a funkcích při řešení kvadratických nerovnic, - formuluje pojem parametr, řeší rovnice	**1. Kvadratické funkce, rovnice a nerovnice** - kvadratická funkce, definiční obor, obor hodnot, graf a vlastnosti funkce, - kvadratické rovnice úplné a neúplné a jejich řešení, - rozklad kvadratického trojčlenu, - vztah mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice, - kvadratické nerovnice, - iracionální rovnice, - kvadratické rovnice s parametrem, - soustavy kvadratické a lineární rovnice se dvěma neznámými, - slovní úlohy.	25	ZPV Souvislosti s většinou odborných předmětů při řešení praktických úloh, v přírodovědných předmětech, s výpočetní technikou, v matematice se všemi oblastmi. **Průřezová témata** Člověk a životní prostředí – závislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, materiálové a energetické zdroje, Člověk a svět práce – práce s informacemi, mzda, odpovědné rozhodování, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s daty.

s parametrem, diskutuje počet řešení vzhledem k parametru, - využívá znalosti řešení soustav lineárních rovnic při řešení soustavy rovnice lineární a kvadratické.			
Žák: - rozliší velikost úhlu ve stupňové a obloukové míře, - uvede a použije vztah mezi stupňovou a obloukovou mírou, - určí základní velikost úhlu, zobrazí orientovaný úhel na jednotkové kružnici, - definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku, - vypočítá přesně hodnoty goniometrických funkcí na kalkulátoru, - navrhne využití goniometrických funkcí při řešení pravoúhlého trojúhelníku, - definuje goniometrické funkce obecného úhlu, - načrtne grafy jednotlivých funkcí a určí jejich vlastnosti, - uvede vztahy mezi goniometrickými funkcemi, upravuje výrazy, řeší rovnice s využitím vzorců, - analyzuje zadání úloh, provede rozbor a rozhodne o řešení obecného trojúhelníku s využitím sinové a kosinové věty.	**2. Goniometrie a trigonometrie** - orientovaný úhel a jeho jednotky, oblouková míra, - definice goniometrických funkcí v pravoúhlém trojúhelníku, - řešení pravoúhlého trojúhelníku, - goniometrické funkce obecného úhlu, jejich vlastnosti a grafy, - vztahy mezi goniometrickými funkcemi, - goniometrické rovnice, - sinová a kosinová věta, - řešení obecných trojúhelníků, užití v praxi.	44	ZPV Souvislosti s geografií, v přírodovědných předmětech, s výpočetní technikou, v matematice s planimetrií, stereometrií, algebraickými výrazy, odmocninami, komplexními čísly. **Průřezové téma** člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s daty.
Žák: - rozumí pojmu mocninná funkce, - rozlišuje jednotlivé druhy, načrtne jejich grafy, určí definiční obor, obor hodnot, vlastnosti, - určí vlastnosti a graf exponenciální funkce, - řeší exponenciální rovnice, - použije znalostí o inverzní funkci k definování funkce logaritmické pomocí funkce exponenciální,	**3. Elementární funkce** - mocninné funkce, - exponenciální funkce, - exponenciální rovnice, - inverzní funkce, - logaritmická funkce.	25	EKO INF Souvislosti s úrokováním ve finanční matematice a v odborných předmětech, s výpočetní technikou. **Průřezová témata** Člověk a životní prostředí – závislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, materiálové a energetické zdroje, Člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s grafy, daty.

- sestrojí graf logaritmické funkce, určí definiční obor, obor hodnot, vlastnosti.			
	4. Písemné práce	8	

Matematika – 3. ročník

3 vyučovací hodiny týdně (celkem 96)

Materiály a pomůcky:

učebnice, Matematické, fyzikální a chemické tabulky pro střední školy, internet, rýsovací potřeby, kalkulátor, modely těles, transparenty, videokazety

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - sestrojí graf logaritmické funkce, určí definiční obor, obor hodnot, vlastnosti, - umí vypočítat logaritmus čísel, využívá logaritmů o různých základech, - definuje přirozený a dekadický logaritmus, - používá vzorce pro výpočty s logaritmy, - vyčíslí logaritmus pomocí kalkulátoru, - řeší logaritmické rovnice, - prokáže platnost řešení na základě porovnání s definičním oborem proměnné.	**1. Další elementární funkce** - logaritmická funkce, - logaritmus, věty pro počítání s logaritmy, - logaritmické rovnice.	10	EKO INF Souvislosti s úrokováním ve finanční matematice a v odborných předmětech, s výpočetní technikou. **Průřezová témata** Člověk a životní prostředí – závislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, materiálové a energetické zdroje, Člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s grafy, daty.
Žák: - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah, - využívá vlastností rovinných útvarů při řešení úloh, - aplikuje využití vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků, Euklidovy věty, Pythagorovu větu, sinovou a kosinovou větu a definice goniometrických funkcí v početních úlohách a úlohách z praxe.	**2. Planimetrie** - rovinné obrazce, - vlastnosti, obvod a obsah trojúhelníků, - vlastnosti, obvod a obsah mnohoúhelníků, - kruh, kružnice a jejich části vlastnosti, obvod a obsah.	14	ZPV ZEM Souvislosti s geografií, výpočetní technikou, v matematice s goniometrií, stereometrií, vektorovou algebrou, analytickou geometrií. **Průřezové téma** Člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s grafy, obrázky a daty.
Žák: - rozliší jednotlivá tělesa, - určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů, planimetrie a trigonometrie, - řeší praktické stereometrické úlohy.	**3. Stereometrie** - základní stereometrické pojmy, - povrch a objem těles (hranol, válec, jehlan, kužel, komolý jehlan, komolý kužel, koule a její části).	16	ZPV Souvislosti s výpočetní technikou při tvorbě algoritmů a grafických programů, v přírodovědných předmětech, v estetice a stavebních prvcích, v matematice s planimetrií, trigonometrií, zobrazení, analytickou geometrií.

			Průřezové téma Člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s grafy, obrázky a daty.
Žák: - aplikuje znalosti o funkcích při řešení úloh o posloupnostech, - určí posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen, rekurentně, graficky, - rozhodne o vlastnostech posloupností, - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost, - prokáže znalost vzorců pro aritmetickou a geometrickou posloupnost, rozhodne o jejich použití při řešení úloh, - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky, - při řešení úloh využívá digitální technologie a zdroje informací.	**4. Posloupnosti** - pojem posloupnosti a její určení, vlastnosti, - aritmetická posloupnost, - geometrická posloupnost, - užití posloupností v úlohách ekonomického charakteru, - finanční matematika.	26	EKO – časové řady ve statistice. Souvislosti s ekonomickými předměty, výpočetní technikou, v matematice s funkcemi, s rovnicemi a jejich soustavami, s exponenciálními a logaritmickými rovnicemi. **Průřezová témata** Člověk a životní prostředí – závislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, Člověk a svět práce – finanční gramotnost, práce s informacemi, mzda, odpovědné rozhodování, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s daty, vyhledávání, vyhodnocení a využívání informací.
Žák: - užívá vztahy pro počet variací a permutací bez opakování a s opakováním, kombinací bez opakování, - počítá s faktoriály a kombinačními čísly, - využívá vlastnosti kombinačních čísel, - sestaví Pascalův trojúhelník, - řeší umocňování dvojčlenu s využitím binomické věty, - charakterizuje náhodný pokus a náhodný jev, - rozliší jev jistý a nemožný, opačný, - vysvětlí vztah mezi relativní četností a pravděpodobností náhodného jevu, - vybere vhodný vztah pro řešení úloh z praxe, vyčíslí pravděpodobnost,	**5. Kombinatorika, pravděpodobnost, statistika** - variace a permutace s opakováním a bez opakování, - faktoriál, - kombinace bez opakování, - vlastnosti kombinačních čísel, Pascalův trojúhelník, - binomická věta, - náhodný pokus, náhodný jev, - četnost a pravděpodobnost náhodného jevu, - pravděpodobnost sjednocení, průniku jevů, - statistický soubor, jednotka, znak, - absolutní a relativní četnost, - charakteristiky polohy a variability.	22	EKO – logické myšlení výpočty, využití statistických metod. Souvislosti s odbornými předměty, společenskovědními při čtení a zpracování statistických údajů, s výpočetní technikou, v matematice s funkcemi, algebraickými výrazy, rovnicemi, odmocninami, teorií množin. **Průřezové téma** Člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s daty.

- charakterizuje základní statistické pojmy, - vysvětlí a užívá aritmetický a vážený průměr, modus, medián, rozptyl, směrodatnou odchylku při řešení úloh z praxe, - při řešení úloh využívá digitální technologie a zdroje informací.			
	6. Písemné práce	8	

Matematika – 4. ročník

3 vyučovací hodiny týdně (celkem 90)

Materiály a pomůcky:

učebnice, Matematické, fyzikální a chemické tabulky pro střední školy, internet, rýsovací potřeby, kalkulátor

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - přiřadí obraz bodu v pravoúhlé soustavě souřadnic, - použije vzorce pro výpočet vzdálenosti dvou bodů a středu úsečky, - určí souřadnice vektoru, - provádí početní operace s vektory (součet, rozdíl, součin čísla a vektoru, skalární součin vektorů, úhel dvou vektorů), - vysvětlí pojmy: rovnost vektorů, jednotkový vektor, opačný vektor, směrový a normálový vektor přímky, směrnice přímky, směrový úhel přímky, - rozpozná různá vyjádření přímky v rovině i prostoru, - analyzuje zadání úlohy a využívá různá vyjádření přímky pro řešení úloh, - analyzuje vzájemnou polohu bodu a přímky, dvou přímek v rovině i v prostoru, - určí vzdálenost bodu od přímky a dvou rovnoběžných přímek v rovině, - určí odchylku dvou přímek, - charakterizuje jednotlivé kuželosečky a používá jejich rovnice, - vypočítá důležité charakteristiky kuželoseček, - řeší úlohy o vzájemné poloze přímky a kuželosečky.	**1. Analytická geometrie** - souřadnice bodu v rovině a v prostoru, - vzdálenost dvou bodů, - střed úsečky, - vektory, operace s vektory, - přímka a její analytické vyjádření, - vzájemná poloha bodu a přímky, dvou přímek, - metrické vztahy bodů a přímek, - kuželosečky (kružnice, elipsa, hyperbola, parabola), - vzájemná poloha přímky a kuželosečky.	52	ZPV Souvislosti s přírodovědnými předměty při popisu trajektorií pohybu, vektorových operací, s geografií při orientaci na mapě, s výpočetní technikou, v matematice s funkcemi, rovnicemi, komplexními čísly, planimetrií, stereometrií, goniometrií. **Průřezové téma** Člověk a svět práce – práce s informacemi, odpovědné rozhodování, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s daty.
	2. Závěrečné opakování	32	
	3. Písemné práce	6	

Cvičení z matematiky – 3. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 64)

Materiály a pomůcky:

Učebnice, Matematické, fyzikální a chemické tabulky pro střední školy, internet, rýsovací potřeby, kalkulátor, modely těles, transparenty, videokazety, interaktivní tabule.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - vysvětlí pojem výrok, jednoduchý a složený výrok, - používá výrokové operace, - přiřadí pravdivostní hodnotu výroku, - používá množinovou terminologii, - provádí množinové operace, - používá teoretické znalosti při řešení praktických úloh, - používá absolutní hodnotu, - zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly, - počítá se zlomky, desetinnými čísly, využívá dělitelnost, společný násobek, rozklad na prvočísla, - používá různé zápisy reálného čísla, číselnou osu.	**1. Číselné obory** - výrok, jeho pravdivostní hodnota, negace výroku, - složené výroky, - druhy množin a jejich určení, - množinové operace, - absolutní hodnota reálného čísla, - číselné množiny.	10	EKO INF UCE Souvislosti s logickým myšlením a komunikací při správném vyjadřování a argumentaci, ekonomickými předměty při rozhodování a řešení problémů, kombinatorikou, pravděpodobností, statistikou, programováním, v matematice se všemi oblastmi. **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti – komunikace, orientace v mediálních obsazích, člověk a svět práce – práce s informacemi.
Žák: - vypočítá číselnou hodnotu výrazu, - -provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, - určí definiční obor výrazu, - užívá vzorců, - provádí početní operace s mocninami a odmocninami, - vyjádří neznámou z výrazu.	**2. Algebraické výrazy, mocniny a odmocniny** - úpravy složitějších algebraických výrazů s mnohočleny, lomených výrazů, - mocniny s celým i racionálním exponentem, - výrazy s odmocninami, - vyjádření neznámé ze vzorce.	10	EKO UCE Souvislosti s dosazováním hodnot do vzorců a výrazů ve všech přírodovědných a odborných předmětech, se všemi oblastmi matematiky.
Žák: - určí definiční obor rovnice, - řeší rovnice a nerovnice,	**3. Rovnice, nerovnice a jejich soustavy** - lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, - rovnice s absolutními hodnotami, s parametrem,	11	EKO UCE INF Souvislosti s většinou odborných předmětů při řešení praktických úloh, v přírodovědných

- užije rovnic a jejich soustav při řešení slovních úloh, - řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic pro dvě neznámé, lineárních nerovnic, kvadratické rovnice a nerovnice, - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, - řeší kvadratické rovnice s parametry.	- iracionální rovnice, - nerovnice ve tvaru součinu a podílu, - soustavy lineárních rovnic a nerovnic, lineární a kvadratické rovnice, kvadratických rovnic, - slovní úlohy, - grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav.		předmětech, s výpočetní technikou, v matematice se všemi oblastmi. **Průřezová témata** Člověk a životní prostředí – závislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, materiálové a energetické zdroje, Člověk a svět práce – práce s informacemi, mzda, odpovědné rozhodování, komunikace.
Žák: - definuje funkci, určí definiční obor a obor hodnot, hodnotu funkce v určitém bodě, průsečíky funkce se souřadnými osami, vlastnosti, - sestaví tabulku a sestrojí graf v kartézské soustavě souřadnic, - rozliší jednotlivé druhy funkcí, - určí předpis lineární a kvadratické funkce z daných bodů nebo grafu funkce, - aplikuje znalosti o absolutní hodnotě u funkcí s absolutními hodnotami, - sestrojí grafy mocninných, exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí, určí jejich definiční obor, obor hodnot, vlastnosti.	**4. Funkce** - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf a vlastnosti funkce, - lineární funkce, konstantní funkce - funkce s absolutní hodnotou, - nepřímá úměrnost, - lineární lomená funkce, - kvadratické funkce, - mocninné funkce, - exponenciální funkce, - logaritmické funkce, goniometrické funkce.	20	EKO UCE INF Souvislosti s odbornými a přírodovědnými předměty, výpočetní technikou, v dalších předmětech při čtení z grafů a tabulek, v matematice s analytickou geometrií, algebraickými výrazy, logaritmy, goniometrií. **Průřezová témata** Člověk a životní prostředí – závislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, materiálové a energetické zdroje, Člověk a svět práce – práce s informacemi, mzda, odpovědné rozhodování.
Žák: - řeší exponenciální rovnice, - užívá logaritmu a jeho vlastností při řešení úloh, - aplikuje poznatky z funkcí při řešení rovnic, - řeší logaritmické rovnice, - řeší goniometrické rovnice, aplikuje poznatky o vztazích mezi goniometrickými funkcemi při řešení rovnic.	**5. Exponenciální, logaritmické a goniometrické rovnice** - exponenciální rovnice, - logaritmické rovnice, - goniometrické rovnice.	7	ZPV Souvislosti s geografií, v přírodovědných předmětech, s výpočetní technikou, v matematice s planimetrií, stereometrií, algebraickými výrazy, odmocninami, komplexními čísly. **Průřezové téma** Člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s daty.
	6. Písemné práce	6	

Cvičení z matematiky – 4. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 60)

Materiály a pomůcky:

Učebnice, Matematické, fyzikální a chemické tabulky pro střední školy, internet, rýsovací potřeby, kalkulátor, modely těles, transparenty, videokazety, interaktivní tabule.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - rozliší jednoduchý a složený výrok, - používá výrokové operace, - přiřadí pravdivostní hodnotu výroku a složenému výroku, sestaví tabulky pravdivostních hodnot, - používá množinovou terminologii, - provádí množinové operace, - používá teoretické znalosti při řešení praktických úloh, - zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly.	**1. Výroková logika a teorie množin** - výrok, jeho pravdivostní hodnota, negace výroku, - složené výroky, - negace složených výroků, - druhy množin a jejich určení, - množinové operace.	2	EKO INF UCE Souvislosti s logickým myšlením a komunikací při správném vyjadřování a argumentaci, ekonomickými předměty při rozhodování a řešení problémů, kombinatorikou, pravděpodobností, statistikou, programováním, v matematice se všemi oblastmi. **Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti – komunikace, orientace v mediálních obsazích, Člověk a svět práce – práce s informacemi.
Žák: - vypočítá číselnou hodnotu výrazu, - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, - určí definiční obor výrazu, - užívá vzorců, - provádí početní operace s mocninami a odmocninami, - vyjádří neznámou z výrazu.	**2. Algebraické výrazy, mocniny a odmocniny** - úpravy algebraických výrazů s mnohočleny, lomených výrazů, - mocniny s celým i racionálním exponentem, - výrazy s odmocninami, - vyjádření neznámé ze vzorce.	6	EKO UCE Souvislosti s dosazováním hodnot do vzorců a výrazů ve všech přírodovědných a odborných předmětech, se všemi oblastmi matematiky.
Žák: - určí definiční obor rovnice, - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, - řeší rovnice a nerovnice, - užije rovnic a jejich soustav při řešení slovních úloh, - řeší rovnice s parametry.	**3. Rovnice, nerovnice a jejich soustavy** - lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, - rovnice s absolutními hodnotami, s parametrem, - iracionální rovnice, - nerovnice ve tvaru součinu a podílu, - soustavy lineárních rovnic a nerovnic, lineární a kvadratické rovnice, kvadratických rovnic, - slovní úlohy.	6	EKO UCE Souvislosti s většinou odborných předmětů při řešení praktických úloh, v přírodovědných předmětech, v matematice se všemi oblastmi. **Průřezová témata** Člověk a životní prostředí – závislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, materiálové a energetické zdroje, Člověk a svět práce.

Žák: - správně užívá planimetrické pojmy, - užívá s porozuměním polohové a metrické vztahy mezi rovinnými útvary, - rozliší konvexní a nekonvexní útvary, používá jejich vlastnosti, - při řešení úloh správně používá množiny bodů dané vlastnosti.	**4. Planimetrie** - základní planimetrické pojmy, - obsahy, obvody a vlastnosti rovinných obrazců, - shodná zobrazení, - podobnost, - množiny bodů dané vlastnosti.	4	HOZ Souvislosti s geografií, výpočetní technikou, v matematice s goniometrií, stereometrií, vektorovou algebrou, analytickou geometrií. Průřezové téma Člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s grafy, obrázky a daty.
Žák: - užívá základní stereometrické pojmy, - určí polohové a metrické vlastnosti bodů, přímek, rovin, - provádí výpočet povrchů a objemů těles, - zobrazí tělesa ve volném rovnoběžném promítání.	**5. Stereometrie** - základní stereometrické pojmy, - tělesa, jejich povrchy, objemy, vlastnosti.	4	INF Souvislosti s výpočetní technikou při tvorbě algoritmů a grafických programů, v přírodovědných předmětech, v matematice s planimetrií, trigonometrií, zobrazení, analytickou geometrií. **Průřezové téma** Člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s grafy, obrázky a daty.
Žák: - definuje funkci, určí definiční obor a obor hodnot, hodnotu funkce v určitém bodě, průsečíky funkce se souřadnými osami, vlastnosti, - sestaví tabulku a sestrojí graf v kartézské soustavě souřadnic, - rozliší jednotlivé druhy funkcí, - aplikuje znalosti o absolutní hodnotě u funkcí s absolutními hodnotami.	**6. Funkce** - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf a vlastnosti funkce, - lineární funkce, konstantní funkce - funkce s absolutní hodnotou, - nepřímá úměrnost, - lineární lomená funkce, - kvadratické funkce, - mocninné funkce, - exponenciální funkce, - logaritmické funkce, - goniometrické funkce.	6	EKO UCE INF Souvislosti s odbornými a přírodovědnými předměty, výpočetní technikou, v dalších předmětech při čtení z grafů a tabulek, v matematice s analytickou geometrií, algebraickými výrazy, logaritmy, goniometrií. **Průřezová témata** Člověk a životní prostředí – závislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, Člověk a svět práce – práce s informacemi, odpovědné rozhodování.
Žák: - rozliší velikost úhlu ve stupňové a obloukové míře, určí základní velikost úhlu, - definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku a vypočítá hodnoty goniometrických funkcí obecného úhlu,	**7. Goniometrie a goniometrické rovnice** - orientovaný úhel, - vztahy mezi goniometrickými funkcemi, - goniometrické vzorce, - věta sinová a kosinová věta, - goniometrické rovnice.	6	ZPV Souvislosti s geografií, v přírodovědných předmětech, s výpočetní technikou, v matematice s planimetrií, stereometrií, algebraickými výrazy, odmocninami, komplexními čísly. **Průřezové téma**

- navrhne využití goniometrických funkcí při řešení pravoúhlého a obecného trojúhelníku, - načrtne grafy jednotlivých funkcí a určí jejich vlastnosti, - uvede vztahy mezi goniometrickými funkcemi, upravuje výrazy, řeší rovnice s využitím vzorců.			Člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s daty.
Žák: - aplikuje poznatky z funkcí při řešení rovnic, - řeší exponenciální a logaritmické rovnice, - užívá logaritmu a jeho vlastností při řešení úloh.	**8. Exponenciální a logaritmické rovnice** - exponenciální rovnice, - logaritmické rovnice.	6	EKO INF Souvislosti s úrokováním ve finanční matematice a v odborných předmětech, s výpočetní technikou. V matematice s funkcemi, rovnicemi.
Žák: - užívá vztahy pro počet variací a permutací bez opakování a s opakováním, kombinací bez opakování, - počítá s faktoriály a kombinačními čísly, - využívá vlastnosti kombinačních čísel, Pascalův trojúhelník, - řeší umocňování dvojčlenu s využitím binomické věty, - charakterizuje náhodný pokus a náhodný jev, - rozliší jev jistý a nemožný, opačný, - vysvětlí vztah mezi relativní četností a pravděpodobností náhodného jevu, - vybere vhodný vztah pro řešení úloh z praxe, vyčíslí pravděpodobnost, - charakterizuje základní statistické pojmy, - vysvětlí a užívá aritmetický a vážený průměr, modus, medián při řešení úloh z praxe.	**9. Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika** - variace a permutace s opakováním a bez opakování, - faktoriál, - kombinace bez opakování, - vlastnosti kombinačních čísel, Pascalův trojúhelník, - binomická věta, - náhodný pokus, náhodný jev, - četnost a pravděpodobnost náhodného jevu, - pravděpodobnost sjednocení, průniku jevů, - statistický soubor, jednotka, znak, - absolutní a relativní četnost, - charakteristiky polohy.	7	EKO – logické myšlení výpočty, využití statistických metod. Souvislosti s odbornými předměty, společenskovědními při čtení a zpracování statistických údajů, s výpočetní technikou, v matematice s funkcemi, algebraickými výrazy, rovnicemi, odmocninami, teorií množin. **Průřezové téma** Člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s daty.
Žák: - aplikuje znalosti o funkcích při řešení úloh o posloupnostech, - určí posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý	**10. Posloupnosti** - posloupnosti zadané různým způsobem, - aritmetická a geometrická posloupnost, - nekonečná geometrická řada, - užití posloupností.	7	EKO – časové řady ve statistice. Souvislosti s ekonomickými předměty, výpočetní technikou, v matematice s funkcemi, s rovnicemi a jejich soustavami,

člen, rekurentně, graficky, - rozhodne o vlastnostech posloupností, - rozliší a řeší úlohy na aritmetickou a geometrickou posloupnost, - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky, - umí určit součet nekonečné geometrické řady a využívá ho při řešení rovnic a převodu desetinného racionálního čísla na zlomek v základním tvaru.			s exponenciálními a logaritmickými rovnicemi. **Průřezová témata** Člověk a životní prostředí – závislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, Člověk a svět práce – finanční gramotnost, práce s informacemi, mzda, odpovědné rozhodování, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s daty, vyhledávání, vyhodnocení a využívání informací.
	11. Písemné práce	6	

Seminář z matematiky – 4. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 60)

Materiály a pomůcky:

Učebnice, Matematické, fyzikální a chemické tabulky pro střední školy, internet, rýsovací potřeby, kalkulátor, modely těles, transparenty, videokazety, interaktivní tabule.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - rozliší jednoduchý a složený výrok, - používá výrokové operace, - přiřadí pravdivostní hodnotu výroku a složenému výroku, sestaví tabulky pravdivostních hodnot, - používá množinovou terminologii, - provádí množinové operace, - používá teoretické znalosti při řešení praktických úloh, - zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly.	**1. Výroková logika a teorie množin** - výrok, jeho pravdivostní hodnota, negace výroku, - složené výroky, - negace složených výroků, - druhy množin a jejich určení, - množinové operace.	2	EKO INF UCE Souvislosti s logickým myšlením a komunikací při správném vyjadřování a argumentaci, ekonomickými předměty při rozhodování a řešení problémů, kombinatorikou, pravděpodobností, statistikou, programováním, v matematice se všemi oblastmi. **Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti – komunikace, orientace v mediálních obsazích, Člověk a svět práce – práce s informacemi.
Žák: - vypočítá číselnou hodnotu výrazu, - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, - určí definiční obor výrazu, - užívá vzorců, - provádí početní operace s mocninami a odmocninami, - vyjádří neznámou z výrazu.	**2. Algebraické výrazy, mocniny a odmocniny** - úpravy algebraických výrazů s mnohočleny, lomených výrazů, - mocniny s celým i racionálním exponentem, - výrazy s odmocninami, - vyjádření neznámé ze vzorce.	6	EKO UCE Souvislosti s dosazováním hodnot do vzorců a výrazů ve všech přírodovědných a odborných předmětech, se všemi oblastmi matematiky.
Žák: - určí definiční obor rovnice, - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, - řeší rovnice a nerovnice, - užije rovnic a jejich soustav při řešení slovních úloh, - řeší rovnice s parametry.	**3. Rovnice, nerovnice a jejich soustavy** - lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, - rovnice s absolutními hodnotami, s parametrem, - iracionální rovnice, - nerovnice ve tvaru součinu a podílu, - soustavy lineárních rovnic a nerovnic, lineární a kvadratické rovnice, kvadratických rovnic, - slovní úlohy.	6	EKO UCE Souvislosti s většinou odborných předmětů při řešení praktických úloh, v přírodovědných předmětech, v matematice se všemi oblastmi. **Průřezová témata** Člověk a životní prostředí – závislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, materiálové a energetické zdroje, Člověk a svět práce.
Žák:	**4. Planimetrie** - základní planimetrické pojmy,	4	HOZ Souvislosti s geografií, výpočetní technikou,

- správně užívá planimetrické pojmy, - užívá s porozuměním polohové a metrické vztahy mezi rovinnými útvary, - rozliší konvexní a nekonvexní útvary, používá jejich vlastnosti, - při řešení úloh správně používá množiny bodů dané vlastnosti.	- obsahy, obvody a vlastnosti rovinných obrazců, - shodná zobrazení, - podobnost, - množiny bodů dané vlastnosti.		v matematice s goniometrií, stereometrií, vektorovou algebrou, analytickou geometrií. Průřezové téma Člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s grafy, obrázky a daty.
Žák: - užívá základní stereometrické pojmy, - určí polohové a metrické vlastnosti bodů, přímek, rovin, - provádí výpočet povrchů a objemů těles, - zobrazí tělesa ve volném rovnoběžném promítání.	**5. Stereometrie** - základní stereometrické pojmy, - tělesa, jejich povrchy, objemy, vlastnosti.	4	INF Souvislosti s výpočetní technikou při tvorbě algoritmů a grafických programů, v přírodovědných předmětech, v matematice s planimetrií, trigonometrií, zobrazení, analytickou geometrií. **Průřezové téma** Člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s grafy, obrázky a daty.
Žák: - definuje funkci, určí definiční obor a obor hodnot, hodnotu funkce v určitém bodě, průsečíky funkce se souřadnými osami, vlastnosti, - sestaví tabulku a sestrojí graf v kartézské soustavě souřadnic, - rozliší jednotlivé druhy funkcí, - aplikuje znalosti o absolutní hodnotě u funkcí s absolutními hodnotami.	**6. Funkce** - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf a vlastnosti funkce, - lineární funkce, konstantní funkce - funkce s absolutní hodnotou, - nepřímá úměrnost, - lineární lomená funkce, - kvadratické funkce, - mocninné funkce, - exponenciální funkce, - logaritmické funkce, - goniometrické funkce.	6	EKO UCE INF Souvislosti s odbornými a přírodovědnými předměty, výpočetní technikou, v dalších předmětech při čtení z grafů a tabulek, v matematice s analytickou geometrií, algebraickými výrazy, logaritmy, goniometrií. **Průřezová témata** Člověk a životní prostředí – závislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, Člověk a svět práce – práce s informacemi, odpovědné rozhodování.
Žák: - rozliší velikost úhlu ve stupňové a obloukové míře, určí základní velikost úhlu, - definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku a vypočítá hodnoty goniometrických funkcí obecného úhlu, - navrhne využití goniometrických funkcí při	**7. Goniometrie a goniometrické rovnice** - orientovaný úhel, - vztahy mezi goniometrickými funkcemi, - goniometrické vzorce, - věta sinová a kosinová věta, - goniometrické rovnice.	6	ZPV Souvislosti s geografií, v přírodovědných předmětech, s výpočetní technikou, v matematice s planimetrií, stereometrií, algebraickými výrazy, odmocninami, komplexními čísly. **Průřezové téma** Člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a

řešení pravoúhlého a obecného trojúhelníku, - načrtne grafy jednotlivých funkcí a určí jejich vlastnosti, - uvede vztahy mezi goniometrickými funkcemi, upravuje výrazy, řeší rovnice s využitím vzorců.			komunikační technologie – práce s daty.
Žák: - aplikuje poznatky z funkcí při řešení rovnic, - řeší exponenciální a logaritmické rovnice, - užívá logaritmu a jeho vlastností při řešení úloh.	**8. Exponenciální a logaritmické rovnice** - exponenciální rovnice, - logaritmické rovnice.	6	EKO INF Souvislosti s úrokováním ve finanční matematice a v odborných předmětech, s výpočetní technikou. V matematice s funkcemi, rovnicemi.
Žák: - užívá vztahy pro počet variací a permutací bez opakování a s opakováním, kombinací bez opakování, - počítá s faktoriály a kombinačními čísly, - využívá vlastnosti kombinačních čísel, Pascalův trojúhelník, - řeší umocňování dvojčlenu s využitím binomické věty, - charakterizuje náhodný pokus a náhodný jev, - rozliší jev jistý a nemožný, opačný, - vysvětlí vztah mezi relativní četností a pravděpodobností náhodného jevu, - vybere vhodný vztah pro řešení úloh z praxe, vyčíslí pravděpodobnost, - charakterizuje základní statistické pojmy, - vysvětlí a užívá aritmetický a vážený průměr, modus, medián při řešení úloh z praxe.	**9. Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika** - variace a permutace s opakováním a bez opakování, - faktoriál, - kombinace bez opakování, - vlastnosti kombinačních čísel, Pascalův trojúhelník, - binomická věta, - náhodný pokus, náhodný jev, - četnost a pravděpodobnost náhodného jevu, - pravděpodobnost sjednocení, průniku jevů, - statistický soubor, jednotka, znak, - absolutní a relativní četnost, - charakteristiky polohy.	7	EKO – logické myšlení výpočty, využití statistických metod. Souvislosti s odbornými předměty, společenskovědními při čtení a zpracování statistických údajů, s výpočetní technikou, v matematice s funkcemi, algebraickými výrazy, rovnicemi, odmocninami, teorií množin. **Průřezové téma** Člověk a svět práce – práce s informacemi, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s daty.
Žák: - aplikuje znalosti o funkcích při řešení úloh o posloupnostech, - určí posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen, rekurentně, graficky, - rozhodne o vlastnostech posloupností,	**10. Posloupnosti** - posloupnosti zadané různým způsobem, - aritmetická a geometrická posloupnost, - nekonečná geometrická řada, - užití posloupností.	7	EKO – časové řady ve statistice. Souvislosti s ekonomickými předměty, výpočetní technikou, v matematice s funkcemi, s rovnicemi a jejich soustavami, s exponenciálními a logaritmickými rovnicemi. **Průřezová témata**

- rozliší a řeší úlohy na aritmetickou a geometrickou posloupnost, - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky, - umí určit součet nekonečné geometrické řady a využívá ho při řešení rovnic a převodu desetinného racionálního čísla na zlomek v základním tvaru.			Člověk a životní prostředí – závislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, Člověk a svět práce – finanční gramotnost, práce s informacemi, mzda, odpovědné rozhodování, komunikace, informační a komunikační technologie – práce s daty, vyhledávání, vyhodnocení a využívání informací.
	11. Písemné práce	6	

Název vyučovacího předmětu:	**DĚJEPIS**
Obor vzdělání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	200 (2/2/2/-)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem výuky dějepisu je seznámit žáky s vývojem lidské společnosti od starověku do současnosti, vytvářet a kultivovat historické vědomí, a vytvořit tak předpoklady k hlubšímu porozumění současnosti. Podstatou dějepisného vyučování není pouhé osvojování vědomostí, ale pochopení vztahů, souvislostí a procesů. Toho nelze docílit bez osvojení vybraných faktů a systematizace historických informací. Výuka dějepisu přispívá ke schopnosti porozumět i pojmům, s nimiž se žáci setkávají v běžném životě, např. prostřednictvím médií, přispívá k rozvoji občanských postojů a k samostatnému kritickému myšlení.

Obecnými cíli předmětu je:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě,
- orientovat se v jednotlivých historických obdobích,
- chápat české dějiny v evropském a světovém kontextu,
- rozvíjet komunikační dovednosti,
- správně používat historickou terminologii,
- získávat a zpracovávat informace z otevřených zdrojů,
- kriticky hodnotit informace z různých zdrojů, verbálních, ikonických a kombinovaných textů,
- formulovat věcně, pojmově správně své názory politické, sociální,
- obhájit, nebo vyvrátit názor pomocí argumentů,
- připravit žáky na aktivní občanský život,
- naučit žáky vážit si demokracie a svobody,
- jednat v souladu s humanismem a vlastenectvím,
- respektovat lidská práva a lidské svobody,
- kultivovat historické vědomí,
- pozitivně ovlivnit hodnotovou orientaci žáků,
- vážit si hodnot vytvořených našimi předky,
- posilovat národní hrdost.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do dvou ročníků, tvoří systémový výběr nejdůležitějších událostí světových a národních dějin. Národní dějiny jsou prezentovány v souvislostech evropských a světových dějin. Chronologická linie výběru učiva je zachována. Do učiva dějepisu jsou zařazeny i kapitoly z dějin kultury.

Pojetí výuky

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je. Rozpracování učiva do tematických celků, zvolené metody a formy práce jsou voleny se zřetelem k cílům stanoveným školním vzdělávacím programem. Důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století.

Při výuce budou využívány následující metody a formy práce:

- klasický výklad,
- řízený rozhovor,
- samostatná práce s textem a mapou,

- samostatná práce individuální i skupinová,
- analýza historického dokumentu,
- prezentace individuální a týmové práce formou písemnou i ústní,
- samostatné vyhledávání a zpracování informací,
- diskuse o problematice,
- referáty, medailonky historických osobností,
- exkurze: archiv, galerie, muzea, příležitostné výstavy,
- dokumentární film, televizní pořady s historickou tematikou.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu. Známkování na základě platné klasifikační stupnice bude doplňované ústním hodnocením a sebehodnocením. V dějepise je hodnocena především schopnost použít správná historická fakta, použít správnou terminologii, vysvětlit pojmy, vysvětlit příčiny a důsledky historických událostí, práce s mapou a historickým pramenem, samostatnost úsudku, aktivní zapojení do diskuse, schopnost argumentovat, výsledky samostatné práce a práce v týmu.

Nejčastěji používané formy zkoušení:

- individuální zkoušení,
- frontální zkoušení,
- písemné testy,
- referáty, medailony a jejich přednes,
- prezentace výsledků individuální a skupinové práce.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- uplatňovat různé způsoby práce s textem,
- vyhledávat a zpracovávat informace,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky,
- využívat různé informační zdroje,
- akceptovat hodnocení výsledků své práce ze strany jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu,
- získat informace potřebné k řešení úkolu,
- uplatňovat logické myšlení,
- volit studijní materiály vhodné ke splnění úkolu,
- využívat dříve získaných vědomostí,
- pracovat v týmu.

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně v projevech mluvených i psaných,
- aktivně se účastnit diskusí,
- obhajovat své názory,
- dodržovat terminologii,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a mluvených projevů,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a jednání,

- přijímat rady i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky,
- kriticky zvažovat názory a postoje jiných lidí,
- pracovat v týmu,
- přijímat a plnit svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí
- dodržovat zákony, respektovat práva druhých,
- vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomovat si vlastní kulturní a národní identitu,
- být tolerantní k identitě druhých,
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás i ve světě,
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho současnost a minulost v evropském a světovém kontextu,
- podporovat hodnoty národní, evropské a světové kultury a mít k nim pozitivní vztah.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi
- pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií,
- získávat informace z otevřených zdrojů, využívat Internet,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů,
- kriticky přistupovat k získaným informacím.

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Dějepis	2	2	2	-

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Dějepis – 1. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Materiály:

Učebnice dějepisu, atlasy, mapy, historické dokumenty, obrazový materiál, filmové dokumenty, internet, časopisy

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - objasní smysl poznávání minulosti a její interpretace, - uvede konkrétní příklady historických pramenů.	**Úvod do studia dějepisu** - význam studia dějin, - historické prameny, - periodizace dějin.	4	
Žák: - uvede příklady přínosu starověkých civilizací, - popíše typy států, - doloží na příkladech kulturní přínos starověkých civilizací, - uvede podstatu judaismu a křesťanství.	**Starověk** - orientální despocie, - klasické otrokářské státy, - starověké civilizace a jejich dědictví, - antické základy evropských dějin, - stát, jeho formy, občanství, - kultura, - judaismus, křesťanství.	28	**Mezipředmětové vztahy** Český jazyk a literatura, - literatura starověkého Řecka a Říma, - hláskové a abecední písmo. Občanská nauka - stát, formy státu, principy demokracie, státní občanství, politický systém. Hospodářský zeměpis – přírodní a klimatické podmínky, orientace na mapě. Informatika: - vyhledávání informací, jejich zpracování.
Žák: - charakterizuje obecně středověkou společnost, - vyloží proces vzniku raně středověkého státu a roli jednotlivých stavů, - popíše počátky a rozvoj státu na našem území, - zhodnotí přínos vlády Karla IV. - popíše postavení českého státu v době Karlově, - zhodnotí význam doby Karlovy pro další vývoj kultury a vzdělanosti, - vyloží program husitství a objasní důsledky husitského hnutí,	**Středověk** - charakter středověké společnosti, - raně středověké státy v Evropě, - byzantská říše, - arabská říše, islám, - Velká Morava a počátky českého státu, - český stát za posledních Přemyslovců, - český stát za Lucemburků, - český stát a husitství, - románská a gotická kultura.	36	**Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti - historický vývoj jedince, stát, náboženství a jeho vliv na společnost; - společenské skupiny. **Mezipředmětové vztahy** Český jazyk a literatura - české literární památky 9. – 15. století, vývoj jazyka, druhy pravopisu, vzdělanost a kultura v době Karlově. Hospodářský zeměpis - orientace na mapě.

- prokáže na mapě zeměpisnou orientaci, - charakterizuje románské a gotické umění, - uvede příklady významných gotických památek evropských a českých.			Občanská nauka - víra, náboženství. Informatika: - internet, vyhledávání a zpracování informací.

Dějepis – 2. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Materiály:

Učebnice dějepisu, atlasy, mapy, historické dokumenty, obrazový materiál, filmové dokumenty, internet, časopisy

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - objasní nerovnoměrnost vývoje v Evropě, - uvede příčiny a důsledky zámořských objevů, - popíše vznik habsburské monarchie, její evropskou politiku a postavení českých zemí v monarchii, - charakterizuje umění renesance a baroka, - uvede příklady významných renesančních a barokních památek českých a evropských, - objasní význam osvícenství - uvede významné reformy a zhodnotí jejich přínos pro další vývoj společnost, - prokáže zeměpisnou orientaci.	**Raný novověk (16. – 18. st.)** - humanismus a renesance, - zámořské objevy a jejich důsledky, - český stát v době poděbradské a jagellonské, - středoevropské habsburské soustátí, - reformace a protireformace, - absolutismus a parlamentarismus, - barokní kultura, - osvícenství, - osvícenský absolutismus a reformy.	32	**Mezipředmětové vztahy** Český jazyk a literatura - literární památky doby humanismu a literatura doby pobělohorské, literatura doby baroka, osvícenství, encyklopedie. Hospodářský zeměpis - orientace na mapě. Informatika: - Získávání dat a zpracování informací.
Žák: - objasní příčiny, důsledky francouzské revoluce a její vliv na vývoj v Evropě, - doloží na příkladech boj za národní a občanská práva a vznik občanské společnosti, - objasní proces formování novodobého českého národa,	**Novověk (19. st.)** **Velké občanské revoluce** - revoluce francouzská a americká, - Evropa v napoleonské době, - revoluce 1848 – 1849 v Evropě a v českých zemích. **Společnost a národy** - národní hnutí v Evropě a v českých zemích, - česko-německé vztahy, - postavení minorit, - rakousko-uherský dualismus,	36	**Průřezová témata:** Národy a národnosti, kultura společnosti, - vliv náboženství na politiku státu, zákony ovlivňující vztahy ve společnosti, zejména postavení sociálních skupin, národností, žen. **Mezipředmětové vztahy** Občanská nauka

- popíše česko-německé vztahy, postavení Židů a Rómů, - objasní příčiny a důsledky sjednocení Itálie a Německa, - vysvětlí proces modernizace společnosti, - popíše evropskou koloniální expanzi a objasní její důsledky, - prokáže zeměpisnou orientaci, - popíše úroveň vzdělání, - doloží na konkrétních příkladech rozvoj vědy, - charakterizuje umělecké směry 19. století, uvede konkrétní příklady uměleckých památek.	- sjednocení Itálie a Německa. **Modernizace společnosti** - průmyslová, technická a komunikační revoluce, - urbanizace, - demografický vývoj, - evropská koloniální expanze. **Modernizovaná společnost a jedinec** - sociální struktura společnosti, - postavení žen, - vzdělání a věda, - umělecké směry.		- národy a národnosti, majority a minority ve společnosti, multikulturní soužití, společenské vrstvy, sociální nerovnost, postavení mužů a žen ve společnosti. Hospodářský zeměpis - orientace na mapě, urbanizace, tendence vývoje měst. Český jazyk a literatura - umělecké směry na přelomu století. Informatika: - Získávání dat a zpracování informací.

Dějepis – 3. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 64)

Materiály:

Učebnice dějepisu, atlasy, mapy, historické dokumenty, obrazový materiál, filmové dokumenty, internet, časopisy

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - vysvětlí rozpory mezi velmocemi a dělení světa v souvislosti s koloniální expanzí, - popíše příčiny a důsledky první světové války, - posoudí první československý odboj, - objasní podstatné změny ve světě po první světové válce, - objasní podstatu revolucí v Rusku a jejich důsledky	**Novověk 20. století** **Vztahy mezi velmocemi** - boj o nové rozdělení světa, - první světová válka - příčiny, průběh, důsledky, - Češi za světové války, první odboj, - revoluce v Rusku, - poválečné uspořádání Evropy a světa.	16	**Mezipředmětové vztahy** Český jazyk a literatura - první světová válka v české a světové literatuře a filmu. Hospodářský zeměpis - orientace na mapě. Informatika: - Získávání dat a zpracování informací.
Žák: - charakterizuje první Československou republiku, - porovná demokracii první republiky s tzv. druhou republikou, - charakterizuje komunismus, fašismus a nacismus,	**Demokracie a diktatura** - vznik Československa, - Československo v období mezi válkami, - totalitní režimy, - komunismus v Rusku a v SSSR, - fašismus a nacismus v Německu, - světová hospodářská krize, - zhoršování mezinárodních vztahů ve 30. letech,	25	**Mezipředmětové vztahy** Český jazyk a literatura - česká literatura v době Mnichova a války. Hospodářský zeměpis - orientace na mapě Informatika: - internet, vyhledávání a zpracování informací.

- posoudí projevy hospodářské krize a její důsledky, - pochopí mezinárodní vztahy v období mezi válkami, - objasní příčiny a důsledky Mnichova a protektorátu, - popíše průběh druhé světové války, - bilancuje důsledky války, - chápe válečné zločiny, holocaust, - prokáže orientaci na mapě, - vypracuje medailon významné osobnosti druhé světové války.	- mnichovská dohoda a protektorát Čechy a Morava, - druhá světová válka, - bojující strany, cíle, průběh - život v době války, - Československo za války, druhý odboj, - válečné zločiny, holocaust, - bilance a důsledky války		**Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti: demokracie, její projevy, srovnání se současností, fašismus, neofašismus. Řešení konfliktů v historii a v současnosti.
Žák: - objasní poválečné uspořádání světa a jeho důsledky pro ČSR, - uvede konkrétní příklady činnosti OSN, - vysvětlí pojem studená válka, popíše její projevy a kriticky zhodnotí její důsledky, - charakterizuje poválečný vývoj v ČSR a do rozpadu ČSFR, - vysvětlí rozpad sovětského bloku, - popíše rozdělení ČSFR a příčiny rozpadu, - uvede konkrétní příklady globálních problémů a cesty k jejich řešení, - vypracuje medailon významného ekonoma-nositele Nobelovy ceny za ekonomii.	**Svět v blocích** - poválečné uspořádání Evropy a světa, - OSN, - studená válka, - poválečné Československo a jeho vývoj 1945 – 1989, - třetí svět a dekolonizace, - rozpad sovětského bloku, konec studené války, bipolárního světa, - globální svět a jeho problémy. Učivo bude doplněno historickými exkurzemi, návštěvou galerií a příležitostných výstav, prací s historickými dokumenty, zhlédnutím historických dokumentů.	23	**Mezipředmětové vztahy** Informatika: - internet, vyhledávání a zpracování informací. Společenské vědy: - Člověk v mezinárodním prostředí, - mezinárodní organizace. Člověk a stát, - demokracie a totalita, - lidská práva, politické subjekty, - volby, volební systémy, státní správa, samospráva, - ústavní systém ČR. Občanská nauka: - Soudobý svět. - Člověk jako občan. Hospodářský zeměpis: - Geopolitická situace, - sociální problémy lidstva, - globální problémy lidstva, - orientace na mapě.

Název vyučovacího předmětu:	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**
Obor vzdělávání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	132

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Základy společenských věd má za úkol vytvářet kritické myšlení žáka a vysvětluje důležitost ctít život, jako nejvyšší hodnotu připravuje žáka na aktivní občanský život v demokratické společnosti, pozitivně ovlivňuje hodnotovou orientaci žáka, směřuje k tomu, aby si žák uvědomil, že jeho odpovědné jednání přináší nejen vlastní prospěch, ale i prospěch celé veřejnosti. Žák umí kriticky myslet, nenechá sebou manipulovat, dodržuje zákony a pravidla chování, respektuje práva a osobnost jiných lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, uvědomuje si význam vlastní kultury v rámci multikulturního soužití, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život, cíleně pracuje na přípravě k dalšímu studiu, aktivně se zajímá o politické a společenské dění u nás i ve světě.

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do ročníků s následující hodinovou dotací:

2. ročník – 2 hodiny

3. ročník – 2 hodiny

Obsahem výuky je:

- prohloubení znalostí a dovedností žáků ze základní školy,
- pozitivní ovlivnění hodnotové orientace,
- lepší porozumění světu, ve kterém žák žije.

Učivo obsahuje tyto tematické okruhy:

ve 2. ročníku:

- Člověk v lidském společenství
- Soudobý svět Člověk a svět (praktická filosofie)
- Člověk a svět (praktická filosofie)

ve 3. ročníku:

- Člověk jako občan
- Člověk a právo

Strategie výuky

Výuka je organizována v celých třídách a je založena na aktivním přístupu žáků k danému tématu. Žáci se aktivně zapojují do řešení otázek praktického osobního a občanského života. Velmi důležitá je podpora demokratického klimatu třídy.

Metody výuky:

Motivační metody – počáteční zjišťování znalostí, dovedností a postojů, demonstrace, pochvaly, simulace a řešení konfliktů a jiných situací běžného života.

Fixační metody – opakování učiva ústní i písemné, domácí práce, rozhovor, diskuse, brainstorming.

Expoziční metody – vyprávění, čtení krátkých ilustračních příběhů, vysvětlování, referáty, práce s učebnicí, práce s denním tiskem, zápisy na tabuli, práce s prostředky výpočetní techniky;

Formy výuky:

Frontální vyučování, skupinové vyučování, individuální práce (referáty, samostatné vyhledávání a zpracování informací), besedy s odborníky.

Hodnocení výsledků žáků

Důraz je kladen na sebehodnocení výsledků práce, samostatné, správné a logické vyjadřování, kultivovanost verbálního projevu, schopnost formulovat svůj názor, schopnost samostatně pracovat s textem.

Ústně bude žák zkoušen minimálně 1x za pololetí, písemné zkoušení: minimálně 2x za pololetí.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí:

- k učení (ovládat různé techniky učení a mít k němu pozitivní vztah, efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a zároveň přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí);
- k řešení problémů (porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému a navrhnout způsob řešení, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi - skupinová práce);
- komunikativních (vhodně se vyjadřovat a prezentovat, souvisle formulovat své myšlenky, v písemné podobě přehledně a správně, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování);
- personálních a sociálních (posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní, pracovat v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům);
- občanských a kulturních (jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, uvědomovat si v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých, zajímat se o politické a společenské dění u nás a ve světě, chápat význam životního prostředí pro člověka, uznávat hodnotu života, tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah, jednat tak, aby chránil své zdraví, klást si v životě praktické otázky etického a filosofického charakteru);
- k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám (mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech);
- matematických (efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích);
- využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi (pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, získávat informace z internetu, pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých

médiích, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní).

Uplatnění průřezových témat

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Informační a komunikační technologie

Mezipředmětové vztahy

Úzké vazby jsou zaměřeny na tyto předměty:

- dějepis,
- informatika,
- zeměpis,
- ekonomika,
- český jazyk a literatura,
- biologie,
- společenská kultura a komunikace,
- písemná a elektronická komunikace.

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Základy společenských věd	-	2	2	-

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Základy společenských věd – 2. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - uvědomí si nezbytnost výuky občanské výchovy, - vysvětlí význam vzdělání pro život, - objasní působení prostředí, společnosti a genetické výbavy na osobnost člověka, - diskutuje o vlivu pracovního kolektivu na spokojenost a výkonnost pracovníka, - charakterizuje specifika osobnosti v jednotlivých etapách vývoje, - diskutuje nad možnostmi řešení náročných životních situací, - objasní základní příznaky některých psychických nemocí a způsoby léčby, - diskutuje o nebezpečí pro člověka a společnost, které vznikají ze závislosti na drogách, alkoholu, - diskutuje o možnostech prevence těchto jevů, - dokáže vyhledat důležitá telefonní čísla a organizace, které se starají o drogově závislé, - vysvětlí, proč nadmíra volného času (především u mládeže) vede ke vzniku sociálně patologických jevů, - objasní, jaký význam má rodinné zázemí pro vývoj člověka, - uvědomí si předpoklady dobrého fungování rodiny, - charakterizuje jednotlivé sociální útvary, - objasní důležitost členství v různých sociálních skupinách,	**1. Člověk v lidském společenství** - úvod do výuky předmětu: smysl a význam výchovy k občanství; - vzdělání pro život a celoživotní vzdělání, vzdělávací soustava ČR - učení a volný čas; - tělesná a duševní stránka osobnosti - vývoj a rozvoj osobnosti, faktory, které je ovlivňují; - etapy lidského života a jejich charakteristické znaky; - náročné životní situace, - sociálně patologické jevy; - formy závislosti (AIDS, prostituce, kriminalita, sekty, alkoholismus, drogová závislost, gamblerství); - společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost; - důležité sociální útvary, rodina a její význam; - rasy, etnika, národy a národnosti, majority a minority ve společnosti, multikulturní soužití; - migrace, migranti, emigranti, azylanti, skupiny lidí na našem území; - solidarita; - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha; - sociální role; - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti; - majetek a jeho nabývání, rozhodování o majetku a zodpovědné hospodaření; - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů; - postavení mužů a žen, genderové problémy; - mezilidské vztahy, multikulturní soužití; - hmotná kultura, duchovní kultura; - víra a ateismus, náboženství a církve náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus;	40	**Mezipředmětové vztahy:** Ekonomika: Majetek a jeho nabývání, pojištění, spoření, rodinný rozpočet, sociální politika státu. Biologie: Tělesná a duševní stránka člověka, ontogeneze. Písemná a elektronická komunikace: Komunikace, osobní korespondence, personální korespondence. Dějepis: Společnost a národy, modernizovaná společnost a jedinec. Zeměpis: Sociální problémy lidstva. Informatika: Získávání dat, zpracování dat prostřednictvím výpočetní techniky. Společenská kultura a komunikace: Masová média a jejich vliv na veřejné mínění, komunikace a její vliv na mezilidské vztahy. **Průřezová témata:** **Člověk a životní prostředí** - charakterizuje rizikové chování a kriminalitu, - objasní pojmy osobnost, sociální prostředí, rozvoj osobnosti, - uvědomuje si rizikové faktory ovlivňující zdraví, - partnerské vztahy, - uvědomuje si význam sexuality a zrádnost promiskuity. **Občan v demokratické společnosti** - komunikuje, vyjednává a řeší konflikty, - charakterizuje společnost - její různé

- charakterizuje současnou českou společnost a její strukturu, - debatuje o pozitivech i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí, - zná faktory, které vedou k dělení společnosti na jednotlivé vrstvy a umí je charakterizovat, - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti, - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě, - vysvětlí, proč jsou obě pohlaví rovnocenná, a posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována, - debatuje o pozitivech i problémech multikulturního soužití, - vysvětlí funkce kultury, doloží význam vědy a umění - objasní postavení církví a věřících v ČR, vysvětlí, čím jsou nebezpečné náboženské sekty a náboženský fundamentalismus, - dovede rozlišit legální a zřejmě nelegální postupy získávání majetku, - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; - -navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří; - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jejich možná rizika, - navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování; - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí			členy a společenské skupiny, - chápe pojmy tolerance a solidarita, - žák dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení, - váží si materiálních a duchovních hodnot a dokáže s nimi zodpovědně nakládat. **Člověk a svět práce** - žák se orientuje v soustavě školního vzdělávání v ČR, návaznosti jednotlivých druhů vzdělávání po absolvování střední školy, - žák je motivován k aktivnímu prac. životu a k úspěšné kariéře.

způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci;			
Žák: - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, - charakterizuje základní světová náboženství, - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách, - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě, - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku, - popíše cíle a funkci OSN a NATO, - uvede příklady projevů globalizace v různých oblastech (v kultuře, hospodářství) a debatuje o názorech na jejich důsledky.	**2. Soudobý svět** - soudobý svět – civilizační sféry, civilizace; - nejvýznamnější světová náboženství; - velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy, konflikty v soudobém světě; - integrace a dezintegrace; - evropská integrace, EU; - NATO, OSN, bezpečnost obyvatelstva ČR (Armáda ČR); - globální problémy soudobého světa - globalizace a její důsledky.	14	**Mezipředmětové vztahy:** Dějepis: Novověk, vztahy mezi velmocemi poválečné uspořádání Evropy a světa, OSN, globální problémy. Zeměpis: Sociální problémy lidstva, světové organizace, krizové oblasti. Biologie: Vzájemný vztah člověka a přírodního prostředí – ohrožení klimatu, vod, pedosféry a biosféry. Informatika: Získávání dat, zpracování dat prostřednictvím výpočetní techniky. **Průřezová témata:** **Občan v demokratické společnosti** - žák je ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech. **Člověk a životní prostředí** - žák vyjadřuje a zdůvodňuje své názory týkající se řešení problematiky životního prostředí a působí pozitivně na postoje druhých lidí. **Informační a komunikační technologie** - žák volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací (zejména využívá informace z celosvětové sítě internet); - žák se orientuje v získaných informacích, třídí je, analyzuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává.

Žák: - vysvětlí, jaké otázky řeší filosofie a filosofická etika, - dovede používat vybraný pojmový aparát filosofie (ten, který byl součástí učiva), - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupným filosofickým textem, - debatuje o praktických filosofických a etických otázkách, - diskutuje o významu etiky pro život, - dovede diskutovat o praktických etických problémech, - orientuje se v základních normách a hodnotách, - uvědomuje si a hodnotí vlastní postoje a chování a chápe vlastní odpovědnost vůči jiným lidem.	**3. Člověk a svět (praktická filozofie)** - smysl filosofie, co řeší filosofie a filosofická etika, základní pojmy, - význam filozofie v životě člověka, smysl filozofie pro řešení životních situací; - etika a její předmět, význam etiky, základní pojmy; - morálka, mravní hodnoty a normy; - mravní rozhodování a odpovědnost - základní mravní povinnosti člověka; - životní postoje a hodnotová orientace; - člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem.	14	**Mezipředmětové vztahy:** Dějepis: Starověké civilizace a jejich dědictví, antické základy evropských dějin. Český jazyk a literatura: Literatura starověkého Řecka a Říma. **Průřezové téma:** Občan v demokratické společnosti - žák dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení, - žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, je připraven klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení; - žák hledá kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a je kriticky tolerantní.

Základy společenských věd – 3. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 64)

Učebnice

Právní předpisy

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita), - objasní význam práv, která jsou zakotvena v českých zákonech, a ví, co dělat, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena, - dovede kriticky přistupovat k masovým médiím a pozitivně využívat jejich nabídky, - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy, - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb, - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem (rasismem, neonacismem), - vysvětlí, proč je nepřijatelné užívat neonacistickou symboliku a jinak propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí, - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností, debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu.	**1. Člověk jako občan** - základní hodnoty a principy demokracie; - lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání; - svobodný přístup k informacím, masová média (tisk, televize, rozhlas, Internet) a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií; - stát, státy na počátku 21. století, český stát, státní občanství v ČR; - ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva; - volební systémy a volby; - politika, politické ideologie politické strany; - politický radikalismus a extremismus; - současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus; - teror, terorismus; - občanská participace; - občanská společnost; - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití.	28	**Mezipředmětové vztahy:** Zeměpis: Geopolitická situace, sociální problémy lidstva. Český jazyk a literatura: Masová média. Dějepis: Stát, jeho formy, občanství, demokracie a diktatura. Informatika: Získávání dat, zpracování dat prostřednictvím výpočetní techniky. **Průřezová témata:** **Občan v demokratické společnosti** - žák dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení; **Informační a komunikační technologie** - žák volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací (zejména využívá informace z celosvětové sítě internet); - žák se orientuje v získaných informacích, třídí je, analyzuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává.
Žák: - vysvětlí základní pojmy, - vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů, - vysvětlí uspořádání právního řádu, druhy	**2. Člověk a právo** **Základy práva** - stát a právo, spravedlnost, právní vědomí, právní stát; - právní řád; - systém práva, právo veřejné a soukromé; - právní normy, druhy, působnosti;	36	**Mezipředmětové vztahy:** Ekonomika: Pracovní právo, obchodní právo, živnostenské právo, občanské závazkové právo. Informatika: Získávání dat, zpracování dat

právních předpisů a vztahy mezi nimi, - vyjmenuje základní právní odvětví včetně základních pramenů práva, - vysvětlí proces přijetí zákona, - na konkrétních příkladech rozliší platnost a účinnost právních norem, - pracuje se sbírkou zákonů, - uvede příklady právních vztahů a jejich prvků, - vysvětlí rozdíl fyzické a právnické osoby, - vysvětlí, kdy je občan způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost, - uvede příklady právní ochrany, - na konkrétních příkladech doloží, co vymezuje Ústava ČR a Listina základních práv a svobod - vyhledá v Ústavě ČR a Listině základních práv a svobod příslušné ustanovení, - charakterizuje subjekty státní moci a vysvětlí jejich funkci, - vyhledá na internetu informace o jednotlivých subjektech státní moci, - popíše soustavu soudů v ČR, - popíše činnost policie, soudů, advokacie a notářství, - vyhledá v občanském zákoníku příslušnou právní úpravu, - vysvětlí jednotlivé druhy vlastnictví a spoluvlastnictví, - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, - posoudí, kdy je možno odstoupit od smlouvy, - vysvětlí, jak správně postupovat při reklamaci, - popíše průběh občanského soudního řízení, - vysvětlí práva a povinnosti mezi manželi a mezi rodiči a dětmi,	- legislativní proces, sbírka zákonů, novelizace a derogace; - právní vztahy, právní skutečnosti, právní úkony, prvky právního vztahu; - právní ochrana občanů. **Ústavní právo** - Ústava ČR; - Listina základních práv a svobod; - moc zákonodárná, výkonná a soudní; - soustava soudů v ČR; - policie, advokacie, notářství. **Občanské právo** - pojem a prameny občanského práva; - práva věcná - vlastnictví, - spoluvlastnictví; - právo duševního vlastnictví; - dědické právo; - odpovědnost za škodu; - druhy smluv, kupní, o dílo, nájemní; - občanské soudní řízení (pojem a prameny, účastníci, průběh, rozhodnutí, opravné prostředky). **Rodinné právo** - pojem, prameny; - manželství – vznik, vztahy mezi manželi, zánik; - vztahy mezi rodiči a dětmi, vyživovací povinnost; - náhradní rodinná výchova. **Správní řízení** **Trestní právo** - pojem, členění, prameny; - trestní odpovědnost (trestné činy, přestupky); - tresty a ochranná opatření; - trestní řízení, orgány činné v trestním řízení; - specifika trestné činnosti mladistvých - kriminalita páchaná na dětech a mladistvých **Pracovní právo**		prostřednictvím výpočetní techniky. Písemná a el. komunikace: Personální písemnosti, podání občanů, vady při plnění kupní smlouvy. Český jazyk a literatura: Pravopis, stylizace písemností. **Průřezová témata:** **Občan v demokratické společnosti** **-** stát, politický systém, politika, morálka, svoboda, solidarita, právo pro všední den (potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život); - komunikace, vyjednávání. **Člověk a svět práce** - orientace v živnostenském zákoně a obchodním zákoníku. **Informační a komunikační technologie** - žák volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací (zejména využívá informace z celosvětové sítě internet); - žák se orientuje v získaných informacích, třídí je, analyzuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává.

- uvede, kde lze nalézt informací nebo pomoc v problémech z rodinného práva, - na konkrétním případu demonstruje konkrétní správní vztah, - na příkladu ukáže postup při jednání se státní správou a postup projednávání přestupků, - vyhledá příslušnou úpravu v trestním zákoně, - odliší trestný čin od přestupku, - vysvětlí protiprávní jednání a právní následky trestní odpovědnosti, - diskutuje o alternativních trestech, o problémech kriminality a vězeňství. - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance;			

Název vyučovacího předmětu:	**SPOLEČENSKÁ KULTURA A KOMUNIKACE**
Obor vzdělávání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	68

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Společenská kultura a komunikace je součástí všeobecného vzdělání. Pomáhá žákům pochopit podstatu, základní normy a principy společenské kultury, vede je k dodržování pravidel společenského chování a ke schopnosti a dovednosti komunikovat verbálně i nonverbálně, kultivovaně se vyjadřovat a používat spisovný jazyk v podobě mluvené i psané. Pomáhá žákům uvědomit si vlastní kulturní a národní identitu a učí je toleranci k lidem jiné kultury, národnosti, náboženství.

Obecnými cíli předmětu je:

- prohlubovat kultivované komunikační dovednosti žáků,
- naučit žáky dodržovat v praxi pravidla společenského chování,
- vést žáky k tolerantnímu přístupu k lidem jiné rasy, národnosti, kultury, náboženství,
- vést žáky k tolerování odlišného estetického cítění, vkusu druhých lidí,
- poskytnout základní informace z oblasti kultury a umění,
- naučit žáky orientovat se v nabídce kulturních akcí,
- pěstovat potřebu kulturního vyžití,
- vytvořit pozitivní vztah ke kulturním hodnotám,
- podílet se na hodnotové orientaci žáků, na utváření jejich morálního profilu a estetického cítění,
- vést žáky k ochraně kulturního dědictví,
- rozvíjet schopnost vyhledat, zpracovat a využít informace.

Charakteristika učiva

Předmět společenská kultura a komunikace spojuje dvě oblasti, které se vzájemně doplňují.

Složka společenská kultura pomáhá formovat kulturní chování žáků, upevňuje etické principy chování a jednání a rozvíjí a prohlubuje estetické cítění.

Složka komunikace vede ke zvládnutí sociální komunikace odpovídající úrovni dnešní společnosti. Prohlubuje schopnosti a dovednosti kultivovaně komunikovat verbálně i nonverbálně v různých životních situacích, používat spisovný jazyk v podobě mluvené i psané, dodržovat českou výslovnostní normu, zpracovat a využít získané informace.

Pojetí výuky

Předmět společenská kultura a komunikace se vyučuje v prvním ročníku.

V hodinách společenské kultury a komunikace budou využívány tyto metody a formy práce:

- výklad učitele,
- řízený rozhovor,
- rozhovor na aktuální téma,
- samostatná práce individuální i skupinová,
- samostatná domácí práce,
- různé druhy testů,
- simulační metody,
- hlasová a řečová cvičení,

- estetická tvořivá aktivita,
- společná návštěva kulturních zařízení,
- exkurze,
- vyhledávání, zpracování a využití informací.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení bude v souladu klasifikačním řádem.

Hodnocení žáků se bude provádět na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování.

Nejčastěji používané formy zkoušení:

- individuální zkoušení,
- frontální zkoušení,
- písemné testy nestandardizované,
- hodnocení domácích úkolů,
- hodnocení aktivity při plnění úkolů,
- hodnocení tvořivé aktivity.

Hodnocení žáka bude doplněno sebehodnocením žáka, hodnocením ze strany spolužáků.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky a názory srozumitelně, přesně,
- účastnit se aktivně diskusí,
- obhajovat své názory, postoje,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a faktografické údaje z písemných textů i ústních projevů.
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a vystupování.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu,
- zvolit vhodné prostředky a způsoby řešení,
- řešit běžné úkoly a pracovní problémy samostatně a zodpovědně,
- využívat získané vědomosti, zkušenosti a dovednosti,
- získávat informace z otevřených zdrojů, především z internetu.

Personální a sociální kompetence

- efektivně se učit a pracovat,
- odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého jednání, přijímat rady i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů,
- vhodně se chovat ve standardních společenských situacích,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uvědomovat si vlastní kulturní, národní i osobní identitu,
- respektovat práva druhých lidí, jejich kulturní specifika,
- vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,

- zajímat se aktivně o společenské a kulturní dění,
- uznávat národní kulturní tradice a hodnoty,
- vytvořit pozitivní vztah k hodnotám národní a světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění
- dodržovat pravidla společenského styku ve všech situacích,
- vhodně komunikovat verbálně i nonverbálně ve všech pracovních situacích,
- přispívat k vytváření dobrých vztahů mezi spolupracovníky.

Kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi
- pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat s informacemi z různých zdrojů,
- kriticky přistupovat k získaným informacím,
- posuzovat rozdílnou věrohodnost informací.

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Společenská kultura a komunikace	2	-	-	-

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Společenská kultura a komunikace – 1. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Materiály

Noviny, časopisy, internet, vlastní textový, obrazový materiál

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - vysvětlí pojmy společenská kultura, etika, morálka, etiketa, - vysvětlí zákon společenské významnosti.	**Společenská kultura** - principy a normy, etika, morálka, etiketa.	2	**Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti - osobnost a její rozvoj, komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů, morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance.
Žák: - popíše vhodné společenské chování v konkrétní situaci, - dodržuje pravidla společenského chování	**Společenská výchova**	8	**Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti
Žák: - vysvětlí pojem kultura těla, - uvede, které hygienické zásady musí člověk dodržovat.	**Kultura těla**	2	**Průřezová témata** Člověk a životní prostředí - zásady zdravého životního stylu, - vědomí odpovědnosti za své zdraví.
Žák: - popíše oblečení vhodné na různé kulturní akce, do zaměstnání, pro volný čas… - vysvětlí pojem móda.	**Kultura oblékání**	2	
Žák: - popíše přípravu stolu k různým příležitostem, - vybere občerstvení vhodné k různým příležitostem, - popíše vhodné chování u stolu, - aplikuje zásady správného stolování v simulovaných situacích.	**Kultura stolování**	2	
Žák: - popíše, jak se správně chovat na soukromých a pracovních návštěvách, na	**Významné společenské události** - rodinné, pracovní… - přijímací pohovor.	2	**Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti - osobnost a její rozvoj, společnost – jednotlivec,

dalších společenských událostech, - aplikuje zásady společenského chování při přijímacím pohovoru, - navrhne pozvánku na významnou společenskou událost, - navrhne oznámení společenské události.			komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů. Člověk a svět práce - formulování vlastních priorit, - vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací, - odpovědné rozhodování na základě získaných informací, - verbální a neverbální komunikace při jednání s lidmi, - písemné vyjadřování.
Žák: - popíše požadavky na kulturní bydlení, - navrhne řešení moderního bydlení.	**Kultura bydlení**	2	**Průřezová témata** Člověk a životní prostředí - vliv přírody a prostředí na zdraví a život člověka, - odpovědný a šetrný přístup k životnímu prostředí, - odpovědnost za své zdraví. Informatika - internet, získávání a zpracování informací.
Žák: - orientuje se v nabídce kulturních institucí a programů v České republice i v regionu, - samostatně vyhledává informace, - aktivně se zúčastňuje kulturních akcí, - vyjádří vlastní prožitky z konkrétního kulturního zážitku, - doporučí spolužákům konkrétní kulturní program, - vytvoří pozvánku na konkrétní kulturní pořad, - popíše vhodné společenské chování v kulturním zařízení, - popíše oblečení vhodné do divadla, na koncert…	**Kulturní instituce v České republice a v regionu** - knihovny, muzea, divadla, kina, galerie, kulturní střediska…	3	**Mezipředmětové vztahy** Český jazyk a literatura - literatura a ostatní druhy umění **Průřezová témata** Informatika - práce s prostředky informačních a komunikačních technologií, - vyhledávání a využívání informací.
Žák: - uvede různé druhy lidového umění, - vysvětlí pojem užité umění.	**Lidové umění a užitá tvorba**	2	**Průřezová témata** Člověk a životní prostředí
Žák:	**Kulturní dědictví a kulturní hodnoty** - jejich ochrana, využívání,	3	**Mezipředmětové vztahy** Český jazyk a literatura. Dějepis.

- samostatně vyhledá a zpracuje informace k danému tématu, - vysvětlí pojem kulturní dědictví, - charakterizuje druhy kulturních památek, - vysvětlí význam ochrany materiálních i duchovních hodnot, - uvede konkrétní příklady využití kulturního dědictví, - představí spolužákům druh umění nebo umělecké dílo, ke kterému má nejbližší vztah, - posoudí vhodnost reklamy a prostředků propagujících reklamu, - navrhne reklamu na konkrétní předmět.	- předměty používané v běžném životě, jejich estetické a funkční hodnoty, - reklama a další prostředky propagující kulturu.		**Průřezová témata** Informatika - vyhledání, vyhodnocení a zpracování informací.
Žák: - samostatně vyhledá a zpracuje informace k tomuto tématu, - představí spolužákům vybrané kulturní památky národností žijících na našem území, - porovná typické znaky kultur hlavních národností žijících v České republice, - využije poznatky a zážitky z cest do zahraničí.	**Kultura národností na našem území** - Slováci, Poláci, Ukrajinci, Židé, Vietnamci…	4	**Mezipředmětové vztahy** Zeměpis - přírodní a společenské podmínky života, - orientace na mapě. **Průřezová témata** Informační a komunikační technologie - práce s prostředky informačních a komunikačních technologií, - vyhledání a zpracování informací. Občan v demokratické společnosti - soudobý svět, politický systém, historický vývoj, kultura, - náboženství, tolerance, solidarita.
Žák: - osvojí si estetická kritéria a dokáže je uplatňovat v běžném životě, - vysvětlí rozdíl mezi uměleckým dílem a kýčem	**Estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě**	2	

Žák: - chápe komunikaci jako základ kontaktu s druhými lidmi, - vysvětlí proces komunikace a roli	**Proces komunikace** - druhy komunikace.	2	**Mezipředmětové vztahy** Český jazyk a literatura - charakteristika češtiny.

jednotlivých účastníků komunikace, - popíše a rozliší jednotlivé druhy komunikace.			
Žák - rozpozná bariéry komunikace, - volí adekvátní prostředky k odstranění bariér.	**Bariéry komunikace** - tréma, konflikty, zátěžové situace a jejich zvládání.	3	**Mezipředmětové vztahy** Základy společenských věd - komunikace a zvládání konfliktů.
Žák: - vysvětlí nutnost efektivního poslouchání, - charakterizuje dobrého posluchače, - dokáže vhodně komunikovat se spolužáky a s potencionálními obchodními partnery, - volí jazykové prostředky adekvátní situaci, prostředí, cíli mluveného projevu, - vyjadřuje se věcně správně, jasně, srozumitelně, - rozvíjí své řečové dovednosti.	**Verbální komunikace** - efektivní poslouchání, - vyjadřování přímé, zprostředkované technickými prostředky, - monologické a dialogické, - neformální a formální, - připravené a nepřipravené.	8	**Průřezová témata** Člověk a svět práce - verbální prezentace při jednání s potenciálními zaměstnavateli, - formulování priorit. **Mezipředmětové vztahy** Český jazyk a literatura - stylové rozvrstvení slovní zásoby, spisovná výslovnost, slohotvorní činitelé.
Žák: - vyloží sdělnou hodnotu neverbální komunikace, - rozumí prostředkům neverbální komunikace a vhodně je používá.	**Neverbální komunikace**	6	
Žák: - vyloží cíl rozhovoru, - popíše slabé stránky rozhovoru a volí vhodné prostředky k jejich odstranění, - ovládá strukturu rozhovoru, - klade vhodné otázky, vhodně formuluje odpovědi - vhodně argumentuje, obhajuje svá stanoviska.	**Rozhovory** - slabé stránky rozhovoru, - plánování rozhovoru, - struktura rozhovoru.	4	**Průřezová témata** Člověk a svět práce - odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací, - verbální komunikace při důležitých jednáních Občan v demokratické společnosti - odpovědnost, tolerance, solidarita. **Mezipředmětové vztahy** Český jazyk a literatura - slovní zásoba, zvuková stránka věty, syntax, věty dle postoje mluvčího ke sdělované skutečnosti, otázky.
Žák: - objasní výhody a nevýhody skupinového rozhodování, - vyjádří postoje neutrální, pozitivní, negativní.	**Komunikace ve skupině** - skupinové rozhodování.	3	**Průřezová témata** Člověk a svět práce - odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací,

			- verbální komunikace při důležitých jednáních.
Žák: - rozliší jednotlivé druhy projevu, - ovládá techniku mluveného slova, - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně, - ovládá zásady společenského vystupování, - samostatně vyhledá potřebné informace, zpracuje je a využije, - vypracuje a přednese projev.	**Mluvené projevy** - druhy projevů, - příprava projevu, - struktura projevu, - používání poznámek, - úprava interiéru, - etické aspekty vystupování, - způsob prezentace.	8	**Průřezová témata** Člověk a svět práce - práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací, - formulování priorit. **Mezipředmětové vztahy** Český jazyk a literatura - rozvrstvení slovní zásoby, - zvuková stránka projevu, - druhy řečnických projevů, - oslovení, syntax, stavba textu, návaznost a členění textu, - spisovná výslovnost. Informační a komunikační technologie - internet – vyhledání a zpracování informací.

Název vyučovacího předmětu:	**FYZIKA**
Obor vzdělání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	136 (2/2/-/-)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Vzdělání v tomto předmětu navazuje na znalosti a dovednosti, které žáci získali na základní škole. Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům základní fyzikální poznatky potřebné v odborném vzdělávání a praktickém životě. Přispět k chápání přírodních jevů a jejich souvislostí v přírodě a v každodenním životě. Rozvíjet logické myšlení, představivost a pochopení souvislostí. Fyzika se podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- správně používat fyzikální jednotky, násobné a dílčí jednotky,
- umět se přesně a jasně vyjadřovat,
- aplikovat poznatky získané v matematice a fyzice při řešení úloh z praxe,
- umět analyzovat text úlohy, postihnout fyzikální problém, hledat nejjednodušší
- cestu řešení, odhadnout a zdůvodnit výsledky,
- pracovat přesně, důsledně a odpovědně,
- umět řešit jednoduchý fyzikální problém a opatřit si k tomu vhodné informace,
- směřovat k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie,
- rozvíjet své logické uvažování, učit se hledat souvislosti mezi fakty,
- získat komunikativní dovednosti.

V afektivní oblasti směřuje fyzikální vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k fyzice a zájem o ni a její aplikace,
- vztah k fyzice jako součásti kultury (připomínáním významných osobností a mezníků
- historie vědy),
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu 2 hodin týdně během 1. ročníku a 2 hodin týdně během 2. ročníku varianta B se středními nároky.

Obsahem výuky je systematicky rozvíjet a osvojovat:

- dovednost analyzovat a řešit problémy,
- aplikaci poznatků v běžném životě,
- využívat poznatků o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh,
- posílení pozitivních rysů osobnosti – pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrolu,
- získat další základní vědomosti a dovednosti pro další především odborné předměty,
- rozvoj logického uvažování.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Strategie výuky

Učitel organizuje výuku tak, aby byla přiměřená, postupná, systematická a názorná, aby žáci mohli být aktivní, mohli využívat vlastní zkušenosti a byli motivováni k činnostem. Individuální přístup je uplatňován především u slabších žáků a talentovaných žáků.

Metody výuky

- motivační – příklady z praktického života, ukázky uplatnění, možnost využití učiva v jiných tematických celcích,
- fixační – ústní i písemné opakování, domácí cvičení, zařazení čistě procvičovacích jednotek, společné řešení a rozbory úloh,
- expoziční – vysvětlování (postupů u nových typů úloh), zobecňování (obecných pravidel pro řešení podobných typů úloh), popisy, geometrické znázorňování, využívání zápisů na tabuli, včetně barevného znázornění, dataprojektoru.

Formy výuky

Hromadná výuka, zařazení skupinové výuky a podle potřeby i individuální přístup.

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, opakovací testy). Důraz je kladen na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci jsou vedeni k objektivní sebekritice, k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění. Způsoby hodnocení spočívají v kombinaci známkování a slovního hodnocení.

Hodnotí se:

- správnost, přesnost, pečlivost v písemných testech,
- schopnost samostatného úsudku,
- schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení:

- poznávat obecné fyzikální termíny, znaky a symboly, využívat znalostí z matematiky a chemie,
- získávat komplexnější pohled na přírodní jevy,
- efektivně vyhledávat, zpracovávat a propojovat informace,
- nácvik pořizování poznámek podle výkladu,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a zároveň přijímat hodnocení výsledků svého učení i ze strany jiných lidí,
- efektivně se učit a pracovat, soustavně se vzdělávat.

k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému,
- získat informace potřebné k řešení problému a navrhnout způsob řešení, zvážit klady i zápory jednotlivých způsobů řešení,
- využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi – skupinová práce.

sociální a personální:

- přijmout názor druhého, diskutovat, nebát se vyslovit svůj názor,
- efektivně spolupracovat,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů,
- odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,

- ověřovat si získané poznatky.

pracovní:
- mít odpovědný postoj k vlastní budoucnosti, a tedy i ke vzdělání,
- uvědomovat si význam celoživotního učení,
- zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.

občanské:
- jednat odpovědně a samostatně,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování,
- chápat význam životního prostředí pro člověka,
- posuzovat efektivity jednotlivých energetických zdrojů, upřednostňovat obnovitelné zdroje ve svém budoucím životě.

komunikativní:
- vhodně se vyjadřovat a prezentovat,
- souvisle formulovat své myšlenky v písemné i mluvené formě, účastnit se diskusí,
- formulovat a obhajovat své názory, respektovat názor druhých.

matematické:
- využívat matematických operací při fyzikálních výpočtech,
- odhadování výsledků při fyzikálních výpočtech,
- zaznamenávání tabulek a grafů při získávání konkrétních hodnot veličin,
- aplikace matematických postupů při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi:
- získávat informace z internetu, pracovat s informacemi z různých zdrojů,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Uplatnění průřezových témat

V průběhu studia se žáci setkávají se všemi průřezovými tématy (viz rozpis učiva).

Mezipředmětové vztahy

Nejčastěji je fyzika ve vztahu k matematice, chemii, biologii a dějepisu.

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Fyzika	2	2	-	-

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Fyzika – 1. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Materiály:

učebnice, matematické, fyzikální a chemické tabulky pro střední školy, internet, kalkulátor, videokazety, modely a fyzikální pomůcky ze sbírek.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti, - řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi kinematickými veličinami, - použije Newtonovy pohybové zákony v jednoduchých úlohách o pohybech, - určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa, - popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli, - vypočítá mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly, - určí výkon a účinnost při konání práce, - analyzuje jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie, - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty, - určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru, - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh na tlakové síly v tekutinách, - vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině.	**1. Mechanika** - kinematika (pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů), - dynamika (vztažná soustava, Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě), - mechanická práce a energie (výkon, účinnost, zákon zachování energie), - gravitační pole (Newtonův gravitační zákon, gravitační a tíhová síla, pohyby v gravitačním poli), - mechanika tuhého tělesa (posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa kolem pevné osy, moment síly, momentová věta, skládání sil), - mechanika tekutin (vlastnosti tekutin, ideální kapalina, tlak v kapalinách, Pascalův zákon, Archimédův zákon).	35	Matematika – řešení rovnic a nerovnic. Dějepis – historie fyziky. **Průřezová témata** Občan v demokratické společnosti: Komunikace, orientace v mediálních obsazích. Člověk a svět práce: Práce s informacemi.
Žák: - změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu, - vysvětlí význam teplotní roztažnost látek v přírodě a v technické praxi a řeší	**2. Molekulová fyzika a termika** - základní poznatky termiky (teplota, teplotní roztažnost látek), - vnitřní energie (teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla),	33	Matematika – řešení rovnic a nerovnic. Chemie – obecná chemie.

úlohy na teplotní délkovou roztažnost těles, - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny, - řeší jednoduché případy tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice, - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů, - řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové rovnice pro ideální plyn, - vysvětlí mechanické vlastnosti těles z hlediska struktury pevných látek, - popíše příklady deformací pevných těles jednoduchého tvaru, - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi.	- tepelné děje v plynech (stavové změny ideálního plynu, práce plynu), - pevné látky a kapaliny (struktura pevných látek, deformace pevných látek), - přeměny skupenství látek (skupenské teplo).		Biologie – vliv tepelných motorů na zdraví člověka a ŽP. **Průřezová témata** Člověk a životní prostředí: Paliva a ekologie, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, ropa. Občan v demokratické společnosti: Vztah člověka k životnímu prostředí a trvale udržitelnému rozvoji.

Fyzika – 2. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Materiály:

učebnice, matematické, fyzikální a chemické tabulky pro střední školy, internet, kalkulátor, videokazety, modely a fyzikální pomůcky ze sbírek.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru, - popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru, - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí, - charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění, - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu.	**1. Mechanické kmitání a vlnění** - mechanické kmitání (kinematika a dynamika kmitání), - mechanické vlnění (druhy mechanického vlnění, šíření vlnění v prostoru), - zvukové vlnění (vlastnosti zvukového vlnění, šíření zvuku v látkovém prostředí, ultrazvuk).	15	Matematika – řešení rovnic a nerovnic. Biologie – biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav. **Průřezové téma** Člověk a životní prostředí: Souvislosti mezi jevy v prostředí a lidskými aktivitami.
Žák: - určí elektrickou sílu v poli bodového elektrického náboje,	**2. Elektřina a magnetismus** - elektrický náboj (náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče),	32	Matematika – řešení rovnic a nerovnic, goniometrie. **Průřezové téma**

- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj, - vysvětlí princip a funkci kondenzátoru, - popíše vznik elektrického proudu v látkách, - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona, - sestaví podle schématu elektrický obvod a změří elektrické napětí a proud, - řeší úlohy užitím vztahu R=ρ*l/S, - řeší úlohy na práci a výkon elektrického proudu, - vysvětlí elektrickou vodivost polovodičů, kapalin a plynů, - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN, - vysvětlí princip chemických zdrojů napětí, - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem, - popíše magnetické pole indukčními čarami, - vysvětlí jev elektromagnetické indukce a jeho význam v technice, - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice.	- elektrický proud v látkách (elektrický proud v kovech, zákony elektrického proudu, elektrické obvody, elektrický proud v polovodičích, kapalinách a plynech), - magnetické pole (magnetické pole elektrického proudu, magnetická síla, magnetické vlastnosti látek, elektromagnetická indukce, indukčnost), - střídavý proud (vznik střídavého proudu, střídavý proud v energetice).		Člověk a životní prostředí: Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.
Žák: - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích, - řeší úlohy na odraz a lom světla, - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi, - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami, - vysvětlí principy základních typů optických přístrojů.	**3. Optika** - světlo a jeho šíření (vlnová délka světla, rychlost světla, zákon lomu, rozklad světla), - elektromagnetické záření (spektrum elektromagnetického záření, rentgenové záření, vlnové vlastnosti světla), - zobrazování zrcadlem a čočkou.	15	Matematika – řešení rovnic a nerovnic. Biologie – stavba a funkce orgánových soustav **Průřezové téma** Člověk a životní prostředí: Souvislosti mezi jevy v prostředí a lidskými aktivitami.
Žák: - charakterizuje základní modely atomu,	**4. Fyzika atomu**	3	Matematika – řešení rovnic a nerovnic.

- popíše strukturu elektronového obalu z hlediska energie elektronu, - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony, - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před tímto zářením, - popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice, - posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie.	- elektronový obal atomu (model atomu, spektrum atomu vodíku laser), - jádro atomu (nukleony, radioaktivita, jaderné záření, elementární a základní částice), - jaderná energie (zdroje jaderné energie, jaderný reaktor, bezpečnostní a ekologická hlediska jaderné energetiky).		Chemie – obecná chemie. ICT: Internet. **Průřezová témata** Člověk a svět práce: Práce s informacemi.
Žák: - charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše sluneční soustavu, - popíše vývoj hvězd a jejich uspořádání do galaxií, - zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru.	**5. Vesmír** - Slunce a hvězdy, - galaxie a vývoj vesmíru.	3	Matematika – řešení rovnic a nerovnic. ICT: Internet. **Průřezová témata** Člověk a svět práce: Práce s informacemi.

Název vyučovacího předmětu:	**CHEMIE**
Obor vzdělání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	102 (2/1/-/-)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Vzdělávání v tomto předmětu navazuje na znalosti a dovednosti, které žáci získali na základní škole. Výuka chemie klade důraz zejména na poznávání základních přírodovědných poznatků, dále na poznávání důležitosti udržování přírodní rovnováhy a v neposlední řadě na uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Velmi důležitou součástí výuky je také učení se schopnosti rozlišovat příčiny a následky chemických dějů, poznávání jejich souvislostí a vztahů mezi nimi, a to především ve vazbě na řešení praktických problémů. Nezanedbatelnou součástí výuky je i nácvik analýzy a vyvozování závěrů.

Výuka chemie také významně přispívá k získávání a upevňování znalostí a dovedností odpovědně pracovat podle pravidel bezpečnosti práce, a to jak při pracovních, tak i soukromých aktivitách. Významně se také podílí na utváření správných postojů žáků vůči životnímu prostředí. Dále učí žáky klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim správné, na důkazech založené odpovědi. Výuka chemie by také měla přispět k pozitivnímu postoji k přírodě a v neposlední řadě i k motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu 2 hodin týdně během 1. ročníku a 1 hodiny týdně během 2. ročníku. Vyučování chemie je zaměřeno na poznávání jednodušších chemických látek a chemických reakcí s důrazem na to, co občané v běžném životě potřebují. V kmenové části je obsaženo minimum teoretického učiva, včetně minima chemických výpočtů a názvosloví. I při této základní výuce se ovšem klade důraz na řešení problémových úloh s odpovídající náročností a na využitelnost učiva chemické povahy pro každodenní život občanů.

Z hlediska osvojování a rozvoje klíčových kompetencí je kladen důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy,
- aplikaci poznatků v běžném životě,
- využívání poznatků o vzájemných přeměnách různých forem energie při řešení konkrétních problémů a úloh,
- zhodnocení výhod a nevýhod využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí,
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrolu a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky),
- schopnost pracovat ve skupině, umět prosadit vlastní názory a přijmout myšlenky ostatních.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a též jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých celků jsou pouze orientační, vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Strategie výuky

Ve výuce chemie se vedle výkladu a frontálního vyučování preferuje individuální přístup k žákům. Ten se realizuje především formou zadávání různě obtížných učebních úloh. V rámci výuky jsou zahrnuty také další výukové metody jako řízený rozhovor, diskuse, záznam informací podle videa, práce ve skupinkách, referáty a prezentace výsledků práce. Do výuky začleňujeme i práci s výpočetní technikou, zvláště pak při nácviku vyhledávání, posuzování a zpracování informací. Výpočetní technikou také (vzhledem k možnostem školy) nahrazujeme demonstrační a žákovský experiment.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáků bude využíváno ústní zkoušení, písemné práce a testy, aby žáci procvičovali přesné vyjadřování, jazykové dovednosti, schopnost uvažování o správném výsledku. Dalšími hodnotícími prostředky jsou sebehodnocení žáků a kultivované hodnocení žáků navzájem. Nedílnou součástí závěrečné klasifikace je hodnocení referátů, dalších dobrovolných aktivit a práce žáků v hodinách. Cílem hodnocení je odstraňování nedostatků v práci žáků a pozitivní motivace pro další učení.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení:

- efektivní učení a práce, pozitivní vztah k soustavnému vzdělávání,
- ovládání různých technik učení,
- rozvíjení čtenářské gramotnosti, porozumění odbornému textu,
- nácvik pořizování poznámek podle výkladu,
- využívání vhodných informačních zdrojů,
- uvědomělé plánování, organizování a vyhodnocování vlastních učebních činností,
- cílené pozorování vlastností látek a jejich přeměn a vyvozování odpovídajících závěrů pro výuku ve škole i pro běžný život,
- posuzování věrohodnosti informací, jejich zpracování z hlediska důležitosti a objektivity a jejich využívání k dalšímu učení při výuce chemie i v běžném životě,
- poznávání souvislostí chemických poznatků s poznatky získávanými v jiných přírodních vědách,
- využívání chyb jako prostředků pozitivní motivace pro další učení a pro vytváření kladného postoje k chemii i k dalším přírodovědným disciplínám.

k řešení problémů:

- porozumění zadanému úkolu a schopnost vystihnout podstatu problému,
- schopnost spolupracovat s ostatními lidmi,
- hledání, navrhování, vyhodnocování, ověřování a používání různých informací při řešení praktických úloh,
- porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních znalostí i praktických zkušeností s významem chemie v každodenním životě,
- řešení problémů souvisejících s užíváním chemikálií v běžném životě,
- předcházení možným problémům ve škole i v běžném životě na základě poznatků a dovedností ze školní výuky (např. předcházení požárům).

komunikativní:

- vhodné vystupování,
- rozvíjení vyjadřovacích schopností a přiměřeného vyjadřování vzhledem k situaci,
- přátelská komunikace se spolužáky při řešení problémů,
- přehledné a terminologicky správné vyjadřování (písemné i ústní) výsledků učení i poznatků z běžného života,
- obhajování (písemné i ústní) svých názorů na řešení problémů souvisejících s vlastnostmi látek a jejich přeměn a také s uplatňováním zásad bezpečnosti práce.

sociální a personální:

- poznávání výhod týmové spolupráce při řešení problémů ve škole i při posuzování situací z běžného života,
- schopnost vlastního úsudku, odhad vlastních možností,
- porozumění myšlenkám druhých, jejich respektování a adekvátní reakce na ně,
- prosazení a zdůvodnění vlastního názoru a zároveň přijímání kompromisů,
- přijímání kritiky své činnosti, poučení se z ní a vyvození si závěrů pro svou další činnost ve výuce i v běžném životě, hodnocení svých výsledků,

- odhadování důsledků svého jednání a chování v různých situacích při školní výuce i v běžném životě,
- přijímání odpovědnosti za vlastní rozhodování a jednání,
- nalezení vhodné míry sebevědomí.

občanské a kulturní povědomí:
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i veřejném zájmu,
- naučit se poznávat svět a lépe mu rozumět (pochopení přírodních zákonů, odpovědnost člověka za zachování přírodního prostředí, osvojení pracovních postupů šetrných k životnímu prostředí),
- respektování možnosti rozvoje a zneužití chemie a přijetí občanské spoluodpovědnosti k udržitelnému rozvoji,
- znalost a dodržování zásad chování občanů při úniku nebezpečných látek,
- hospodárné jednání, uplatňování nejen ekonomického, ale i ekologického hlediska,
- schopnosti eliminovat vlivy toxikomanie.

pracovní:
- uvědomit si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám,
- plánovat činnosti při pozorování a při experimentech a zpracovávat a vyhodnocovat získaná data,
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci s chemikáliemi, chápat ji jako součást péče o zdraví své i spolupracovníků.

matematické:
- využívání matematických operací při chemických výpočtech,
- správné používání veličin a jednotek při chemických výpočtech,
- odhadování výsledků při chemických výpočtech,
- využívání tabulek a grafů při získávání konkrétních hodnot veličin,
- zaznamenávání hodnot veličin do tabulek či grafů,
- aplikace matematických postupů při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi:
- užívání počítače při studiu z CD a DVD,
- užívání počítače k prezentacím své činnosti,
- vyhledávání informací na internetu,
- posuzování rozdílné věrohodnosti různých informačních zdrojů a kritický přístup k získaným informacím, mediální gramotnost.

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Chemie	2	1	-	-

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Chemie – 1. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Materiály:

Učebnice, video, DVD, počítač s audiovizuální technikou, internet, molekulové modely, nástěnné obrazy, laboratorní pomůcky, kalkulačka

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti látek, - popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, iont, izotop, nuklid, - vysvětlí vznik chemické vazby a charakterizuje typy vazeb, - rozlišuje pojmy prvek, sloučenina, používá je ve správných souvislostech, - zná názvy a značky vybraných chemických prvků, tvoří názvy a vzorce vybraných anorganických sloučenin, - vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků, - popíše základní metody oddělování složek směsí a jejich využití v praxi, - vyjádří složení roztoku, ví jak připravit roztok požadovaného složení, - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí - provádí jednoduché chemické výpočty použitelné v praxi	**Obecná chemie** - chemické látky a jejich vlastnosti, - chemické prvky, sloučeniny, - chemická symbolika, názvosloví anorganických sloučenin, - částicové složení látek, atom, molekula, iont, - periodická soustava prvků, - chemická vazba, - směsi homogenní, heterogenní, roztoky, - látkové množství, - chemické reakce, chemické rovnice, základní typy chemických reakcí, - jednoduché výpočty v chemii	40	FYZ – vlastnosti látek. MAT – výpočty. DEJ – historie chemie, tvorba periodické soustavy prvků. INF – vyhledávání informací na internetu a jejich prezentace pomocí počítače. **Průřezové téma:** Informační a komunikační technologie – práce s počítačem, vyhledávání informací, prezentace informací pomocí počítače.
Žák: - vysvětlí vlastnosti anorganických látek,	**Anorganická chemie** - anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli, - názvosloví anorganických sloučenin	28	BIO – vliv chemických látek na zdraví člověka a ŽP, voda, vzduch, lokální, regionální a globální problémy, skleníkový

- tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí,	- vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi.		efekt, ozonová vrstva, kyselé deště, hnojiva. INF – vyhledávání informací na internetu a jejich prezentace pomocí počítače. **Průřezové téma**: Člověk a ŽP – vliv chemických látek na ŽP. Občan v demokratické společnosti – vztah člověka k životnímu prostředí a trvale udržitelnému rozvoji. Informační a komunikační technologie – práce s počítačem, vyhledávání informací, prezentace informací pomocí počítače.

Chemie – 2. ročník

1 vyučovací hodina týdně (celkem 34)

Materiály:

Učebnice, video, DVD, počítač s audiovizuální technikou, internet, molekulové modely, nástěnné obrazy,

Žák: - zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin, - charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy, - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí, - charakterizuje typy reakcí organických	**Organická chemie** - vlastnosti atomu uhlíku, - klasifikace a názvosloví organických sloučenin, - typy reakcí v organické chemii, - organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi.	20	HOZ – naleziště nerostných surovin. EKO – ceny paliv. BIO – ekologie. INF – vyhledávání informací na internetu a jejich prezentace pomocí počítače. **Průřezové téma:** Člověk a ŽP – paliva a ekologie, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, ropa, freony. Občan v demokratické společnosti – vztah člověka k životnímu prostředí a trvale udržitelnému rozvoji. Informační a komunikační technologie – práce s počítačem, vyhledávání informací, prezentace informací pomocí počítače.
Žák:	**Biochemie**	14	BIO – složení organismů, fotosyntéza, dýchání,

- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny, - uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek, - popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy.	- chemické složení živých organismů, - přírodní látky: bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje (fotosyntéza, dýchání).		funkce přírodních látek v lidském těle. INF – vyhledávání informací na internetu a jejich prezentace pomocí počítače. **Průřezové téma:** Informační a komunikační technologie – práce s počítačem, vyhledávání informací, prezentace informací pomocí počítače.

Název vyučovacího předmětu:	**BIOLOGIE**
Obor vzdělání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	102 (2/1/-/-)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu biologie je seznámit žáky se základními obecnými zákonitostmi živé přírody. S existencí rostlin a živočichů a jejich významem pro přírodu, životní prostředí i člověka. Naučit je chápat podstatu biologických procesů a vztahů mezi organismy a prostředím.

Na základě výuky biologie si žák vytváří kladný vztah ke svému životu i životu spoluobčanů, k životnímu prostředí, které ho obklopuje. Žák chápe podstatu ekologických problémů, umí je zobecnit a má správný názor na nutnost ochrany krajiny v regionálním i globálním měřítku.

Hlavním cílem výuky biologie je vytvořit u žáků pozitivní postoj k přírodě a zájem o další vzdělávání v osobním i profesním životě. Biologie rozvíjí u žáků i obecnější dovednosti, jako například: řešení problémů, práce s informacemi, využití PC, práce v týmu, umění diskuse a správné argumentace.

Charakteristika učiva

Předmět biologie vychází z oboru vzdělávání Biologické a ekologické vzdělávání dle RVP. Předmět je vyučován v prvním ročníku 2 hodiny týdně a ve druhém ročníku 1 hodinu týdně. Učivo obsahuje tyto tematické celky: Základy biologie, Biologie člověka, Genetika, Ekologie a Člověk a životní prostředí.

Strategie výuky

Metody a formy výuky jsou voleny tak, aby odpovídaly cílům daného tematického celku a poskytovaly žákům prostor pro vlastní práci.

Metody výuky

Metoda slovní – výkladová, dialogická (rozhovor, diskuse), práce s textem.

Metoda expoziční – popisy (biologických struktur), vysvětlování (vztahů, dějů), zobecňování (vytváření obecných pravidel z konkrétních příkladů z přírody), grafické znázorňování, barevné zápisy na tabuli, využívání dataprojektoru, videa, PC, nástěnných obrazů, modelů, odborné literatury, atlasů (rostlin, živočichů, anatomické).

Metoda motivační – pozorování biologického materiálu, sběr biologického materiálu, příklady ze života, exkurze do přilehlého parku, arboreta a okolí rybníku Vajgar.

Metoda fixační - ústní a písemné opakování, samostatná práce a vyhledávání informací, referáty

Metody problémové – u některých témat genetických a ekologických.

Formy výuky

Především hromadná výuka, skupinová výuka u ekologických témat, možnost exkurzí (např. Naučná stezka – Jindřišské údolí, CHKO Třeboňsko, ..)

Hodnocení výsledků žáků

Hodnotí se:

- ústní projev při individuálním a frontálním zkoušení, schopnost zapojovat se do diskuse, prezentace
- písemný projev - písemné zkoušení, samostatná práce v hodině, domácí úkoly, referáty
- aktivní přístup k výuce.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení a řešení problémů:

Žák:

- využívá stylů učení, které mu nejlépe vyhovují,
- využívá pro učení různých informačních zdrojů a hodnotí jejich spolehlivost,
- hledá odpovědi na otázky související s příčinami různých přírodních procesů,
- řeší problémy každodenního života a dokáže spolupracovat v týmu,
- zvažuje návrhy druhých a hledá vhodné způsoby řešení.

komunikativní:

Žák:

- formuluje své myšlenky v logickém sledu, srozumitelně a jazykově správně,
- aktivně diskutuje – obhajuje své názory a respektuje názory druhých,
- prezentuje výsledky své práce, přijímá hodnocení jiných lidí, radu i kritiku.

sociální a personální:

Žák:

- posuzuje reálně své možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování,
- přijímá a plní zadané úkoly,
- uvědomuje si odpovědnost za svůj život a životy a zdraví ostatních,
- rozpoznává možnosti nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a snaží se jim předcházet,
- zná důsledky nezdravého životního stylu a závislostí,
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, nepodléhá předsudkům v přístupu k jiným lidem.

občanské a kulturní povědomí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i veřejném zájmu,
- naučit se poznávat svět a lépe mu rozumět (pochopení přírodních zákonů, odpovědnost člověka za zachování přírodního prostředí, osvojení pracovních postupů šetrných k životnímu prostředí),
- respektování možnosti rozvoje a zneužití biologie a přijetí občanské spoluodpovědnosti k udržitelnému rozvoji,
- hospodárné jednání, uplatňování nejen ekonomického, ale i ekologického hlediska,
- schopnosti eliminovat vlivy toxikomanie.

pracovní:

Žák:

- získává návyky k systematické práci,
- rozumí ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě,
- zdůvodňuje nezbytnost udržitelného rozvoje,
- nakládá ekonomicky a s ohledem k životnímu prostředí s materiály, energiemi, odpady, vodou a dalšími látkami,
- ze získaných informací navrhuje vhodné způsoby řešení problémů, vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky vhodně prezentuje,
- pracuje s počítačem: získává informace z internetu, využívá formy grafického znázornění pro prezentaci výsledků.

Uplatnění průřezových témat

Ve výuce Biologie se uplatňují v různé míře všechna průřezová témata RVP**.**

Mezipředmětové vztahy

- chemie, zeměpis, dějepis, občanská nauka, český a cizí jazyk, matematika, informační technologie, tělesná výchova.

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Biologie	2	1	-	-

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Biologie – 1. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Materiály:

Učebnice, video, počítač s audiovizuální technikou, internet, modely, nástěnné obrazy, přírodniny

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - roztřídí biologické obory podle různých hledisek. - prezentuje názory na vznik Země a obhájí vlastní názor, - uvede podmínky pro vznik a existenci života, - vysvětlí proces evoluce, - charakterizuje základní vlastnosti živých soustav, - rozlišuje anorganické a organické látky a uvádí příklady. - popíše struktury a funkce buňky, - porovná buňku bakteriální, rostlinnou a živočišnou, - vysvětlí princip látkového a energetického metabolismu buňky, - vyjmenuje a vysvětlí způsoby dělení buněk. - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav, použije obecné vlastnosti na konkrétním příkladu. - vyjmenuje základní skupiny organismů a vysvětlí jejich význam pro člověka, - popisuje charakteristické znaky, uvádí rozdíly mezi jednotlivými skupinami.	**Základy biologie** - členění biologických věd. **Vznik a vývoj života na Zemi** - teorie o vzniku Země, geologické éry, - evoluce- důkazy a zákony, biologická evoluce, - vlastnosti živých soustav, - anorganické a organické látky. **Buňka** - základní stavební a funkční jednotka organismů, - odlišnosti bakteriální, rostlinné a živočišné buňky, - metabolismus, - rozmnožování a diferenciace. **Vlastnosti živých soustav** - -systémové uspořádání, metabolismus, dráždivost, rozmnožování, adaptace, růst a vývoj. **Základní skupiny organismů** - viry, - bakterie, sinice, - houby, - rostliny – nižší, vyšší, - živočichové – jednobuněční, mnohobuněční.	1 6 10 9 18	**Mezipředmětové vztahy:** Chemie-anorganická, organická, biochemie Dějepis – vznik a vývoj života na Zemi. **Průřezová témata:** Občan v demokratické společnosti: - společnost- jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství.
Žák: - používá správné ekologické pojmy,	**Ekologie** - ekologické pojmy, - ekologické faktory a podmínky, - potravní řetězce,	13	**Mezipředmětové vztahy:** Chemie – organická.

- rozliší biotické a abiotické podmínky prostředí, - vysvětlí potravní vztahy v přírodě, - popisuje podstatu koloběhu v přírodě z hlediska látkového a energetického, - charakterizuje různé typy krajiny ve svém okolí a její využívání člověkem, - má přehled o historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody, - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví, - hodnotí vlivy různých činností člověka na znečišťování životního prostředí, - vysvětlí dopady využívání neobnovitelných a obnovitelných zdrojů, - orientuje se ve způsobech nakládání s odpady a možnostech snížení jejich produkce, - uvádí příklady globálních problémů životního prostředí - má přehled o nástrojích společnosti na ochranu životního prostředí, - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu, - vysvětlí udržitelný rozvoj.	- koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny, biosféra - biosféra. **Člověk a životní prostředí** - člověk a vývoj jeho vztahu k přírodě, - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím, - dopady činnosti člověka na životní prostředí, - obnovitelné a neobnovitelné zdroje surovin, - odpady, - globální problémy životního prostředí, - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí, - ochrana přírody a krajiny, chráněná území, - udržitelný rozvoj.	11	Občanská nauka – etika. Zeměpis – globální problémy přírodní sféry. **Průřezová témata:** Občan v demokratické společnosti: -morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita. **Mezipředmětové vztahy** Zeměpis – globální problémy přírodní sféry, soudobý svět. Občanská nauka. Chemie – anorganická. **Průřezová témata:** Občan v demokratické společnosti: -společnost- jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství. Člověk a životní prostředí: - zahrnuje všechna témata. Informační a komunikační technologie: -praktické procvičování získaných ICT dovedností.

Biologie – 2. ročník

1 vyučovací hodina týdně (celkem 34)

Materiály a pomůcky:

Učebnice, video, počítač s audiovizuální technikou, internet, modely, nástěnné obrazy,

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - popíše průběh evoluce člověka,	**Biologie člověka** **Orgánové soustavy** - evoluce a antropogeneze člověka, - soustava – opěrná,	22	**Mezipředmětové Vztahy:** Chemie- biochemie. Dějepis – vývoj člověka.

- popíše základní anatomickou stavbu lidského těla, - charakterizuje funkce vybraných orgánů v lidském těle a přiřazuje je k orgánovým soustavám, - popisuje základní procesy probíhající v lidském těle, - uvádí příklady a charakterizuje vybraná onemocnění, - objasní poskytování první pomoci na modelové situaci.	- pohybová, - oběhová, - dýchací, - trávicí, - vylučovací, - kožní, - nervová, - hormonální, - smyslová, - pohlavní, - zdraví a nemoc, zásady první pomoci.		Tělesná výchova. Občanská nauka.
Žák: - popisuje jednotlivé odlišnosti vývojových období člověka, - vysvětluje zásady správné výživy a zdravého životního stylu, - uvádí příklady civilizačních onemocnění a vysvětluje příčiny vzniku a možnosti, jak jim předcházet.	**Zdraví člověka** - vývojová období člověka, - principy zdravé výživy a zdravého životního stylu, - civilizační onemocnění, - možnosti předcházení civilizačním chorobám.	6	**Mezipředmětové vztahy:** Tělesná výchova. Občanská nauka. **Průřezová témata:** Občan v demokratické společnosti: - morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita.
Žák: - orientuje se v základních genetických pojmech, - vysvětlí princip genetického kódu, - vysvětlí přínos a rizika GMO, - uvede příklady dědičných chorob a jejich důsledky u potomstva.	**Genetika** - základní genetické pojmy, - molekulární základ dědičnosti, - genetika buňky, - dědičnost a proměnlivost organismů, - genové inženýrství, GMO, - genetika člověka.	6	**Mezipředmětové vztahy:** Chemie – organická. Občanská nauka – etika. **Průřezová témata:** Občan v demokratické společnosti: -morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita. .

Název vyučovacího předmětu:	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**
Obor vzdělání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	260 (2/2/2/2)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

V tělesné výchově se usiluje o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Přitom se respektují individuální dovednosti a zvláštnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke správnému postupu při pohybovém učení, k čestné spolupráci při společných aktivitách a soutěžích, k prožívání pohybu a sportovního výkonu a ke kompenzování negativních vlivů způsobu života.

Žáci jsou vedeni k aktivnímu přístupu vyhledávat pohybové aktivity pro rozvoj a udržení tělesného a duševního zdraví. Jsou vedeni ke kultivovanému pohybu, ke správnému držení těla, k překonávání překážek a k zvládnutí nových pohybových dovedností. Osvojením protahovacích, vyrovnávacích a relaxačních cvičení žáci doplňují nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž s cílem pozitivně působit na zdravotní stav organizmu a optimální rozvoj osobní tělesné zdatnosti. Žáci pochopí, že zdraví je třeba cílevědomě chránit a cvičením upevnit.

V tělesné výchově využívají teoretických znalostí a prakticky zvládnou základy první pomoci při stavech bezprostředně ohrožujících život. Osvojí si organizační, bezpečnostní a hygienické návyky při pohybových činnostech. Vstupováním do různých rolí – hráč a spoluhráč, závodník, rozhodčí, organizátor, divák – upevňuje vztahy v duchu fair play.

Významným výstupem z naší obchodní akademie je zabudování pravidelného pohybového návyku do denního režimu.

Charakteristika učiva

Obsah výuky je tvořen teoretickými poznatky (pravidla soutěží, názvosloví, technické a taktické prostředky), dále gymnastickým cvičením, úpolovými sporty, atletikou, sportovními a drobnými hrami, lyžováním, bruslením a turistikou. Lyžařský kurz absolvují žáci ve druhém ročníku, ve třetím pak kurz turistický spojený s poznávacím obsahem.

Žáci, kteří splnili požadavky základního učiva, ho prohlubují náročnějšími modifikacemi, které nabízí výběrové učivo. Výběrové učivo rozšiřuje základní úroveň dovedností, přičemž respektuje zájem žáků a využívá podmínek školy. Žákům je nabízena možnost pohybové realizace v kroužku sportovních her. K žákům s pohybovým omezením je volen individuální přístup.

Pohybově nejzdatnější žáci se pravidelně účastní středoškolských sportovních turnajů v odbíjené, košíkové, kopané, atletice, florbalu, stolním tenisu, nohejbalu apod.

Strategie výuky

V učebním plánu je tělesná výchova dotována 2 vyučovacími hodinami v týdnu. Základní formou výuky je vyučovací jednotka. Obě vyučovací hodiny jsou sloučeny v jeden celek. Spojení je vyvoláno objektivním stavem. Škola nevlastní tělocvičnu a jedině toto opatření umožňuje využívat sportovní areály mimo školu.

Obsah učiva navazuje na výuku ZŠ a je rozděleno do tematických okruhů. V jejich rámci je učivo členěno na poznatky, pohybové činnosti a návyky pro jednotlivé etapy vzdělávání. Učitel volí obsah v souladu s koncepcí předmětu, s konkrétními podmínkami školy (materiální, prostorové), konkrétní úrovní žáků a jejich převažujícími pohybovými zájmy.

Učitel tělesné výchovy svým příkladem (kvalitně předvádí, co je od žáků požadováno) kladně ovlivňuje vztah žáků k předmětu. Využívá nadaných žáků v hodinách pro zvýšení soutěživosti ve skupině. K oslabeným žákům přistupuje citlivě, se snahou pomoci a hodnotit individuálně postupné zlepšování výkonnosti a dovedností.

Hodnocení výsledků žáků

Velký důraz je kladen na průběžné informativní a výchovnému hodnocení. Rozhodující pro celkové hodnocení žáka je přístup k předmětu, aktivita při tělovýchovných činnostech, individuální změny (výkon, dovednost, postoj) a kladné hodnocení za snahu výkonnost či dovednost zlepšit.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

komunikativních:
- vyjadřovat se logicky s využitím odborné terminologie,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury chování,
- aktivně se účastnit diskusí při rozboru nových aktivit a umět vyvozovat a interpretovat závěry;

personálních:
- podněcovat práci v týmu,
- přijímat kritiku a hodnocení svých výsledků,
- reagovat na to adekvátním způsobem,
- pečovat o své fyzické zdraví,
- efektivně se učit a pracovat;

sociálních:
- přijímat a plnit svěřené úkoly,
- aktivně se zapojovat do týmové práce,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů,
- předcházet konfliktům,
- adaptovat se na měnící se životní podmínky,
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;

občanských:
- jednat v souladu s morálními principy,
- být tolerantní k druhým,
- zajímat se o kulturní a sportovní denní u nás i ve světě,
- chápat význam životního prostředí, ve kterém může provozovat sportovní aktivity;

k pracovnímu uplatnění:
- zodpovědně přistupovat ke svému osobnostnímu růstu včetně fyzické připravenosti pro budoucí povolání,
- uvědomit si, že zdravotní stav je ovlivněn propracovaným denním řádem, kam kromě správných stravovacích návyků patří i pravidelný pohyb;

využívat informačních technologií:
- umět využít osobní počítač pro zpracování získaných výsledků z turnajů – Excel,
- nacházet informace o sportovních výsledcích z domova i ze světa a umět je hodnotit.

Uplatnění průřezových témat

Člověk a svět práce

Tělesná výchova rozvíjí znalosti a pohybové vlastnosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědný přístup k vlastnímu zdraví a tělesné kondici, žáci jsou vedeni k pohybové pravidelnosti i ve svém volném čase jako prostředku zábavy, relaxace a nápravy negativních důsledků jednostrannosti pracovního procesu.

Člověk a životní prostředí

Žáci si osvojují zásady bezpečného pohybu v různých přírodních prostředích (kurzy lyžařské, turistické a poznávací), přitom respektují a chrání navštěvované krajiny.

Mezipředmětové vztahy

- biologie
- zeměpis
- fyzika
- občanská nauka
- český jazyk
- informační a komunikační technologie.

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Tělesná výchova	2	2	2	2

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Tělesná výchova – 1. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - rozumí významu přípravy organismu (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i významu péče o tělo (strečink, dynamické rozcvičení, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti, - rozliší a vysvětlí pojmy zátěž, únava, odpočinek, jednostranná zátěž.	**1. Teorie** - Zásady přípravy organismu před pohybovou činností a její ukončení, - zátěž a odpočinek.	2	Biologie – základy z anatomie člověka, fyziologie pohybu. **Průřezové téma** Člověk a životní prostředí: vliv prostředí na lidské zdraví.
Žák: - používá správně povelovou techniku a správně na ni reaguje, - dokáže zaujmout postavení v daném tvaru.	**2. Pořadová příprava** - nástupové útvary, - pochodové útvary, - otáčení na místě, - povelová technika.	2	Český jazyk: tělovýchovné názvosloví.
Žák: - přizpůsobuje sportovní výstroj klimatickým podmínkám, - ovládá techniku běhu a startů, - prokáže úroveň svých rychlostních a vytrvalostních vlastností, - porovnává ukazatele své zdatnosti s ostatními žáky a s tabulkami norem výkonů, - využije rychlosti rozběhu a sladí s odrazem, - dokáže technicky správně provést skok daleký, - rozlišuje vrhy a hody, - pokládá za nezbytné respektovat bezpečnostní opatření při vrhu koulí.	**3. Lehká atletika** - nízké a polovysoké starty, - běhy – sprinty, vytrvalostní běh, - skok daleký, - vrh koulí, - atletická abeceda.	16	**Průřezové téma** Člověk a životní prostředí: vliv prostředí na lidské zdraví.
Žák: - cíleným cvičením dokáže správně ovlivnit držení těla, - rozumí významu posilovacích a	**4. Gymnastika** - cvičení rozvíjející základní pohybové vlastnosti – sílu, obratnost, rychlost a vytrvalost,	16	Biologie – fyziologie pohybu. **Průřezové téma**

protahovacích cvičení pro běžný život a sportovní výkon, - dokáže technicky správně provádět obměny kotoulů vpřed i vzad, kotoul letmo, stoj na rukou a na hlavě s dopomocí, přemet stranou, - zvládne přeskok přes nářadí a je schopen dát dopomoc spolužákům, - s dopomocí udělá výmyk, přešvih tam a zpět, podmet, - v rytmické gymnastice používá nářadí a podle hudby zacvičí jednoduché sestavy, - podle hudby zacvičí sestavy z aerobiku, - zatančí vybrané lidové tance, - vyšplhá na tyči a na laně.	- cvičení pro správné držení těla a pro připravenost k výkonu, - prostná – akrobacie – kotoul vpřed a vzad včetně obměn, stoj na rukou a na hlavě, přemet stranou, - přeskok nářadí, cvičení na hrazdě, - rytmická gymnastika s náčiním a cvičení podle hudby, lidové tance, - šplh na tyči na laně.		Občan v demokratické společnosti: rozvoj osobnosti.
Žák: - provede správně pádovou techniku, pád vzad, vpravo a vlevo, - zná způsoby sebeobrany v krizových momentech – škrcení, napadení nožem, pokus o znásilnění.	**5. Úpoly** - pády a sebeobrana.	6	Biologie – 1. pomoc.
Žák: - v odbíjené dovede odbít obouruč vrchem i spodem, podává spodem, - v kopané (chlapci) vede míč, přihrává vnitřním a vnějším nártem, zpracovává míč a vystřelí, - v košíkové dribluje, přihrává a střílí z krátké a střední vzdálenosti, zvládne dvojtakt po vlastním driblinku, - ovládá základy pravidel jmenovaných her a umí rozlišit funkci hráčů v různém postavení na hřišti, - rozumí pravidlům netradičních sportovních her, používá správně potřebné náčiní a orientuje se na hřišti.	**6. Sportovní hry** - odbíjená – herní činnost jednotlivce - kopaná - herní činnost jednotlivce, též futsal, - košíková – herní činnost jednotlivce - netradiční hry – badminton, softbal.	24	ICT- využití Excelu a Wordu. Biologie - vestibulární ústrojí. **Průřezové téma** Informační a komunikační technologie: využití kancelářského softwaru a internetu.
Žák:	**7. Testování tělesné zdatnosti** - výstupní testy.	2	ICT- Excel. **Průřezové téma** Informační a komunikační

- prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardních testů, - porovnává své výsledky s tabulkami a s výsledky svých spolužáků.			technologie: využití kancelářského softwaru a internetu.

Tělesná výchova – 2. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - je schopen používat základní terminologii, která se využívá při pohybových činnostech, - rozlišuje pohybové vlastnosti – sílu, rychlost, vytrvalost a obratnost a dovede použít cvičení na jejich rozvoj, - chápe pojmy aktivní zdraví a zdravý životní styl, zná cvičení, která tento způsob života rozvíjí, - dokáže poskytnout první pomoc při stavech bezprostředně ohrožujících život a při pohybových činnostech, které jsou obsahem výuky.	**1. Teoretické poznatky** - názvosloví pohybových činností, - pojem aktivní zdraví, - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, - první pomoc.	2	Biologie - hygiena. Český jazyk - specifická názvosloví. **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: rozvoj osobnosti.
Žák: - zvládá správnou techniku běhu, - uplatňuje zásady sportovního tréninku pro zlepšení svých osobních výkonů, - ovládá předání štafetového kolíku, - ovládá závěrečnou fázi vrhu koulí, - dodržuje zásady bezpečnosti při atletických výkonech, včetně rozcvičovací fáze.	**2. Lehká atletika** - sprinty – nízký start, - taktika vytrvalostního běhu, - štafety, - skok daleký, - vrh koulí.	18	Fyzika - páka, přímočarý pohyb. Biologie: fyziologie – příprava organismu na zátěž. **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: rozvoj osobnosti.
Žák: - -zvládá akrobatické prvky a vytváří akrobatické řady s doplňujícími logickými vazbami – výskoky s obraty, čertík,	**3. Gymnastika** - protahovací a posilovací cvičení, vyrovnávací cvičení, - akrobatické prvky a akrobatické řady,	18	Biologie: anatomie – svalové skupiny.

- ovládá výmyk, přešvih únožmo tam a zpět a podmet s dopomocí, - překonává nářadí roznožmo i skrčmo, - poskytuje správně a bezpečně dopomoc u hrazdy i přeskoku, - vyšplhá na tyči i laně a uplatňuje vhodnou techniku, chlapci bez přírazu, - rytmická gymnastka s hudbou – sladí pohyb s hudbou – vytváří vlastní vazby.	- hrazdy (výmyk, přešvih tam a zpět, podmet), - přeskok (koza, švédská bedna, chlapci – kůň nadél), - šplh, - cvičení podle hudby – aerobik – sestavy.		
Žák: - odbíjí míč obouruč vrchem a spodem (bagr) s vylepšenou technikou, zná své postavení v základních herních systémech, - orientuje se v prostoru hřiště a je schopen vykrývat prostor (obranné postavení) či dodržovat správný odstup od sítě (útok), - umí zpracovat míč, ovládá různé možnosti střelby, uvolňuje se s míčem i bez míče, rozumí svému postavení v jednoduchých herních systémech (kopaná – chlapci), - využívá dvojtakt po samostatném driblinku i po přihrávce od spoluhráče, uvolňuje se s míčem i bez míče, ovládá různé postavení v zónové obraně, uplatňuje individuální techniku v systému " hoď a běž ", - pozoruje hru a je schopen sportovní utkání rozhodovat, - zvládá základy techniky netradičních sportů, účastní se turnajů – badminton.	**4. Sportovní hry** - odbíjená – základní údery – zdokonalování techniky, jednoduché herní systémy – nácvik role, - kopaná (chlapci) - individuální technika (střelba a zpracování míče, uvolňování s míčem i bez), herní systémy, - košíková – individuální technika (dribling, otočka, dvojtakt), zónová obrana, útočný systém – „hoď a běž“, - netradiční sporty (softball, frisbee, badminton).	26	ICT-Excel. Biologie - význam opakovaných zátěží na organizmus. **Průřezové téma:** Informační a komunikační technologie: využití kancelářského softwaru a internetu.
Žák: - dokazuje svoji tělesnou zdatnost a výkonnost účastí na průběžných i závěrečných testech.	**5. Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy.	4	Biologie - výkonnost organizmu.

Žák: - orientuje se v horském prostředí a je připraven na specifické proměny počasí, - respektuje přírodu, ve které se pohybuje a chová se ekologicky, - poskytuje první pomoc u úrazů, které jsou specifické pro horské prostředí (omrzliny, úrazy horních a dolních končetin), dokáže přivolat pomoc – horská služba, - provádí základní údržbu lyžařské výstroje a výzbroje, - přenáší bezpečně své lyžařské vybavení a zvládá jednoduché výstupy a obraty na lyžích, - zvládá jízdu po spádnici i šikmo po svahu, - ovládá bezpečný nástup i výstup z lanovky či vleku - bezpečně koriguje svoji jízdu a bezpečně zastaví, - provádí správně dlouhý a střední oblouk, - reaguje správně na změny terénu (terénní nerovnosti, různé sněhové podmínky).	**6. Lyžařský výcvikový kurs** - pobyt a chování v horském prostředí, výstroj, výzbroj, technika sjezdového lyžování, - výcvik na sjezdových lyžích.	týden	Zeměpis - regionální zeměpis. Biologie - význam pohybu ve vyšší výšce. ICT- aplikace Google. **Průřezové téma** Člověk a životní prostředí: vliv prostředí na lidské zdraví, ochrana přírody a krajiny.

Tělesná výchova – 3. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 64)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - chápe význam spojení fair play, dokáže ho uplatňovat při sportovních činnostech, uvědomuje si a potlačuje projevy negativních emocí, které jsou spojené se sportem, - respektuje rozdíly mezi sportem žen a mužů, mezi sportem rekreačním a vrcholovým, dokáže se přizpůsobit úrovni svých spoluhráčů,	**1. Teoretické poznatky** - fair play jednání, - rozdíly mezi tělesnou výchovou žen a mužů, - rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem - negativní jevy ve sportu.	2	

- rozumí pojmu doping, zná možné následky používání podpůrných látek, - rozliší míru škodlivosti vlivu alkoholu, tabáku a drog na výkonnost a tělesnou zdatnost.			
Žák: - uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z nižších ročníků, - dodržuje pravidla štafetového běhu, - zvládá techniku skoku vysokého, - přizpůsobuje techniku běhu terénu, používá vhodnou výstroj pro běh ve volném terénu.	**2. Lehká atletika** - sprinty z nízkého startu, - štafetový běh, - skok vysoký, dálka, - vrh koulí, - běh v terénu.	18	Biologie - trénink a výkonnost. **Průřezové téma** Informační a komunikační technologie: využití kancelářského softwaru a internetu.
Žák: - uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností, - využívá cílené posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti, - po skončení pohybové činnosti nezapomíná na zásady péče o tělo (relaxace, strečink, zásady hygieny), - zdokonaluje akrobatické prvky z předchozích ročníků, - vytváří složitější akrobatické vazby, - využívá své dovednosti v náročnějších podmínkách (chlapci – doskočná hrazda, větší vzdálenost odrazového můstku, - ovládá techniku toče jízdmo vpřed (dívky) a toče jízdmo vzad (chlapci), - využívá cvičení se švihadly podle hudby pro rozvoj estetického cítění, - poskytuje správně dopomoc při činnostech, kde hrozí nebezpečí úrazu.	**3. Gymnastika** - protahovací, posilovací a relaxační cvičení, - akrobatické prvky a řady, - cvičení na hrazdě/ toče jízdmo vpřed – dívky a toče jízdmo vzad – chlapci, - přeskok přes zvýšené nářadí, - rytmická gymnastika se švihadly.	16	Biologie - význam relaxace a strečinku. **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: rozvoj osobnosti.
Žák: - využívá získaných dovedností (herní činnost jednotlivce) a vědomostí při hře a snaží se dále	**4. Sportovní hry** - odbíjená – hra, rozhodování, organizace turnaje, - kopaná / chlapci / - hra, rozhodování, organizace turnaje	24	Biologie - sportovní trénink. ICT- Excel.

odstraňovat své nedostatky (odbíjená, kopaná – chlapci, košíková, netradiční sporty), - při sportovních hrách je v kontaktu se spoluhráči a reaguje na smluvené signály, používá odbornou terminologii, - zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a je schopen interpretovat získané výsledky, - ovládá pravidla hry, dokáže rozhodovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu.	- košíková – hra, rozhodování, - netradiční hry – softball, frisbee, badminton.		**Průřezové téma** Informační a komunikační technologie: využití kancelářského softwaru a internetu.
Žák: - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testů, - porovnává své výsledky s tabulkami, s výsledky spolužáků a s výsledky minulých let.	**5. Testování tělesné zdatnosti** - průběžné motorické testy.	4	ICT - Excel.
Žák: - dokáže se orientovat ve vymezeném území, je si vědom nástrah vyplývající z charakteru tohoto prostředí (změny počasí, značení tras), - k přírodě se chová ohleduplně, respektuje nařízení a příkazy ochránců přírody, - rozliší stupeň závažnosti poranění při pobytu v přírodě, poskytuje 1. pomoc, je schopen posoudit nutnost přivolání rychlé zdravotnické pomoci, - dokáže se orientovat pomocí mapy a busoly v neznámém prostředí, - aktivně se zapojuje do všech organizovaných činností (hry v terénu).	**6. Sportovně turistický kurz** - seznámení se s prostředím, ve kterém se kurz odehrává, chování při pobytu v tomto prostředí, výzbroj, výstroj, - pěší turistika, - hry v terénu, - míčové hry, - první pomoc, - základy branné výchovy.	1 týden	Zeměpis – regionální zeměpis. Biologie - zátěžové situace na organizmus. **Průřezové téma** Člověk a životní prostředí: vliv prostředí na lidské zdraví, ochrana přírody a krajiny.

Tělesná výchova – 4. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 60)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Žák: - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu, dovede o nich diskutovat, analyzovat je a hodnotit, - rozumí významu pohybových činností pro zdraví, - zvládne sestavení souborů zdravotně zaměřených činností, připraví kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej, - ovládá kompenzační cvičení k vlastní regeneraci.	**1. Teoretické poznatky** - oblast zdraví a pohybu, - význam pohybu pro zdraví.	2	Biologie - pohyb a jeho působení na pohybový systém. **Průřezové téma** Občan v demokratické společnosti: rozvoj osobnosti.
Žák: - uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z předchozích ročníků.	**2. Lehká atletika** - běhy, - skoky, - vrhy.	16	Biologie - význam sportovního tréninku. **Průřezové téma** Informační a komunikační technologie: využití kancelářského softwaru a internetu.
Žák: - cíleně připraví organismus na pohybovou činnost a zná i zásady uklidnění organismu po skončení pohybové činnosti, - využívá vhodné protahovací a posilovací cviky pro zvyšování tělesné zdatnosti a pro kompenzaci nevhodných pohybových návyku a nevhodné pracovní zátěže, - zlepšuje celkově svoji gymnastickou úroveň.	**3. Gymnastika** - protahovací, posilovací, kondiční, koordinační a kompenzační cvičení, - akrobatické prvky a sestavy, - cvičení na hrazdě, - cvičení na kruzích (chlapci), - přeskok, - šplh (tyč, lano).	16	Biologie - nevhodné pohybové návyky.
Žák: - dokáže se v souladu s pravidly zapojit do zvolené herní činnosti - uplatňuje techniku a základy taktiky dané hry, - vyhledává kolektivní sporty s vědomím jejich pozitivního působení na psychiku člověka.	**4. Sportovní hry** - odbíjená, košíková, kopaná – hra a rozhodování, - netradiční sportovní hry (softball, badminton, rozhodování).	22	ICT- Excel Biologie - pohyb a psychika člověka. **Průřezové téma:** Informační a komunikační technologie: využití kancelářského softwaru a internetu.
Žák: - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti a porovnává s výsledky minulých let.	**5. Testování tělesné zdatnosti, výstupní testy.**	4	Biologie - výkonnost organismu.

Název vyučovacího předmětu:	**ZEMĚPIS** **SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU**
Obor vzdělání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	132 (-/2/2/-) (se SEZ 192)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Významným cílem předmětu je myšlení v souvislostech. Toto geografické myšlení hodnotí a posuzuje interakci lidského společenství (humánní geografie, sociální geografie) a přírodní sféry (fyzická geografie).

Zeměpisné vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci osvojili a rozšířili základní geografické poznatky vymezené okruhem učiva a zvládli specifické geografické přístupy, metody, techniky a dovednosti ve vztahu k prostředí na naší planetě. Žáci zvládnou klást geografické otázky: kde je co umístěno, proč a jak to vzniklo, jaký to má vliv na prostředí, co je na této poloze významné, jaký má tato poloha vztah k umístění ostatních geografických objektů apod.

Žáci si osvojí schopnost získávat geografické informace: dovednosti jak vyhledávat a shromažďovat geografická data, jak posuzovat a číst mapy – zejména tematické, jak interpretovat grafy, diagramy, kartodiagramy a statistický materiál při shromažďování a sestavování geografických informací – geografické texty, fotografie, tabulky, denní tisk a jak zaznamenávat vlastní pozorování geografických objektů, jevů a procesů v terénu.

Důležitým cílem je rozvoj kritického myšlení: posuzovat a porovnávat územní změny, sociální a hospodářské jevy a procesy v prostoru místní krajiny a vlastní země ve srovnání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku. Nezbytné je chápat kulturní odlišnosti lidských ras a etnik a vážit si jejich přínosu pro rozvoj lidské společnosti. Především migraci je v semináři ze zeměpisu věnovány zvláštní tematické celky.

Zeměpis má žákům umožnit se setkávat s geografickými skutečnostmi a pojmy a orientaci v geografickém prostředí a ve světě vůbec. Snaží se vést k trvalému zájmu o poznávání vlastní země a regiónů světa. Seminář ze zeměpisu pak připravuje nadanější žáky na další studium zeměpisu.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je rozvíjet a osvojovat:

- **vyjadřovací dovednosti** (interpretace textu, tabulek, map grafů, statistických údajů apod., dialog na dané zeměpisné téma, hodnocení vlastní práce),
- **poznatky o zemích** (poznatky regionálního charakteru z oblasti krajinné sféry a sociální oblasti),
- **geografické myšlení** (specifické uvažování v souvislostech geografické a socioekonomické sféry).

Strategie výuky

Vzhledem k počtu žáků ve třídě, zůstává základní metodou frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým a mapovým materiálem. Ve skupinové práci se pracuje s využitím pracovních listů, časopisů, odborné literatury, map, vlastních seminárních prací a internetu. Z komplexních výukových metod je důležité používat i metodu individuálního přístupu – nadaní či slabší žáci.

Výuka počítá s využitím videa či DVD v odborné učebně opatřené velkoplošným promítáním. Velkoplošné promítání s využitím internetu běžně nahrazuje klasické pomůcky (Google Earth).

Učitel organizuje výuku tak, aby byla přiměřená, názorná, postupná a systematická, aby mohli být žáci aktivní, mohli využívat vlastní znalosti a zkušenosti a byli motivováni k činnostem.

Nedílnou součástí výuky zeměpisu jsou zeměpisné vycházky a exkurze. Kromě poznávací funkce je náplní exkurze aktivní přístup v organizaci i obsahové náplni společných cest po území naší vlasti či území našich sousedů.

Hodnocení výsledků žáků

Důraz je kladen na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení. Žáci jsou součástí kolektivu, který bude hodnotit druhé, a společně s učitelem v následné spolupráci budou hledat objektivní výsledek.

Hodnocen bude především:

- **ústní projev**: logické, správné a samostatné vyjadřování, znalost souvislostí s již probranými tematickými celky a vazbou na ostatní předměty a průřezová témata;

- **písemný projev**: přesnost a správnost, pečlivost z odborného hlediska, jazyková správnost;

- **projektový úkol**: výběr a podání důležitých a zajímavých informací s následným individuálním hodnocením, spolupráce ve skupině – posouzení role jednotlivce při řešení problému, originalita a správnost seminární práce, využití výpočetní techniky.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

- **občanských:** Dbát na dodržování pravidel chování a zákonů, respektovat osobnosti jiných lidí a jejich práva, vystupovat proti xenofobii a diskriminaci, zajímat se politické a společenské dění u nás i ve světě i o veřejné záležitosti lokálního charakteru, pochopit význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje, být hrdi na hodnoty a tradice své vlasti, pochopit jeho minulost i současnost v evropském i světovém kontextu, umět posoudit věrohodnost informací a nenechávat se manipulovat, vytvořit si vlastní úsudek a umět ho obhajovat, či uznat svůj omyl;

- **komunikativních:** Formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých, přispívat k vytváření mezilidských vztahů;

- **k pracovnímu uplatnění:** Uvědomit si význam celoživotního vzdělávání, být připraven na měnící se pracovní podmínky, umět získávat informace o své možné budoucí profesi a příslušné vzdělávací orientaci;

- **využívat prostředky informačních a komunikačních technologií:** Pracovat s osobním počítačem, využívat základní a aplikační programové vybavení, umět získat informace z otevřených zdrojů, zejména z internetu;

- **aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů:** Využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění – tabulky, grafy, schémata, správně používat a převádět jednotky, využít základních matematických vzorců – měření na kouli – loxodroma, ortodroma, statistické výpočty – demografie.

Uplatnění průřezových témat

Témata jsou uvedena v rozpisu učiva podle ročníků.

Mezipředmětové vztahy

Významnější vztahy souvisí s dějepisem, biologií, informační technologií, matematikou a fyzikou, ekonomikou, českým jazykem a občanskou naukou.

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Zeměpis	-	2	2	-

Seminář ze zeměpisu	-	-	-	2

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Zeměpis – 2. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Materiály:

Učebnice, atlasy, internet, materiály pro interaktivní tabuli.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - ovládá základní fakta o vzniku a vývoji vesmíru, - vysvětlí vznik Sluneční soustavy a Země, zná jednotlivé éry vývoje Země, - hodnotí důsledky pohybů Země, zná odvozování matematických koordinát na Zemi, spočítá rozdílný čas na Zemi včetně datumu, - vysvětlí střídání ročních období, slapové jevy, - určí zeměpisnou polohu, - zná podstatu vzniku mapy, vytvoří jednoduchou tematickou mapu a počítá s měřítkem mapy.	**1. Země ve vesmíru, Země na mapách** - vznik a vývoj vesmíru, sluneční soustavy a Země, - geologické éry ve vývoji Země, - důsledky pohybů Země, - vznik map, zobrazovací způsoby, tematické mapy, měřítko mapy, zeměpisná poloha, výpočty na mapě.	7	Fyzika – „Velký třesk“, Keplerovy zákony, Matematika – měřítka map, výpočty – ortodroma, loxodroma. **Průřezové téma:** Člověk a životní prostředí - vzájemný vztah člověka a přírodního prostředí, struktura ekosystémů.
Žák: - vysvětlí rozdíly v působení endogenních, exogenních a antropogenních sil na stav zemského povrchu, - rozumí důsledkům pohybů litosférických desek, - rozliší počasí a podnebí, zná hlavní faktory, které změny fyzikálních jevů v atmosféře ovlivňují, - vysvětlí všeobecnou cirkulaci vzduchu v atmosféře, - zná zastoupení vody slané a sladké v hydrosféře, - najde hlavní říční a jezerní systémy Země a rozliší odtokové režimy, rozliší využití řek, - vysvětlí základní vlastnosti mořské vody, - rozlišuje biogeografické zástupce podle zeměpisné polohy, využívá pojmů	**2. Krajinná sféra – fyzicko-geografická sféra** - litosféra, pohyby desek a důsledky, - meteorologie a klimatologie, faktory ovlivňující počasí a podnebí, troposféra - hydrosféra, - biosféra, - pedosféra.	10	Fyzika – tlak, teplota, rosný bod, srážky. Biologie – endemit, biodiverzita, migrace. **Průřezové téma**: Člověk a životní prostředí: Vzájemný vztah člověka a přírodního prostředí – ohrožení klimatu, vod, pedosféry a biosféry.

endemit, neofyt, biodiverzita, migrace, - nezaměňuje půdní druhy s půdními typy.			
Žák: - rozlišuje demografické charakteristiky, spočítá jednoduché prognózy, - vysvětlí rozmístění obyvatelstva a trendy pohybu/emigrace, imigrace/, - zná rozdíly mezi městy a venkovem v ekonomickém jihu a severu, - charakterizuje a umístí náboženskou a jazykovou pestrost na Zemi, - poukáže na sociální a kulturní rozdíly lidstva, - vysvětlí vliv polohy na lokalizaci hospodářských jednotek, - zhodnotí stav nerostných zdrojů a jejich perspektivu, - přiblíží současný stav ekonomiky světa a naznačí směry vývoje, - poukáže na propojenost ekonomiky a politiky, - objasní problematiku na politické mapě světa, uvede politická a hospodářská seskupení, - věnuje se problémům v krizových oblastech světa, - vysvětlí význam geografických informačních systémů, - porovná územní a strategický plán.	**3. Globální geografické aspekty světového hospodářství** **Sociální problémy lidstva** - demografické charakteristiky (porodnost, úmrtnost, přirozený přírůstek, věková struktura), - trendy v migraci obyvatelstva, stav rozmístění obyvatelstva, - město a venkov, konurbace a megapole, ale i slumy či favelos, - náboženská a jazyková struktura - sociální problémy a kulturní rozdíly, **Světová ekonomika** - význam polohy pro rozmístění průmyslových a zemědělských podniků, nerovnoměrnost rozmístění, - směry vývoje světové ekonomiky, - sektory hospodářství, **Politika a ekonomika** - politická a hospodářská mapa světa, - politické a hospodářské organizace, směry integrace, - krizové oblasti světa, **Aplikovaná geografie** - informační systémy, - územní plánování.	16	Matematika – statistické výpočty. Ekonomika – světová ekonomika. Český jazyk – jazykové rodiny. Dějepis – kolonizace a neokolonizace, rozpad koloniálního systému, nové země. **Průřezové téma**: Občan v demokratické společnosti - jednotlivec a společnost, konflikty a jejich řešení, náboženství, Člověk a životní prostředí - vzájemný vztah člověka a přírodního prostředí Informační a komunikační technologie – využití internetu (mapy, tabulky, grafy, statistické údaje, aktuální informace), využití softwaru pro tvorbu prezentací a aplikace Google Earth.
Žák: - vysvětlí pojmy region, regionální, - objasní cíle regionálního zeměpisu, - rozliší jádrové a periferní oblasti.	**4. Regionální geografie** - region, regionální, - jádrová a periferní oblast, ekonomický sever a jih.	2	Ekonomika – regionální ekonomika.
Žák: - poukáže na přírodní, kulturní, náboženské, sociální i hospodářské protiklady kontinentu,	**5. Asie** - charakteristika kontinentu (příroda, hospodářství, politika, náboženství), - koloniální Asie, - Japonsko (příroda, ekonomika),	17	Dějepis – kolonizace, vznik samostatných zemí. Biologie – biosféra. Ekonomika – integrace.

- připomene koloniální období pro asijský kontinent - uvede cestu Číny, k současné relativní prosperitě, - vysvětlí příčiny japonského ekonomického úspěchu, přiblíží zvláštnosti polohy a vlivy přírody na japonskou kulturu, - rozliší přírodní a ekonomické rozdíly JV Asie, - připomene indické nerovnosti a pevnost indické státnosti, indickou ekonomiku a Britskou Indii, - obezřetně vysvětluje komplikovanost dějů v JZ Asii (Izrael, Palestina, Irák, Irán, Afghánistán apod.), - zdůrazní hospodářskou důležitost oblasti a význam islámu pro tento region, - vysvětlí změny po rozpadu Sovětského svazu v oblasti Zakavkazska a Střední Asie, - zhodnotí samostatnost hospodářského a politického vývoje v oblasti.	- Korea a Mongolsko (rozdílnost cest států se slavnou historií), - Čína (úspěchy a prohry čínské společnosti dnes a v nedávné době), ekonomický vliv současné Číny, příroda, Tibet, - ekonomické kontrasty JV Asie, přírodní vlivy, přírodní katastrofy, - Indie a sousední státy (vývoj v 20. století a současný stav z hlediska ekonomiky, politiky a náboženství), monzunová Asie, - JZ Asie – kolébka civilizace, vývoj po 2. světové válce, Izrael a arabské země, bohatství a chudoba, vliv islámu, hospodářské rozdíly, - Zakavkazsko a Střední Asie (stav hospodářství po rozpadu SSSR), trendy vývoje, národnostní otázky, ekologické katastrofy.		**Průřezové téma**: Člověk a životní prostředí – regionální a lokální problematika rozvoje, ohrožování životního prostředí – klimatu, vod, biosféry a pedosféry, vliv prostředí na lidské zdraví.
Žák: - posoudí vlivy historické, přírodní a současné na rozmístění obyvatel, na africkou ekonomiku a na stávající problémy etnické a sociální, - charakterizuje islámskou Afriku (příroda, ekonomika a náboženství), - přiblíží Subsaharskou (Černou) Afriku a věnuje pozornost chudým státům Sahelu a konfliktním oblastem Afrického rohu a Sahelu, - objasní příčiny špatné hospodářské a sociální situace, - vysvětlí ekonomický úspěch JAR a jeho bývalý apartheid,	**6. Afrika** - rozmanitost přírody, - stagnace ekonomiky, sociální problémy a etnické nepokoje, - Islámská Afrika – vyspělejší část Afriky, přírodní specifika, - Subsaharská Afrika – ekonomické rozdíly, nejchudší země (Sahel, východní Afrika), kolonizace ovlivňuje Afriku i dnes – hranice států, kmenová struktura, - JAR – úspěchy, apartheid i jeho obrácená forma, - africké projekty (voda, školy, adopce, turistické oblasti atd.).	8	Dějepis – kolonizace, vznik samostatných zemí. Ekonomika – integrace, HDP. Biologie – ochrana přírody. **Průřezové téma**: Člověk a životní prostředí – regionální a lokální problematika rozvoje, ohrožování životního prostředí – klimatu, vod, biosféry, vliv prostředí na lidské zdraví, Informační a komunikační technologie – využití internetu – tabulky, grafy, mapy, statistické údaje a aktuální údaje, aplikace Google Earth.

- navrhne řešení pro Afriku jak z „bludného kruhu“.			
Žák: - rozliší Austrálii, Nový Zéland a Oceánii a posoudí přírodní zvláštnosti, - zná hospodářské charakteristiky jednotlivých regionů, - jmenuje endemitické druhy flory a fauny.	**7. Austrálie a Oceánie** - poloha a přírodní specifika, - hospodářské zvláštnosti (struktura, vývoz surovin a zemědělských produktů), sucho poslední doby a jeho vliv na ekonomiku - atraktivita Oceánie.	8	Biologie – endemité, národní parky, eroze. **Průřezové téma**: Člověk a životní prostředí – regionální problematika rozvoje, ohrožování životního prostředí.

Zeměpis – 3. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 64)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - rozlišuje přírodní regiony Severní a Jižní Ameriky, - vysvětlí zvláštnosti historického vývoje od Velkých objevů po etapu vzniku prvních samostatných států, - připomene dobu indiánského útisku a dobu amerického otrokářství, - zná rozdíly mezi Anglosaskou a Latinskou Amerikou (sociální, kulturní a hospodářské), - objasní americký ekonomický úspěch a přiblíží hospodářskou strukturu USA a Kanady, - zná národní parky USA a Kanady, - vysvětlí zvláštnost postavení Mexika ve střední Americe a jeho začlenění do integrace NAFTA, - charakterizuje rozdílnosti mezi pevninskými a ostrovními státy střední Ameriky, - porovnává úspěšné Laplatské a Andské země - vysvětluje izolovanost přírodního vývoje Jižní Ameriky a poukáže na množství endemitické flory a fauny,	**1. Amerika** - příroda Severní a Jižní Ameriky - kolonizace Ameriky, doba osvobozování v Severní a Jižní Americe - USA – hospodářství, rozmístění obyvatel a jejich charakteristika, národní parky - Kanada – partner USA, rozdíly v ekonomice a mentalitě obyvatel, národní parky - Mexiko – 1. země latinské Ameriky v NAFTA, struktura hospodářství, zvláštnosti přírody i obyvatel - Střední Amerika – rozdíly mezi státy, závislá území, bývalé i současné autoritativní režimy a stav ekonomiky - Laplatské země – dobytkářské země se proměňují v prosperující průmyslové státy, struktura a rozmístění průmyslu a zemědělství - Andské země- zvláštnosti života v extrémních podmínkách, ekonomické rozdíly, endemitické druhy, drogy - koka .	16	Dějepis – „Velké objevy“. Biologie – endemité, národní parky. Ekonomika – integrační seskupení. ICT – internet. **Průřezová témata**: Člověk a životní prostředí – globální, regionální a lokální problematika rozvoje, ochrana přírody, vliv prostředí na lidské zdraví, Informační a komunikační technologie – využití internetu – tabulky, grafy, mapy a nové poznatky, aplikace Google Earth.

- zná problematiku drogových kartelů a jejich vliv na život chudých obyvatel Jižní Ameriky.			
Žák: - posoudí výhody a nevýhody polohy, - orientuje se v přírodních procesech, které formovaly povrch Evropy a které ovlivňují Evropu denně – fyzikální jevy v atmosféře, - ovládá základní faktografii Evropy (pohoří, nížiny, řeky, jezera, ostrovy, zálivy, okrajová moře atd.), - jmenuje hlavní evropská nerostná ložiska a posoudí závislost na dovozu, - označí regiony poškozené hospodářskou činností, - vysvětlí evropské integrační tendence po 2. světové válce, - porovná přírodní, demografické, hospodářské, národnostní a kulturní podmínky Západní Evropy, - připomene podobnosti a rozdílnosti v přírodní, hospodářské a kulturní oblasti v JZ Evropě, - posoudí stejný a rozdílný postup států Severní Evropy- integrace, hospodářství, sociální oblast, - přiblíží specifika alpských zemí, - diskutuje o negativních jevech v prostředí starých členů EU (národnostní menšiny a xenofobie, obchody se zbraněmi a drogy), - vysvětlí změny (a jejich potřebnost) ve Střední a Východní Evropě po roce 1989, - provede regionální charakteristiku postkomunistických zemí, - uvede politickou a hospodářskou problematiku problematiku Ruské federace.	**2. Evropa** - poloha, přírodní charakteristiky, polohopis, nerostné zdroje, životní prostředí Evropy, - evropské obyvatelstvo – demografické charakteristiky, rozmístění, národnostní problémy, - integrace v Evropě, - přírodní a kulturní památky UNESCO v Evropě, - **Západní Evropa** – geografická charakteristika zemí, - **JZ Evropa** – srovnání Španělska, Portugalska, Itálie a Řecka - **Severní Evropa** – vývoj od Kalmarské unie po snahy integrační, přírodní zvláštnosti, - **Alpské země** – propojenost přírody a ekonomiky, životní prostředí, - problematika xenofobie, důsledků kolonizace, národnostních menšin, drog ve starých členských zemích EU, - změny ve Střední a Východní Evropě, - **Střední a Východní Evropa** – geografická charakteristika zemí, problémy přechodu mezi demokratické země, - **Ruská federace** - posilování role, ekonomická charakteristika, vnitřní problémy, státy SNS.	32	Dějepis – vývoj státností. Biologie – ochrana přírody, přírodní památky UNESCO, neofyta, glaciální relikty. ICT – internet. Ekonomika – HDP, HNP. Občanská nauka – náboženství, politické orientace evropských zemí. **Průřezová témata**: Člověk a životní prostředí – globální, regionální a lokální problematika, ochrana přírody, vliv prostředí na lidské zdraví, Občan v demokratické společnosti – vývoj Evropy v 20. století, politický systém, kultura, náboženství, Informační a komunikační technologie – využití internetu – tabulky, grafy, mapy a nejnovější informace, aplikace Google Earth.

Žák: - uvede výhody a nevýhody polohy v Evropě a v EU, - přiblíží Českou vysočinu a Československé Karpaty, - vysvětlí vlivy přírody na chod ekonomiky, - zhodnotí geopolitickou situaci státu v průběhu 20. století, - hodnotí demografické charakteristiky a rozmístění obyvatel, - podá vysvětlující komentář k hospodářskému vývoji státu po jeho vzniku, po 2. světové válce a po roce 1989, - vysvětlí změny sektorové struktury hospodářství po roce 1989 a přiblíží současný stav, - uvede regionální dělení České republiky a přiblíží základní charakteristiky.	**3. Česká republika** - poloha a přírodní podmínky České republiky, - obyvatelstvo – rozmístění a demografie, - vývoj země v průběhu 20. století, - sektorová struktura národního hospodářství, - regionální dělení České republiky.	16	Dějepis – vývoj státu v 20. století. Biologie – endemité, glaciální relikty, ochrana přírody. Občanská nauka – náboženství. **Průřezová témata:** Člověk a životní prostředí – regionální a lokální problematika rozvoje, ochrana přírody, poškozování vod, půd a biosféry, Občan v demokratické společnosti – vývoj státu v 20. toletí, vývoj politického systému, náboženství, Informační a komunikační technologie – využití internetu – tabulky, grafy a nové informace, aplikace Google Earth.

Seminář ze zeměpisu – 4. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 60)

Učebnice: Školní atlas dnešního světa, Terra

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - seznámí se s našimi předními geografy a cestovateli, kteří určovali směr vědy ve 20. století, - pozná významné historické mapy – německé, holandské a české tvorby, - pochopí základní postupy mapové tvorby dříve a dnes, - opakuje známé teorie pohybu desek – subdukce a konvergence, - studuje nové poznatky globální tektoniky, - porovnává klimatické charakteristiky z různých období holocénu,	**1. Naši geografové a cestovatelé** - období 1. Republiky - poválečné období, totalita - současnost **2. Kartografie** - historická - tvorba map, přístrojové vybavení - fotogrammetrie, letecké a družicové snímky **3. Geografické informační systémy** **4. Globální tektonika dříve a dnes** - teorie kontinentálního driftu - nové poznatky k problematice pohybu desek - následky pohybu desek v současné době **5. Klima současného období, odchylky od normálu**	2 6 2 4 4	Dějepis ICT Matematika ICT Biologie Fyzika Matematika Fyzika Biologie

- osvojí si názory o globálním oteplování a porozumí základnímu pohledu na efekt El Niño, - rozumí využívání mořského potenciálu a současně chápe lidský podíl znečištění vodstva na Zemi, - pochopí podstatu změn v biomu rovníkových oblastí, - vysvětlí příčiny desertifikací v pouštních oblastech, - orientuje se v přírodních regionech Evropy a ČR z hlediska ochrany přírody, - ovládá rozdíly mezi různými stupni ochrany přírody v ČR, - jmenuje hlavní přírodní památky UNESCO v Evropě, - posoudí demografické rozdíly na Zemi podle fáze demografické revoluce, - označí regiony s velkou emigraci a imigrací, - pochopí důsledky migrací pro Evropu i jiné regiony světa, - připomene příčiny válek v rozvojovém světě, - diskutuje o problémech mezi Palestinci, státem Izrael a sousedních arabských státech, - posoudí rozdílné přístupy národů k stabilitě – Katalánci, Baskové, Vlámové, Valoni atd., - zná trendy v současném Rusku a bývalých zemích SSSR, - přiblíží problematiku islámského světa, - provede analýzu prosperujících ekonomických integrací, - zhodnotí funkčnost EU a OSN, - orientuje se ve změnách struktury hospodářství po roce 1990, - posoudí výhody a nevýhody kupónové privatizace pro ČR.	-zvyšování intenzity skleníkového efektu - globální oteplování - efekt El Niño - teplotní měření v Arktidě a Antarktidě – hodnocení výsledků **6. Znečištění životního prostředí** - znečištění oceánů a moří - znečištění řek a jezer - režimy odtoku světových veletoků, změny z poslední doby **7. Biosféra na Zemi** - změny v biomu tropických deštných lesů - orná půda a desertifikace - migrace vybraných živočišných druhů **8. Ochrana přírody v Evropě a České republice** **-** ochrana přírody v EU - národní parky a chráněné krajinné oblasti České republiky - biosférické rezervace v ČR - přírodní památky UNESCO v Evropě **9. Demografie** - 1. – 4. fáze demografické revoluce na Zemi, rozdíly - převládající migrace v současné době - důsledky současných migrací **10. Konflikty ve světě** - kmenové a náboženské války v Africe - nestabilní Blízký východ - vnitřní problémy Číny **11. Politická geografie** - nestabilita zvolených oblastí v Evropě - vývoj států v bývalém SSSR, působení Ruska, SNS - rozdíly v islámském světě, islámský fundamentalismus a umírněný islám - islám v Evropě **12. Světové integrace** - svět, vybrané funkční integrace - současná OSN - EU – směřování, rozšiřování, stabilita **13. Česká republika – trendy vývoje po roce 1990** - vývoj v ekonomických regionech - důsledky kuponové privatizace - zahraniční kapitál v ČR	6 3 5 5 6 6 6	Biologie Fyzika Biologie Biologie Matematika Občanská nauka Občanská nauka Dějepis Dějepis Ekonomika Ekonomika

Název vyučovacího předmětu:	**EKONOMIKA** **SEMINÁŘ Z EKONOMIKY**
Obor vzdělávání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	418

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět ekonomika

- vede k myšlení v ekonomických souvislostech
- přispívá k uplatňování ekonomického efektevního hlediska při řešení problémů
- vytváří racionální ekonomické chování v osobním a profesním životě
- je základem odborného vzdělání spolu s dalšími ekonomickými předměty,
- učí žáky aplikovat obecné ekonomické poznatky v praxi,
- vede žáky k získávání a využívání ekonomických informací,
- učí žáky uplatňovat principy efektivního podnikání, hodnotit hospodárnost podnikových činností,
- předává žákům vědomosti o průběhu podnikových činností, o fungování trhu, o integraci národního hospodářství do světové ekonomiky, o základech makroekonomie,
- učí žáky samostatně myslet, analyzovat problémy, hledat řešení a přijímat rozhodnutí.

Charakteristika učiva

Učivo se skládá ze dvou soustředných kruhů, kde první kruh je učivo prvního ročníku, které tvoří základ ekonomického vzdělání, na něj navazhuje učivo dalších ročníků, které tyto základy rozvíjí a prohlubuje.

1. ročník: 2 hodiny týdně (jedna hodina dělená – cvičení)

- Učivo 1. ročníku vytváří základní přehled o fungování podniku, postupuje od základních ekonomických pojmů k cílům podnikání, vysvětluje principy efektivního hospodaření a průběh podnikových činností.

2.ročník: 3 hodiny týdně (jedna hodina dělená – cvičení)

- Učivo rozvíjí poznatky získané v 1. ročníku, zaměřuje se na komplexní vysvětlení problematiky marketingu, hospodaření s oběžným majetkem, dlouhodobým majetkem a řízení lidských zdrojů.

3. ročník: 4 hodiny týdně (jedna hodina dělená – cvičení)

- Učivo 3. ročníku je zaměřeno na problematiku finančního hospodaření podniku, jsou zde probírána témata týkající se finančního trhu, daní a zákonného pojištění, financování podniku. Učivo je rozšířeno o výrobní a prodejní činnost podniku.

4. ročník: 4 hodiny týdně (jedna hodina dělená – cvičení)

- Učivo 4. ročníku završuje ekonomickou problematiku v tématech managementu podniku, národního a mezinárodního hospodářství, základech makroekonomie.

Volitelný předmět **Seminář z ekonomiky** v rozsahu 2 hodiny týdně.

Seminář z ekonomiky je určen pro žáky s hlubším zájmem o ekonomickou problematiku, kteří chtějí pokračovat ve studiu na vysokých školách s ekonomickým zaměřením. Seminář je zaměřen na cvičení s využitím interaktivních metod práce v multimediální učebně. Integruje učivo finanční gramotnosti s obtížnějším učivem z oblasti financování podniku, daní a národního hospodářství.

Strategie výuky

V hodinách ekonomiky budou využívány klasické i moderní metody a formy výuky:

- základní metodou je výklad a vysvětlování témat s využitím rozhovoru se žáky,
- samostatná práce žáků při řešení úkolů a příkladů,
- týmová a skupinová práce při zpracování projektů,
- využívání internetu při vyhledávání informací, sestavování statistik, srovnávání, využití kalkulaček,
- využívání vhodného softwaru (Word, Excel, PowerPoint) pro prezentaci samostatné práce,
- práce s aktuálními formuláři daňových přiznání, přehledů pro pojišťovny s využitím internetu,
- samostatná práce s textem s využitím používaných učebnic Ekonomika pro střední školy, platných právních norem,
- řešení případových studií, souvislých příkladů a problémových úloh,
- využití exkurzí pro konkretizaci učební látky,
- využití přednášek odborníků z praxe pro rozšíření probírané látky a diskuzi studentů,
- uplatnění a využití mezipředmětových vztahů, zajištění návaznosti a provázanosti předmětů,
- účast na školních a celostátních ekonomických soutěžích (např. Ekotým).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je průběžné, hodnotí se písemný, ústní projev, samostatnost, aktivita. Počet známek za pololetí je minimálně 3.

Při písemném projevu se u žáků hodnotí, zda:

- porozuměl danému tématu,
- dokáže řešit zadané úlohy,
- pracuje přesně a pečlivě,
- pracuje samostatně,
- dbá na jazykovou správnost.

Při ústním projevu se u žáků hodnotí, zda:

- formuluje správně a přesně podstatu problému,
- mluví souvisle, srozumitelné a jazykově správně,
- chápe a dokáže využít souvislosti s ostatními tématy,
- využívá mezipředmětové vztahy.

Ostatní hodnocení žáků:

- aktivita v hodinách,
- práce s internetem,
- zpracování zadaných referátů, projektů, příkladů.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Absolventi by měli být schopni:

- mít pozitivní vztah k učení,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvený projev, pořizovat si poznámky,
- využívat k učení různé informační zdroje.

Komunikativní kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty a souvislé texty na odborná témata,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli být schopni:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí,
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli být schopni:

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnat se svými představami a předpoklady,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle,
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- správně používat a převádět běžné jednotky,
- provádět reálný odhad výsledků řešení dané úlohy,
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení,
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata),
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Absolventi by měli být schopni:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat s běžným základním a aplikačním vybavením,
- učit se používat nové aplikace,

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet,
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Uplatnění průřezových témat

V průběhu studia se žáci setkají se všemi průřezovými tématy (viz rozpis učiva)

Mezipředmětové vztahy

- účetnictví,
- praxe,
- písemná a elektronická komunikace,
- zeměpis,
- informatika,
- účetní software.

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Ekonomika	2	3	4	4
Seminář z ekonomiky	-	-	-	2

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Ekonomika – 1. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - vysvětlí základní pojmy na příkladech, - uvede příklady statků a služeb, - na příkladech z běžného života aplikuje základní pojmy, např. obětovaná příležitost, - vyhledá statistická data a využije je k posouzení životní úrovně, - vymezí výrobní faktory pro konkrétní činnosti, - vyčíslí efektivnost podnikové činnosti, - posoudí hospodárné a nehospodárné chování, - popíše proces dělby práce na příkladech, - definuje nabídku, poptávku, trh, cenu, - vysvětlí vznik tržní rovnováhy a důsledky působení trhu, - srovná národní a světové hospodářství. - posoudí své zájmy, podnikatelské okolí, poptávku a nabídku a rozhodne o předmětu podnikání.	**1. Cíle a základy hospodaření** Potřeby, statky, služby, vzácnost, obětovaná příležitost, životní úroveň. Výrobní faktory, hospodaření a efektivnost, dělba práce. Tržní mechanismus, národní hospodářství. **Souvislý projekt: Založení podniku, předmět podnikání, nabídka, poptávka.**	15	Finanční gramotnost: Hospodaření domácnosti. Člověk a životní prostředí: - porozumět souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji, -jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické.
Žák: - vyhledá definici podnikání, - vyvodí cíle podnikání, - pracuje s právními předpisy a rejstříky nebo výňatky z nich (např. občanským zákoníkem, živnostenským rejstříkem, obchodním rejstříkem), - porovná postup založení obchodních společností podle zadaných parametrů, - v živnostenském zákoně vyhledá podmínky pro založení živností,	**2. Podnik a podnikání** Podstata a cíle podnikání. Právní úprava podnikání. Právní formy obchodních korporací. Založení/zahájení podnikání. Podnikatelský záměr. Neziskové subjekty Ukončení podnikání. **Souvislý projekt (pokračování):**	23	Praxe: Využití a procvičení získaných poznatků. Informatika – vyhledávání informací na internetu.

- na příkladech ukáže postup založení živnosti a obchodní korporace, včetně odlišností druhů živností a obchodních společností - popíše obsah a význam podnikatelského záměru, zpracuje jednoduchý podnikatelský záměr - srovná ziskové a neziskové organizace, - popíše složky řízení - charakterizuje činnosti řízení a použije je na praktických úlohách, - odliší postup zrušení a zániku podniku. - zvolí právní formu podnikání, vymyslí název a logo podniku, - vyhledá potřebné registrace pro zahájení podnikání.	**Podnikatelský záměr, řízení podniku.**		
Žák: - rozliší složky oběžného majetku, - zařadí příklady majetku do jednotlivých složek oběžného majetku - objasní koloběh oběžného majetku, - provede jednoduché výpočty při plánování zásob, - popíše postup pořízení materiálu a přiřadí písemnosti, - vybere vhodné způsoby skladování materiálu, - na příkladech vysvětlí organizaci skladu, - odliší základní druhy dlouhodobého majetku, - - zařadí příklady majetku do jednotlivých složek dlouhodobého majetku - provádí výpočty kapacity a použije pro plánování investic, - vysvětlí způsoby pořízení dlouhodobého majetku, - charakterizuje opotřebení dlouhodobého majetku, - definuje pojmy vstupní cena, odpis, oprávky, zůstatková cena,	**3. Podnikové činnosti** Oběžný majetek. Dlouhodobý majetek.	30	Člověk a svět práce: -vést žáky k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře, -vést žáky k orientaci ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu.

- provádí výpočty účetních a daňových odpisů, - charakterizuje způsoby vyřazení a evidence dlouhodobého majetku, - definuje druhy zaměstnanců, kvalifikaci - seznámí se s trhem práce z hlediska globalizace ekonomiky, s jeho ukazateli, všeobecnými vývojovými trendy a požadavky zaměstnavatelů, - orientuje se v zákoníku práce, vyhledá formy pracovního vztahu, vyhledá práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele - vymezí složky mzdy, - provede jednoduché mzdové výpočty, - srovná možnosti ukončení pracovního poměru,	Lidské zdroje. . .		Informatika: Práce se získanými daty.

Ekonomika – 2. ročník

3 vyučovací hodiny týdně (celkem 102)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - srovná podnikatelské koncepce, - vysvětlí podstatu a složky marketingu, - na příkladech vysvětlí cílený a individualizovaný marketing - provede jednoduchý průzkum trhu, - srovná sdílenou ekonomiku s tradičními formami podnikání, - srovná základní marketingové strategie, - na příkladech vysvětlí úrovně produktu, - popíše fáze životního cyklu výrobku a vyvodí důsledky, - srovná různé metody stanovení ceny a jejich použití, - posoudí pružnost poptávky, - uvede příklady cenových taktik a triků, - srovná výhody a nevýhody prodejních cest, - na příkladech aplikuje vhodnou prodejní cestu - na příkladech uvede nástroje reklamy, - srovná prostředky podpory prodeje, - posoudí dopady publicity. - na příkladech ukáže využití současných marketingových technik, (např. querilla, viral) a digitálních komunikačních technik, - provede jednoduchý marketingový průzkum pro svůj podnik pomocí dotazníku (segmentace zákazníků, konkurence, cena), - provede charakteristiku produktu, - sestaví kalkulaci prodejní ceny,	**1. Marketing** Podstata marketingu, průzkum trhu. Koncepce společenské odpovědnosti (CSR). Cílený marketing (segmentace, targeting, positioning). Individualizovaný marketing (zejména (CRM). Sdílená ekonomika. Produkt. Cena. Distribuce. Propagace. Digitální komunikační techniky. **Pokračování projektu: marketingové činnosti.**	20	Občan v demokratické společnosti. Žáci jsou vedeni k tomu, aby - dovedli vnímat informace z médií, dokázali kriticky posoudit jejich věrohodnost a využít je, -byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, -dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

- sestaví reklamní leták na nový výrobek. -			
Žák: - zařadí zásoby podle druhů, - provádí propočty spotřeby materiálu a optimalizace zásob a nákupu, komentuje výsledky, - sestaví plán nákupu materiálu, - použije metodu ABC pro plánování zásob, - vysvětlí na příkladu postup pořízení materiálu, včetně výběru vhodného dodavatele - vysvětlí obsah logistiky, - vymezí proces skladování zásob a přiřadí mu písemnosti. - sestaví plán spotřeby a nákupu materiálu, - určí způsob skladování materiálu a výrobků.	**2. Zásoby a logistika** Oběžný majetek, členění, pořízení, skladování Obrat zásob, spotřeba materiálu, optimalizace zásob a nákupu Metody řízení zásob. Logistika, nákupní marketing, komunikace při nákupu materiálu Skladování, evidence zásob. **Souvislý projekt.**	26	Účetnictví, Účetní software, Praxe: Využití a procvičení získaných poznatků.
Žák: - zařadí druhy dlouhodobého majetku, - vypočte kapacitu a její využití, navrhne opatření k jejímu zvýšení, - navrhne vhodné způsoby pořízení dlouhodobého majetku - hodnotí efektivnost investic a možnost rizik při investování, - posoudí vhodné zdroje financování investic - provádí složitější výpočty odpisů včetně technického zhodnocení a komentuje výsledky - posoudí možnosti vyřazení dlouhodobého majetku - -propočítá kapacitu podniku, - zjistí konkrétní možnosti nákupu stroje.	**3. Dlouhodobý majetek** Charakteristika a členění. Kapacita. Pořízení a financování dlouhodobého majetku. Opotřebení a odpisy dlouhodobého majetku. Vyřazení dlouhodobého majetku. **Souvislý projekt.**	26	Účetnictví, Účetní software, Praxe: Aplikace poznatků, výchozí předpoklady pro další práci.
Žák: - popíše, jak vyhledá zaměstnání s využitím informačních zdrojů a vyhodnotí nabídky práce	**4. Lidské zdroje v podniku** Hledání zaměstnání.	30	Účetnictví, Účetní software, Praxe. Člověk a svět práce. K uskutečnění tohoto cíle je třeba:

- popíše nové formy a podmínky práce, pracovní mobilitu a možnosti zaměstnání v zahraničí - vysvětlí metody stanovení potřeby zaměstnanců, - vypočte potřebu zaměstnanců - vyhledá nabídky práce, zpracuje podklady pro žádost o místo, - popíše postup výběru zaměstnanců, - připraví se na přijímací pohovor, připraví písemné podklady k žádosti o místo - vyhledá v zákoníku práce postup vzniku pracovního poměru a dohod o práci konané mimo pracovní poměr, - vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, aplikuje je na typové příklady - popíše na příkladech možnosti ukončení pracovního poměru, navrhne řešení typové situace při ukončení pracovního poměru, - uvede povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance při zajištění bezpečnosti práce a požární prevence, - aplikuje znalosti bezpečnostních předpisů a bezpečnostních rizik na konkrétní situace, např. ve škole, - orientuje se v hodnocení a rozmisťování zaměstnanců, - vyhledá právní normy pro odměňování zaměstnanců, - provádí složitější mzdové výpočty s využitím autentických podkladů, - vypočte hrubou a čistou mzdu, určí čistou mzdu jako zdroj příjmů rodinného rozpočtu,	Zdroje nových zaměstnanců, výběr zaměstnanců. Vznik, změny a ukončení pracovního poměru, včetně práce konané mimo pracovní poměr Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, státní odborný dozor nad bezpečností práce. Hodnocení a rozmisťování zaměstnanců. Odměňování zaměstnanců. **Souvislý projekt.**		-naučit žáky vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich, -naučit žáky se písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat své očekávání a priority, -vysvětlit žákům základní aspekty pracovního poměru, práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů i základní aspekty soukromého podnikání naučit je pracovat s příslušnými právními předpisy, -zorientovat žáky ve službách zaměstnanosti, přivést je k účelnému využití jejich informačního zázemí. Informatika – vyhledávání informací na internetu.

Ekonomika – 3. ročník

4 vyučovací hodiny týdně (celkem 128)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - vysvětlí princip fungování finančního trhu, rozdělí finanční trh, - vysvětlí používání platebních nástrojů či finančních technologií, ukáže využití na modelovém příkladu - vysvětlí funkce peněz, jejich formy, vyhledá na internetu ochranné prvky bankovek, - charakterizuje podstatu a druhy cenných papírů, - na příkladech vysvětlí využití cenných papírů, - na směnce vyhledá její náležitosti, - vystaví směnku podle zadání, - s pomocí internetu popíše postup obchodování na burze, - provádí výpočty s kurzovním lístkem, - provádí výpočty jednoduchého, složeného a anuitního úročení (např. s pomocí webové aplikace), - odliší funkce centrální a komerčních bank, - řeší konkrétní situace související s platebním stykem (založení účtu, příkaz k úhradě, uložení a výběr peněz, internet banking), - při výpočtech zahrnuje i poplatky za finanční služby, - posoudí na vybraném finančním produktu, zda splňuje požadavky ochrany spotřebitele, - orientuje se v problematice získání úvěru (posoudí způsoby zajištění úvěru, vybere nejvhodnější úvěrový	**1. Finanční trh** Finanční trh – pojem, členění, subjekty, ochrana spotřebitele, finanční technologie. Peníze, virtuální peníze, cenné papíry. Burza. Úrokování a diskontování. Banky. Poplatky a úroky. Platební styk. Vklady a spoření. Úvěry.	30	Informatika: Práce s daty, získávání informací - internet. Občan v demokratické společnosti. Žáci jsou vedeni k tomu, aby -dovedli vnímat informace z médií, dokázali kriticky posoudit jejich věrohodnost a využít je, -byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, Finanční gramotnost: Finanční trh, peníze, cenné papíry. Matematika: Výpočty úroků, interpretace výsledků. Finanční gramotnost: finanční produkty. Hospodaření domácnosti. Ochrana spotřebitele na finančním trhu.

produkt s ohledem na své potřeby), - srovná úrokovou sazbu a RPSN, - určí, jak se vyhnout předluženosti, - používá kurzovní lístek (základní výpočty valut a deviz včetně poplatků s využitím internetu), - orientuje se v nabídce pojistných produktů, - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby, - charakterizuje činnost penzijních fondů, stavebních spořitelen, investičních společností, - s využitím internetu zhodnotí výhodnost stavebního spoření a penzijního připojištění, - na internetu vyhledá srovnání podílových fondů podle rizika a likvidity, - navrhne nejvýhodnější uložení volných finančních prostředků, - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje domácnosti a sestaví rozpočet domácnosti, - navrhne řešení schodkového a přebytkového rozpočtu, včetně zajištění na stáří, - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí, posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci,	Pojištění, pojistná smlouva. Další subjekty finančního trhu. Hospodaření domácností. Řešení krizových situací a sociální zajištění občanů.		
Žák: - používá základní daňové pojmy, - odliší princip přímých a nepřímých daní, - orientuje se v daňové soustavě ČR, - podle zákona popíše postup vybírání daní, daňové sankce, - orientuje se v zákoně o DPH, vyhledá základní pojmy, výpočet daně,	**2. Daně a zákonná pojištění** Soustava daní, přímé a nepřímé daně. Daňová správa v ČR. Daň z přidané hodnoty.	36	Účetnictví, Ekonomická cvičení, Praxe: Využití a procvičení získaných poznatků. Informatika: Získávání dat, zpracování dat prostřednictvím výpočetní techniky.

daňové doklady, plátce daně), - vypočte daňovou povinnost k DPH (i s využitím principu samovyměření daně), - orientuje se v zákoně o dani z příjmu, vyhledá základní pojmy, - vypočte daňovou povinnost k dani z příjmu fyzických osob a právnických osob se zahrnutím nejobvyklejších položek ovlivňujících základ daně - popíše, popř. sestaví s pomocí softwaru daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob nebo k dani z příjmu právnických nebo k DPH, - charakterizuje způsob zdanění u dalších daní s využitím zákonů, - na příkladu popíše stanovení daňové povinnosti k vybrané majetkové dani, - vysvětlí účel zdravotního a sociálního pojištění, - charakterizuje význam úrazového pojištění zaměstnanců, - provádí základní výpočty pojištění zaměstnance a zaměstnavatele a pro OSVČ, - orientuje se v příslušných formulářích pro zdravotní pojišťovny a správu sociálního zabezpečení. - určí, jaké daně bude podnik platit, vyhledá termíny podání přiznání a placení daní, - vyplní formulář pro daňovou registraci.	Daně z příjmu, srážková daň Spotřební daň. Majetkové daně. Soustava zákonného pojištění. Pojištění odpovědnosti organizace za škodu vzniklou při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání. Sociální a zdravotní pojištění. **Souvislý projekt.**		
Žák - vysvětlí význam finančního řízení pro podnik, odliší zisk a platební schopnost, - provede jednoduché vyhodnocení efektivnosti - vysvětlí vzájemné souvislosti ceny, zisku a	**<u>3. Financování podniku</u>** Finanční řízení podniku. Náklady, výnosy. Náklady –členění, možnosti snižování. Výnosy – členění, možnosti zvyšování. Efektivnost. Dva pohledy finančního řízení (zisk, platební schopnost).	42	Účetnictví.

velikosti prodeje, komentuje výsledky, - sestavuje kalkulaci úplných a neúplných nákladů a interpretuje výsledky, - zpracuje jednoduchý rozpočet, - odliší vlastní a cizí zdroje, krátkodobé a dlouhodobé, - aplikuje poměrové ukazatele při řízení oběžných aktiv (doba obratu zásob, doba splatnosti pohledávek, doba splatnosti závazků, doba obratu peněz),interpretuje výsledek, - vypočítá rentabilitu a výsledek interpretuje, - sestaví platební kalendář, - vysvětlí zásady dlouhodobého financování, - vysvětlí na příkladu protikladnost výnosu a rizika, - sestaví přehled o zdrojích podniku, provede jejich rozbor.	Kalkulace úplných a neúplných nákladů. Rozpočty. Zdroje financování. Vlastní kapitál, cizí zdroje Krátkodobé financování – zdroje řízení solvence. Dlouhodobé financování, cash flow. Výnos, riziko a likvidita ve finančním řízení. **Pokračování projektu: finanční řízení podniku.**		
Žák: - srovná obsah hlavní činnosti podniku podle druhů, - srovná typy výroby podle parametrů, - charakterizuje způsoby organizace výroby, - popíše postup přípravy nových výrobků, - sestaví plán výroby, - orientuje se v problematice péče o jakost výrobku, - posoudí ekologické souvislosti výrobní činnosti, chápe zásadu trvale udržitelného rozvoje.	**4. Hlavní činnost podniku** Výroba, obchod, služby, neziskový sektor. Typy výroby, organizace výroby. Plánování výroby, příprava nových výrobků. Péče o jakost. Ekologické aspekty výroby.	20	Účetnictví, Ekonomická cvičení: Podklad pro záznam údajů, vedení agendy. Člověk a životní prostředí: -respektovali principy udržitelného rozvoje, -získali přehled o způsobu ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje.

Ekonomika – 4. ročník

4 vyučovací hodiny týdně (celkem 120)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - vyvodí význam a funkce obchodu, - srovná funkce a typy velkoobchodu, - na příkladech srovná typy maloobchodních jednotek, - stanoví cenu výrobce jako součet nákladů, zisku a daní, - provede kalkulaci prodejní ceny maloobchodu, - na příkladu popíše průběh obchodního případu - s využitím zákona charakterizuje princip ochrany spotřebitele, - kriticky posoudí nabídku výrobku či služby (na základě vlastních či vyhledaných informací),	**1. Prodejní činnost** Funkce obchodu. Velkoobchod a maloobchod. Ochrana spotřebitele, nekalé obchodní praktiky.	35	Informatika: Zpracování dat, zdroje informací. Finanční gramotnost: Ochrana spotřebitele.
Žák: - na příkladu vysvětlí postup při sestavení plánu prodeje, - popíše nejběžnější způsoby získávání zákazníků, - na příkladu popíše průběh obchodního případu, uvede použité doklady, - v příkladu vybere vhodný způsob dodání a placení, - v příkladu ukáže postup reklamace a správný postup jejího řešení, - charakterizuje zvláštnosti obchodního případu mimo ČR (celní řízení, dodací podmínky, platební podmínky).	Plánování prodeje. Získávání zákazníků. Kupní smlouva (včetně dodacích a platebních podmínek, všeobecné podmínky), smlouva o dílu. Realizace dodávky - expedice, doprava, pojištění, celní řízení. Závady plnění, odpovědnost za vady. Průběh prodejní činnosti v tuzemsku a mimo ČR		Účetnictví, Ekonomická cvičení, Praxe: Vedení agendy, práce s údaji, základ pro další činnosti. Informatika: Práce s daty.
Žák: - vysvětlí podstatu managementu, charakterizuje osobu manažera,	**2. Management** Podstata managementu, osoba manažera. Plánování.	30	

- provede propočty související se sestavením a kontrolou plánu, - popíše organizační struktury podniku a je schopen je graficky vyjádřit a zhodnotit, - při řešení problémových příkladů používá jednoduché rozhodovací metody, - zhodnotí využití nejvhodnějších motivačních nástrojů, - na příkladech vysvětlí způsoby vedení lidí, - provede kontrolu jednoduchým propočtem.	Organizování. Rozhodování. Motivace a vedení lidí. Kontrola.		
Žák: - na příkladech vysvětlí odvětvovou strukturu národního hospodářství, - popíše změny v uspořádání sektorů národního hospodářství, - chápe důvody existence mezinárodního obchodu, - srovná liberalismus a protekcionalismus, - posoudí dopad cel, společného trhu a změn měnového kurzu na ekonomiku, - posoudí dopad ekonomické integrace, zhodnotí význam Evropské unie, - ukáže na příkladu, jak se globalizace projevuje v každodenním životě, - pochopí příčiny hlavních globálních problémů lidstva a dokáže nastínit možnosti řešení nejdůležitějších z nich, - pochopí vliv geografické polohy na ekonomický vývoj světových regionů a důvody nerovnoměrnosti rozložení světové ekonomiky, - komentuje aktuální stav ukazatelů NH a veřejného dluhu, - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky a na příkladu ukáže, jak se jim bránit,	**3. Národní hospodářství, hospodářská politika, světová ekonomika** Národní hospodářství. Světová ekonomika. Mezinárodní obchod, protekcionismus a liberalismus. Vnější obchodní a měnová politika. Ekonomická integrace, charakteristika EU, rozpočet EU, strukturální fondy. Globalizace. Regionální aspekty světového a tuzemského hospodářství. Ukazatele úrovně národního hospodářství (HDP, inflace, platební bilance, nezaměstnanost).	55	Zeměpis - světová ekonomika, ekonomická integrace a její dopady, globalizace. Informatika – vyhledávání informací na internetu.

- vysvětlí příčiny nezaměstnanosti, - vysvětlí úlohu státu v tržní ekonomice, - na příkladech ukáže, jak se projevuje stínová ekonomika, veřejné statky, externality, monopol, - odliší cíle, které sleduje klasická ekonomie, keynesiánství a monetarismus, ukáže souvislost s hospodářskou politikou, - znázorní pomocí magického čtyřúhelníku cíle hospodářské politiky státu, - vysvětlí cíle expanzivní a restriktivní politiky státu, - ukáže, jak jsou v současnosti emitovány peníze, - vysvětlí strukturu státního rozpočtu, - na příkladu vysvětlí cíle fiskální politiky, - charakterizuje stav veřejných financí ČR a vybraných států, - vypočte nárok na vybranou sociální dávku (například za pomoci kalkulaček na internetu), - posoudí na příkladu důsledky důchodové politiky.	Funkce státu v tržní ekonomice, selhání trhu. Základní myšlenky klasické ekonomie, keynesiánství a monetarismus. Hospodářská politika státu – magický čtyřúhelník, expanzivní a restriktivní politika. Vnitřní měnová politika. Soustava veřejných rozpočtů, veřejný dluh, fiskální politika. Sociální politika.		

Seminář z ekonomiky – 4. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 60)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - srovná druhy dlouhodobého majetku, - stanoví způsoby odepisování, - sestaví odpisový plán, - vymezí rozdíly mezi technickým zhodnocením, opravou a údržbou, - vypočítá výrobní kapacitu.	**1. Hospodaření s majetkem podniku** Dlouhodobý majetek podniku.	4	Ekonomika, účetnictví – využití získaných znalostí.
Žák: - vysvětlí koloběh oběžného majetku, - sestaví plán zásobování, - vypočítá minimální a maximální zásobu - k zásobovacím činnostem přiřadí písemnosti.	Hospodaření s oběžným majetkem.		
Žák: - sestaví plán potřeby zaměstnanců pomocí různých metod, - sestaví písemné podklady pro žádost o místo, - vyhledá nabídky práce, - provede rozbor pracovní smlouvy, - vyhledá v zákoníku práce podmínky pro vznik a ukončení pracovního poměru.	**2. Personální činnosti podniku** Činnosti.	6	
Žák: - vyhledá aktuální výši minimální mzdy, srovná se zaručenou mzdou, - sestaví zúčtovací a výplatní listinu s využitím aktuálních právních předpisů, - rozliší hrubou a čistou mzdu, dokumentuje na příkladech.	Odměňování zaměstnanců.		
Žák: - srovná podnikatelské koncepce, jejich vývoj, - sestaví analýzu BCG, hodnotí,	**3. Podnikatelské koncepce** Marketingová koncepce. Marketingový mix.	4	

- najde chyby při sestavování dotazníků, vysvětlí zásady marketingového výzkumu, - srovná marketingové strategie, - na příkladu charakterizuje podstatu produktu v marketingu, - na grafu popíšu fáze životního cyklu výrobku, - provede propočty stanovení ceny pomocí různých marketingových metod, - na letáku vysvětlí obsah reklamního sdělení.			
Žák: - srovná do tabulky hlavní znaky typů výroby, - na příkladech popíše průběh výrobního procesu, - vysvětlí podstatu úspory z rozsahu, - zhodnotí reálnost plánu výroby pomocí výrobní kapacity.	**4. Hlavní činnost podniku**	4	
Žák: - sestaví plán prodeje, - srovná výhody a nevýhody internetového obchodu, - charakterizuje fáze odbytu, uvede příklady, - vysvětlí s využitím právních norem průběh reklamačního řízení, - orientuje se v odlišnostech odbytu do zahraničí.	**5. Odbytová činnost podniku**	4	FG: Ceny a trh.
Žák: - srovná dlouhodobé a krátkodobé financování, - uvede příklady zdrojů financování ve vazbě na rozvahu, - provede rozbor krátkodobého financování podniku na příkladu, - zhodnotí vypočtené cash flow a likviditu.	**6. Financování podniku** Dlouhodobé a krátkodobé financování. Vlastní a cizí zdroje financování.	8	
Žák: - porovná náklady a výdaje, výnosy a příjmy,	Náklady, výnosy, hospodářský výsledek.		

- na příkladu vysvětlí podstatu fixních a variabilních nákladů, - charakterizuje cesty snižování nákladů, - vypočte výsledek hospodaření a provede rozbor výsledku.			
Žák: - sestaví rozpočet příjmů a výdajů, - na příkladu vysvětlí kalkulační metody, - sestaví předběžnou kalkulaci v návaznosti na cenu produktu.	Rozpočty a kalkulace.		
Žák: - na příkladech vysvětlí rozdíly mezi cennými papíry, - rozliší cenné papíry krátkodobé a cenné papíry kapitálového trhu, - srovná formy cenných papírů, - na směnce najde náležitosti a popíše použití, - na internetových stránkách burzy najde a vysvětlí postup obchodování, - charakterizuje složky finančního trhu.	**7. Cenné papíry**	6	FG: Finanční trh, cenné papíry kapitálového trhu.
Žák: - vysvětlí princip pojistného rizika a vyhledá druhy pojištění, - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby, - na internetových stránkách stavební spořitelny vyhledá a vysvětlí principy stavebního spoření, - srovná výhody a nevýhody penzijního připojištění, - na příkladech podílového fondu charakterizuje podstatu kolektivního investování.	**8. Subjekty finančního trhu** Pojišťovny. Stavební spořitelny, podílové fondy.	8	Finanční produkty. Ochrana spotřebitele na finančním trhu.
Žák - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu,	Banky.		FG: Bankovní produkty, posuzování úvěrů, dobré a špatné úvěry. Úroky.

- posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení, - vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí svou volbu, - vysvětlí funkce centrální banky, - na příkladech charakterizuje základní bankovní pojmy, - s využitím internetu srovná nabídky obchodních bank v oblasti běžných účtů, úvěrů a dalších služeb.)			
Žák: - srovná přímé a nepřímě daně, - s využitím zákona o DPH vysvětlí základní pojmy, - srovná běžný a zjednodušený daňový doklad, - s využitím daňového přiznání vypočítá daňovou povinnost plátce. - s využitím zákona o dani z příjmu vysvětlí předmět zdanění, - vyhledá osvobozené příjmy, - provede výpočet daně z příjmu fyzických osob - orientuje se v daňových přiznáních pro daně z příjmu, - sestaví a komentuje daňové přiznání pro daň z příjmů fyzických osob a právnických osob.	**9. Daňová soustava** Přímé a nepřímé daně. DPH. Zdanění příjmů fyzických a právnických osob.	10	
Žák: - vysvětlí cíle hospodářské politiky státu pomocí magického čtyřúhelníku, - vysvětlí význam a obsah makroekonomických ukazatelů, - podle grafu HDP popíše průběh hospodářského cyklu, - podle statistických údajů zhodnotí vývoj nezaměstnanosti v ČR, - provede srovnání příčin a důsledků inflace, zhodnotí	**10. Národní hospodářství** Hospodářská politika státu. Makroekonomické ukazatele. Nezaměstnanost. Inflace. Měnová politika. Sociální politika.	6	

vývoj inflace v ČR podle statistických údajů, - zhodnotí úspěšnost hospodářské politiky v ČR, - podle grafu popíše strukturu státního rozpočtu, - charakterizuje úlohu centrální banky v měnové politice, - uvede příklady dávek v sociální politice.			

Název vyučovacího předmětu:	**ÚČETNICTVÍ**
Obor vzdělání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	248 (-/-/4/4)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět účetnictví společně s ekonomikou poskytují základy odborné vzdělání v ekonomickém lyceu. Základním cílem předmětu je pomáhat rozvíjet samostatné ekonomické myšlení žáků, hodnotit ekonomické informace v měnících se ekonomických podmínkách.

Žáci vyhledávají informace, pracují s doklady a orientují se v základních účetních operacích. Účetnictví upevňuje jejich smysl pro přesnost, úplnost pořizování dat a morální vlastnosti.

Charakteristika učiva

Výběr učiva vychází z profilu absolventa ekonomického lycea. Předmět je zařazen do 3. a 4. ročníku s týdenní dotací vždy 4 hodiny.

3. ročník – 4 hodiny týdně

V učivu 3. ročníku jsou základy účetnictví. Žáci se naučí vystavovat a zpracovávat účetní doklady. Výuka zahrnuje úvod do účetnictví, rozvahu, základní změny na syntetických a analytických účtech.

4. ročník – 4 hodiny týdně

V učivu 4. ročníku si žáci prohlubují znalosti v jednotlivých kapitolách finančního účetnictví. Teoretické poznatky uplatňují v ekonomickém softwaru, kde zpracovávají účetní doklady. Výuka je zakončena účetní uzávěrkou.

Strategie výuky

Výuka je organizovaná ve skupinách a jsou využity různé metody, vysvětlování a výklad, rozhovor se žáky, diskuse o problémech. Žáci používají účtový rozvrh, vedou účetní zápisy ručně nebo pomocí ekonomického softwaru.

Ve výuce je kladen důraz na teoretický základ účetnictví pro budoucí vysokoškolské vzdělání. Žáci jsou vedeni k vyhledávání aktuálních informací, odpovědnosti za vypracované úkoly. Žáci mají získat představu o nezastupitelnosti účetnictví při sběru, zpracování a využití informací pro management na všech úrovních řízení podniku Samostatná práce vyžaduje využití internetu a ekonomického softwaru.

V rámci mezipředmětových vztahů si žáci ověřují své kompetence získané v předmětech ekonomika, matematika a informatika.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni podle zvládnutí obsahu učiva. Základní metodou kontroly jsou zkoušky písemné, praktické a ústní.

Písemné práce:

4 čtvrtletní práce - hodnotí se zvládnutí určitého celku učiva, přesnost, správnost,

samostatnost žáka, úprava písemností;

Další dílčí práce a ústní prověřování: procvičování znalostí a dovedností, získaných kompetencí podle probíraného učiva.

Praktické zkoušky:

Žáci zpracovávají úkoly z ekonomické reality, pracují s doklady z praxe, využívají ekonomický software.

Ústní prověřování učiva je zaměřeno na interpretaci získaných informací, důraz je kladen na jazykovou i odbornou správnost vyjadřování.

Při hodnocení se využívá i bodový systém k zajištění objektivity hodnocení. Důraz je kladen na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kriticky hodnotit své kompetence.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- mít pozitivní vtah k učení, ovládat různé metody učení, vytvořit vhodný studijní program a podmínky,
- umět vyhledávat informace z různých zdrojů, zpracovávat je,
- přijímat hodnocení jiných lidí, znát možnosti dalšího vzdělávaní.

Kompetence k řešení problémů
- schopnost samostatně řešit úlohy, navrhnout řešení, zhodnotit jej,
- využití různých metod myšlení (logické, matematické, empirické), prostředků a pomůcek,
- týmové řešení problémů.

Komunikativní kompetence
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle v mluveném i psaném podobě,
- aktivní účast v diskusích, formulovat a obhajovat své názory,
- dodržovat odbornou terminologii, jazykové i stylistické normy,
- zpracovávat administrativní písemnosti.

Personální a sociální kompetence
- stanovit si cíle a priority, reálně posuzovat své možnosti a odhadovat důsledky svého jednání v různých situacích,
- ověřovat si získané poznatky, přijímat radu i kritiku,
- pečovat o své zdraví, fyzický i duševní rozvoj, adaptovat se na měnící životní i pracovní podmínky,
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, pracovat v týmu, předcházet konfliktům a vytvářet příznivé mezilidské vztahy.

Občanské kompetence a kulturní povědomí
- jednat odpovědně, dodržovat zákony a zásady společenského chování v demokratické společnosti,
- zajímat se aktivně o společenské a politické dění u nás i ve světě,
- chránit životní prostředí,
- podporovat hodnoty národní a světové kultury, mít k nim pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- mít přehled o budoucím uplatnění na trhu práce, odpovědný postoj ke vzdělání,
- získat a vyhodnocovat informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech,
- vhodně komunikovat s potenciálním zaměstnavatelem, znát svá práva a povinnosti,
- rozumět podstatě a principům podnikání fyzických i právnických osob v souladu s realitou tržního prostředí.

Matematické kompetence
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úloh, umět je vymezit a správně využít pro dané řešení,
- umět používat a převádět běžné jednotky,
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,

- používat běžné aplikace, elektronickou poštu, vyhledávat informace na Internetu,
- správně vyhodnocovat věrohodnost získaných informací.

Uplatnění průřezových témat

Témata jsou uvedena v rozpisu učiva podle ročníků.

Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika
- Informatika
- Matematika

Přehled časové dotace

Předmět	**1. roč.**	**2. roč.**	**3. roč.**	**4. roč.**
Účetnictví	-	-	4	4

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Účetnictví – 3. ročník

4 vyučovací hodiny týdně (celkem 128)

Učebnice:

Učebnice (aktuální vydání), vlastní materiály.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - orientuje se v právních předpisech, - popíše funkci zpracování informací v účetnictví, - vyhledává příslušné právní předpisy.	**1. Podstata účetnictví** - evidence podnikové činnosti, - význam a funkce účetnictví, - předpisy upravující účtování, - organizace účetnictví.	6	Informatika – vyhledávání informací na internetu. Ekonomika – právní formy podnikání
Žák: - vystaví účetní doklad, - ověří náležitosti dokladů, - kontroluje a opraví účetní zápis.	**2. Účetní doklady** - podstata a druhy účetních dokladů, - náležitosti a vyhotovování účetních dokladů, - oběh účetních dokladů.	10	Průřezová témata: Finanční gramotnost: zdroje informací, práce s informacemi.
Žák: - orientuje se v majetku a zdrojích financování - objasní rozdíl mezi majetkem a zdroji financování, - vysvětlí podstatu inventarizace jako nástroj kontroly.	**3. Majetek podniku a zdroje financování podniku** - členění a účel majetku, - zdroje financování, - inventarizace.	8	Ekonomika – Dlouhodobý a oběžný majetek, financování podniku, management – kontrola.
Žák: - vysvětlí podstatu rozvahy a vazbu mezi aktivy a pasivy, - sestaví jednoduchou rozvahu, - objasní podstatu podvojného zápisu, - zachytí změny na účtech, - účtuje na syntetické účty, - vysvětlí vazbu mezi syntetickou a analytickou evidenci.	**4. Základy účetnictví** - rozvaha, změny rozvahových položek, - rozvahové a výsledkové účty, - uzávěrka účtů, - syntetická a analytická evidence, - účetní knihy.	36	Ekonomika – Financování podniku.
Žák: - vyhledává a pracuje s příslušnými právními předpisy, - účtuje základní operace v syntetické evidenci,	**5. Základní účtování na syntetických účtech** - účtování finančního majetku, - účtování DPH - účtování materiálu, - účtování zboží,	54	Ekonomika – Dlouhodobý a oběžný majetek, náklady, výnosy, výsledek hospodaření.

- pracuje s účtovým rozvrhem.	- účtování dlouhodobého majetku, - účtování mezd, - účtování výrobků, - účtování nákladů a výnosů.		
Žák: - zpracuje souvislý příklad podle účetních dokladů, - orientuje se v účtování během účetního období - je schopen poskytnout informace pro řízení podniku.	**6. Souvislý příklad účtování podnikatele s výrobní činností** - ruční vedení agendy, - zápis do účetních knih, - účetní uzávěrka.	14	Ekonomika Informatika

Účetnictví – 4. ročník

4 vyučovací hodiny týdně (celkem 120)

Učebnice:

Učebnice (aktuální vydání), vlastní materiály, právní předpisy pro účetnictví a financování.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - účtuje zásoby podle dokladů, - vysvětlí vhodnost ocenění, - vede analytickou evidenci zásob, - zpracovává evidenci zásob na PC.	**1. Účtová třída 1 - Zásoby** - členění zásob, - oceňování, pořízení a výdej materiálu, - účtování materiálových zásob, - účtování zboží, - účtování zásob vlastní výroby.	20	Ekonomika – Zásoby a logistika. Informatika – využití ekonomického softwaru, práce s daty, zálohování dat. Člověk a životní prostředí
Žák: - vyhledává a pracuje s příslušnými právními předpisy, - účtuje podle dokladů pořízení, vyřazení, odpisy, - prokáže základní výpočty odpisů, - vede karty dlouhodobého majetku na PC.	**2. Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek** - struktura majetku, oceňování, - odpisy, - pořízení a vyřazení dlouhodobého hmotného majetku, - pořízení a vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku, - finanční majetek.	24	Ekonomika – Dlouhodobý majetek, cenné papíry. Informatika – využití ekonomického softwaru Člověk a životní prostředí: ochrana majetku, udržitelný rozvoj.
Žák: - účtuje podle výpisů z účtů, pokladních dokladů, - vyhotoví směnky, - vypočte a zaúčtuje kurzové rozdíly, - účtuje nákup a prodej krátkodobých cenných papírů,	**3. Účtová třída 2 – Finanční majetek** - struktura účtové třídy 2, - pokladna, ceniny, - vkladové účty, - krátkodobé bankovní úvěry, - krátkodobý finanční majetek, - směnky.	16	Ekonomika – finanční trh, cenné papíry. Informatika – využití ekonomického softwaru. Finanční gramotnost: kurzy měn, platební nástroje.

- vede evidenci pokladny a bankovních účtů na PC.			
Žák: - rozliší a účtuje pohledávku a závazek, - účtuje nákup a prodej v cizí měně, - účtuje DPH na vstupu a výstupu, při obchodování v tuzemsku, v EU a s třetími zeměmi, - účtuje mzdy, zákonné pojištění a daň z příjmů ze závislé činnosti, - zpracovává faktury a další daňové doklady na PC.	**4. Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy** - pohledávky a závazky z obchodního styku, - účtování zálohy, - pohledávky a závazky v cizí měně, - pohledávky a závazky vůči zaměstnancům, - výpočet mezd, - účtování mzdy, zdravotního a sociálního pojištění, daně příjmů ze závislé činnosti, - zúčtování daní a dotací.	22	Ekonomika - dodavatelsko-odběratelské vztahy, lidské zdroje v podniku, daně a zákonná pojištění. Písemná a elektronická komunikace – obchodní dopisy. Informatika – využití ekonomického softwaru. Finanční gramotnost: zdroje financování domácností, hrubá a čistá mzda. Člověk a svět práce: odpovědnost za vlastní život, motivace k úspěšné práci. Občan v demokratické společnosti: jednání s lidmi, obchodními partnery.
Žák: - účtuje náklady a výnosy, - zjistí hospodářský výsledek, - vysvětlí náklady a výnosy z daňového hlediska, - účtuje časové rozlišení nákladů a výnosů, finanční leasing.	**5. Náklady, výnosy a výsledek hospodaření** - třídění a účtování nákladů, - třídění a účtování výnosů, - časové rozlišení nákladů a výnosů, - finanční leasing, - zjištění výsledku hospodaření.	28	Ekonomika – financování podniku. Informatika – využití ekonomického softwaru. Finanční gramotnost – náklady, výnosy, výsledek hospodaření, leasing.
Žák: - chápe inventarizaci jako nástroj kontroly věcné správnosti účetnictví, - uzavře rozvahové a výsledkové účty, - vypočte hrubý účetní výsledek hospodaření, - upraví výsledek hospodaření na daňový základ a vypočte daň z příjmů, - orientuje se v účetních výkazech, - interpretuje dosažený výsledek jako zdroj financování, - provede účetní uzávěrku agendy na PC.	**6. Účetní uzávěrka a závěrka** - inventarizace, - uzávěrkové operace, - výpočet výsledku hospodaření a daňové povinnosti, - uzavření účtů, - účetní výkazy, - přílohy k účetní závěrce.	10	Ekonomika – management (informace z účetnictví jako podklad pro rozhodování). Informatika – využití ekonomického softwaru, vyhledávání údajů na internetu. Člověk v demokratické společnosti: získávání zdrojů pro financování neziskové sféry hospodářství, hospodářská politika.

Název vyučovacího předmětu:	**INFORMATIKA**
Obor vzdělání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	256

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

V předmětu informační technologie si žáci vytvoří základní představu o výpočetní technice, naučí se ovládat a využívat standardní vybavení počítače. Žáci získají kompetence pro práci s běžným softwarem pro řešení ekonomických úloh, vyhotovování písemností a vyhledávání informací.

Studiem informatiky žáci:

- získají přehled o základních pojmech z oboru informačních technologií,
- poznají blokové schéma počítače a pochopí význam jednotlivých bloků,
- naučí se používat počítač a jeho periférie;
- uvědomují si možnosti a výhody, ale i rizika a omezení spojená s používáním prostředků informačních technologií,
- zorientují se v systému běžné konfigurace – pochopí strukturu dat a možnosti jejich uložení, porozumí a zorientují se v systému složek, ovládají operace se soubory, umějí rozpoznat běžné typy souborů a pracovat s nimi,
- porozumí principům operačního systému a naučí se pracovat s operačním systémem,
- seznámí se s moderními verzemi kancelářských programů,
- dokáží pracovat s grafickým editorem a využívat ho,
- porozumí základům algoritmizace úloh,
- ovládnou práci s internetem jako základního otevřeného informačního zdroje a naučí se využívat jeho přenosové a komunikační možnosti,
- zvládnou tvorbu a úpravu jednoduché webové stránky.

Charakteristika učiva

Předmět připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s informačními a komunikačními prostředky a efektivně je využívali i v jiných předmětech, v dalším studiu, v soukromém a občanském životě.

Informatika obsahuje kompetence vymezené v oblasti „Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích“ a v průřezovém tématu „Informační a komunikační technologie“.

Strategie výuky

Výuka probíhá formou individuální práce žáka na počítači a provádění praktických úkolů. Důraz je kladen na samostatnou a souvislou práci a na řešení komplexních úloh. U vybraných témat je uplatňován projektový přístup s důrazem na týmovou práci. Žáci jsou vedeni k tomu, aby co nejvíce využívali internet jako informačního zdroje a zdroje software, zejména k užití zdarma (open license, GPL, freeware).

U všech témat je věnována velká pozornost grafické a obsahové stránce všech výstupů jak v tištěné tak elektronické podobě. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali multiplatformní a multikulturní prostředí internetu, preferovali kompatibilní datové formáty a dbali zásad „netikety“. Výuka je neustále doplňována novinkami a informacemi o aktuálních trendech v oblasti IT.

Hodnocení výsledků žáků

Převažuje průběžná klasifikace individuálně zadávaných úkolů - důraz je kladen především na praktické dovednosti, samostatnost, systematický přístup k řešení úkolů, obsahovou a estetickou stránku výstupů. Každý tematický celek je zakončen prověřovací souhrnnou prací.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Občanské kompetence

- respektovat autorská práva při užití software,
- respektovat osobnost jiných lidí při komunikaci prostředky IT,
- uvědomovat si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu,
- umět myslet kriticky – tj. dokázat zkoumat věrohodnost informací, nenechávat se manipulovat, tvořit si vlastní úsudek a být schopen o něm diskutovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

- vhodně se prezentovat v psaných projevech
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, dodržovat jazykové a stylistické normy, odbornou terminologii
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.), vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

- reálně posuzovat své duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy.
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,

Kompetence využívat prostředky IT a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- učit se používat nový aplikační software,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line,
- aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů.
- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky, používat vhodné algoritmy,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata),
- správně používat a převádět jednotky,

- provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry, znát požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a být schopen srovnávat je se svými předpoklady; být připraven přizpůsobit se změněným pracovním podmínkám,
- dokázat získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb,
- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,

Mezipředmětové vztahy

- písemná a elektronická komunikace,
- praxe,
- ekonomika,
- matematika,
- občanská nauka.

Přehled časové dotace

(hodin týdně)

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Informatika	2	2	2	2

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Informatika – 1. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - ovládá základní pojmy z oboru informačních technologií, rozlišuje kategorie HW a SW, - vysvětluje základní princip činnosti počítače, - vyjmenovává důsledky neodborných zásahů do počítače, - pojmenovává základní elementy počítačové sestavy a zvládá jejich propojení, - samostatně používá počítač a jeho periferní zařízení v základních činnostech, - porovnává vlastnosti různých periferních zařízení.	**1. Základy informačních technologií** - hardware, software, - části PC a principy jejich fungování, - periferie, - základní a aplikační programové vybavení	12	**Průřezové téma** Člověk a životní prostředí: Dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce; úspora energie. Písemná a elektronická komunikace: Psaní na klávesnici počítače desetiprstovou metodou.
Žák: - konfiguruje prostředí operačního systému, - využívá kontextovou nápovědu operačního systému, - ovládá strukturu ukládaných dat a možností jejich uložení, - ovládá základní operace se soubory a složkami, - užívá souborového manažera OS a min. jednoho alternativního, - definuje rizika spojená se zabezpečením a zneužitím dat, je schopen učinit opatření k minimalizaci těchto rizik.	**2. Operační systém** - nastavení, práce s nápovědou, - organizace dat (úložná zařízení, složky, soubory) - souborový manažer, - možnosti ochrany dat.	8	PEK: ovládání klávesnice.
Žák: - ovládá základní pojmy počítačových sítí (síťové disky, přihlašovací protokol, přístupová práva), - rozlišuje různé stupně přihlášení (OS, LAN, WAN),	**3. Práce v lokální síti** - počítačová síť, server, pracovní stanice, - připojení k síti a její nastavení, - specifika práce v sítí, sdílení dokumentů a prostředků.	4	**Průřezové téma** Člověk v demokratické společnosti: Komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů.

- orientuje se v síťovém prostředí a možnostech sdílení dat a zařízení, - popíše způsob a technickou realizaci připojení PC k lokální počítačové síti, - nastavuje sdílení tiskárny a síťového disku.			
Žák: - používá internet jako základní otevřený informační zdroj a využívá jeho přenosové a komunikační možnosti, - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání informací, - využívá elektronickou poštu, - definuje pojem spam a uvede možnosti ochrany před ním, - získané informace třídí, analyzuje a vyhodnocuje je, - posuzuje validitu informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému, - prezentuje získané informace vhodným způsobem.	**4. Internet** - internetové prohlížeče, základní funkce, - obsluha prohlížeče, - Internet jako informační zdroj, pojem informace, vyhledávání relevantních informací, - elektronická pošta, základní funkce, - poštovní klient, - ochrana proti spamu, právní aspekty.	8	**Průřezová témata** Člověk a svět práce: Práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí; informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních. Člověk v demokratické společnosti: Masová média; komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů.
Žák: - vysvětlí pojem algoritmus - algoritmizuje jednoduchou úlohu - zapíše algoritmus v programovacím jazyku	**5. Algoritmizace a základy programování** - algoritmus a jeho vlastnosti - programovací jazyk (Scratch, Python)	6	**Průřezové téma** Matematika
Žák: - nastavuje parametry dokumentu, - používá základní typografická pravidla, - vytvoří nový dokument, uloží dokument, ovládá editaci, formátování, styly, tvorbu tabulek, - používá nástroje pro korekci textu a hromadné vyhledávání/nahrazování, - vkládá do textu grafické objekty a nastavuje	**6. Textový procesor** - práce s dokumentem, jeho editace, - vkládání objektů, - tabulky, - náhled před tiskem, tisk.	18	Písemná a elektronická komunikace. **Průřezové téma** Člověk a svět práce: Písemná a verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce.

podrobněji vlastnosti objektů, - upravujte dokument pro optimální podobu pro tisk, - obsluhuje různé typy tiskáren.			
Žák: - vyjmenovává různé druhy licencí programů, - definuje rizika spojená s nelegálním šířením softwaru, - dodržuje právní normy a autorská práva.	**7. Právní aspekty užívání softwaru** - ochrana autorských práv.	2	**Průřezové téma** Člověk v demokratické společnosti: Potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.
Žák: - vyjmenovává oblasti užití prezentačních programů, - orientuje se v prostředí prezentačního programu, - vytváří lineární prezentace, - nastavuje základní vlastnosti jednotlivých snímků (rozvržení, formátování textu, grafika pozadí, záhlaví a zápatí snímku), - doplňuje jednotlivé snímky animačními prvky (přechody snímků a pořadí zobrazovaných prvků), - doplňuje prezentaci o multimediální prvky, - exportuje prezentace do různých forem pro online i offline prohlížení.	**8. Prezentace** - principy práce prezentace, otevření a uložení prezentace, - tvorba snímku, vkládání objektu do snímku, - vložení zvuku a videa – multimediální prezentace, - skoková prezentace, - exportní formáty.	10	**Průřezové téma** Člověk a svět práce: Písemná a verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce. Ekonomika: Využití prezentace v praxi.

Informatika – 2. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 64)

Žák: - vyjmenovává oblasti použití tabulkového procesoru, - popíše prostředí tabulkového procesoru, používá jej, - typuje různé typy dat a importuje data z internetu, - vytváří tabulku a zformátuje dle požadavků normalizované úpravy, - vytváří vzorce, používá základní funkce (Min, Max, Průměr, Suma, Počet), - efektivně využívá relativní a absolutní adresování buněk.	**1. Tabulkový procesor** - základní pojmy, popis prostředí, - tabulka a její formáty, - adresování v tabulce, - základní výpočty v tabulkách – funkce, vlastní vzorce.	18	Písemná a elektronická komunikace, Matematika, Ekonomické předměty: využívání tabulek, materiály pro tvorbu tabulek. **Průřezové téma** Člověk a svět práce: Informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních.
Žák: - využívá souvislosti mezi základními parametry grafického dokumentu, - posuzuje vhodnost použití rastrové a vektorové grafiky, - převádí grafické soubory mezi různými formáty, - používá nástroje prohlížeče obrázků pro jeho ořez, rotaci, korekci barev apod., - nakreslí jednoduchý rastrový obrázek, - vytváří kombinovanou grafiku s využitím prohlížeče, internetu a rastrového editoru.	**2. Počítačová grafika** - vlastnosti grafického dokumentu, - rastrová grafika, - používané formáty, - základy práce v SW nástrojích, - digitální fotografie, jejich úpravy.	12	**Průřezové téma** Člověk a svět práce: Písemná a verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce. EKO: Využití grafiky v praxi.
Žák: - používá komprimační funkce OS a alespoň jednoho alternativního komprimačního programu, - posuzuje výhody a nevýhody různých komprimačních metod/formátů - vysvětlí pojem ztrátová komprese a komprimační poměr,	**3. Komprese dat** - páce s jednotlivými druhy komprimovaných dat, - komprimace, dekomprimace, - uložení dekomprimovaných dat do zvolených adresářů, - archivace komprimovaných souborů na medium.	4	

- komprimuje data nejvhodnější metodou, porovnává jednotlivé metody.			
Žák: - vkládá do textu objekty jiných aplikací (rovnice, grafy, zvuky), - pracuje s panelem nástrojů kreslení, - nastavuje detailní parametry vkládaných objektů a obrázků, - vytváří vazbu mezi textovým souborem a zdrojem dat, - vytváří strukturu dokumentu, - vhodně využívá vlastností hromadné korespondence, - vytváří šablonu dokumentu a používá volně dostupné šablony z internetu, - vytváří jednoduchá makra a používá je.	**4. Textový procesor** - práce s objekty, - styly, obsah, - hromadná korespondence, - tvorba maker, - šablony.	18	Písemná a elektronická komunikace: Práce s textem. **Průřezové téma** Člověk a svět práce: Písemná a verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce.
Žák: - používá a rozlišuje prostředky pro tvorbu www stránek, - vytváří jednoduché www stránky ve vizuálním editoru, - dodržuje pravidla pro pojmenovávání souborů stránek a vytváření funkčních hypertextových odkazů, - využívá internet k pořízení dekorativní a informativní grafiky webu, - umísťuje vytvořené stránky na internet a provádí jejich správu.	**5. Tvorba webových stránek** - editory pro tvorbu www-stránek, - struktura stránky, vkládání grafických prvků, odkazy, - souvislá tvorba jednoduchého statického webu ve vizuálním editoru, - publikování a správa stránek.	12	**Průřezové téma** Člověk a svět práce: Písemná a verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce.

Informatika – 3. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 64)

Žák: - využívá vybrané funkce (vybrané datové, finanční, textové, vyhledávací, statistické a matematické funkce), - vytváří a edituje složené funkce (vnořování funkcí), - řadí a vytřiďuje údaje v tabulce dle kritérií, - graficky prezentuje data z tabulek v grafech typu sloupcový, spojnicový a výsečový, - dodatečně upravuje existující grafy (dílčí výseče, vedlejší osy), - vytváří burzovní a bublinkové grafy, - vytváří pomocí kontingenční tabulky požadované výstupy. - definuje pojem algoritmus, - vytvořený algoritmus znázorňuje pomocí vývojového diagramu.	**1. Tabulkový procesor** - využívání funkcí, - tvorba grafu a jeho úpravy, - změny typů grafů, - grafické úpravy grafů, popisy, - algoritmizace úlohy.	15	Matematika, Ekonomické předměty: Využití tabulek v praxi. **Průřezové téma** Člověk a svět práce: Informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních.
Žák: - rozlišuje vektorovou a rastrovou grafiku, - nakreslí jednoduchý vektorový obrázek, - používá programy pro její vytváření a úpravy, - pracuje s vrstvami, používá nástroje k seskupení objektů, jejich zarovnání a automatické rozmístění, - ukládá a exportuje výsledný dokument v daném grafickém formátu.	**2. Vektorová grafika** - práce s objekty a jejich modifikace, - vrstvami, skupiny, - použití rastrové grafiky ve vektorovém editoru, - export do zvolených grafických formátů, - tvorba standardních tiskovin.	16	**Průřezové téma** Člověk a svět práce: Písemná a verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce.
Žák: - navrhuje struktury tabulek a relací nové databáze, - rozhoduje o typech a velikostech polí, - vytváří formuláře pro typování dat,	**2. Databáze** - struktura databáze, pole, typy polí, - návrh databáze, - definice relací, - dotazy, - formuláře, - sestavy,	15	**EKO:** Praktické využití, zdroje informací pro práci.

- vyhledává data a provádí výběry pomocí dotazů s číselnými i textovými kritérii, navrhuje sestavy pro vhodnou prezentaci dat, používá seskupení.	použití databáze v praktických příkladech.		
Žák: - pohotově používá online jazykové nástroje pro překlad jednotlivých slov, vět či celých stránek, - vyhledá na internetu výklad libovolného termínu a konfrontuje výsledky z více zdrojů, - pořizuje různé typy mapových podkladů a ukládá je pro offline prohlížení, - využívá veřejné rejstříky institucí a podnikatelských subjektů.	**3. Služby na internetu** - slovníky, překladače, korektory - encyklopedie, mapy - rejstříky.	6	Výuka cizích jazyků, Český jazyk a literatura, Hospodářský zeměpis, ekonomické předměty: Práce s internetem. **Průřezové téma** Člověk a svět práce: Práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí; masová média; komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů.
Žák: - shrnuje principy elektronického obchodu a porovnává se standardními typy obchodů, - orientuje se ve způsobech platby za zboží a rozhoduje o vhodném způsobu dopravy, - vyhledává na internetu obchodní podmínky konkrétního e-shopu a posuzuje rizika spojená s reklamací zboží, - využívá speciálních serverů pro porovnávání cenových nabídek e-shopů, - porovnává rozdíly mezi nákupem na e-shopech a internetových aukcích.	**4. Elektronický obchod a online aplikace** - výhody/nevýhody elektronických obchodů, - způsoby platby, dodací podmínky, - řešení reklamací, - servery pro srovnávání cen, internetové aukce.	12	Ekonomické předměty: Ceny a další výhody internetového obchodování. Zdroje informací, praktické provádění obchodů. **Průřezové téma** Člověk a svět práce: Soukromé podnikání.

Informatika – 4. ročník

1 vyučovací hodina týdně (celkem 60)

Žák: - zpracovává v tabulkovém procesoru data pomocí filtrů, - sumarizuje rozsáhlé tabulky pomocí souhrnů, - používá k propojení více tabulek vyhledávací funkce, - provádí vícekriteriální analýzy dat pomocí kontingenčních tabulek, - samostatně rozhoduje o vhodné metodě k analýze dat v rozsáhlých tabulkách.	**1. Tabulkový procesor** - filtry, - souhrny, - vyhledávací funkce, - kontingenční tabulky.	24	**Průřezové téma:** Člověk a svět práce: Informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních.
Žák: - navrhne 3D model - provede slicování 3D modelu - umí použít 3D tiskárnu	**2. 3D Tisk** - software CAD (TinkerCad, SketchUp) - slicer (PrusaSlicer) - 3D tiskárna	30	
Žák: - orientuje se v internetových prezentacích státních orgánů, - vysvětlí princip elektronického podpisu a jeho význam při elektronických podáních u subjektů veřejné správy, - popíše možnosti veřejné služby CzechPOINT, - používá SW nástroje pro převod libovolného dokumentu do formátu PDF.	**3. E-goverment** - portály veřejné správy, - elektronická podání, elektronický podpis, - CzechPOINT, - datové schránky, - export dokumentů do PDF.	6	

Název vyučovacího předmětu:	**PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE**
Obor vzdělávání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	136

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v moderní společnosti. Cílem předmětu je zejména získání tzv. klávesnicové gramotnosti a rozvoj praktických dovedností při práci s počítačem. Psaní desetiprstovou hmatovou metodou je základním předpokladem pro efektivní ovládání počítače a zvýšení produktivity a kvality práce na počítači.

Výuka dále prohlubuje komunikativní kompetence žáků, rozvíjí samostatné logické uvažování, ekonomické myšlení a flexibilitu při řešení problémů v obchodních vztazích.

Předmět pěstuje kultivovaný písemný projev nejen z hlediska vhodné odborné stylizace, ale také logické, věcné a gramatické správnosti. V oblasti elektronické komunikace žáci stylizují písemnosti ve vyhovující formální úpravě v souladu s normou pro úpravu písemností.

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do prvních dvou ročníků s 2hodinovou dotací týdně.

Obsahem výuky je:

- přesné psaní desetiprstovou hmatovou metodou s dodržením minimálních limitů přesnosti a rychlosti,
- zachycování mluveného slova,
- práce s normami pro vyhotovování obchodních i dalších písemností,
- úprava textů s využitím možností současných editorů,
- získání přehledu o podnikové korespondenci,
- věcně, jazykově a formálně správné zpracování písemností,
- samostatná stylizace písemností,
- nácvik psaní v cizích jazycích,
- úprava textu podle korekturních znamének,
- vyhotovování jednoduchých právních písemností,
- seznámení s oběhem písemností v podniku a kancelářskou technikou.

Strategie výuky

Výuka je organizována ve skupinách v odborné učebně vybavené počítači. Učitel organizuje výuku tak, aby byla přiměřená, postupná, systematická a názorná, aby žáci mohli být aktivní, mohli využívat vlastní zkušenosti a byli motivováni k činnostem. Individuální přístup je uplatňován především u slabších žáků a talentovaných žáků.

Při výuce jsou používány výukové programy ZAV, ATF, Pojmy PEK, ČSN 01 6910, programové vybavení MS Office.

Metody výuky:

- motivační (rozhovor, pochvaly),
- fixační (opakování učiva ústní, písemné, nácvik dovedností, domácí práce),
- expoziční (výklad, popis, promítání dataprojektorem),
- práce s učebnicí, učebním textem nebo výukovým programem,
- samostatná práce žáků.

Střídání metod podporuje učební aktivitu žáků a napomáhá k získávání kompetencí.

Nedílnou součástí výuky je zapojení do celostátní meziškolní soutěže ZAV a jiných soutěží.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení výkonů v psaní jsou písemné zkoušky, ve kterých se posuzuje dosažená rychlost a přesnost podle limitů. U vyhotovených písemností se hodnotí věcný obsah, stylizace, pravopis a formální úprava podle normy. Při klasifikaci na konci klasifikačního období se přihlíží k počtu napsaných cvičení výukového programu ZAV. Konečnou klasifikaci určí a vysvětlí učitel. Žáci jsou v rámci sebehodnocení schopni posoudit růst a kvalitu výkonu psaní.

Písemné práce: minimálně 1 x za měsíc.

V tomto předmětu probíhá každoročně soutěž v psaní na klávesnici, hledání talentů a jejich příprava na krajskou, případně republikovou soutěž.

Žáci jsou motivováni a připravování také ke složení státních zkoušek z kancelářského psaní na klávesnici a státních zkoušek z úpravy textu.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

- **komunikativních** (formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, zaznamenávat hlavní myšlenky a údaje z porad, diskusí apod.)
- **k učení** (sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a zároveň přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, mít pozitivní vztah k učení, ovládat různé techniky učení, znát možnosti dalšího vzdělávání v oboru)
- **k řešení problémů** (porozumět zadání úkolu, určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout možnosti řešení, volit vhodné prostředky a způsoby splnění úkolů)
- **personálních a sociálních** (stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, reagovat adekvátně na hodnocení výsledků své práce a způsobu jednání, pracovat a jednat zodpovědně, cílevědomě, soustředěně, vytrvale a pečlivě, respektovat stanovená pravidla, přijímat a plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení konfliktům)
- **občanských a kulturním povědomí** (jednat odpovědně, samostatně a iniciativně také ve veřejném zájmu, dodržovat zákony, jednat v souladu s principy a zásadami společenského chování)
- **k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** (mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení, přizpůsobovat se měnícím se podmínkám, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle, znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků, mít představu o právních, ekonomických a administrativních aspektech soukromého podnikání)
- **využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, učit se používat nové aplikace, komunikovat elektronickou poštou, využívat další prostředky komunikace, získávat informace z různých zdrojů, využívat různé nosiče informací)

Uplatnění průřezových témat

V průběhu studia se žáci setkají se všemi průřezovými tématy (viz rozpis učiva)

Mezipředmětové vztahy

- informatika;
- český jazyk a literatura;
- ekonomika;

- cizí jazyky;
- základy společenských věd.

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Písemná a elektronická komunikace	**2**	**2**	**-**	**-**

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Písemná a elektronická komunikace – 1. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Materiály:

Učebnice, časopis Rozhledy, výukové programy, vlastní materiály.

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - pracuje s osobním počítačem, - pracuje s výukovým programem, přihlásí se do sítě, volí individuální postup, - založí a vede dokumentaci svých písemných prací, - napíše klasifikační program ve výukovém programu ZAV, - efektivně ovládá klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou, - prokáže znalost psaní malých a velkých písmen, diakritických a interpunkčních znamének, číslic a značek, - umí opsat čistopis i v cizím jazyce.	**1. Základy psaní na klávesnici PC, hmatová metoda ovládání klávesnice, výcvik s využitím výukového programu na PC** - seznámení s rozložením klávesnice PC, pokyny pro psaní, - seznámení s výukovým programem na PC, - založení dokumentace, - nácvik psaní malých a velkých písmen, diakritických a interpunkčních znamének, číslic a značek, - zvyšování rychlosti a přesnosti psaní, - opis textů, opis cizojazyčných textů.	58	**Mezipředmětové vztahy:** Informatika 1. ročník – souborový manažer, práce s textovým editorem Cizí jazyky – písemné zachycení a zpracování textu **Průřezová témata** Informační a komunikační technologie: - práce s textovým editorem, - správa dat. Člověk a životní prostředí: - uvědomuje si rizikové faktory ovlivňující zdraví, - aplikuje zásady psychohygieny při aplikaci klíčových kompetencí.
Žák: - ovládá techniku psaní podle diktátu.	**2. Psaní podle diktátu**	4	**Mezipředmětové vztahy:** Informatika 1. ročník – práce s textovým editorem Český jazyk – procvičování pravopisu, interpunkce.
Žák: - provádí vyznačené korektury, - zvládá základní úpravy textu.	**3. Nácvik úpravy textu, autorská korektura**	6	**Průřezová témata:** Informační a komunikační technologie - práce s textovým editorem - správa dat.

Písemná a elektronická komunikace – 2. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 68)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - vyhledá v normě pravidla pro úpravy textu, - ovládá pravidla psaní adres, odvolacích údajů a struktury textu obchodního dopisu, - zpracuje dopis do šablon předtisku obch. dopisu, - samostatně stylizuje a zpracuje na PC poptávku, nabídku, objednávku, příp. kupní smlouvu, reklamaci, urgenci, upomínku, - zpracuje na PC písemnosti spojené se vznikem a ukončením pracovního poměru a dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr (motivační dopis, životopis, výpověď z pracovního poměru), - sestaví a napíše na PC žádosti občanů organizacím, - stylizuje jednoduché právní písemnosti, - eviduje, archivuje doklady, - podle možností pracuje s prostředky dokladové a evidenční techniky, - provádí opravy textu podle korekturních znamének.	**1. Zpracování písemností a manipulace s nimi** - normalizovaná úprava písemností podle platné ČSN 01 6910, - psaní adres, nácvik úpravy dopisů na dopisní předtisk, - tvorba podnikového dopisu (základní písemnosti při nákupu a prodeji, nepravidelnosti a vady při plnění kupních smluv), - písemnosti při uzavírání a ukončování pracovního poměru, - podání občanů a jednoduché právní písemnosti, - kancelářské práce a archivace, prostředky dokladové a evidenční techniky, - autorská korektura.	48	**Mezipředmětové vztahy:** Informatika – textový procesor Cizí jazyky – správné psaní cizojazyčného textu Český jazyk – procvičování pravopisu, stylizace, administrativní styl Ekonomika – průběh obchodního případu, dodavatelsko-odběratelské vztahy **Průřezová témata:** Informační a komunikační technologie - práce s textovým editorem, - správa dat. Člověk a životní prostředí: - uvědomuje si působení člověka na životní prostředí, - v praxi uplatňuje zásady trvale udržitelného rozvoje a ekologicky čistší produkce. Člověk a svět práce: - písemná prezentace v prostředí trhu práce – zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů, - písemné vyjadřování při úřední korespondenci, jednání s úřady.
Žák: - zvyšuje rychlost a přesnost psaní, - dosahuje 200 a více úhozů za minutu s přesností do 0,80 % chyb, - může složit státní zkoušku ze zpracování textu na PC.	**2. Zvyšování rychlosti a přesnosti psaní** - různé techniky nácviku, - výukový program, - zapojení do meziškolní soutěže.	20	**Mezipředmětové vztahy:** Informatika – textový procesor **Průřezová témata:** Informační a komunikační technologie - práce s textovým editorem, správa dat.

Název vyučovacího předmětu:	**ÚČETNÍ SOFTWARE**
Obor vzdělání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	60 (-/-/-/2)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět Účetní software obsahuje systém vzájemně propojených poznatků z odborných předmětů doplněných poznatky ze všeobecně vzdělávacích předmětů ze všech ročníků studia. Uzavírá výuku odborných předmětů praktickou aplikací poznatků a jejich vzájemným propojením do ucelené soustavy. Rozvíjí zejména odborné kompetence:

- využívat poznatky z odborných předmětů, z předmětů všeobecně vzdělávacích a vytvářet z nich komplexní dovednosti,
- aplikovat osvojené poznatky při řešení komplexních úloh,
- řešit konkrétní situace vyplývající z potřeb praxe,
- vytvářet návyk efektivně využívat výpočetní techniku a další prostředky informačních a komunikačních technologií,
- obsluhovat ekonomický software,
- ověřovat vždy fungování ekonomických programů, logicky kontrolovat výstupy získané zpracováním dat prostřednictvím počítače,
- dovednost vyhotovovat doklady, používat účetní doklady a zpracovávat je pomocí softwaru,
- dovednost zpracovávat agendy podniku na počítači, orientovat se v účetních výkazech a dalších písemnostech, které jsou výstupem zpracování dat.

Charakteristika učiva

Předmět je zařazen do 4. ročníku studia v hodinové dotaci 2 hodiny týdně. Učivo: platební styk, materiálové zásoby, dlouhodobý majetek, zúčtovací vztahy, personální činnosti, účetní uzávěrka a závěrka.

Strategie výuky

Základní metody práce: Opakování a upevňování získaných poznatků, aplikace vědomostí a dovedností žáků při konkrétním zpracování dat, provádění účetních zápisů prostřednictvím softwaru, práce s počítačem, využití techniky a internetu. Rozvoj praktických dovedností při řešení úkolů vyplývajících z běžné ekonomické praxe podniku.

Cíl výuky:

- Maximální samostatnost žáků při řešení úkolů z ekonomické praxe,
- schopnost řešit praktické úkoly,
- účtovat s využitím ekonomického softwaru, využívat další software,
- odpovědnost žáka za výsledek zpracování dat,
- práce s reálnými doklady z praxe, orientace v dokladech, tvorba vlastních dokladů a dalších písemností potřebných pro řízení podniku,
- motivace žáka ve vztahu k praxi a využití vědomostí a dovedností získaných ve škole.

Hodnocení výsledků žáků

Diagnostika práce žáků v hodinách na základě pozorování a chování žáků při výuce, hodnocení správného vyjadřování.

Písemné zkoušení formou testů, kratších prací a řešením jednotlivých úkolů s využitím počítače.

Komplexní práce 2 x za pololetí ověřující zvládnutí praktických úkolů.

Přínos k rozvoji občanských a klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence
- práce v týmu, včasné plnění úkolů,
- aktivní zájem o politické a ekonomické dění ve společnosti,
- akceptování hodnocení vlastní práce.

Kompetence k učení
- včasné plnění úkolů, estetická úprava písemností,
- kritické myšlení, vytváření vlastního názoru, obhájení vlastního názoru,
- přesná práce s daty, interpretace výsledků.

Kompetence k řešení problémů
- odpovědnost za výsledky práce,
- reakce na situaci v praxi,
- komplexní přístup k řešení úkolů.

Kompetence personální a sociální
- odpovědné jednání, samostatnost v práci, aktivita,
- návyk týmové práce, řízení skupiny lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- respektování autorských práv při používání softwaru,
- řešení konkrétních rozhodovacích situací v praxi.

Občanské kompetence
- dodržování zákonů a pravidel chování, zjišťování věrohodnosti informací,
- aktivní zájem o politické a ekonomické dění ve společnosti.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií, práce s informacemi
- práce se softwarem a výpočetní technikou,
- využití internetu a dalších sdělovacích prostředků,
- práce s daty.

Mezipředmětové vztahy
- ekonomika, účetnictví, písemná a elektronická komunikace, matematika, daňový speciál, finanční gramotnost

Přehled časové dotace
(hodin týdně)

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Účetní software	-	-	-	2

Realizace odborných kompetencí

Účetní software – 4. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 60)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - charakterizuje podstatu práce ve firmě, právní formu podnikání, řízení, - zadá agendu do počítače, ověří správnost dat získaných z databáze, - založí pokladnu a bankovní účty, adresáře a sklady.	**1. Založení agendy souvislého příkladu ve zvoleném programu.**	**4**	**Ekonomika, účetnictví:** Právní formy podnikání, bankovní účty, pokladna. **Informační a komunikační technologie:** Práce s daty, software, databáze programu, zálohování dat.
Žák: - pracuje s ekonomickým softwarem: - zpracuje podle podkladů příjmové a výdajové pokladní doklady, vyhotoví a zhodnotí pokladní knihu, zpracuje pokladní skontro a vyúčtuje inventarizační rozdíl; - vyhotoví platební doklady, posoudí, jakými doklady platit v různých situacích, zhodnotí použité platební prostředky, platební schopnost podniku; - provede bezhotovostní platby, zaúčtuje podle výpisu z účtu běžného i devizového.	**2. Platební styk:** hotovostní, bezhotovostní. Pokladna, pokladní doklady, ceniny, valutová pokladna, pokladní kniha. Pokladní skontro. Směnky, šeky. Modul pokladna, banka v programu.	**10**	**Ekonomika, účetnictví:** Platební styk, účtování v pokladně a na bankovních účtech. Směnky, šeky. **Průřez. téma FG:** Peníze, způsoby placení, cenné papíry peněžního trhu.
Žák: - vyhotoví faktury přijaté a vydané, - zpracuje faktury přijaté, zpracuje DPH v návaznosti na daňové přiznání; - posoudí možnost odpočtu DPH, - zaúčtuje faktury přijaté a vydané v cizí měně, provede zdanění dodávky z EU i z dovozu; - zaúčtuje úhrady faktur z devizového účtu; - zpracuje objednávky; - posoudí vznik kurzového rozdílu při úhradách faktur v cizí měně;	**3. Zúčtovací vztahy** Faktury přijaté, faktury vydané. Faktury za intrakomunitární dodávky, faktury za dodávky ze třetích zemí. Faktury vydané v cizí měně. Zdanění dodávek. Modul fakturace v programu.	**6**	**Ekonomika, účetnictví, daň. speciál:** Pohledávky a závazky, cizí měny, kurzové rozdíly, DPH. **Průřezová témata: FG** Ceny, tvorba ceny, cenotvorná funkce DPH, kalkulace.

- charakterizuje situaci v v měnové politice podle pohybu kurzu; - pracuje v subsystému faktury v programu.			
Žák: - rozliší sklady materiálu a zásob vlastní výroby; - vyhotoví a zaúčtuje příjemky a výdejky; - posoudí vliv vedlejších nákladů pořízení na cenu materiálových zásob; - zhodnotí rozdíly v cenách výrobků, nedokončené výroby a polotovarů vl. výroby na skladě a pro prodej; - zaúčtuje tržby z prodeje výrobků, prací a služeb a úbytek výrobků podle správných dokladů, které vytvoří; - vede evidenci zásob způsobem A i B.	**4. Zásoby** Materiálové zásoby, zásoby vlastní výroby. Způsoby evidence zásob. Oceňování a účtování zásob. Doklady pro účtování. Výpočty potřebného materiálu. Modul sklady v programu.	**12**	**Ekonomika:** Zásobovací činnosti, plánování zásob, řízení zásob. Kupní smlouvy na dodávky výrobků. **Účetnictví**: Účtování zásob, oceňování.
Žák: - vyhotoví karty DM, sestaví odpisový plán, posoudí vhodnost odpisování a dopad na hospodaření; - provede vyřazení majetku, zhodnotí dopady na výsledek hospodaření; - posoudí výsledek inventarizace dlouhodobého majetku; - účtuje v subsystému majetek v programu.	**5. Dlouhodobý majetek** Rozlišení majetku, struktura, doklady, evidence. Technické zhodnocení, leasing. Finanční dopady leasingu a pořízení dlouhodobého majetku. Financování. Modul majetek v programu.	**12**	**Ekonomika:** Struktura DM, financování, využití. **Účetnictví:** Evidence majetku, odpisování. **ICT:** Využití softwaru.
Žák: - posoudí strukturu mzdy, rozliší mzdu a plat; - pracuje s předpisy pro odměňování; - pracuje se zákonem o DP fyzických osob; - vypočte a zaúčtuje mzdu, zdravotní a sociální pojištění, provede zdanění — záloha, vyúčtování.	**6. Personální činnosti** Právní úprava, struktura mzdy, plat. Daň z příjmů FO ze závislé činnosti. Zdravotní a sociální pojištění. Modul mzdy v programu.	**10**	**Ekonomika:** Odměňování za práci, daně z příjmů, zdravotní a sociální pojištění. **Účetnictví:** Účtování mezd, doklady, podklady. **Průřez. téma FG:** Mzda hrubá a čistá, zdroj příjmů domácností.
Žák: - provádí soustavně kontrolu zaúčtovaných údajů; - posuzuje vazby mezi subsystémy v souvislém příkladu; - odvozuje uzávěrkové operace v jednotlivých subsystémech;	**7. Účetní uzávěrka a závěrka** Účetní uzávěrka, účetní závěrka. Souvislý příklad – uzávěrka, závěrka. Výpočet DP právnických osob. Účtování DP. Účetní výkazy. Modul účetnictví.	**6**	**Finanční gramotnost:** Finanční analýza, finanční zdroje. **Daň. speciál**: Daň z příjmů PO, DPH. **Účetnictví:** Účetní uzávěrka a závěrka.

- posoudí problematiku účetní uzávěrky v účetnictví a v programu; - uzavře jednotlivé subsystémy (moduly); - posoudí dopady jednotlivých operací na výsledek hospodaření; - zaúčtuje závěrkové operace v programu; - posoudí dopad změn kurzu při operacích v cizí měně; - provede kalkulaci daně z příjmů, vypočte a zaúčtuje daň z příjmů PO; - rozliší formy VH, hrubý a čistý zisk; - provede účetní závěrku; - posoudí vazby mezi výsledovkou a rozvahou; - provede rozbor rozvahy jako výkazu obsahujícího informace o finanční situaci; - provede rozbor daňového přiznání k DP právnických osob a daňového přiznání k DPH.			

Název vyučovacího předmětu:	**PRAXE**
Obor vzdělávání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	2 týdny (80 hodin)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět Praxe doplňuje teoretickou výuku odborných předmětů praktickými činnosti v reálných pracovních podmínkách v podnicích a organizacích Jihočeského kraje. Cílem předmětu je seznámit studenty s reálnými provozy a pracovišti, aplikovat odborné poznatky především z odborných předmětů v reálném prostředí a napomoci žákům zvýšit jejich samostatnost. Na základě těchto zkušeností získávají žáci informace pro rozhodování o budoucím uplatnění a dalším studiu. K základním cílům předmětu patří:

- prakticky procvičit odborné kompetence a kompetence žáků k podnikatelským aktivitám,
- prakticky propojit dovednosti žáků z odborných i všeobecně vzdělávacích předmětů,
- řešit konkrétní situace vyplývají z potřeb podniku či organizace,
- naučit žáky efektivně hospodařit se svěřenými prostředky,
- rozvíjet komunikativní kompetence žáků v mateřském i cizím jazyce,
- aplikovat využití prostředků informačních a komunikačních technologií,
- kontrolovat výsledky své práce.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Praxe využívá znalostí a dovedností žáků získaných v ostatních předmětech, především v odborných ekonomických předmětech a jazycích. Žáci se seznamují s reálným podnikem nebo organizací, jeho vnitřním uspořádáním, předmětem podnikání a základními podnikovými činnostmi. Následně provádějí pod vedením pracovníků v podniku konkrétní činnosti vyplývající z vlastních podnikových činností. Konečným výstupem je písemná zpráva z praxe zpracovaná podle tématu zadaného vyučujícím před nástupem na praxi. Téma vychází z možností daných konkrétními pracovišti.

Strategie výuky

Předmět Praxe je zařazen v rozsahu 2 týdnů na konci 3. ročníku. Žáci samostatně vyhledávají podniky a po konzultaci s vyučujícím jednají se zástupci firem o uzavření dohody pro výkon odborné praxe. V případě, že žáci nenajdou vhodný podnik, sjedná praxi sám vyučující v podnicích, které se školou trvale spolupracují. Přednost je dávána výrobním firmám a orgánům státní správy. Ve velkých podnicích je možné realizovat praxi i ve skupině – maximálně 3 žáci.

Úloha učitele je v pomoci při zajištění podniku, stanovení náplně prací ve firmě a určení minimálního obsahu závěrečné zprávy. Učitel kontroluje docházku, hodnotí práci jednotlivých žáků na pracovišti, plní funkci zprostředkovatele mezi školou a podniky a konečně na závěr posuzuje úroveň zpracování závěrečné zprávy z praxe.

Hodnocení výsledků žáků

Učitel hodnotí po ukončení praxe písemně zpracovanou zprávu z praxe, jejíž minimální obsah i rozsah je žákům předán před nástupem na odbornou praxi. Při hodnocení se posuzuje dodržení formálních náležitostí, grafické zpracování práce, dodržení zadaného tématu a vlastní obsah práce, včetně konkrétních příkladů formou příloh.

Součástí hodnocení je rovněž hodnocení odpovědným pracovníkem organizace, kde žák vykonával praxi.

Přihlíží se také k docházce do podniku, žáci jsou průběžně na pracovištích kontrolováni.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence
- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a situaci, vhodně se prezentovat především při jednání s pracovníky podniku a obchodními partnery firmy,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- zpracovávat administrativní písemnosti a pracovní dokumenty při dodržování jazykové a stylistické normy i odborné terminologie,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence k učení
- efektivně vyhledávat a zpracovávat informace,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje.

Kompetence k řešení problémů
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení,
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Kompetence personální a sociální
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku od pracovníků podniku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- adaptovat se na měnící se pracovní podmínky a podle svých možností a schopností je pozitivně ovlivňovat,
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle,
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech,
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě rozhodovat o své budoucí profesní dráze,
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o základních aspektech soukromého podnikání.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií, práce s informacemi
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat se základním a aplikačním programovým vybavením,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace při kontaktu s obchodními partnery, úřady,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím sítě Internet,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů (např. firemních informací) a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli jednat s lidmi, řešit konflikty, měli vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti za svá rozhodnutí.

Člověk a svět práce

Hlavním úkolem předmětu je vybavit žáka poznatky, dovednostmi a zkušenostmi z fungování podniku, které mu pomohou při vstupu na trh práce, při uplatňování pracovních práv a úspěšném budování jeho profesní kariéry.

Informační a komunikační technologie

V předmětu jsou žáci vedeni k využívání prostředků výpočetní techniky, používání konkrétního účetního programu a získávání informací a komunikaci prostřednictvím internetu.

Mezipředmětové vztahy

Ekonomika, účetnictví, informační a komunikační technologie, písemná a elektronická komunikace, cizí jazyky.

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Praxe	-	-	10 dnů po 8 hod.	-

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Praxe – 3. ročník

10 dnů po 8 hodinách (celkem 80)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a poznámky
Žák: - najde různé podniky a vybere nejvhodnější, - komunikuje se zástupci podniku, - sjedná podmínky provozní praxe, - vyplní předtisk smlouvy a zajistí potvrzení smlouvy o praxi podnikem.	**1. Výběr podniku** - výběr podniku či organizace, - komunikace se zástupci podniku, - zajištění smlouvy pro výkon praxe.	**3**	**Mezipředmětové vztahy:** Písemná a elektronická komunikace 1. a 2. ročník. **Průřezová témata:** **Informační a komunikační technologie** - žák volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací (zejména využívá informace z celosvětové sítě internet); - žák se orientuje v získaných informacích, třídí je, analyzuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává.
Žák: - vysvětlí základní úkoly a povinnosti při zajišťování BOZP, - zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce, - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence, - uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se zařízením na pracovišti a dbá na jejich dodržování, - uvede příklady bezpečnostních rizik, - nejčastější příčiny úrazů a jejich prevence, - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti, - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu.	**2. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence** - řízení bezpečnosti práce v podmínkách podniku či organizace na pracovišti, - pracovně právní problematika BOZP, - bezpečnost technických zařízení.	**5**	**Mezipředmětové vztahy:** Ekonomika 2. ročník **Průřezová témata:** **Člověk a svět práce** - vysvětlit žákům základní aspekty pracovního poměru, práva a povinnosti zaměstnanců i zaměstnavatelů.
Žák:	**3. Organizace, podnik, právní úprava podnikání**	**8**	**Mezipředmětové vztahy:** Ekonomika 1. ročník,

- určí, zda se jedná o ziskovou či neziskovou organizaci, - uvede základní právní normy, které upravují vznik a fungování konkrétního podniku či organizace, - popíše základní právní formy podnikání a posoudí jejich klady a zápory, - popíše a odliší založení a vznik společnosti, - orientuje se ve společenské smlouvě či jiných písemnostech souvisejících se vznikem organizace, - uvede vývoj firmy, popř. plány firmy do budoucna, - charakterizuje předmět činnosti podniku, - orientuje se ve zdrojích financování činnosti podniku, - popíše způsob zpracování ekonomických informací.	- ziskové a neziskové organizace, - právní úprava podnikání, - právní formy podnikání, - vznik, historie podniku, - předmět činnosti podniku, - zdroje financování, - informační systém podniku.		Účetnictví 2. ročník. **Průřezová témata:** **Člověk a svět práce** - žák se orientuje v živnostenském zákoně a zákoně o obchodních korporacích.
Žák: - popíše a zhodnotí organizační uspořádání podniku, - graficky vyjádří organizační strukturu, - vybere typ organizační struktury.	**4. Organizační uspořádání podniku** - grafické vyjádření, - způsoby organizačního uspořádání.	**8**	**Mezipředmětové vztahy:** Ekonomika 1. ročník.
Žák: - charakterizuje obsah a průběh příslušné hlavní činnosti, - popíše postup pořízení materiálu, - provádí jednoduché výpočty spotřeby materiálu, - stylizuje a napíše běžné písemnosti spojené s nákupem zásob, - rozliší oběžný a dlouhodobý majetek podniku podle vnitropodnikových směrnic, - vede evidenci oběžného a dlouhodobého majetku na kartách, - charakterizuje strukturu zaměstnanců podle různých kritérií, - třídí a připravuje podklady pro zpracování mezd, - porovná dodací a platební podmínky jednotlivých	**5. Podnikové činnosti** - hlavní činnost podniku, - zabezpečení hlavní činnosti oběžným majetkem, - zabezpečení hlavní činnosti dlouhodobým majetkem, - zabezpečení hlavní činnosti lidskými zdroji, - prodejní činnost, obchodní závazkové vztahy, - marketing	**46**	**Mezipředmětové vztahy:** Ekonomika 1., 2. a 3. ročník, Účetnictví 3. ročník.

dodavatelů a vybere vhodného partnera, - orientuje se v průběhu obchodního případu a v dokladech, které ho ověřují, - popíše marketingové nástroje používané danou firmou.			
Žák: - vyjde z minimálního obsahu a zpracuje úvodní část zprávy z praxe, - uvede typ organizace, - právní formu podnikání, - vznik a vývoj organizace, - popíše organizační strukturu, - charakterizuje předmět činnosti organizace, - zpracuje praktickou i teoretickou část zprávy, - zpracuje údaje do grafů a tabulek, - provede úpravu zprávy po stránce formální a grafické, - doplní zprávu přílohami - reálnými doklady, formuláři apod. - přiloží potvrzenou docházku na pracoviště.	**6. Zpracování zprávy z praxe podle zadaného tématu**	**10**	**Mezipředmětové vztahy:** Písemná a elektronická komunikace 1. a 2. ročník. **Průřezová témata: Informační a komunikační technologie** - žák volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací (zejména využívá informace z celosvětové sítě internet); - žák se orientuje v získaných informacích, třídí je, analyzuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává.

Název vyučovacího předmětu:	**PRÁVO**
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	64 (-/-/2/-)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět Právo

- je volitelný předmět, který rozšiřuje odborné a společenskovědní vzdělání,
- rozvíjí a doplňuje znalosti získané ve společenskovědních a odborných ekonomických předmětech,
- učí žáky aplikovat poznatky z ekonomicky a práva při řešení ekonomických problémů,
- vede žáky k získávání a využívání ekonomických a právních informací,
- učí žáky samostatně vyhledávat informace, správně je interpretovat a využívat,
- vede ke sledování aktuálního dění, především legislativního procesu,
- žáci se učí orientovat v základních pramenech práva ústavního, občanského, obchodního, živnostenského, pracovního, trestního, rodinného, správního.
- vede žáky k dodržování právních norem,
- poskytuje přehled o systému práva a právním řádu ČR, utváří právní vědomí na potřebné úrovni,
- učí žáky samostatně myslet, analyzovat problémy, hledat řešení a přijímat rozhodnutí.

Charakteristika učiva

3. ročník: 2 hodiny týdně

Učivo je rozvrženo do jednotlivých tematických celků podle právních odvětví.

Obsahem učiva jsou základy právních vědomostí potřebné pro orientaci v právních normách a právním systému České republiky a pro aplikaci na typické situace.

Předmět taktéž přispívá k přípravě žáků na přijímací řízení a studium na vysokých a vyšších odborných školách.

V hodinách Práva budou využívány klasické i moderní metody a formy výuky:

- základní metodou je výklad a vysvětlování témat s doplněním o individuální práci s elektronickou podobou zákonů, kde žáci pracují s textem právního předpisu a vyhledávají konkrétní ustanovení. Pomocí internetu žáci (individuálně nebo ve skupinách) získávají další informace z oblasti činnosti státních orgánů, informace z obchodního a živnostenského rejstříku, obchodního věstníku aj.
- žáci pracují s autentickými formuláři týkajícími se založení a vzniku podnikatelského subjektu, s písemnostmi z oblasti obchodních závazkových vztahů, především s kupní smlouvou a smlouvou o dílo a s písemnostmi podanými individuálně zaměstnancem i zaměstnavatelem v oblasti pracovního práva, např. pracovní smlouvu, výpověď, dohodu o ukončení pracovního poměru.
- žáci využívají také denní a odborný tisk, ze kterého zpracovávají formou referátů aktuální informace z oblasti práva. Na základě článků z denního tisku diskutují o daném tématu.
- využívání vhodného softwaru (Word, Excel, PowerPoint) pro prezentaci samostatné práce,
- samostatná práce s textem s využitím používaných učebnic (Právo pro střední školy, Radovan Ryska, Monika Puškinová, vydavatel Eduko), platných právních norem,
- Motivaci a zájem žáků o předmět podporuje možnost zúčastnit se meziškolní a celostátní soutěže v ekonomických znalostech a dovednostech Ekonomický tým,
- využití exkurzí do Poslanecké sněmovny a Senátu,
- využití přednášek odborníků z praxe pro rozšíření probírané látky a diskuzi studentů,
- uplatnění a využití mezipředmětových vztahů, zajištění návaznosti a provázanosti předmětů.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je průběžné, hodnotí se písemný, ústní projev, samostatnost, aktivita. Počet známek za pololetí je minimálně 3.

Při písemném projevu (po zvládnutí tematického celku nebo jeho části jsou zadávány písemné práce) se u žáků hodnotí, zda:

- porozuměl danému tématu,
- dokáže řešit zadané úlohy,
- pracuje přesně a pečlivě,
- pracuje samostatně,
- dbá na jazykovou správnost.

Při ústním projevu se u žáků hodnotí, zda:

- formuluje správně a přesně podstatu problému,
- mluví souvisle, srozumitelné a jazykově správně,
- chápe a dokáže využít souvislosti s ostatními tématy, je schopen aplikovat poznatky při řešení zadaného problému,
- využívá mezipředmětové vztahy.

Ostatní hodnocení žáků:

- aktivita v hodinách a jeho zájem o danou problematiku,
- práce s internetem,
- zpracování zadaných referátů, projektů.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Absolventi by měli být schopni:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, znát možnosti svého dalšího vzdělávání,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat právní informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvený projev, pořizovat si z něj poznámky,
- využívat k učení různé informační zdroje.

Komunikativní kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- používat odbornou terminologii,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- zpracovávat jednoduché právní dokumenty,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku, zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- řešit své sociální i ekonomické záležitosti,
- posuzovat reálně své možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli být schopni:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí,
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli být schopni:

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, a tedy i k právnímu vzdělávání,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnat se svými představami a předpoklady,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle,
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních aspektech podnikání.

Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli být schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi,
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Absolventi by měli být schopni:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat s běžným základním a aplikačním vybavením,
- učit se používat nové aplikace,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet,
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Mezipředmětové vztahy

- ekonomika,
- praxe,
- písemná a elektronická komunikace,
- informatika,
- základy společenských věd,
- reálná firma.

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Právo	-	-	2	-

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Právo – 3. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 64)

Učebnice: Právo pro střední školy, Radovan Ryska, Monika Puškinová, vydavatel Eduko poslední aktuální vydání + vlastní materiály a právní předpisy

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - vysvětlí základní pojmy (právo, právní stát, právní vědomí), - uvede příklady právní ochrany, - vysvětlí uspořádání právního řádu, - vyhledá příslušné právní předpisy a pracuje s nimi, - vyjmenuje základní právní odvětví včetně základních pramenů práva, - vysvětlí proces přijetí zákona, - na konkrétních příkladech rozliší platnost a účinnost právních norem, - pracuje se sbírkou zákonů, - uvede příklady právních vztahů a jejich prvků, popíše závazky vyplývající z běžných smluv, - vysvětlí rozdíl fyzické a právnické osoby, - vysvětlí, kdy je občan způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost, - popíše soustavu soudů v ČR, - popíše činnost policie, soudů, advokacie a notářství.	**1. Základy práva** - stát a právo, právní stát, spravedlnost, právní vědomí - právní řád - systém práva, právo veřejné a soukromé - právní normy, druhy, působnosti, legislativní proces, sbírka zákonů, novelizace a derogace - právní vztahy, právní skutečnosti, právní úkony, prvky právního vztahu - soustava soudů ČR, - soudci, advokáti, notáři	9	**Mezipředmětové vztahy:** Základy společenských věd, Sbírka zákonů na internetu **Průřezová témata:** **Informační a komunikační technologie** - žák volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací (zejména využívá informace z celosvětové sítě internet); - žák se orientuje v získaných informacích, třídí je, analyzuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává.
Žák: - na konkrétních příkladech doloží, co vymezuje Ústava ČR a Listina základních práv a svobod, - vyhledá v Ústavě ČR a Listině základních práv a svobod příslušné ustanovení, - charakterizuje subjekty státní moci a vysvětlí jejich funkci,	**2. Ústavní právo** - Ústava ČR - Listina základních práv a svobod - moc zákonodárná, výkonná a soudní	3	**Mezipředmětové vztahy:** Základy společenských věd Ústava, LZPS **Občan v demokratické společnosti** **-** stát, politický systém, politika, morálka, svoboda, solidarita, právo pro všední den (potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život);

- vyhledá na internetu informace o jednotlivých subjektech státní moci.			- komunikace, vyjednávání.
Žák: - vyhledá v občanském zákoníku příslušnou právní úpravu, - vysvětlí jednotlivé druhy vlastnictví a spoluvlastnictví, společné jmění manželů, - uvede předpoklady dědictví a druhy dědění a vyhledá v občanském zákoníku právní úpravu dědění, - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, - na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně všeobecných podmínek, - vysvětlí, jak správně postupovat při reklamaci, dovede hájit zájmy spotřebitele, - popíše průběh občanského soudního řízení.	**3. Občanské právo** - pojem a prameny občanského práva, právní ochrana občanů - práva věcná - vlastnictví, spoluvlastnictví, společné jmění manželů - právo duševního vlastnictví - dědické právo - odpovědnost za škodu - druhy smluv - kupní, o dílo, nájemní - občanské soudní řízení (pojem a prameny, účastníci, průběh, rozhodnutí, opravné prostředky),	14	**Mezipředmětové vztahy:** Základy společenských věd Občanský zákoník, občanský soudní řád, vzorové smlouvy **Průřezová témata:** **Občan v demokratické společnosti** - právo pro všední den (potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život); **Informační a komunikační technologie** - žák volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací (zejména využívá informace z celosvětové sítě internet); - žák se orientuje v získaných informacích, třídí je, analyzuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává.
Žák: - vyhledá příslušná ustanovení v zákoně. - vysvětlí práva a povinnosti mezi manželi a mezi rodiči a dětmi, - uvede, kde lze nalézt informaci nebo pomoc v problémech z rodinného práva.	**4. Rodinné právo** - pojem, prameny - manželství – vznik, vztahy mezi manžely, zánik - vztahy mezi rodiči a dětmi, vyživovací povinnost - náhradní rodinná výchova	2	**Mezipředmětové vztahy:** Základy společenských věd, občanský zákoník
Žák: - vyhledá příslušnou právní úpravu v zákoníku práce, orientuje se v něm, - popíše práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele a uvede, jak se bránit proti tomu, co je v rozporu s právní úpravou, - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva, vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance, - uvede způsoby skončení pracovněprávního vztahu, - na příkladech posoudí oprávněnost důvodů výpovědi a okamžitého zrušení pracovního poměru ze strany	**5. Pracovní právo** - pojem a prameny pracovního práva - účastníci pracovněprávního vztahu a jejich práva – zaměstnanec, zaměstnavatel, kolektivní vyjednávání - vznik pracovního poměru – pracovní smlouva - změna pracovního poměru - skončení pracovněprávního vztahu – způsoby - práce konané na základě DPP a DPČ - písemnosti při uzavírání a ukončování pracovního poměru - pracovní doba a doba odpočinku, přestávky v práci - překážky v práci, mateřská a rodičovská dovolená - dovolená	14	**Mezipředmětové vztahy:** Základy společenských věd, Ekonomika, Praxe, Písemná a elektronická komunikace, Informatika www.businesscenter.cz Zákoník práce, vzorové písemnosti. **Průřezová témata:** **Člověk a svět práce:** - vést žáky k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře, - vést žáky k orientaci ve světě práce jako celku i

zaměstnavatele i zaměstnance, - na konkrétním příkladě posoudí přípustnost sjednání dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti, - zpracuje na počítači písemnosti spojené se vznikem a ukončením pracovního poměru a dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr, - posoudí možnosti rozvržení pracovní doby a přestávek v práci, - uvede překážky v práci na straně zaměstnance i zaměstnavatele, - na konkrétním příkladu posoudí nárok zaměstnance na dovolenou, - zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se BOZP a PO, - vysvětlí základní úkoly a povinnosti při zajišťování BOZP, uvede základní bezpečnostní požadavky při práci a dbá na jejich dodržování, - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny pracovních úrazů a jejich prevenci, - zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce, - uvede povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele v případě pracovního úrazu včetně nároků zaměstnance při pracovním úrazu nebo poškození zdraví v souvislosti s výkonem práce.	- péče o zaměstnance, pracovní podmínky žen a mladistvých - pracovní řád, pracovní kázeň, BOZP, řízení bezpečnosti práce na pracovišti v podmínkách organizace		v hospodářské struktuře regionu. - naučit žáky vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich, - naučit žáky se písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat své očekávání a priority, - vysvětlit žákům základní aspekty pracovního poměru, práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů i základní aspekty soukromého podnikání - naučit je pracovat s příslušnými právními předpisy, - zorientovat žáky ve službách zaměstnanosti, přivést je k účelnému využití jejich informačního zázemí. **Informační a komunikační technologie** - žák volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací (zejména využívá informace z celosvětové sítě internet); - žák se orientuje v získaných informacích, třídí je, analyzuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává.
Žák: - vyhledá příslušná ustanovení o jednotlivých obchodních společnostech a družstvu v zákoně o obchodních korporacích - vysvětlí základní pojmy obchodního práva a dovede je správně používat, - orientuje se ve výpisu z obchodního rejstříku,	**6. Obchodní právo** - pojem a prameny obchodního práva, vztah občanského a obchodního práva - základní pojmy (podnikání, podnikatel, podnik, obchodní majetek, obchodní firma, jednání podnikatele, prokura, obchodní rejstřík, obchodní listiny, hospodářská soutěž, nekalá soutěž, nedovolené omezování)	14	**Mezipředmětové vztahy:** Základy společenských věd, Ekonomika, Praxe, Písemná a elektronická komunikace, Informatika www.justice.cz www.businesscenter.cz **Průřezová témata:** **Člověk a svět práce**

- posoudí typové případy nekalé soutěže a důsledky monopolního postavení podniku, - popíše a odliší založení a vznik, zrušení a zánik obchodní společnosti, - popíše obsah společenské smlouvy, - charakterizuje jednotlivé druhy obchodních společností a družstvo, - orientuje se v právní úpravě obchodně závazkových vztahů, - vysvětlí práva a povinnosti smluvních stran u konkrétní smlouvy, orientuje se v obsahu vybraných smluv, - vysvětlí a porovná nejběžnější dodací a platební podmínky, - srovná jednotlivé prostředky právního zajištění závazků, - posoudí důsledky změn závazků, - na konkrétním případu ukáže, jak lze řešit odpovědnost za vady, škodu a prodlení, - orientuje se v kupní smlouvě a smlouvě o dílo.	- obchodní společnosti - založení, vznik, majetkové poměry, zrušení, zánik - veřejná obchodní společnost - komanditní společnost - společnost s ručením omezeným - akciová společnost - družstvo - státní podnik - obchodní závazkové vztahy - charakteristika, vznik, zajištění závazku, zánik závazku, odpovědnost za splnění smlouvy - kupní smlouva - podstatné a nepodstatné části, povinnosti kupujícího a prodávajícího - smlouva o dílo – části smlouvy, předmět díla, povinnosti zhotovitele a objednatele		- orientace v zákoně o obchodních korporacích. **Informační a komunikační technologie** - žák volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací (zejména využívá informace z celosvětové sítě internet); - žák se orientuje v získaných informacích, třídí je, analyzuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává.
Žák: - pracuje se živnostenským zákonem, vyhledá v něm příslušná ustanovení, - vysvětlí, co je a co není živnost, - uvede podmínky provozování živnosti, - vymezí překážky provozu živnosti, - zná označení provozovny, - charakterizuje jednotlivé druhy živností, - rozlišuje ohlašovací a koncesovanou živnost, - na příkladu ukáže postup získání živnostenského oprávnění.	**7. Živnostenské právo** - charakteristika živnosti - podmínky a překážky provozování živnosti - odpovědný zástupce, provozovny - druhy živností - živnostenské oprávnění - živnostenský rejstřík - živnostenská kontrola	3	**Mezipředmětové vztahy:** Základy společenských věd, Ekonomika, Praxe, Informatika **Průřezová témata:** **Člověk a svět práce** - orientace v živnostenském zákoně. **Informační a komunikační technologie** - žák volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací (zejména využívá informace z celosvětové sítě internet); - žák se orientuje v získaných informacích, třídí je, analyzuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává.
Žák: - na konkrétním případu demonstruje konkrétní správní vztah.	**8. Správní právo** - pojem, prameny - správní řízení, řízení o přestupcích	2	**Mezipředmětové vztahy:** Základy společenských věd, Správní řád

Žák: - vyhledá příslušnou úpravu v trestním zákoně, - odlišuje trestný čin od přestupku, - vysvětlí protiprávní jednání a právní následky trestní odpovědnosti, - diskutuje o alternativních trestech, o problémech kriminality a vězeňství, - objasní postupy vhodného chování v případě jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání.	**9. Trestní právo** - pojem, členění, prameny - trestní odpovědnost (trestné činy, přestupky) - tresty a ochranná opatření - trestní řízení, orgány činné v trestním řízení - specifika trestné činnosti mladistvých – kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými	3	**Mezipředmětové vztahy:** Základy společenských věd, Trestní zákon, trestní řád

Název vyučovacího předmětu:	**TECHNOLOGIE PRO WEB A MULTIMÉDIA**
Obor vzdělání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	124 (-/-/2/2)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

V předmětu Technologie pro web a multimédia žáci navazují na znalosti a dovednosti získané v předmětu Informatika a rozšiřují své kompetence o oblasti pokročilých webových technologií a technologií pro realizaci multimediálních projektů. Žáci získávají přehled o aktuálních internetových službách a online aplikacích, používají specializovaný software na zpracování grafiky, zvuku a videa a orientují se ve vybraných programovacích jazycích.

Žák:

- zná struktury, systém tagů, vlastností a hodnot programovacího jazyka HTML a CSS,
- umí samostatně navrhnout, realizovat a publikovat statické i dynamické webové stránky,
- orientuje se v nabídce služeb pro publikaci na internetu,
- umí vytvářet, modifikovat a využít rastrovou grafiku pro návrh vlastní prezentace,
- umí aplikovat nástroje pro ochranu dat a na zabezpečení počítače proti virům, spamu a spywaru,
- orientuje se v programovacím jazyku PHP,
- umí využívat interaktivní webové technologie Flash a JavaScript a implementovat volně dostupné miniaplikace do vlastních webových stránek,
- umí založit a provozovat redakční systém,
- orientuje se ve formátech grafických, zvukových a video-souborů, umí je modifikovat a konvertovat,
- umí vytvářet a publikovat komplexní multimediální projekty.

Charakteristika učiva

Předmět Technologie pro web a multimédia:

- připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s pokročilými webovými technologiemi a efektivně je využívali i v jiných předmětech, v dalším studiu, v soukromém a občanském životě.
- je určen žákům s hlubším zájmem o výpočetní techniku, zejména těm, kteří chtějí z tohoto předmětu maturovat a pokračovat ve studiu tohoto oboru na vysokých školách.

Strategie výuky

- výuka probíhá formou individuální práce žáka na počítači,
- těžiště spočívá v provádění praktických úkolů,
- je kladen důraz na samostatnou práci a řešení komplexních úloh,
- je uplatňován projektový přístup s důrazem na týmovou práci.

Hodnocení výsledků žáků

- průběžná klasifikace individuálně zadávaných úkolů - důraz je kladen především na praktické dovednosti,
- celek je zakončen prověřovací prací,
- prověřovací okruhy z těchto tematických celků jsou zpracovávány skupinově a individuálně, obsahují nově probranou látku a zároveň i vazby na související problémové okruhy,
- hodnocené individuálně zpracovávané okruhy tvoří podklady pro celkové hodnocení žáka.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Občanské kompetence

- respektovat autorská práva při užití software,
- respektovat osobnost jiných lidí při komunikaci prostředky IT,
- uvědomovat si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu,
- umět myslet kriticky – tj. dokázat zkoumat věrohodnost informací, nenechávat se manipulovat, tvořit si vlastní úsudek a být schopen o něm diskutovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

- vhodně se prezentovat v psaných projevech
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, dodržovat jazykové a stylistické normy, odbornou terminologii
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.), vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

- reálně posuzovat své duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy.
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,

Kompetence využívat prostředky IT a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- učit se používat nový aplikační software,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line,
- aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů.
- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky, používat vhodné algoritmy,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata),
- správně používat a převádět jednotky,

- provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry, znát požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a být schopen srovnávat je se svými předpoklady; být připraven přizpůsobit se změněným pracovním podmínkám,
- dokázat získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb,
- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,

Průřezová témata

Témata jsou uvedena v rozpisu učiva podle ročníků.

Mezipředmětové vztahy

- informatika,
- písemná a elektronická komunikace,
- praxe.

Přehled časové dotace

(hodin týdně)

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Technologie pro web a multimédia	-	-	2	2

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Technologie pro web a multimédia – 3. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 64)

Učebnice a další materiály:

- časopis Computer
- internetové zdroje: Lupa.cz, Živě.cz, Jakpsatweb.cz

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - rozumí struktuře programovacího jazyka HTML, - orientuje se ve značkách a atributech HTML, - navrhuje grafickou strukturu webové stránky pomocí tabulek, - vyhledává z veřejných zdrojů vhodnou dekorativní a navigační grafiku a používá ji při návrhu webové stránky, - ovládá technologii CSS pro formátování webu a vhodně ji kombinuje s jazykem HTML, - vyhledává z veřejných zdrojů JavaScripty, modifikuje je a vkládá do webové stránky, - posuzuje optimální kombinaci technologií HTML, CSS a JavaScript.	**1. Tvorba webových stránek** - opakování tvorby webových stránek vizuálními editory, - jazyk HTML, - tabulky a tabulkový design - navigační grafika, - CSS – základní principy a formátování, - vkládání JavaScriptů.	25	INF 2. ročník (tvorba webových stránek, rastrová grafika) INF 3. ročník (vektorová grafika). **Průřezová témata** Člověk a svět práce: Písemná a verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce. Člověk v demokratické společnosti: Masová média.
Žák: - rozlišuje kvalitu webhostingových služeb podle různých kritérií, - volí optimální webhosting s ohledem na rozsah a budoucí určení webu, - publikuje svůj webový projekt na internetu a provádí aktualizace přes webové rozhraní nebo FTP, - využívá pro tvorbu stránek specializované servery s online editory.	**2. Služby na internetu** - webhosting, - přenos dat přes FTP, - online aplikace.	6	INF 1. ročník (internet). **Průřezové téma** Člověk a svět práce: Písemná a verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce.
Žák: - používá pro ochranu citlivých dat bezpečnostní	**3. Zabezpečení dat** - zamykání dokumentů, - šifrování dat,	8	Písemná a elektronická komunikace. Ekonomika.

nástroje kancelářských aplikací, - zabezpečuje komprimovaná data ve formátu ZIP heslem, - využívá pro kryptování dat specializovaný software, - vysvětluje princip elektronického podpisu, jeho dostupnost a využití v praxi, - definuje základní bezpečnostní rizika u počítače připojeného k internetu a aplikuje software pro jejich eliminaci, - vybírá vhodnou metodu a nástroj pro zálohování dat a systémových oblastí OS.	- elektronický podpis, - ochrana počítače, - zálohování dat.		**Průřezové téma** Člověk v demokratické společnosti: Potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.
Žák: - používá nástroje pro snímání barev, obrazovky a volbu barevných schémat, - kombinuje prohlížeč a rastrový editor pro přípravu grafických prvků, - využívá vrstvy, filtry a masky v rastrovém editoru, - volí optimální grafický formát pro export daného typu grafiky, - připravuje podklady a využívá nástroje pro tvorbu animovaných grafických prvků, - vytváří webové stránky s použitím techniky „image slicing“.	**4. Grafika pro webové projekty** - barvy, textury, snímání barev, zachycování obrazovky, - pokročilý rastrový editor, - vrstvy, filtry, - grafické formáty, - animované obrázky, - image slicing.	16	INF – 2. ročník (rastrová grafika). **Průřezové téma** Člověk a svět práce: Písemná a verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce.
Žák: - tvoří, vyhledává a shromažďuje textové a grafické podklady pro konkrétní webový projekt, - navrhuje vlastní design jednotlivých stránek, využívá grafický editor, prohlížeč, technologie HTML a CSS a některé pokročilejší techniky webdesignu, - využívá služeb webhostingu a publikuje webový projekt na internetu, - samostatně detekuje a odstraňuje problémy se	**5. Komplexní návrh webu** - obsah a grafický návrh, - tvorba vlastní grafiky, - umístění, - ladění, archivace, prezentace.	9	INF - 2. ročník (tvorba webových stránek). Praxe. **Průřezová témata** Člověk a svět práce: Písemná a verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce. Člověk a svět práce: Soukromé podnikání.

zobrazením a funkčností v různých prohlížečích, - navrhuje alternativní formy prezentace projektu offline.			

Technologie pro web a multimédia – 4. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 60)

Učebnice a další materiály:

- časopis Computer; internetové zdroje: SmashingMagazine.com, AListApart.com, Builder.cz

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - doplňuje webové stránky grafikou umístěnou na pozadí, - definuje rozmístění grafických prvků stránky bez použití tabulek, CSS-pozicováním, - navrhuje složitější vícesloupcové struktury stránek, - používá speciální webdesignérské metody navigačních prvků bez použití obrázků, - hromadně modifikuje design webu pomocí externích stylů a principů dědičnosti a kontextu.	**1. Pokročilé techniky CSS** - pozadí v CSS, - pozicování, - vícesloupcový design, - navigační prvky, - externí styly.	10	**Průřezové téma** Člověk a svět práce: Písemná a verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce.
Žák: - vytváří jednoduché animované prvky pomocí technologie Flash, - vzájemně posuzuje výhody a nevýhody technologie Flash, animovaných GIFů a CSS-designu , - navrhuje webové formuláře a exportuje data pomocí skriptů, - orietuje se v principech technologie AJAX, - vkládá do vlastních webových stránek veřejně dostupné gadgety a widgety.	**2. Interaktivní webové technologie** - flash animace, - formuláře a skripty, - AJAX, - miniaplikace.	12	**Průřezové téma** Člověk a svět práce: Písemná a verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce.
Žák: - vyhledává na internetu webhostingové servery podporující PHP a databáze,	**3. Programování v PHP** - webhosting podporující PHP, - programovací struktury, - proměnné,	10	

- má přehled o software nezbytném pro provoz dynamických stránek, - ovládá základní programovací struktury jazyka PHP a pracuje s manuálem konkrétní verze PHP, - aplikuje a modifikuje stažené skripty, - zakládá jednoduchou databázi, modifikuje její strukturu, typuje a aktualizuje data, - vytváří propojení mezi databází a webovou stránkou pomocí proměnných a programovacích struktur.	- modifikace PHP-skriptů, - PHP-archivy, - kombinace PHP a databáze.		
Žák: - vysvětlí obecné principy redakčních systémů, - porovnává konkrétní softwarová řešení z hlediska komplexnosti, uživatelského prostředí a nároků na správu, - samostatně zakládá vlastní CMS, definuje uživatele a jejich práva, spravuje obsah a zálohuje.	**4. Redakční systémy** - principy a porovnání konkrétních řešení, - založení CMS, - tvorba a užití CMS.	10	**Průřezové téma** Člověk v demokratické společnosti: Komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů.
Žák: - obsluhuje hardware pro záznam a reprodukci zvuku a videa, - uvádí příklady běžně používaných zvukových formátů, - porovnává audio/video formáty z hlediska kvality reprodukce, míry komprese a použitelnosti, - používá software pro konverzi audiovizuálních formátů, - provádí softwarovou editaci záznamů a export s nastavením výstupních parametrů, - vytváří vlastní multimediální projekt s výstupem na DVD a internet.	**5. Audio a video na počítači** - formáty, kodeky, hardware, software, - ripping, střih, export audia, - grabování, střih, titulkování, ozvučení a export videa, - multimediální projekt.	18	

Název vyučovacího předmětu:	**SEMINÁŘ Z DĚJEPISU**
Obor vzdělání:	78-42-M/02 ekonomické lyceum
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	60 (-/-/-/2)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem semináře z dějepisu je rozšířit a prohloubit vědomosti o dějinách druhé poloviny 20. století. Seminář chce přinést podrobnější informace, jednak prohlubovat schopnost žáků aplikovat historické poznatky a zákonitosti při chápání současnosti a pohledu do budoucnosti. Vede žáky k pochopení souvislostí, vztahů a procesů. Cílem semináře je také osvětlit žákům dobu, v níž oni sami nežili, ale která výrazně ovlivnila životy mnoha lidí. Seminář přispívá k rozvoji občanských postojů, učí respektu k základním principům demokracie a evropanství. Vede žáky ke schopnosti kriticky posoudit a hodnotit historické události a zaujmout vlastní stanovisko. Důležitým cílem semináře je prohloubit zájem žáků o aktuální události a problémy.

Obecnými cíli předmětu je:

- naučit žáky využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě,
- chápat české dějiny v evropském a světovém kontextu,
- získávat kriticky hodnotit a využívat informace informace,
- aktivně se zapojit do diskuse,
- prezentovat výsledky individuální a týmové práce,
- kultivovat historické vědomí,
- vyvrátit, nebo obhájit názor pomocí argumentů,
- aplikovat historické poznatky a zákonitosti,
- naučit žáky vážit si demokracie a svobody,
- respektovat lidská práva a lidské svobody,
- připravit žáky na aktivní občanský život,
- pozitivně ovlivnit hodnotovou orientaci žáků,
- prohloubit zájem o aktuální dění.

Charakteristika učiva

Seminář z dějepisu je volitelný předmět. Vyučuje se ve 4. ročníku a je dotován dvěma vyučovacími hodinami.

Předmět je určen žákům, kteří se rozhodli složit maturitní zkoušku z dějepisu, a zájemcům o studium humanitních oborů na vysokých školách. Obsah učiva navazuje na učivo třetího ročníku a prohlubuje je. Chronologická linie učiva je zachována. První polovina učiva je věnována nejdůležitějším událostem světových dějin, druhá polovina je věnována československým dějinám. Poválečný vývoj v Československu je rozdělen do samostatných tematických celků, aby byl vytvořený prostor pro věcnou diskusi, pro práci s historickým materiálem a pro doložení událostí dokumentárním materiálem.

Strategie výuky

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků získané v hodinách dějepisu, především ve třetím ročníku.

Učivo je rozpracováno do tematických celků. Důraz je kladen na dějiny druhé poloviny 20. století a na aktuální dění.

V semináři budou využívány tyto metody a formy práce:

- výklad učitele,
- řízený rozhovor,
- samostatné vyhledání a zpracování informací,
- ověření správnosti informace,
- samostatná práce individuální a skupinová,
- prezentace individuální a týmové práce,
- práce s textem a mapou,
- analýza historického dokumentu,
- diskuse o konkrétní historické události, osobnosti,
- referáty, medailony osobností,
- dokumentární film, televizní pořad s vhodnou tematikou,
- exkurze: muzeum, příležitostná výstava,
- beseda s pamětníkem událostí.

Hodnocení výsledků žáků

Známkování na základě platné klasifikační stupnice bude doplňované ústním hodnocením a sebehodnocením. Hodnocena bude schopnost vysvětlit příčiny a důsledky historických událostí, samostatnost úsudku, schopnost argumentovat, používání historické terminologie, práce s historickým materiálem, aktivní zapojení do diskuse, výsledky samostatné práce.

Nejčastěji používané formy zkoušení:

- individuální zkoušení,
- frontální zkoušení,
- písemné testy nestandardizované,
- prezentace výsledků samostatné práce.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- uplatňovat různé způsoby práce s textem,
- vyhledávat a zpracovávat informace,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky,
- využívat různé informační zdroje,
- akceptovat hodnocení výsledků své práce ze strany jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu,
- získat informace potřebné k řešení úkolu,
- uplatňovat logické myšlení,
- volit studijní materiály vhodné ke splnění úkolu,
- využívat dříve získaných vědomostí,
- pracovat v týmu.

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně v projevech mluvených i psaných,
- aktivně se účastnit diskusí,
- obhajovat své názory,
- dodržovat terminologii,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a mluvených projevů,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a jednání,
- přijímat rady i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky,
- kriticky zvažovat názory a postoje jiných lidí,
- pracovat v týmu,
- přijímat a plnit svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí
- dodržovat zákony, respektovat práva druhých,
- vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomovat si vlastní kulturní a národní identitu,
- být tolerantní k identitě druhých,
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás i ve světě,
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho současnost a minulost v evropském a světovém
- kontextu,
- podporovat hodnoty národní, evropské a světové kultury a mít k nim pozitivní vztah.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi
- pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií,
- získávat informace z otevřených zdrojů, využívat internet,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů,
- kriticky přistupovat k získaným informacím.

Přehled časové dotace

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Seminář z dějepisu	-	-	-	2

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Seminář z dějepisu – 4. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 60)

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - objasní poválečné uspořádání světa, - objasní vznik OSN a návaznost na činnost Společnosti národů, - uvede konkrétní příklady činnosti OSN,	**Poválečné uspořádání světa - studená válka** - OSN, - německá otázka, - sovětský blok, Stalinova diktatura, - první krize sovětského bloku, události r. 1956 v ČSR, Maďarsku, Polsku, NDR,	8	**Mezipředmětové vztahy** Společenské vědy: - Člověk v mezinárodním prostředí, - mezinárodní organizace, Člověk a stát, - demokracie a totalita, - lidská práva,

- vysvětlí pojem studená válka, popíše její projevy, kriticky zhodnotí její důsledky, - vysvětlí způsob řešení německé otázky, - uvede konkrétní příčiny první krize sovětského bloku v roce 1956, - na konkrétních příkladech doloží podstatu Stalinovy diktatury, - porovná Stalinovu a Brežněvovu diktaturu.	- sovětský blok pod Brežněvovým vedením.		- volby, volební systémy. Občanská nauka: - Soudobý svět. Hospodářský zeměpis: - orientace na mapě. Informatika: - Získávání dat, zpracování informací. **Průřezová témata:** Občan v demokratické společnosti: - demokracie, její projevy.
Žák: - vysvětlí příčiny vzniku politických a ekonomických institucí, - objasní jejich činnost a zhodnotí jejich význam, - porovná cíle NATO a Varšavské smlouvy.	**Evropská politická a ekonomická integrace** - instituce a jejich utváření, - NATO, Varšavská smlouva, - RVHP, EHS, EU.	4	**Mezipředmětové vztahy** Společenské vědy: - Člověk v mezinárodním prostředí, - mezinárodní organizace, - soudobý svět. Hospodářský zeměpis: - světové organizace, - geopolitická situace, - globální problémy lidstva. Informatika: - Získávání dat, zpracování informací.
Žák: - uvede příčiny a důsledky jednotlivých válečných konfliktů, - posoudí roli mezinárodní diplomacie při řešení konfliktů.	**Hlavní ohniska válečných konfliktů** - arabsko-izraelský konflikt, - suezská krize, - korejská válka, - karibská krize, - konflikt v Indočíně, - válka ve Vietnamu, Kambodži, - irácko-íránská válka, - válka v Kuvajtu.	8	**Mezipředmětové vztahy** Hospodářský zeměpis: - sociální problémy lidstva, - krizové oblasti, - orientace na mapě.
Žák: - charakterizuje poválečný vývoj v Československu, - popíše hospodářskou situaci v poválečné ČSR, - uvede příčiny převratu v únoru 1948.	**Československo 1945 – 1948** - politické uspořádání, hospodářství, - únorový převrat 1948.	4	**Mezipředmětové vztahy** Společenské vědy: - Člověk jako občan, - Člověk a stát. Český jazyk a literatura: - odraz doby a událostí v literatuře.
Žák: - vysvětlí důsledky převratu v únoru 1948 pro další politický a hospodářský vývoj v ČSR, - objasní metody totalitního režimu, - uvede konkrétní příklady politických procesů,	**Československo v 50. letech 20. století** - podstata a metody totalitního režimu, - politické procesy.	12	**Mezipředmětové vztahy** Společenské vědy: - Člověk a stát, - demokracie a totalita, - politická práva. Český jazyk a literatura: - obraz doby a událostí v literárních dílech. Informatika:

- vyhledá a zpracuje informace o obětech politických procesů, - vypracuje medailon jedné z obětí politických procesů 50. let.			- Získávání dat a zpracování informací.
Žák: - objasní příčiny snah reformovat politický a hospodářský systém v ČSR, - popíše události srpnové okupace ČSR, - objasní důsledky okupace ČSR, - charakterizuje období normalizace, - zhodnotí důsledky normalizace pro další vývoj v ČSR, - samostatně vyhledá a zpracuje informace k tomuto tématu,	**Československo v 60. – 90. letech 20. století** - pokus o reformu, - okupace ČSSR 1968, - období normalizace.	10	**Mezipředmětové vztahy** Český jazyk a literatura: - česká literatura v období normalizace. Společenské vědy: - Člověk a stát, - demokracie a totalita. Informatika: - Získávání dat a zpracování informací.
Žák: - objasní pojem „sametová revoluce“, popíše její průběh, - zařadí dění v ČSFR do procesu rozpadu sovětského bloku, - popíše rozdělení ČSFR a příčiny rozpadu, - charakterizuje politické a hospodářské poměry v České republice, - uvede začlenění ČR do NATO a EU, - zhodnotí začlenění ČR do NATO a EU.	**Rozpad komunistického bloku** - vývoj v Československu, „sametová revoluce“, obnovení demokracie, - rozpad Československa, - vznik České republiky, - ČR na přelomu tisíciletí.	4	**Mezipředmětové vztahy** Společenské vědy: - Člověk a stát, - ústavní systém v ČR, - volby a volební systémy, - politické subjekty, - státní správa a samospráva, - občanská participace.
	Opakování dějepisného učiva	10	

Název vyučovacího předmětu:	**SPOLEČENSKÉ VĚDY**
Obor vzdělání:	78-42-M/02 – ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	60

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je výchova žáka k občanství v duchu demokracie a humanity, příprava žáka na aktivní občanský život v demokratické společnosti, pozitivní vliv na hodnotovou orientaci žáka, směřuje k tomu, aby si žák uvědomil, že jeho odpovědné jednání přináší nejen vlastní prospěch, ale i prospěch celé veřejnosti. Žák umí kriticky myslet, nenechá sebou manipulovat, dodržuje zákony a pravidla chování, respektuje práva a osobnost jiných lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, uvědomuje si význam vlastní kultury v rámci multikulturního soužití, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život, cíleně pracuje na přípravě k dalšímu studiu, aktivně se zajímá o politické a společenské dění u nás i ve světě. Žák se seznámí se společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními aspekty současného života, s psychologickými, etickými a právními kontexty mezilidských vztahů, a především umí získané znalosti a dovednosti z těchto oblastí využít v praktickém životě.

Charakteristika učiva

Předmět se vyučuje jako volitelný ve 4. ročníku s dvouhodinovou dotací. Je určen především těm žákům, kteří se rozhodnou pro složení maturitní zkoušky ze společenskovědního základu (základní úroveň obtížnosti). Předmět vybírá ze znalostí a dovedností ty, které se považují za základní občanskou gramotnost. Jde hlavně o schopnost užívat základní poznatky z výchovy k občanství pro řešení konkrétních situací běžného veřejného i soukromého života lidí.

Učivo obsahuje tyto tematické okruhy:

- Člověk ve společnosti (praktická psychologie, sociologie, filosofie a etika)
- Člověk a právo (oblast práva s důrazem na aplikovatelnost v praxi)
- Člověk a stát (participace žáka na chodu demokratické a občanské společnosti)
- Člověk a ekonomika (ekonomické souvislosti ovlivňující život občana, finanční gramotnost)
- Člověk v mezinárodním prostředí (základní orientace v mezinárodních organizacích, pochopení změn současného globalizujícího se světa)

Strategie výuky

Výuka je založena na aktivním přístupu žáků k danému tématu. Žáci se aktivně zapojují do řešení otázek praktického osobního a občanského života. Velmi důležitá je podpora demokratického klimatu třídy.

Metody výuky:

motivační – počáteční zjišťování znalostí, dovedností a postojů, demonstrace, pochvaly, simulace a řešení konfliktů a jiných situací běžného života;

fixační – opakování učiva ústní i písemné, domácí práce, rozhovor, diskuse, brainstorming;

expoziční – výklad, vysvětlování, referáty, práce s učebnicí, práce s denním tiskem, zápisy na tabuli, práce s prostředky výpočetní techniky;

Formy výuky:

frontální vyučování, skupinové vyučování, individuální (referáty, samostatné vyhledávání a zpracování informací)

Hodnocení výsledků žáků

Důraz je kladen na sebehodnocení výsledků práce, samostatné, správné a logické vyjadřování, kultivovanost verbálního projevu, jasné formulování vlastních stanovisek, konstruktivní diskusi, schopnost samostatně pracovat s textem.

Ústně bude žák zkoušen minimálně 1 x za pololetí, písemné zkoušení: minimálně 2 x za pololetí.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- ovládat různé techniky učení a mít k němu pozitivní vztah,
- efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a zároveň přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování,
- uvědomovat si v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu,
- přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- zajímat se o politické a společenské dění u nás a ve světě,
- chápat význam životního prostředí pro člověka,
- uznávat hodnotu života, tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah,
- jednat tak, aby chránil své zdraví,
- klást si v životě praktické otázky etického a filozofického charakteru.

Komunikativní kompetence

- vhodně se vyjadřovat a prezentovat,
- souvisle formulovat své myšlenky, v písemné podobě přehledně a správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti,
- odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- ověřovat si získané poznatky,
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat,
- být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti,
- být finančně gramotní,
- pracovat v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly,
- podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

Kompetence využívat prostředky IT a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- získávat informace z internetu,
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím,
- být mediálně gramotní.

Matematické kompetence

- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu,
- získat informace potřebné k řešení problému a navrhnout způsob řešení,
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit,
- využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi - skupinová práce.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělání,
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech.

Průřezová témata

Témata jsou uvedena v rozpisu učiva podle ročníků.

Mezipředmětové vztahy

- základy společenských věd,
- informatika,
- zeměpis,
- dějepis,
- ekonomika,
- český jazyk a literatura,
- písemná a elektronická komunikace,
- biologie.

Přehled časové dotace

(hodin týdně)

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Společenské vědy	-	-	-	2

Realizace klíčových a odborných kompetencí

Společenské vědy – 4. ročník

2 vyučovací hodiny týdně (celkem 60)

Učebnice a další materiály podle volby předmětové komise.

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - charakterizuje etapy ontogeneze, - uvede příklad projevu psychických vlastností v životních situacích, - charakterizuje proces socializace, - uvede příklad sociálních rolí, - rozlišuje na příkladech druhy komunikace, - charakterizuje funkci a druhy rodiny, - diskutuje o významu učení, práce, volného času, - identifikuje jednotlivé společenské vědy, - objasní pojem sociální struktura a charakterizuje strukturu české společnosti, - identifikuje diskriminaci a netoleranci, - charakterizuje sociálně patologické jevy, - rozpozná na příkladu mediálního sdělení fakta od názorů, - charakterizuje na příkladu úlohu svědomí, viny, morálky, mravnosti či volního jednání v lidském životě, - rozlišuje na příkladech autonomní a heteronomní morálku.	**1. Člověk ve společnosti** - jedinec ve společnosti, - vztahy, partnerství a rodina, - vzdělávání a seberealizace, - život v současné společnosti, - média a život v medializovaném světě, - etika v životě člověka.	16	**Mezipředmětové vztahy:** Základy společenských věd: Člověk v lidském společenství. Ekonomika: Ekonomická funkce rodiny. Biologie: Ontogeneze, přírodní a syntetické drogy. Písemná a elektronická komunikace: Význam komunikace, osobní korespondence, personální korespondence. Dějepis: Modernizovaná společnost a jedinec. Zeměpis: Socioekonomická sféra, sociální problémy lidstva. **Průřezová témata:** **Člověk a životní prostředí** - objasní pojmy osobnost, sociální prostředí, rozvoj osobnosti; - uvědomuje si rizikové faktory ovlivňující zdraví; - partnerské vztahy, uvědomuje si význam sexuality a zrádnost promiskuity; - charakterizuje rizikové chování a kriminalitu. **Občan v demokratické společnosti**

			- komunikuje, vyjednává a řeší konflikty; - charakterizuje společnost - její různé členy a společenské skupiny; - chápe pojmy tolerance a solidarita; - žák dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení. **Člověk a svět práce** - žák se orientuje v soustavě školního vzdělávání v ČR, návaznosti jednotlivých druhů vzdělávání po absolvování střední školy; - žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.
Žák: - vymezí základní pojmy, - uvede základní fáze legislativního procesu v ČR, - ovládá základní klasifikaci systému práva, - na příkladech rozlišuje důležitá právní odvětví, - charakterizuje právní subjektivitu, - rozlišuje podstatu fyzické a právnické osoby, - na příkladech rozlišuje smlouvy občanského, obchodního a pracovního práva, - rozlišuje občanské a trestní řízení, - rozlišuje hlavní náplň vybraných právnických profesí, - vysvětlí význam a postavení Ústavního soudu, - charakterizuje strukturu systému obecných soudů a Nejvyššího správního soudu.	**2. Člověk a právo** - pojem práva, - právo jako systém, - právo v praxi, - právní ochrana.	14	**Mezipředmětové vztahy:** Základy společenských věd: Člověk a právo. Ekonomika: Živnostenské, pracovní, obchodní, občanské právo, Písemná a elektronická komunikace: Obchodní korespondence, personální písemnosti, jednoduché právní písemnosti, podání občanů. Informatika: Získávání dat, zpracování dat prostřednictvím výpočetní techniky. **Průřezová témata:** **Občan v demokratické společnosti** - žák ovládá potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

			Informační a komunikační technologie - žák volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací (zejména využívá informace z celosvětové sítě Internet); - žák se orientuje v získaných informacích, třídí je, analyzuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává.
Žák: - rozlišuje znaky demokratického a totalitního státu, - identifikuje příklady dezintegrace a integrace států ve 20. století, - popíše dělbu moci v demokratických státech, - rozlišuje pravomoc a náplň činnosti hlavních subjektů moci v ČR, - na příkladech rozpozná, o jaká lidská práva se jedná, - identifikuje významné organizace a hnutí ochraňující lidská práva, - na konkrétních příkladech rozpozná základní politické ideologie, - uvede formy politické participace, - interpretuje výsledky voleb, - rozlišuje volební systémy, - rozlišuje státní správu a samosprávu, - uvede na příkladech, jak se mohou občané podílet na samosprávě obce, - rozpozná občanské organizace a uvede na příkladech možnost aktivního zapojení jedince do občanské společnosti.	**3. Člověk a stát** - demokracie a totalita ve 20. století, - stát, - ústavní systém ČR, - lidská práva, - politické subjekty, - volby a volební systémy, - státní správa a samospráva, - občanská participace.	14	**Mezipředmětové vztahy:** Základy společenských věd: Člověk jako občan. Dějepis: Stát, jeho formy, občanství, demokracie a diktatura. Zeměpis: Geopolitická situace, sociální problémy lidstva. Český jazyk a literatura: Masová média. Informatika: Získávání dat, zpracování dat prostřednictvím výpočetní techniky. **Průřezové téma:** **Občan v demokratické společnosti.** **Informační a komunikační technologie**
Žák: - pracuje s informačními servery státních orgánů, - vyhledá řešení různých životních situací,	**4. Člověk a ekonomie** - podnikání a zaměstnání, - peníze a osobní finance, - národní hospodářství.	8	**Mezipředmětové vztahy:** Ekonomika: Majetek a jeho nabývání, pojištění, spoření, rodinný rozpočet, sociální politika státu, živnostenské, pracovní, obchodní právo, pojišťovnictví a

- pracuje s informacemi z obchodního a živnostenského rejstříku, - orientuje se v nabídkách pracovních míst a posoudí, zda splňuje předpoklady pro jejich vykonávání, - orientuje se v situaci ztráty zaměstnání, - porovná na konkrétních příkladech výhody a rizika zaměstnání a podnikání, - sestaví rodinný rozpočet, - navrhne efektivní využití volných finančních prostředků, - navrhne řešení nedostatku finančních prostředků, - orientuje se v nabídkách bank a ostatních finančních institucí, - objasní na příkladech, jak občan přispívá do státního rozpočtu a co z něho získává, - popíše systém státní sociální politiky, - posoudí na příkladu, které možnosti sociálních dávek lze využít.			bankovnictví, hospodářská politika, daňová soustava, národní hospodářství. Základy společenských věd: Člověk v lidském společenství. Informatika: Získávání dat, zpracování dat prostřednictvím výpočetní techniky. **Průřezová témata:** **Informační a komunikační technologie** - žák volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací (zejména využívá informace z celosvětové sítě Internet); - žák se orientuje v získaných informacích, třídí je, analyzuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává. **Člověk a svět práce** - žák se orientuje v hospodářské struktuře regionu, hodnotí své předpoklady pro výkon práce, seznámí se s alternativním profesním uplatněním po absolvování studovaného oboru; - zorientuje se ve službách zaměstnanosti.
Žák: - rozpozná hlavní mezinárodní organizace, - určuje cíle a strukturu OSN, NATO, EU, Rady Evropy, - rozpozná členské země EU, - orientuje se v dopadech začlenění ČR do EU a do schengenského prostoru, - uvede na příkladu, jak lze realizovat zásady	**5. Člověk v mezinárodním prostředí** - mezinárodní organizace, - soudobý svět.	8	**Mezipředmětové vztahy:** Základy společenských věd: Soudobý svět. Dějepis: Novověk, vztahy mezi velmocemi poválečné uspořádání Evropy a světa, OSN, globální problémy. Zeměpis: Sociální problémy lidstva, světové organizace, krizové oblasti.

udržitelného rozvoje v běžném životě, - rozpozná na konkrétním příkladu dopady globalizace na život občanů, - diskutuje o rozvojové spolupráci a humanitární pomoci.			Informatika: Získávání dat, zpracování dat prostřednictvím výpočetní techniky. **Průřezová témata:** **Občan v demokratické společnosti** - žák je ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech. **Člověk a životní prostředí** - žák vyjadřuje a zdůvodňuje své názory týkající se řešení problematiky životního prostředí a působí pozitivně na postoje druhých lidí. **Informační a komunikační technologie** - žák volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací (zejména využívá informace z celosvětové sítě Internet); - žák se orientuje v získaných informacích, třídí je, analyzuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává.

Materiální a personální zajištění výuky

Školní vzdělávací program zpracoval kolektiv učitelů školy. Tito učitelé budou program realizovat. Všichni mají plnou kvalifikaci pro úspěšnou práci se žáky.

Vedení školy

Jméno	Funkce	Aprobace	Vzdělání	Délka praxe
Ing. Josef Janda	ředitel	ekonomické předměty	VŠZ Brno provoz a ekonomika	33 let
Ing. Radim Frejlach	zástupce ředitele	ekonomické předměty	VŠE Praha	29 let

Pedagogičtí pracovníci

Jméno	Funkce	Aprobace	Vzdělání	Praxe
Mgr. Věra Brožková	učitel	anglický jazyk	PF JčU České Budějovice	26 let
Mgr. Pavel Fencl	učitel	tělesná výchova, zeměpis	PF ZčU Plzeň	24 let
Mgr. Ilona Hauzrová	učitel	anglický jazyk, český jazyk	FF UK Praha	28 let
Mgr. Jana Imberová	učitel	německý jazyk, český jazyk	PF JčU České Budějovice	29 let
PhDr. František Jantač	učitel	anglický jazyk, fyzika	PF JčU České Budějovice	30 let
Mgr. Jan Kouba	učitel	německý jazyk, dějepis	PF JčU České Budějovice	37 let
Ing. Jitka Kozáková	učitel	ekonomické předměty	VŠE Praha	35 let
Ing. Jana Krýzová	učitel	ekonomické předměty	VŠE Praha	29 let
Mgr. Eva Kubáková	učitel	matematika, zbožíznalství	PF JčU České Budějovice	27 let
Ing. Ivana Lorencová	učitel	matematika	ČVUT Praha	35 let
Ing. Miroslava Petráková	učitel	ekonomické předměty	VŠE Praha	33 let
Ing. Dana Pouzarová	učitel	ekonomické předměty	VŠE Praha	35 let
Ing. Blanka Přechová	učitel	biologie	FPE VŠZ Brno	29 let
Ing. Ivana Růtová	učitel	ekonomické předměty	VŠE Praha	34 let
Mgr. Jana Šarlingrová	učitel	německý jazyk, český jazyk	PF JčU České Budějovice	33 let
Mgr. Jana Šarlingrová ml.	učitel	německý jazyk, český jazyk	PF JčU České Budějovice	9 let
Ing. Karel Šíma	učitel	technická kybernetika	VŠSE Plzeň	30 let
Mgr. Jana Šoustarová Beranová	učitel	anglický jazyk, francouzský jazyk	PF JčU České Budějovice	23 let
Mgr. Šárka Trepková	učitel	český jazyk, dějepis	FF JčU České Budějovice	6 let
Mgr. Monika Vondráčková	učitel	český jazyk, dějepis	FF JčU České Budějovice	5 let

Jeden učitel má certifikáty pro školení V tabulkové procesory, grafika a digitální fotografie, tvorba www-stránek, další učitel výpočetní techniky má certifikát pro školení Z. Všichni učitelé jsou proškoleni v základní práci s počítačem (školení Z), 14 učitelů absolvovalo školení poučených uživatelů (P0) a 11 učitelů absolvovalo školení výběrové (tabulkové kalkulátory, grafika a digitální fotografie). Dva zaměstnanci mají osvědčení pro školení PS v matematice.

Škola má akreditaci MŠMT ČR pro DVPP ve výpočetní technice, cizích jazycích, v účetnictví a financování a ve finanční gramotnosti.

Materiální zajištění výuky

Materiální vybavení školy v současné podobě umožňuje využití nových metod práce ve vyučování i v domácí přípravě žáků.

Škola je nadstandardně vybavena informačními technologiemi, materiální vybavení je průběžně obnovováno a vylepšováno tak, aby odpovídalo současným standardům a požadavkům. Informační technologie jsou vyučujícími využívány téměř ve všech předmětech, a to jak při výuce, tak při komunikaci se žáky a rodiči. Pro podporu výuky (sdílení studijních materiálů, odevzdávání domácích úkolů v elektronické podobě apod.) je využíván balík Office365, zejména pak komunikační prostředí **Microsoft Teams**. Rodiče i žáci mají možnost sledovat přes internet studijní výsledky, rozvrh a kalendář akcí díky školnímu informačnímu systému **Bakaláři**.

Veškerá výuka probíhá v učebnách vybavených min. počítačem pro učitele, projekcí, ozvučením, příp. interaktivní tabulí a vizualizérem. Všechny počítače jsou připojeny k internetu a mají dostupná sdílená úložiště na školních serverech. Žáci mohou využívat bezdrátové připojení k internetu, samostatnou studovnu/klubovnu, knihovnu a posilovnu.

Pro výuku odborných předmětů (INF, PEK, UCE, USW apod.) má škola k dispozici několik počítačových učeben s kapacitou dostatečnou na to, aby každý žák mohl pracovat samostatně na PC. Všechny tyto učebny jsou vybaveny dataprojektory a reproduktory. Počítači s připojením k internetu a tiskárnami jsou rovněž vybaveny všechny kabinety vyučujících.

Spolupráce se sociálními partnery

Spolupráce se sociálními partnery v procesu tvorby a realizace ŠVP je plynulým pokračováním dosavadní spolupráce. Těmito partnery jsou organizace, kam absolventi nastupují do pracovního poměru, anebo zde vykonávají odbornou praxi. Mezi nejvýznamnější partnery školy patří město Jindřichův Hradec, Úřad práce v Jindřichově Hradci, Komerční banka, a. s. Praha, pobočka Jindřichův Hradec a pobočka České Budějovice, ČSOB, a. s. Praha, pobočka Jindřichův Hradec, ICM Jindřichův Hradec, Služby města Jindřichův Hradec, TECNOCAP s.r.o. Střížovice, Bertiny lázně Třeboň s.r.o., Město Kardašova Řečice, Arstav s.r.o. Jindřichův Hradec, Some Auto s.r.o. Jindřichův Hradec a další

V organizacích regionu vykonávají žáci školy provozní praxi, která umožňuje spojení výuky s praktickým chodem firem, a také zpětnou vazbu na realizaci odborných kompetencí. V bankách i dalších firmách se uskutečňují exkurze doplňující výuku zejména v odborných předmětech. Firmy a další organizace umožňují žákům zpracovávat projekty pro maturitní zkoušky. Exkurze žáků u okresního soudu doplňují výuku práva a pomáhá vytvářet právní vědomí žáků, spolupráce s úřadem práce podporuje vytváření personálních a sociálních kompetencí.

Významnými sociálními partnery školy jsou také kulturní instituce regionu, zejména muzeum, muzeum fotografie, státní hrad a zámek, děkanský úřad a městská knihovna Tyto instituce posilují občanské kompetence žáků a jejich kulturní povědomí nenásilnou a přirozenou cestou.